

RAAD VOOR BETWISTINGEN INZAKE **STUDIEVOORTGANGSBESLISSINGEN**

UITSPRAKEN WERKJAAR 2022
STUDIEBETWISTINGEN DEEL 5

Inhoud

[Zitting van 14 december 2022](#)

rolnummer 2022/0798

rolnummer 2022/0835

rolnummer 2022/0867

rolnummer 2022/0900

rolnummer 2022/0920

[Zitting van 19 december 2022\(1\)](#)

rolnummer 2022/1004

[Zitting van 19 december 2022\(2\)](#)

rolnummer 2022/0893

rolnummer 2022/0914

rolnummer 2022/0939

rolnummer 2022/0981

[Zitting van 19 december 2022\(3\)](#)

rolnummer 2022/0870

rolnummer 2022/0897

rolnummer 2022/0909

rolnummer 2022/0911

rolnummer 2022/0940

rolnummer 2022/0949

rolnummer 2022/0957

rolnummer 2022/0852

rolnummer 2022/0863

[Zitting van 21 december 2022](#)

rolnummer 2022/0976

rolnummer 2022/0987

rolnummer 2022/0988

rolnummer 2022/0989

rolnummer 2022/0992

rolnummer 2022/0919

rolnummer 2022/0931

rolnummer 2022/0932

rolnummer 2022/0933

rolnummer 2022/0934

Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen

Zitting van 14 december 2022

Beslissingen i.v.m. studiebetwistingen

Arrest nr. 8.224 van 16 januari 2023 in de zaak 2022/0798.....	2
Arrest nr. 8.222 van 11 januari 2023 in de zaak 2022/0835.....	21
Arrest nr. 8.220 van 9 januari 2023 in de zaak 2022/0867.....	36
Arrest nr. 8.174 van 15 december 2022 in de zaak 2022/0900.....	55
Arrest nr. 8.219 van 9 januari 2023 in de zaak 2022/0920.....	62

Arrest nr. 8.224 van 16 januari 2023 in de zaak 2022/0798

In zake: Jade BALTUS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Joost Van Damme
kantoor houdend te 9070 Destelbergen
Zenderstraat 5
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: ARTESIS PLANTIJN HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Wim Van Caeneghem
kantoorhoudende te 2000 Antwerpen
Vrijheidstraat 32, bus 16
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 11 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 27 september 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 14 december 2022.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Céline Peire, die *loco* advocaat Joost Van Damme verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Stevie Van Houdenrogge, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding 'Bachelor in de voedings- en dieetkunde'.

Voor de opleidingsonderdelen 'Humane Biochemie S3' en 'Biomedische wetenschappen S3' bekomt verzoekende partij een examencijfer van respectievelijk 8/20 en 9/20. De proclamatie vindt plaats op 12 september 2022.

Verzoekende partij stelde op datum van 16 september 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 27 september 2022 werd het intern beroep ontvankelijk doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie kwam na onderzoek van het dossier tot het volgende besluit:

- het ingesteld beroep de *'op 12 september 2022 gepubliceerde studievoortgangsbeslissing, waarbij aan verzoekster de examenresultaten voor het academiejaar 2021-2022 werden medegedeeld m.b.t de door Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen ingerichte opleiding: Bachelor in de voedings- en dieetkunde Klasgroep 2VDC'* betreft,
- de student intern beroep heeft aangetekend om de volgende redenen
 - ✓ de student stelt dat vermits haar ingevolge een quoterings van 8/20 voor het opleidingsonderdeel 'Humane biochemie S3' en een quoterings van 9/20 voor het opleidingsonderdeel 'Biomedische wetenschappen S3' geen creditbewijs werd afgeleverd, en aldus geen diploma, ze over het vereiste belang beschikt;
 - ✓ de student stelt dat het inzage-recht miskend werd en maakt een voorbehoud voor een middel gestoeld op de miskenning van het objectiviteits- en redelijkheidsbeginsel;
 - ✓ de student stelt dat de in de studiegids/studiefiche voorgeschreven evaluatie-vormen, alsook het redelijkheidsbeginsel zouden zijn miskend,
 - ✓ de student verzoekt de interne beroepscommissie om inzage te verlenen in het dossier dat voor de behandeling van het intern beroep zal worden samengesteld, en aan de student vervolgens de mogelijkheid te verlenen om binnen een redelijke termijn schriftelijke opmerkingen te maken in de vorm van een aanvullende nota; en om vervolgens de bestreden beslissing teniet te doen en aan de student voor beide opleidingsonderdelen een creditbewijs af te leveren en aan de student vervolgens het haar toekomende diploma af te leveren,
- de interne beroepscommissie het dossier heeft onderzocht en vaststelt dat de momenten van inzage duidelijk werden gecommuniceerd,
- dat de student verkoos om onmiddellijk na haar examens op vakantie te vertrekken er verkeerdelijk van uitgaande dat de inzage digitaal zou zijn; nochtans had de opleiding hier duidelijk over gecommuniceerd; reeds op 21 juni 2022, onmiddellijk na de examenperiode werden de inzagemomenten gepubliceerd;

- bij ontvangst van het verzoekschrift (ontvangen op vrijdag 16 september 2022 na de kantooruren) werd de student op de eerstvolgende werkdag zijnde 19 september 2022 gecontacteerd en onmiddellijk de mogelijkheid geboden om een kopie af te halen van de twee schriftelijke examens waarvoor zij niet slaagde, op 19 september 2022 heeft de student deze examenkopieën in de namiddag afgehaald, de beroepstermijn verliep om middernacht zodat de student de kans had om haar verzoekschrift aan te vullen;
- de interne beroepsprocedure zoals omschreven in het Onderwijs- en Examenreglement van de Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen voorziet geen inzagemogelijkheid van het administratief dossier dat aan de interne beroepscommissie wordt voorgelegd, noch in bijkomende termijnen om het verzoekschrift aan te vullen, de beroepstermijn is decretaal bepaald en een vervaltermijn,
- tenslotte en volledigheidshalve wenst de interne beroepscommissie hier nog aan toe te voegen dat uit het administratief dossier blijkt dat beide examens conform de respectievelijke ECTS-fiche en de vooropgestelde verbeter sleutels werden afgenomen en beoordeeld, de student zit in de tweede trajectschijf en kan derhalve geen diploma ontvangen; de student kan deze opleidingsonderdelen tesamen met haar opleidingsonderdelen van de derde trajectschijf opnemen zodat er geen studieduurverlenging hoeft te zijn,

de klacht ontvankelijk en ongegrond te verklaren, en de student ervan af te wijzen.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 5 oktober 2022, aangeboden op 6 oktober 2022, aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 11 oktober 2022 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Verzoekende partij beroept zich in een eerste middel op een schending van artikel II.277 van de Codex Hoger Onderwijs en formuleert een voorbehoud voor het middel dat gestoeld is op de miskenning van het legaliteits-, het objectiviteits- en het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij merkt vooreerst op dat zij het administratief dossier dat zij heeft opgevraagd bij verwerende partij niet heeft gekregen, noch vóór de besluitvorming van de interne beroepsinstantie, noch erna zodat ze hieromtrent geen verweer heeft kunnen voeren. Dit vormt volgens haar ook een schending van artikel 16.4 van het onderwijs- en examenreglement en de hoorplicht als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur.

Verzoekster geeft aan dat zij in haar intern beroepsschrift, dat zij op 16 september 2022 heeft ingediend, heeft aangegeven dat ze inzage wenste te bekomen in het dossier van de interne beroepsinstantie, in het bijzonder de examenkopij van de opleidingsonderdelen ‘Humane Biochemie S3’ en ‘Biomedische wetenschappen S3’. Pas op 19 september 2022 kreeg verzoekster een e-mail dat zij de examenkopieën kon ophalen wat zij diezelfde dag ook heeft gedaan. Zij heeft daarna evenwel niks meer vernomen over het door haar gevraagde dossier van de interne beroepsinstantie. Na kennisname van de examenkopieën, heeft verzoekster bijkomende kritiek geformuleerd en deze in een aanvullende nota van 30 september 2022 overgemaakt aan de interne beroepsinstantie. Na neerlegging van deze nota werd verzoekster door verwerende partij geïnformeerd dat de interne beroepsinstantie reeds op 27 september 2022 een beslissing had genomen. Verzoekster meent dat de interne beroepsinstantie bijgevolg een beslissing heeft genomen zonder dat zij een bijkomende termijn heeft gekregen voor het indienen van een aanvullende nota, zonder dat zij werd gehoord en zonder kennis te nemen van haar (bijkomende) grieven. Dit vormt volgens verzoekster een miskennis van het hoorrecht nu de interne beroepsinstantie zowel formeel als inhoudelijk is voorbijgegaan aan de inhoud van verzoeksters aanvullende nota.

De interne beroepsbeslissing stelt dan volgens verzoekster ook ten onrechte dat de momenten van inzage duidelijk werden gecommuniceerd en dat zij er verkeerdelijk van uitgegaan is dat de inzage eveneens digitaal zou gebeuren. De studenten werden op 2 september 2022 geïnformeerd dat het inzagemoment op 14 september 2022 zowel virtueel als fysiek kon plaatsvinden waarna verzoekster zich hiervoor tijdig had ingeschreven. Het is pas daags voor het inzagemoment (op 13 september 2022) dat concrete informatie met betrekking tot het inzagemoment werd verschaft maar verzoekster werd geen concreet tijdstip meegedeeld. Na de opleiding gecontacteerd te hebben, kreeg verzoekster te horen dat een virtuele inzage niet mogelijk was en er ook geen ander fysiek inzagemoment kon worden bekomen. Verzoekster meent dat verwerende partij de schijn heeft gewekt dat het inzagemoment virtueel kon plaatsvinden en er werd volgens haar niet op voorhand toegelicht dat de inzage enkel op de

campus zelf kon gebeuren. In het onderwijs- en examenreglement wordt volgens verzoekster evenmin bepaald dat het inzagemoment wordt beperkt tot één collectief inzagemoment. Verzoekster kon evenmin via de ombudsdienst tijdig, zijnde voor het verstrijken van de interne beroepstermijn, inzage bekomen. Doordat verzoekster geen inzage in haar examens heeft gekregen, kon zij ook niet met kennis van zaken een intern beroep instellen wat volgens haar een schending vormt van haar inzagerecht.

Verzoekster stelt verder dat de interne beroepsinstantie er ook verkeerdelijk van uitgaat dat het administratief dossier (met inbegrip van de examenkopijen) niet aan verzoekster diende te worden bezorgd en zij evenmin een bijkomende termijn diende te krijgen om bijkomende grieven te ontwikkelen. Verzoekster heeft namelijk in haar intern beroepsschrift expliciet gevraagd om inzage te krijgen in alle documenten die hebben geleid tot haar eindscore. Waar de interne beroepsinstantie zich ertoe beperkt te stellen dat er geen inzagemogelijkheid van het administratief dossier in het onderwijs- en examenreglement is voorzien, mist dit volgens verzoekster, verwijzende naar rechtspraak van de Raad, een juridische grondslag.

Dat verzoekster op 19 september 2022 toch de examenkopieën in de namiddag heeft kunnen afhalen doet hieraan volgens haar geen afbreuk: de beroepstermijn verstreek namelijk diezelfde dag om middernacht zodat ze slechts over een (onredelijk) kort tijdsbestek beschikte om haar intern beroep nog aan te vullen. Bovendien heeft de interne beroepsinstantie, die zelf ook uitgebreid de tijd heeft genomen om haar beslissing van 27 september 2022 aan verzoekster mee te delen, verzoekster ook niet de mogelijkheid geboden om het intern beroep aan te vullen en evenmin gecommuniceerd over het verder verloop van het besluitvormingsproces. Dit klemmt volgens verzoekster, mede in het licht van recente rechtspraak van de Raad, des te meer omdat zij net expliciet inzage had gevraagd én een voorbehoud had geformuleerd om haar intern beroep nog aan te vullen.

Tot slot geeft verzoekster aan dat zij bij de redactie van haar extern beroepsschrift nog steeds geen kennis heeft kunnen nemen van het administratief dossier, in het bijzonder de verbeter sleutel en dus ook de motieven voor de verschillende deelscores die ze behaalde op het examen. Verzoekster formuleert daarom voorbehoud voor het middel dat geënt is op de miskenning van de ECTS-fiche en dus ook omtrent de eventuele miskenning van het legaliteitsbeginsel in de mate waarin uit de door verwerende partij nog bij te brengen stukken, daarin begrepen de verbeter sleutel, zou blijken dat de score niet beantwoordt aan de door de

opleiding weerhouden evaluatiecriteria en -vorken. Verzoekster wenst voorbehoud te maken om na kennisname van het administratief dossier een aanvullende memorie in te dienen en eventueel bijkomende middelen te ontwikkelen. Tot zolang de gevraagde stukken niet worden bijgebracht, moet worden aangenomen dat de interne beroepsinstantie haar beslissing niet naar recht kan verantwoorden.

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij vooreerst op dat er in het onderwijs- en examenreglement geen mogelijkheid is voorzien om voorafgaandelijk aan de interne beroepsprocedure het volledige administratief dossier in te kijken – iets wat volgens haar evenmin decretaal wordt voorgeschreven. Overeenkomstig artikel 16.4 van het onderwijs- en examenreglement moet de student wel de mogelijkheid krijgen om op nuttige wijze intern beroep aan te tekenen, iets wat ook volgt uit de beginselen van behoorlijk bestuur, meer bepaald het hoorrecht.

Aangezien de evaluatie voor de betrokken opleidingsonderdelen overeenkomstig de ECTS-fiches aan de hand van een “kennistoets” gebeurde, werd er een inzagemoment voor de studenten georganiseerd om hun examenkopij in te kijken. Volgens verwerende partij werden de studenten op die manier in staat gesteld om op nuttige wijze een intern beroep in te stellen en werden artikel II.277 van de Codex Hoger Onderwijs en artikel 16.4 van het onderwijs- en examenreglement wel degelijk gerespecteerd.

Elke student heeft namelijk de mogelijkheid gekregen om aanwezig te zijn op het inzagemoment van 14 september 2022. Op basis van de academische kalender, waarvan de student kennis kan nemen bij aanvang van het academiejaar, wisten de studenten dat het inzagemoment van de tweede examenkans zou plaatsvinden tussen 13 en 15 september 2022. In het onderwijs- en examenreglement wordt echter niet bepaald dat dit virtueel kan plaatsvinden en er werd evenmin op enige andere wijze meegedeeld dat dit wel het geval zou kunnen zijn.

Verzoekende partij diende dus ervan uit te gaan dat het inzagemoment op de campus zelf zou doorgaan. Op 21 juni 2022 werd de concrete datum voor de inzage, 14 september 2022, gepubliceerd op het intranet van de onderwijsinstelling. Op 2 september 2022 werd nogmaals meegedeeld dat het inzagemoment op die datum zou plaatsvinden. Waar verzoekster meent dat uit deze laatste e-mail zou kunnen worden afgeleid dat een virtuele inzage ook mogelijk was,

berust dit volgens verwerende partij op een verkeerde lezing van dit bericht. Dit betrof namelijk een algemene e-mail aan alle studenten: het komt aan de betrokken lectoren toe om al dan niet uitzonderingen toe te laten op de algemene regel dat de inzages op de campus zullen plaatsvinden. In een dergelijk geval worden de studenten hiervan individueel op de hoogte gebracht. In een laatste e-mail van 13 september 2022 werden de studenten er nogmaals op gewezen dat het inzagemoment daags nadien zou plaatsvinden en werden de coördinaten voor de inzage meegedeeld. In dat licht diende verzoekster dan ook ervan uit te gaan dat de inzage op de campus zelf zou plaatsvinden en zich hiernaar te organiseren.

Verwerende partij merkt verder op dat, niettegenstaande verzoekster zelf het inzagemoment aan zich voorbij heeft laten gaan, zij wel naar aanleiding van haar intern beroep alsnog de mogelijkheid heeft gekregen om over te gaan tot kopienamen van haar examens. Deze mogelijkheid werd verzoekster vóór het verstrijken van de beroepstermijn geboden. Volgens verwerende partij waren er dan ook geen beletsels voor verzoekster om haar initieel verzoekschrift aan te vullen. Weliswaar heeft verzoekster dit gedaan maar pas nadat de interne beroepsinstantie reeds een beslissing had genomen en dus buiten de beroepstermijn van zeven kalenderdagen. Doordat zij voorafgaandelijk aan het verstrijken van de beroepstermijn toch nog inzage heeft kunnen nemen van haar examenkopijen, maakt dit volgens verwerende partij dat verzoekster wel degelijk de mogelijkheid had om met kennis van zaken een intern beroep in te dienen. Verzoeksters verwijzingen naar bepaalde rechtspraak van de Raad zijn volgens verwerende partij *in casu* niet relevant aangezien verzoekster niet is komen opdagen op het inzagemoment.

Vervolgens betoogt verwerende partij dat, op basis van de rechtspraak van de Raad, eventuele problemen met het inzagerecht niet nopen tot een onregelmatigheid van de score. De score, die tot stand komt vóór het inzagemoment, wordt hier niet door aangetast. Verzoekster geeft in haar intern beroepsschrift wel aan dat de scores zelf niet rechtmatig tot stand zijn gekomen maar ontwikkelt hieromtrent geen concrete grieven. Met de grieven die zij in haar aanvullende nota heeft ontwikkeld, kon de interne beroepsinstantie geen rekening houden aangezien deze nota werd ingediend nadat de interne beroepsinstantie reeds een beslissing had genomen over het oorspronkelijke intern beroep. De aanvullende grieven werden namelijk per e-mail van 30 september 2022 overgemaakt, daar waar de beslissing van de interne beroepsinstantie dateert van 27 september 2022.

In haar *wederantwoordnota* merkt verzoekster vooreerst op dat verwerende partij in haar antwoordnota erkent dat het administratief dossier pas voor het eerst in het kader van de procedure bij de Raad aan verzoekster werd overgemaakt. Verzoekster heeft niettemin reeds in haar intern beroep inzage gevraagd in dit administratief dossier. Zij heeft die mogelijkheid niet gekregen en heeft zich vóór de besluitvorming van de interne beroepsinstantie niet kunnen informeren. Dit noopt volgens verzoekster tot de vaststelling dat zij bij het instellen van het intern beroep over weinig tot geen inhoudelijke informatie beschikte omtrent het examencijfer waardoor haar rechten, waaronder het inzage- en hoorrecht, werden miskend.

Er kan volgens verzoekster dan ook niet, in tegenstelling tot wat verwerende partij voorhoudt, worden ingezien hoe zij concrete grieven omtrent haar scores zou kunnen ontwikkelen, zonder voorafgaande inzage en feedback. Zij diende aldus minstens kennis te kunnen nemen van de examenkopijen alvorens op nuttige wijze en dus met kennis van zaken intern beroep te kunnen instellen – iets wat verwerende partij overigens ook zelf lijkt te bevestigen. Dat verzoekster na het intern beroep dat zij op 16 september 2022 instelde alsnog op 19 september 2022 een afschrift van haar examenkopijen kon bekomen, doet daaraan geen afbreuk. Het volledige administratief dossier van de interne beroepsinstantie werd namelijk niét aan verzoekster overgemaakt, noch werd zij geïnformeerd over het verder besluitvormingstraject van de interne beroepsinstantie niettegenstaande zij hieromtrent een voorbehoud had geformuleerd in haar intern beroepsschrift zodat zij ervan uitging dat zij nog een bijkomende termijn zou krijgen om aanvullende grieven te formuleren. Daarnaast is het onredelijk om voor te houden dat de aanvullende grieven binnen de oorspronkelijke beroepstermijn konden worden geformuleerd aangezien ze pas de examenkopieën op de vervaldag van de oorspronkelijke beroepstermijn kon bekomen. Verzoekster besluit, verwijzende naar rechtspraak van de Raad, dat ze bijgevolg geen nuttige (bijkomende) termijn heeft gekregen om aan de hand van haar examenkopijen, grieven te ontwikkelen.

Vervolgens betwist verzoekster ook dat zij ten onrechte ervan zou zijn uitgegaan dat het inzagemoment virtueel kon plaatsvinden. Hierbij miskent verwerende partij volgens verzoekster ook de stukken van het dossier, in het bijzonder de e-mail van 2 september 2022 waaruit volgens verzoekster wel degelijk blijkt dat de mogelijkheid werd gesuggereerd dat de inzage virtueel zou kunnen verlopen. Verzoekster meent bijgevolg dat zij rechtmatig ervan kon uitgaan dat zij virtueel aan het inzagemoment zou kunnen deelnemen en heeft zij zich hiervoor georganiseerd.

Tot slot verwijst verzoekster naar de rechtspraak van de Raad omtrent de openbaarheid van bestuur en het inzagerecht. Zij is van oordeel dat van verwerende partij hoe dan ook enige flexibiliteit en welwillendheid mag worden verwacht om verzoekster alsnog inzage in haar examenkopijen te verlenen evenals medewerking aan een nieuw dan wel virtueel inzagemoment. Verzoekster kreeg pas na het instellen van haar intern beroep inzage in haar examenkopijen en pas voor het eerst in de procedure voor de Raad inzage in het volledige administratief dossier.

B. Tweede middel

Verzoekende partij beroept zich in een tweede middel op een schending van de ECTS-fiche, het redelijkheidsbeginsel en artikel 16.1 van het onderwijs- en examenreglement.

Standpunt van partijen

In haar tweede middel betreft verzoekster haar kritiek op de quoterings voor de opleidingsonderdelen ‘Humane biochemie S3’ en ‘Biomedische wetenschappen S3’. Dit heeft verzoekster reeds uitvoerig uiteengezet in de door haar op 30 september 2022 neergelegde aanvullende nota maar deze nota werd volgens haar niet bij de besluitvorming van de interne beroepsinstantie betrokken. Verzoekster benadrukt dat, doordat zij geen inzage heeft gekregen in het administratief dossier (waaronder de verbeter sleutel), er kan worden aangenomen dat de scores niet op een objectief criterium berusten.

Verzoekster heeft in haar aanvullende nota bijkomende kritiek geformuleerd bij de quoterings van tal van examenvragen niettegenstaande zij noch inzage noch een kopie van de verbeter sleutel mocht bekomen (waaromtrent zij een voorbehoud had geformuleerd). Na inzage van de examens meent verzoekster dat er zich onregelmatigheden hebben voorgedaan bij de evaluatie en verbetering van de examens van de betrokken opleidingsonderdelen en dat de verbetering zeer streng en zelfs kennelijk onredelijk is. Bij verschillende vragen heeft zij volgens haar ten onrechte minder punten gekregen dan redelijk verantwoord. Verzoekster verwijst hiervoor naar haar gedetailleerde kritiek bij de respectievelijke examens die zij in haar aanvullende nota heeft geformuleerd en die zij integraal herneemt. Volgens verzoekster komt het, op basis van de rechtspraak van de Raad, aan verwerende partij toe om verzoeksters vragen en stellingen te voorzien van een antwoord.

Verzoekster besluit dat de quoterings in strijd zijn met artikel 16.1 van het onderwijs- en examenreglement aangezien deze niet in overeenstemming zijn met de ECTS-fiche, niet op deugdelijke wijze tot stand zijn gekomen, onvoldoende gemotiveerd, niet teruggaan op een objectief en redelijk criterium en de eindscore voor deze opleidingsonderdelen niet correct werd vastgesteld. Verzoekster meent dat zij voor elke competentie en leerdoel een voldoende heeft behaald; het tegendeel wordt volgens haar ook niet door de interne beroepsinstantie verantwoordt.

In haar *antwoordnota* geeft verwerende partij aan dat, aangezien de interne beroepsinstantie geen kennis heeft kunnen nemen van de aanvullende grieven van de student – die buiten de decretale beroepstermijn en zelfs nadat de interne beroepsinstantie reeds een beslissing had genomen werden overgemaakt – zij hierover geen standpunt heeft kunnen innemen. Verwerende partij kan hierover dan ook in de antwoordnota voor de Raad geen standpunt innemen.

In haar *wederantwoordnota* handhaaft verzoekster haar standpunt.

C. Derde middel

Verzoekende partij beroept zich in een derde middel op een schending van de formele motiveringsplicht

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat, door haar grieven onbesproken te laten en te volstaan met de overweging “dat uit het administratief dossier blijkt dat beide examens conform de respectievelijke ECTS-fiches en de vooropgestelde verbetersleutels werden afgenomen en beoordeeld”, de interne beroepsinstantie de formele motiveringsplicht heeft miskend.

Verwerende partij repliceert in haar *antwoordnota* in dezelfde zin als met betrekking tot het tweede middel.

In haar *wederantwoordnota* handhaaft verzoekster haar standpunt.

D. Beoordeling van de drie middelen samen

De Raad slaat acht op de argumentatie van verzoekster. Zij voert aan dat het administratief dossier haar niet is overgemaakt, noch vóór noch na de totstandkoming van de beslissing van de interne beroepsinstantie. Verzoekster voert dan ook aan daaromtrent geen verweer te hebben kunnen voeren. Verzoekster verbindt dit argument met art. 16.4 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij waarin de Raad het volgende leest:

“De student heeft het recht de documenten (schriftelijke examens, digitale examens, toetsen, verslagen bij mondelinge examens en andere examenvormen) in te kijken die tot de definitieve examenresultaten hebben geleid.

Het departement organiseert binnen drie werkdagen na de bekendmaking van de definitieve examenresultaten het inzagemoment.

Het departement maakt de tijdstippen hiervan bekend via het intranet voor studenten.

Als de student meent dat daar aanleiding toe is, vraagt hij aan de ombuds om bij de inzage aanwezig te zijn”.

De Raad stelt vast dat de resultaten van de tweede examenkans van verzoekster zijn gepubliceerd op 12 september 2022 om 19u00 (stuk 2 van het administratief dossier).

Verzoekster slaagde in de tweede examenkans niet voor ‘Humane biochemie S3’ (4 studiepunten) en ‘Biomedische wetenschappen S3’ (3 studiepunten). Het behaalde resultaat was respectievelijk 8 op 20 en 9 op 20. Op 16 september diende verzoekster een intern beroep in.

De Raad stelt eveneens vast dat verzoekster op 19 september 2022 verklaart een kopie te hebben gekregen van de door haar aangevraagde examendocumenten, met name de schriftelijke examens uit de tweede examenperiode van het academiejaar 2021-2022 van de bacheloropleiding ‘Voedings- en dieetkunde’ van de opleidingsonderdelen ‘Biomedische wetenschappen S3’ en ‘Humane biochemie S3’ (stuk 4 van het administratief dossier).

De Raad stelt tevens vast dat verzoekster niet aanwezig was op het inzagemoment na de tweede examenperiode. Verzoekster geeft aan dat ze (zelf) niet fysiek op de campus aanwezig kon zijn.

Het inzagemoment van 14 september 2022 (13u tot 15u) is voorafgaand aan de tweede examenperiode bekendgemaakt. Het is namelijk op 21 juni 2022 geroosterd en gepubliceerd op ‘webuntis’. De aangekondigde inzageperiode liep van 12 tot en met 16 september 2022 (stuk 8 van het administratief dossier).

De Raad stelt ook vast dat verzoekster op 2 september 2022 op de hoogte is gebracht van de modaliteiten van de inzage (stuk 9 van het administratief dossier).

De Raad leest in het bericht de bekendmakingsdatum en -modaliteit van de resultaten van de examens van de 2^e examenperiode (academiejaar 2021-2022) en tevens wordt de datum van het inzagemoment er nog eens bevestigd en onder de aandacht gebracht. In de e-mail wordt ook vermeld dat studenten via een ‘online-enquête’, waarvan zij de hyperlink ontvangen op 12 september 2022 via hun studentenaccount, moeten aangeven welke examens zij willen inkijken. Ook het feit dat het niet verplicht is aan de inzage deel te nemen wordt er in herinnering gebracht. Tevens wordt nog het volgende toegevoegd:

“Let op! Er is enkel inzage mogelijk voor wie persoonlijk (al dan niet virtueel) aanwezig is op het inzagemoment. (je kunt geen vriend(in) of familielid sturen). Examens kunnen in geen geval op een ander moment ingekeken worden. De lijst met de lokalen waar de inzage doorgaat zal uitgangen aan het lokaal.”

De Raad stelt ook vast dat de link naar de online-enquête wegens een technisch probleem op 13 september 2022 is verstuurd en de mogelijkheid om zich in te schrijven voor deelname aan het inzagemoment bijgevolg is verlengd tot in de vroege ochtend van 14 september 2022. In een lijst met vragen en antwoorden bij de e-mail is nog eens hernomen dat het in beginsel niet mogelijk is op andere momenten dan het officiële inzagemoment het examen in te kijken (stuk 10 van het administratief dossier). Tevens maakt de e-mail melding van de campus waar het inzagemoment plaatsvindt.

De Raad slaat ook acht op de e-mailcorrespondentie tussen verzoekster en de instelling op de dag van het inzagemoment en de daarop volgende dag waaruit blijkt dat verzoekster van oordeel is op virtuele wijze aan het inzagemoment te moeten kunnen deelnemen. Verzoekster beroept zich hierbij op het feit dat in de e-mail van 2 september 2022 met betrekking tot het inzagemoment vermeld staat dat er enkel inzage mogelijk is voor “wie persoonlijk (al dan niet virtueel) aanwezig” is op het inzagemoment en dat de examens op geen enkel ander moment kunnen worden ingekeken (stuk 11 van het administratief dossier).

Tegen de achtergrond van het voorgaande ziet de Raad geen reden om de beslissing van de interne beroepsinstantie te vernietigen om de reden dat verzoekster, naar zij beweert, het intern

beroep zou hebben ingesteld zonder inzage te hebben gekregen van de documenten die aanleiding gegeven tot het definitieve eindresultaat voor de opleidingsonderdelen ‘Humane biochemie S3’ en ‘Biomedische wetenschappen S3’.

Verzoekster wijst er hierbij nochtans op, ondanks de ‘registratie’ voor de exameninzage, de mogelijkheid niet te hebben gehad om ‘virtueel’ het examen in te kijken, met name het beoordelingsdocument/examenformulier. Verzoekster wijst er niet enkel op dat zij op 45 minuten vóór het inzagemoment nog geen bericht had gekregen over het precieze tijdstip van de inzage, maar voert eveneens aan dat het niet op voorhand duidelijk was dat het inzagemoment enkel ‘on campus’ zou plaatsvinden, tijdens één collectief inzagemoment.

De Raad moet vaststellen dat ongeacht het antwoord op de vraag of verzoekster al dan niet ervan mocht uitgaan dat het inzagemoment virtueel zou plaatsvinden, verzoekster alsnog inzage heeft gekregen in haar examens, wat door geen van beide partijen wordt ontkend. Verwerende partij betwist onder verwijzing naar het onderwijs- en examenreglement en het ontbreken van communicatie waaruit volgens haar mocht worden afgeleid dat het inzagemoment wél virtueel kon plaatsvinden bovendien dat er een verwachting werd gecreëerd dat de inzage virtueel zou kunnen verlopen. De Raad brengt hierbij nogmaals in herinnering dat de datum waarop de inzage zou plaatsvinden reeds tijdens de tweedesemesterexamenperiode is bekendgemaakt en dat het tijdsraam waarbinnen de datum zich zou situeren ook in de academische kalender zichtbaar is.

De Raad merkt ook op dat verwerende partij aanvoert dat de e-mail van 2 september 2022, waarin de datum van de inzage nog eens is vermeld, een algemene e-mail aan alle studenten betreft. Dat in deze e-mail bij het persoonlijk karakter van de inzage tussen haakjes vermeld staat ‘al dan niet virtueel’ belet niet dat de organisatie van de inzage op de campus de regel is en dat de lector, aan wie het toekomt hier uitzonderingen op te voorzien, voor de betwiste opleidingsonderdelen geen uitzondering voorzag. De Raad leest in de antwoordnota in die zin ook dat wanneer de mogelijkheid van een virtuele inzage door een welbepaalde lector wordt geboden, de studenten daar individueel over worden ingelicht en niet via een algemene e-mail. Daarom vermeldt de algemene e-mail van 2 september 2022 volgens verwerende partij ‘al dan niet virtueel’. De Raad merkt ook op dat de laatste e-mail, deze van 13 september 2022, uitdrukkelijk aangeeft dat de inzages op de campus plaatsvinden (tussen 13u00 en 15u00) en dat de lokalen aan het onthaal zullen worden geafficheerd (stuk 10 administratief dossier). De

Raad brengt daarbij in herinnering dat niet enkel de periode waarbinnen het inzagemoment voor de examens van de tweedekansexamenperiode, maar ook de specifieke datum van het inzagemoment ruimschoots vooraf werden meegedeeld.

Ongeacht de bewering van verzoekster dat uit de formulering ‘al dan niet virtueel’ moet worden afgeleid dat zij ook de mogelijkheid had online feedback te genieten en ongeacht de moeilijkheden ten gevolge van de technische problematiek bij het versturen van de link naar de enquête om in te tekenen op het inzagemoment – waarvan het specifieke uur misschien laattijdig kan zijn meegedeeld, maar het tijdsslot wel is vermeld in de e-mail met de link naar de online-enquête (wat de Raad ten overvloede het meest relevant acht aangezien verzoekster in haar verzoekschrift aangeeft dat het om één collectief inzagemoment gaat) – stelt de Raad vast dat verzoekster bovendien nog binnen de termijn voor het indienen van het intern beroep een kopie heeft ontvangen van de examens waarvoor zij niet slaagde in de tweedekansexamenperiode. De Raad kan er evenwel niet omheen dat de voor verzoekster resterende tijd om het verzoekschrift aan te vullen op basis van wat de inzage van de examenkopij haar leerde kort was, nu 19 september 2022 de laatste dag van de beroepstermijn was. Met de inzage is door de hoger onderwijsinstelling niet gedraald. Zij ontving op vrijdag 16 september 2022, beweerdelijk na de kantooruren, het intern beroepsschrift en reeds op maandag 19 september 2022 werd verzoekster inzage in het examen verschaft.

Desondanks is de aangevochten beslissing van de interne beroepsinstantie van verwerende partij niet onregelmatig en evenmin onredelijk. Om tot dit besluit te komen houdt de Raad niet enkel rekening met zowel het initiële, tijdig aangekondigde, inzagemoment als het ter hand stellen van een examenkopie aan verzoekster binnen de termijn voor het geldig instellen van een intern beroep.

Verzoekster acht het onredelijk dat, niettegenstaande de student op de laatste dag van de beroepstermijn de examenkopieën kon afhalen, deze verwacht werd het verzoekschrift in een paar uur aan te vullen middels een aanvullende nota. In die context wijst verzoekster erop dat de interne beroepsinstantie zelf uitgebreid de tijd heeft genomen om haar beslissing van 27 september 2022 aan verzoekster kenbaar te maken (met een aangetekend schrijven van 5 oktober 2022, aangeboden op 6 oktober 2022).

De Raad wijst verzoekster echter enerzijds op het bestaan van een inzagemoment op 14 september 2022, ruimschoots vóór het verstrijken van de termijn voor het indienen van een intern beroep, waarop zij niet aanwezig was – althans minstens ter plaatse, op de campus, in persoon aanwezig was – en anderzijds op het feit dat zij, op 19 september 2022 een afschrift van de examenkopijen heeft ontvangen, met de aanvulling van het intern beroep heeft gewacht tot 30 september 2022.

Niet enkel is de beslissing van de interne beroepsinstantie genomen op 27 september 2022, de Raad vergelijkt daarnaast de termijn die verzoekster heeft genomen om het verzoekschrift aan te vullen – na ontvangst van de examenkopieën – ook met de decretaal bepaalde termijn voor het indienen van een intern beroep. Aldus beschouwd kan, zeker in het licht van al het voorgaande, verzoekster niet aanvoeren dat het onredelijk of onregelmatig is dat door de interne beroepsinstantie geen rekening is gehouden met de aanvullende opmerkingen naar aanleiding van de kennisname van de examenkopijen noch dat de interne beroepsinstantie de beslissing op intern beroep niet heeft uitgesteld tot zij kennis had van de aanvullende opmerkingen van verzoekster.

Dat verzoekster in haar intern beroep uitdrukkelijk vroeg om inzage van het administratief dossier en voorbehoud formuleerde om omtrent deze stukken nog aanvullende middelen te ontwikkelen doet hieraan, gelet op de hierboven vermelde vaststellingen van de Raad en hun chronologie, dan ook geen afbreuk.

In antwoord op de verwijzing van verzoekster naar eerdere rechtspraak van de Raad dient te worden gewezen op specifieke kenmerken van de voorliggende betwisting. Zij leiden ertoe dat het niet zonder meer mogelijk is bijgebrachte arresten toe te passen op het voorliggende geschil. Zo wijst de Raad erop dat verzoekster *in casu* de mogelijkheid tot inzage is geboden in de documenten die tot de eindscore hebben geleid. Daarbij komt nog dat verzoekster heeft gedraald met de aanvulling van het intern beroep in functie van de inhoud van de gecorrigeerde examenkopijen. De Raad is in de gegeven omstandigheden niet van oordeel dat het inzagerecht van verzoekster is geschonden noch de hoorplicht niet is nageleefd. Verzoekster is inzage geboden van de gecorrigeerde examens, die *in casu* de kern vormen van het intern beroep.

In zoverre verzoekster van mening is dat zij niet over het volledige administratief dossier beschikte, is de Raad van oordeel dat zij kon beschikken over de documenten, in het bijzonder

inzage in de – gecorrigeerde – examenkopijen waarop aantekeningen zijn aangebracht, die toelaten op nuttige wijze een intern beroep te formuleren. Aldus is verzoekster niet in haar hoorrecht geschaad. Dat verzoekster niet het volledig administratief dossier heeft kunnen inkijken voorafgaandelijk aan de interne beroepsprocedure houdt geen schending in van een decretale bepaling noch van het onderwijs- en examenreglement. De Raad ziet hierin dan ook geen grond om de beslissing van de interne beroepsinstantie te vernietigen.

De Raad kan verzoekster ook niet bijtreden waar zij, in de wederantwoordnota, aanvoert bij gebrek aan inzage in het administratief dossier – naar het oordeel van verzoekster toe te schrijven aan verwerende partij – niet over inhoudelijke informatie beschikte over het examencijfer en zich niet heeft kunnen voorbereiden op de interne beroepsprocedure. Tevens ziet de Raad in het licht van de samenhang van de elementen uit het dossier, met name ook de gebeurtenissen, de communicatie en hun chronologie, niet waarin de miskenning van de rechten van verzoekster schuilt. De Raad kan, zelfs zo een misverstand mocht zijn gerezen met betrekking tot de mogelijkheid om virtueel deel te nemen aan het inzagemoment en zelfs zo het exacte tijdstip van de inzage onder meer door een technisch euvel bij de verzending van de online-enquête om in te tekenen voor het inzagemoment (wat verzoekster deed), niet aannemen dat een gebrekkige organisatie van de feedback verzoekster, die zich op het ogenblik van het inzagemoment niet in de nabijheid van de campus bevond, haar essentiële informatie heeft onthouden om intern beroep in te stellen.

Verzoekster kreeg daarenboven binnen de zevendaagse termijn om intern beroep in te stellen inzage van haar examens, waarna zij langer dan de beroepstermijn zelf wachtte om een aanvullende nota neer te leggen in een interne beroepsprocedure. Hierbij wijst verzoekster overigens ook zelf op het belang van voldoende snelheid en duidt de door de interne beroepsinstantie gehanteerde termijn tussen het nemen van de beslissing op intern beroep en de kennisgeving ervan als euvel aan.

De Raad stipt verder aan dat zelfs zo, naar verzoekster aanvoert, het inzagemoment misschien niet feilloos is georganiseerd, dit niet wegneemt dat dit wel degelijk heeft plaatsgevonden op een duidelijk vooraf gecommuniceerde datum en fysieke plaats alsook toegankelijk was, zij het dat verzoekster erop rekende dat zij virtueel aanwezig kon zijn hoewel daaromtrent met uitzondering van de vermelding in een algemene e-mail van “wie persoonlijk (al dan niet virtueel) aanwezig is op het inzagemoment” geen indicaties in het dossier te vinden zijn zoals

bijvoorbeeld richtlijnen om zich elektronisch toegang te verschaffen tot de inzageomgeving enzovoort.

Op basis van de hoger geschetste gebeurtenissen en chronologie met betrekking tot het inzagerecht alsook het daarop volgende besluitvormingstraject van de interne beroepsinstantie, komt de Raad tot het besluit dat verzoekster *in casu* wel degelijk in de mogelijkheid verkeerde om met kennis van zaken en dus op nuttige wijze een intern beroep in te stellen. De Raad kan verzoekster dan ook niet bijtreden in de extensieve invulling die zij aan de interne beroepsprocedure wenst te geven.

Verzoekster kan namelijk haar beslissing om niet (op de campus) deel te nemen aan het inzagemoment van 14 september 2022 niet verwijten aan verwerende partij. Zij had op dat moment reeds de mogelijkheid om inzage te krijgen in haar examenkopijen om aan de hand daarvan haar intern beroep voor te bereiden. Dat verzoekster, die afwezig bleef op dit inzagemoment, in het intern beroep verzocht om een aanvullende termijn om evaluatiekritiek te formuleren en ondanks dit verzoek hieromtrent geen inlichtingen heeft verkregen, leidt er niet toe dat verzoekster in haar ‘hoorrecht’ is geschaad. Verzoekster heeft vervolgens ook op eigen risico gehandeld – en naar de Raad ten overvloede overweegt – onvoldoende diligent door, nadat zij op 19 september 2022 alsnog inzage heeft kunnen bekomen in de examenkopijen, zichzelf een aanvullende termijn tot 30 september 2022 te verschaffen om bijkomende grieven te ontwikkelen. Niettegenstaande de vraag naar de mogelijkheid tot het eventueel aanvullen van het intern beroep, kon *in casu* van de interne beroepsinstantie niet worden verwacht om haar besluitvorming uit te stellen in afwachting van de eventuele bijkomende grieven van verzoekster.

Waar verzoekster hieromtrent in de wederantwoordnota het weinig ernstig vindt aan te nemen dat zij, daadwerkelijk inzage krijgend op de laatste dag van de interne beroepstermijn, nog haar verzoekschrift met inhoudelijke opmerkingen bij de evaluatiebeslissing had kunnen aanvullen, is het, in het licht van de voorgaande overwegingen, weinig ernstig te wachten tot 30 september 2022 met het formuleren van haar aanvullende bedenkingen bij de evaluatiebeslissing. In die zin is het ook weinig ernstig de interne beroepsinstantie ten kwade te duiden dat zij verzoekster niet de mogelijkheid heeft geboden ten gronde standpunt in te nemen en tegenspraak te voeren met betrekking tot de voor verzoekster ongunstige evaluatiebeslissing.

De Raad kan verzoekster evenmin bijtreden waar zij, in de wederantwoordnota, suggereert dat het inzagerecht, zoals voorzien in artikel II.277 van de Codex Hoger Onderwijs, zou zijn beperkt en hieromtrent geen welwillendheid aan de dag zou zijn gelegd. Ter zake moet worden herinnerd aan de terhandstelling aan verzoekster van de voor het inzicht in de evaluatie beschikbare documenten, namelijk de examenkopijen, op 19 september 2022, naast het algemene inzagemoment op 14 september 2022.

Dat de interne beroepsinstantie ook niet uitvoeriger heeft toegelicht hoe de eindscores die verzoekster betwist tot stand zijn gekomen, is volgens de Raad evenmin een grond tot vernietiging van de beslissing van de interne beroepsinstantie. Het valt moeilijk de interne beroepsinstantie te verwijten in haar beslissing niet uitvoeriger te hebben stilgestaan bij de inhoudelijke beoordeling van de door verzoekster gegeven antwoorden en de toets ervan aan de evaluatiecriteria en de evaluatievorken in functie van de aan verzoekster toegekende score, nu zij, niettegenstaande de haar geboden gelegenheid om inzage te krijgen in haar examenkopijen, hieromtrent pas middelen heeft ontwikkeld in een bijkomende nota die dateert van meer dan 10 dagen nadat verzoekster – die weliswaar eerder en binnen de tijd voor het neerleggen van een intern beroep – de mogelijkheid tot inzage is geboden.

Tegen de achtergrond van de voorgaande overwegingen kan de Raad dan ook geen gevolg geven aan de vraag van verzoekster om na kennisname van het administratief dossier een aanvullende memorie in te dienen en eventueel aanvullende middelen te ontwikkelen. Ten overvloede overweegt de Raad eveneens dat eventuele problemen die verzoekster zou hebben ervaren met betrekking tot het inzagerecht, de evaluatiebeslissingen die in een score resulteren als dusdanig niet aantasten en op zichzelf geen grond vormen om examenscores te vernietigen. De Raad merkt hierbij op dat verzoekster er zich in het initiële intern beroepsschrift toe beperkte een voorbehoud te formuleren om grieven ten gronde te ontwikkelen tegen de bestreden examenbeslissingen aangezien zij meende dat verscheidene examenvragen niet overeenstemden met inhouden en doelen zoals in de ECTS-fiche en de studiegids vooropgesteld. Verzoekster specificeerde dit argument echter niet, zodat bij gebrek aan concretisering van de grieven niet van de interne beroepsinstantie verwacht mag worden bij de totstandkoming van de eindscore(s) stil te staan. Verzoekster concretiseerde de grieven die voortvloeien uit het/de examen(s) zelf immers pas nadat de interne beroepsinstantie een beslissing had genomen over het intern beroep.

De aldus in het verzoekschrift voor de Raad ontwikkelde argumenten, die verzoekster niet tijdig bijbracht voor de interne beroepsinstantie, kunnen dan ook niet op ontvankelijke wijze aan de Raad ter beoordeling worden voorgelegd. Bovendien oordeelt de Raad dat het hem niet zou toekomen zich in de plaats van de interne beroepsinstantie in te laten met een inhoudelijke beoordeling van de verdiensten van de studente. De Raad kan enkel de regelmatigheid en redelijkheid van de aangevochten beslissing onderzoeken en ziet in het verzoekschrift geen grond om te oordelen dat de aangevochten beslissing van de interne beroepsinstantie niet regelmatig tot stand zou zijn gekomen of kennelijk onredelijk zou zijn.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 16 januari 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	eerste secretaris
---------------	-------------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.222 van 11 januari 2023 in de zaak 2022/0835

In zake: Hannes DAMS
Woonplaats kiezend te 2520 Ranst
Eksterlaan 22

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 14 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 10 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 14 december 2022.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Haïté Vanderwaeren, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker, houder van het diploma van de opleiding ‘Master of Science in de toegepaste economische wetenschappen: handelsingenieur’, is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de verkorte Educatieve Master in de economie.

Het studieprogramma is samengesteld uit opleidingsonderdelen ten belope van in totaal 60 studiepunten. Verzoeker koos als vakdidactieken voor economie en wiskunde. Hij vulde zijn curriculum aan met een extra vakdidactiek PAV, zodat hij in totaal 66 studiepunten opnam.

Tot verzoekers curriculum behoren de opleidingsonderdelen ‘Onderwijskunde 3’ en ‘Onderwijskunde 4’, met een studieomvang van elk 3 studiepunten. Verzoeker legt geen examen af voor deze opleidingsonderdelen, noch in de eerste zitting, noch in de tweede zitting. Voor alle overige opleidingsonderdelen, ten belope van in totaal 60 studiepunten, is verzoeker geslaagd.

Verzoeker wordt niet geslaagd verklaard voor de opleiding.

Verzoekende partij stelde op datum van 21 september 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 10 oktober 2022 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie motiveert haar beslissing als volgt:

1) Op de website, bij het studieprogramma wordt vermeld dat er 15 studiepunten verplichte theoretische OPO's zijn, zie:
<https://www.uantwerpen.be/nl/studeren/aanbod/alle-opleidingen/educatieve-master/na-een-master/economie/studieprogramma/>
(selecteer programma 2021-2022)

De opleidingsonderdelen ‘Onderwijskunde 3’ en ‘Onderwijskunde 4’ maken hier duidelijk deel van uit. In deze opleidingsonderdelen komen een aantal eindcompetenties aan bod die deel uitmaken van de vooropgezette leerresultaten (OLR) van de [Academische] Lerarenopleiding Universiteit Antwerpen en die in geen enkel ander opleidingsonderdeel aan bod komen.

2) De student kan via de selfservice in sisa een studievoortgangsrapport trekken. Bij het studievoortgangsrapport educatieve master academiejaar 2021-2022 wordt duidelijk dat de status van de afstudeervereiste onvoldoende is (zie de tabel hieronder).

Theoretische opleidingsonderdelen
Onvoldoende: De student dient minstens 15SP te behalen.
* Eenheden: 15,00 vereist, 9,00 gevolgd, 6,00 nodig

Academiejaar	Studieidsnr.	Omschrijving	Cijfer	Eenheden	Code ins.*
2021-2022	1000ASEADR	Algemene didactiek	19	3	EN
2021-2022	1000ASEELA	Onderwijskunde 1	17	3	EN
2021-2022	2000ASEELB	Onderwijskunde 2	18	3	EN

3) De modeltrajecten voor academiejaar 2021-2022 werden weergegeven in het document in bijlage 1. Deze documenten waren te raadplegen door de studenten via de website en de helpdesk. In elk modeltraject worden OK3 en OK4 vermeld. In het document staat ook duidelijk dat er geen andere varianten mogelijk zijn dan diegene die worden vermeld: “In dit document zijn alle varianten van het modeltraject van de verkorte educatieve master opgenomen: gaande van het eenjarig modeltraject tot een variant gespreid over drie jaar en alle mogelijke variaties daartussen.”

4) In het modeltraject zijn alle OPO's verplicht om aan de vereiste 60 studiepunten te komen. De examencommissie acht het evident dat alle opleidingsonderdelen in een modeltraject die niet

als keuzevak worden aangeduid verplicht zijn. Verder kan een student niet zomaar zelf een pakket van 60 studiepunten kiezen uit het geheel van de opleidingsonderdelen binnen een opleiding om geslaagd te worden verklaard. Dit had dan op zijn minst formeel afgetoetst moeten worden met de studietrajectbegeleider en eventueel daaropvolgend de studievoortgangscommissie. Dhr. Dams heeft geen aantoonbare stappen in deze richting gezet.

5) Op de helpdesk wordt duidelijk vermeld dat bij opname van een bijkomende vakdidactiek, dit impliceert dat er 6 studiepunten extra worden opgenomen (zie: Hoeveel en welke vakdidactieken mag/moet ik volgen? (uantwerpen.be)).

Dhr. Hannes Dams erkent in onderstaande conversatie **met studietrajectbegeleiding** dat hij hiervan op de hoogte is.

Type opleiding: Lerarenopleiding
Studierichting: #Verkorte educatieve master

Bericht:

Beste,

Graag zou ik, naast economie en wiskunde, de derde vakdidactiek PAV-MAVO willen opnemen in mijn studieprogramma.

Om de volgende twee redenen lijkt het me redelijk om een vrijstelling aan te vragen voor het opleidingsonderdeel 'oriënteringsstage':

1) Op basis van de cursusinformatie stel ik vast dat belangrijke leerdoelen, attitudes en competenties binnen de oriënterings- en de groeistage overeenkomen. Omdat ik een extra groeistage zou volgen (voor PAV-MAVO) voor 5 SP wordt het leermoment in principe gewoon verschoven en verder uitgebreid;
2) Ik meen door mijn ervaring als coach binnen het jeugdwerk en als praktijkassistent economie aan de FEB (zie bijlage) te voldoen aan de voornaamste eindcompetenties uit de cursusinformatie van de oriënteringsstage.

In ondergeschikte orde zou een vermindering van het aantal studiepunten van 66 naar 63 leiden tot een meer evenwichtige studiebelasting. Wat m.i. te verantwoorden valt als daar de 'maatschappelijke winst' voor het invullen van het knelpuntvak PAV-MAVO tegenover staat.

Alvast bedankt om mijn vraag in overweging te nemen.

Vriendelijke groet,
Hannes Dams

Datum: 2021-10-18 13:05:58
Naam: [REDACTED]

Bericht:

Dag Hannes

Als je een vrijstelling wilt aanvragen voor een opleidingsonderdeel, dan moet dit via dit formulier: <https://forms.uantwerpen.be/nl/formulieren/studenten/lerarenopleiding/vrijstelling-evk/>. De deadline voor het aanvragen van vrijstellingen voor het eerste semester was echter 8/10/21. Je kan momenteel enkel nog vrijstellingen aanvragen voor het tweede semester.

Voor een vrijstelling EVK moet je aantonen dat je op basis van een reeds behaald credit de competenties van het vak waar je vrijstelling voor aanvraagt, reeds hebt verworven.

Voor vrijstelling op basis van werkervaring, dient de EVC-procedure te worden gevolgd. Zie <https://www.uantwerpen.be/nl/studeren/flexibel-studeren/studietrajecten/erkenning-evc/>.

Voor je vraag over het toevoegen van intro vakdidactiek PAV en vakdidactiek PAV (3 + 6 stp), wijs ik dit ticket verder toe aan [REDACTED]. Je kan met haar verder afspreken of ze deze vakken moet toevoegen.

Met vriendelijke groeten
[REDACTED]

Datum: 2021-10-18 18:09:32
Naam: [REDACTED]

Bericht:

Beste Hannes,

Moet ik de vakken Introductie PAV en vakdidactiek PAV toevoegen aan uw curriculum?

[REDACTED]

Datum: 2021-10-18 19:44:12
Naam: Dams

Bericht:

Dag [REDACTED]

Om [REDACTED] mee in het gesprek te kunnen betrekken (omdat ik de vraag eerder ook al aan haar had gesteld) heb ik een mailtje opgezet.

Vriendelijke groet,
Hannes

Reageer

6) Via verschillende andere communicatiekanalen werd aan Dhr. Hannes Dams duidelijk gemaakt dat het opnemen van de Vakdidactiek PAV-MAVO boven het normale studieprogramma komt en dat hij nog OPO Onderwijskunde 3 en 4 moet opnemen.

Communicatie met VDAB

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 26 oktober 2021 14:47
Aan: Hannes Dams <Hannes.Dams@student.uantwerpen.be>
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Re: Wijziging studieprogramma

Dag Hannes

Als dit de duurtijd van je opleiding niet beïnvloed, krijg je mijn toestemming.

Groeten

Op di 26 okt. 2021 om 12:24 schreef Hannes Dams <Hannes.Dams@student.uantwerpen.be>:

Indien mogelijk zou ik een laatste wijziging in mijn studieprogramma wensen aan te brengen. Uit navraag bij mevrouw [REDACTED] (CC) en de onderwijscommissie van School of Education blijkt dat ik vanuit de UAntwerpen nog de extra vakdidactiek PAV-MAVO zou mogen opnemen. Hierdoor zou de studiebelasting, inclusief extra stageopdracht, van 60 naar 66 punten gebracht worden.

De reden voor deze vraag is dat de vakdidactiek PAV-MAVO beter aansluit bij mijn eigen ambities binnen het onderwijs. Bovendien zouden mijn tewerkstellingskansen voor een voltijdse betrekking alleen maar gunstig beïnvloed worden gegeven de noden op de arbeidsmarkt binnen de grootstedelijke Antwerpse context.

Graag zou ik de goedkeuring van VDAB willen vragen voor het doorvoeren van deze aanpassing aan de initiële overeenkomst.

Met vriendelijke groet,
Hannes Dams

Communicatie met studentensecretariaat (naar aanleiding van controle studieprogramma)

Ook hier wordt duidelijk dat Dhr. Hannes Dams op de hoogte was van het moeten opnemen van OPO Onderwijskunde 3 en 4.

Van: Hannes Dams <Hannes.Dams@student.uantwerpen.be>
Verzonden: maandag 27 september 2021 23:54
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Re: Studieprogramma aanpassen aub

Dag [REDACTED]

Ik voerde de gevraagde aanpassingen door.

Vriendelijke groet,
Hannes

Van: sisa.noreply@uantwerpen.be <sisa.noreply@uantwerpen.be>
Verzonden: vrijdag 24 september 2021 17:32
Aan: Hannes Dams <hannes.dams@student.uantwerpen.be>
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Studieprogramma aanpassen aub

Beste hannes

Ik zie dat je studieprogramma niet helemaal klopt. Kan je dringend de volgende aanpassingen doen aub:

- Algemene didactiek 2de semester verwijderen (je neemt dit al op tijdens sem.1)
- Onderwijskunde 3 in 2de semester opnemen (ipv 1ste sem.)
- Je moet ook Onderwijskunde 4 opnemen (tijdens semester 2), want dat is gekoppeld aan de Groeistage.

Alvast bedankt.

Met vriendelijke groet

[REDACTED]

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 11 oktober 2022 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 14 oktober 2022 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op een schending van het gelijkheidsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt vast dat hij het diploma van de educatieve masteropleiding niet behaalt omdat hij niet is geslaagd voor de opleidingsonderdelen ‘Onderwijskunde 3’ en ‘Onderwijskunde 4’. Hij is van mening dat het slagen voor deze opleidingsonderdelen niet vereist is om te kunnen slagen voor de opleiding en vraagt dan ook om de beslissing te herzien en hem het getuigschrift toe te kennen.

Verzoeker verduidelijkt dat hij voor 60 studiepunten aan creditbewijzen uit de educatieve masteropleiding heeft behaald, en dit met een gewogen gemiddelde van 79% (grote onderscheiding). Volgens hem is er sprake van oneigenlijke discriminatie tussen verzoeker, met een persoonlijk studietraject van 66 studiepunten, en studenten die het modeltraject van 60 studiepunten volgden. Deze discriminatie wordt bovendien niet verantwoord door het verplichte karakter van de individuele opleidingsonderdelen.

Verzoeker licht toe dat hij, in functie van de noden op de arbeidsmarkt en vanuit zijn persoonlijke aspiratie om een veelzijdige leerkracht te worden, bij aanvang van het academiejaar wou kiezen voor de vakdidactieken PAV en wiskunde. Hij werd echter verplicht om ook de vakdidactiek economie op te nemen, aangezien die in de lijn ligt van zijn vorige opleiding. Verzoeker vindt het principieel onjuist dat er gediscrimineerd wordt op basis van het eerder verworven diploma, waarbij een verplichting wordt gecreëerd om een bepaalde vakdidactiek op te nemen. Daardoor werd verzoeker immers verplicht om drie vakdidactieken op te nemen in plaats van twee. Verzoeker erkent dat hij twee – volgens hem niet verplichte – opleidingsonderdelen niet heeft afgelegd, vanuit een poging om de geschetste discriminatie te corrigeren.

Wat de verwijzingen naar het ‘modeltraject’ betreft, stipt verzoeker aan dat een modeltraject zowel verplichte vakken als keuzevakken *kan* omvatten, maar het begrip zegt niets over het al dan niet verplichte karakter van de verschillende onderdelen. Een model is een voorbeeld, iets waarvan kan worden afgeweken en dus per definitie niet verplicht is. Bij gebrek aan

specifiekere richtlijnen of voorwaarden van de Antwerp School of Education is verzoeker teruggevallen op het feit dat de educatieve masteropleiding 60 studiepunten telt.

Daarnaast stelt verzoeker vast dat het slagen voor 100% van het aantal opgenomen credits geen voorwaarde vormt om af te studeren. In de academiejaren 2013-2014 en 2014-2015 heeft hij immers respectievelijk 84% en 44% van de opgenomen studiepunten behaald, maar heeft hij toch zijn masterdiploma mogen ontvangen. Dat voor het academiejaar 2021-2022 91% vermeld staat, kan hieraan aldus evenmin aan in de weg staan, gelet op het feit dat hij 6 studiepunten teveel heeft opgenomen.

Als de Raad van oordeel zou zijn dat de opleidingsonderdelen ‘Onderwijskunde 3’ en ‘Onderwijskunde 4’ toch verplicht zijn, wil verzoeker opmerken dat deze verplichting onvoldoende naar de studenten toe werd gecommuniceerd. Hij stelt dat hij medio mei, na afloop van zijn drie groeistages, een afweging heeft gemaakt over de vakken die hij in eerste zit zou afleggen. Verzoeker raadpleegde de website van de Universiteit Antwerpen, de cursusinformatie van de verschillende opleidingsonderdelen op Blackboard en de module ‘Mijn opleidingsonderdelen’ via SisA, maar kon op dat ogenblik nergens terugvinden dat de opleidingsonderdelen ‘Onderwijskunde 3’ en ‘Onderwijskunde 4’ verplicht zouden zijn. Aangezien het niet-verplichte karakter van deze opleidingsonderdelen voor verzoeker duidelijk was, heeft hij zich hiervoor ook niet meer ingeschreven voor de tweede zitting. Volgens verzoeker heeft de ombud overigens erkend dat de informatie hieromtrent op 10 mei 2022 van de website en helpdesk werden gehaald.

In ondergeschikte orde vraagt verzoeker om hem op basis van artikel 17.1.6 van het onderwijs- en examenreglement (hierna: OER) geslaagd te verklaren omdat hij de doelen van de opleiding globaal heeft verwezenlijkt. Daarvoor stipt hij aan dat 1) hij 60 studiepunten aan creditbewijzen binnen de masteropleiding heeft behaald, met een gewogen gemiddelde van 79%, 2) hij succesvol drie groeistages heeft voltooid, met een gewogen gemiddelde van 78%, 3) hij drie jaar binnen de social-profitsector heeft gewerkt, met in het bijzonder een aanstelling als jeugd- en jongerenwelzijnswerker. Volgens verzoeker komen de kennis en vaardigheden die hij binnen die rollen verwierf ruim overeen met de eindcompetenties die in de opleidingsonderdelen ‘Onderwijskunde 3’ en ‘Onderwijskunde 4’ worden beoogd, 4) hij al twee jaar les gaf als praktijkassistent aan de eerste bachelors van de faculteiten PSW/TEW, waarvoor hij de prijs van meest verdienstelijke assistent in ontvangst mocht nemen en 5) zijn maatschappelijk

engagement (onder meer in de vorm van psychosociale begeleiding of het geven van bijlessen aan allochtonen en/of kansarme leerlingen) verder gaat dan wat binnen het kader van de opleidingsonderdelen ‘Onderwijskunde 3’ en ‘Onderwijskunde 4’ wordt aangeboden. Het is bovendien duurzaam doorheen de tijd.

Daarnaast is verzoeker er ook sterk van overtuigd dat de toegevoegde waarde van zijn derde groeistage erg gelijk loopt met die van de opleidingsonderdelen ‘Onderwijskunde 3’ en ‘Onderwijskunde 4’, en die op bepaalde vlakken ook ruim overtreft. Door bovenop wat verplicht was 17 lesuren in bso-klassen aan de slag te zijn gegaan, is zijn perspectief op wat het betekent om leraar te zijn immers enorm uitgebreid. In deze klassen word je als leraar in spe immers echt op de proef gesteld, waardoor je groeit. Vanuit zijn persoonlijke ambitie om een zo goed mogelijke toekomstige leerkracht te worden heeft hij gekozen voor de moeilijkste weg. Wat dit betreft, verwijst hij nog naar zijn scores voor de opleidingsonderdelen ‘Onderwijskunde 1’ (17/20) en ‘Onderwijskunde 2’ (18/20).

Ten slotte wijst verzoeker op de bijgevoegde aanbevelingsbrief die zijn stagebegeleider voor het vak PAV aan het einde van de groeistage vrijwillig heeft opgesteld. Op basis van deze elementen is verzoeker van mening dat de beoordeling dat hij het programma globaal heeft verwezenlijkt redelijk zou zijn. Verzoeker zou zich overigens bedroeven over een negatieve uitspraak. Gelet op de context van het huidige lerarentekort en de inspanningen om zij-instromers richting het onderwijs te leiden, gelooft hij dat het noodzakelijk is om te handelen in het belang van het grotere geheel.

In haar *antwoordnota* verwijst verwerende partij vooreerst naar artikel II.200, §2 van de Codex Hoger Onderwijs, waaruit blijkt dat een studietraject de modaliteiten inzake studieomvang, deliberatie en studievoortgangsbewaking bepaalt. Dit gebeurt bij wijze van modeltraject voor een groep studenten, en bij wijze van een geïndividualiseerd traject voor een bepaalde student. Artikel II.200, §3 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat de (onderwijs)instellingen voor de bacheloropleidingen en de masteropleidingen ten minste één studietraject met een studieomvang van 54 tot 66 studiepunten per academiejaar aanbieden. Volgens verwerende partij wordt dit traject in het Vlaamse hoger onderwijs beschouwd als een ‘modeltraject’. Dit is ook zo opgenomen in artikel 4.1.1 van het OER.

Wat dit betreft, merkt verwerende partij ook op dat op de website van de Universiteit Antwerpen staat vermeld dat modeltrajecten vooraf door de faculteit uitgestippelde studieprogramma's voor een opleiding zijn. Ze verduidelijkt dat de modeltrajecten 2021-2022 van de educatieve masteropleiding bestaan uit 60 studiepunten en worden samengesteld uit de opleidingsonderdelen zoals door de Onderwijscommissie opgegeven. Het verkorte traject dat verzoeker volgt, op basis van zijn eerder behaalde diploma van handelsingenieur, is overigens opgenomen op de website.

Verwerende partij benadrukt dat een student (minstens) de 60 studiepunten die tot het modeltraject behoren, moet volgen. Het is niet de bedoeling dat studenten zelf de afstudeervereisten bepalen door zelf opleidingsonderdelen te kiezen die hun voorkeur wegdragen, en daarbij voorbijgaan aan de opleidingsonderdelen die de opleiding vooropstelt als behorend tot het curriculum. Voor verzoeker behoren de opleidingsonderdelen 'Onderwijskunde 3' en 'Onderwijskunde 4' duidelijk tot het verplichte curriculum, en ook in de andere varianten van het modeltraject voor deze educatieve master moeten deze opleidingsonderdelen verplicht worden gevolgd.

Verwerende partij licht toe dat studenten eigen voorkeursopleidingsonderdelen kunnen toevoegen, zoals verzoeker heeft gedaan. Dit neemt evenwel niet weg dat minstens de opleidingsonderdelen van het modeltraject, zoals door de Onderwijscommissie bepaald, tot het studieprogramma van een student moeten behoren met het oog op diplomering.

Verwerende partij stelt vast dat de informatie op de helpdesk ook expliciet weergeeft dat studenten die drie vakdidactieken willen volgen, zoals verzoeker, 66 of 69 studiepunten zullen moeten behalen. Daarnaast heeft verzoeker in zijn communicatie met de VDAB zelf vermeld dat zijn studiebelasting van 60 studiepunten naar 66 studiepunten zou moeten worden gebracht, meer nog, hij uit zijn wens daartoe.

Verwerende partij is dan ook verwonderd dat verzoeker meent niet op de hoogte te zijn dat de opleidingsonderdelen 'Onderwijskunde 3' en 'Onderwijskunde 4' niet tot zijn studieprogramma behoren/zouden mogen behoren. Zij merkt op dat een student die het niet eens is met de wijze waarop het curriculum is samengesteld en welke opleidingsonderdelen deel uitmaken of deel zouden moeten uitmaken van het curriculum vrij staat om die problematiek aan te kaarten bij de onderwijscommissie. Volgens verwerende partij heeft verzoeker hiertoe geen stappen ondernomen.

Omwille van deze redenen kon de interne beroepsinstantie ook niet ingaan op verzoekers vraag om hem op basis van artikel 17.1.6 van het OER globaal geslaagd te verklaren. Om toepassing te kunnen maken van deze bepaling moet immers eerst worden nagegaan of de student wel voldoet aan de voorwaarden van artikel 17.1.1 van het OER, en meer bepaald of de student voor alle opleidingsonderdelen die bij zijn opleidingsprogramma horen het examen heeft afgelegd. Aangezien verzoeker geen examen heeft afgelegd voor de opleidingsonderdelen ‘Onderwijskunde 3’ en ‘Onderwijskunde 4’ komt hij vooralsnog niet in aanmerking voor het behalen van het diploma van de educatieve master.

Beoordeling

Vooreerst merkt de Raad op dat het beroep van verzoeker bij de Raad ertoe strekt de beslissing van de interne beroepsinstantie te herzien en hem het getuigschrift toe te kennen. Wat dit betreft, wijst de Raad verzoeker erop niet over de bevoegdheid te beschikken om de beoordeling van de vraag of verzoeker voldoet aan de voorwaarden om geslaagd te kunnen worden verklaard naar zich te trekken in het kader van het bij de Raad ingediende beroep. De Raad kan zich niet uitspreken over de merites van het dossier in die context en kan zich bij de beoordeling van het beroep niet in de plaats stellen van de interne beroepsinstantie en de door de beroepsinstantie gemaakte beoordeling overdoen. De Raad kan slechts oordelen of de interne beroepsinstantie bij de beoordeling van het intern beroep de toepasselijke regelgeving, met inbegrip van de beginselen van behoorlijk bestuur, heeft nageleefd en of het oordeel van de interne beroepsinstantie niet als onredelijk kan worden gekenmerkt.

De Raad merkt op dat verzoeker aanvoert dat hij het diploma van de educatieve masteropleiding niet behaalt omdat hij niet geslaagd is voor de opleidingsonderdelen ‘Onderwijskunde 3’ en ‘Onderwijskunde 4’. Tevens merkt de Raad op dat verzoeker van mening is dat het slagen voor de betrokken opleidingsonderdelen niet vereist is om voor de opleiding te kunnen slagen.

Verzoeker geeft hierbij aan dat hij creditbewijzen voor 60 studiepunten heeft behaald, met een hoog gewogen gemiddelde op de evaluatie van de overeenkomstige opleidingsonderdelen.

Verzoeker merkt op dat de interne beroepsinstantie in de aangevochten beslissing verwijst naar art. 17.1.1 van het OER. Deze bepaling luidt als volgt:

“17.1.1 Een student kan voor het geheel van de bacheloropleiding, de masteropleiding, de master-na-masteropleiding, het schakel- of voorbereidingsprogramma of de specifieke lerarenopleiding slechts slagen als hij/zij voor de desbetreffende opleiding ingeschreven is onder een diplomacontract of examencontract met het oog op het behalen van een diploma, alle examens heeft afgelegd die horen bij zijn/haar opleidingsprogramma en zich voor dat opleidingsprogramma geregistreerd heeft.”

Verzoeker beweert dat sprake is van ‘oneigenlijke discriminatie’ aangezien hij een zwaarder persoonlijk studietraject volgde dan de studenten die het modeltraject volgden. Wat verzoeker als een discriminatie in studiebelasting omschrijft, zou volgens hem niet verantwoord worden door het verplichte karakter van de individuele opleidingsonderdelen.

Uit het verzoekschrift leidt de Raad in wezen af dat verzoeker zich in het bijzonder niet kan vinden in het feit dat hij, op basis van zijn eerder verworven diploma, het luik ‘vakdidactiek Economie’ diende op te nemen. Verzoeker geeft immers aan dat hij in functie van de noden van de arbeidsmarkt en vanuit de persoonlijke aspiratie om een veelzijdige leerkracht te worden, bij aanvang van het academiejaar wilde kiezen voor de combinatie van ‘project algemene vorming’ en ‘wiskunde’ als vakdidactieken. Hij werd naar eigen zeggen echter verplicht om ook ‘vakdidactiek economie’ op te nemen omwille van zijn vorige opleiding. Verzoeker is immers master handelsingenieur.

Waar verzoeker het over een discriminatie heeft, moet de Raad vaststellen dat verzoeker er zelf voor heeft gekozen om af te wijken van het modeltraject door ervoor te kiezen een bijkomend ‘domein’ toe te voegen aan zijn opleidingsprogramma.

De Raad stelt vast dat de hoger onderwijsinstelling, binnen de autonomie waarover de instelling beschikt, het modeltraject vorm heeft gegeven en kenbaar heeft gemaakt.

Verzoeker heeft vervolgens zelf beslist af te wijken van het modeltraject. Hij koos voor een geïndividualiseerd traject dat hem zou toelaten zowel de domeinen ‘economie’, ‘wiskunde’ als ‘project algemene vorming’ op te nemen. De Raad stelt eveneens vast dat de onderwijsinstelling het onderscheid tussen ‘modeltrajecten’ en ‘geïndividualiseerde trajecten’ meedeelt aan het publiek. Verzoeker beschikte dan ook over de mogelijkheid om zich met beide concepten vertrouwd te maken.

Aangezien verzoeker in het geïndividualiseerd traject dat hij heeft samengesteld koos voor een uitbreiding op het modeltraject, acht de Raad het niet onregelmatig dat de interne beroepsinstantie ervanuit is gegaan dat ‘Onderwijskunde 3’ en ‘Onderwijskunde 4’ tot het ‘individuele’ studieprogramma van verzoeker behoren en bijgevolg met succes moeten worden afgelegd. Dat verzoeker een meer uitgebreid programma heeft opgenomen dan het modeltraject is naar het oordeel van de Raad geen discriminatie, nog daargelaten dat het een discriminatie zou betreffen die verzoeker – naar eigen zeggen – zou kunnen corrigeren door niet deel te nemen aan de evaluatie voor de twee voornoemde opleidingsonderdelen.

Tegen die achtergrond stelt de Raad vast dat verzoeker het volgende overweegt:

“Stellen dat de samenstelling van een persoonlijk studieprogramma berust op een vrije keuze is hier dus niet correct. Ik werd namelijk vanuit een foutief principe verplicht om drie in plaats van twee vakdidactieken op te nemen. In een poging de discriminatie die hieruit voortvloeide te corrigeren, heb ik inderdaad twee opleidingsonderdelen niet afgelegd.”

Zoals reeds overwogen is het de Raad niet duidelijk waarin de vermeende discriminatie zou bestaan. Dat verzoeker drie vakdidactieken diende op te nemen houdt verband met zijn persoonlijke keuze om in de educatieve masteropleiding (ook) de domeinen ‘wiskunde’ en ‘project algemene vorming’ op te nemen. De Raad ziet vanuit dit oogpunt geen onregelmatigheid in de beslissing van de interne beroepsinstantie om verzoeker niet geslaagd te verklaren nu hij geen credit kan voorleggen voor de opleidingsonderdelen ‘Onderwijskunde 3’ en ‘Onderwijskunde 4’. Evenmin kan de Raad de beslissing als onredelijk aanmerken.

De Raad moet hierbij vaststellen dat verzoeker ervan uitgaat dat voormelde opleidingsonderdelen geen verplicht karakter hebben. Deze visie van verzoeker houdt verband met de wijze waarop hij het begrip ‘modeltraject’ invulling geeft. Het modeltraject zegt volgens verzoeker immers niets over het al dan niet verplichte karakter van de ertoe behorende opleidingsonderdelen.

Uit hetgeen reeds is aangehaald volgt dat, niettegenstaande de interpretatie door verzoeker van het begrip ‘modeltraject’, verzoeker, trouwens ongeacht de programmakeuze – eveneens hierboven toegelicht – die hij heeft gemaakt en niettegenstaande het feit dat deze ertoe leidde dat hij een programma van 66 studiepunten heeft opgenomen, voor het opleidingsonderdeel ‘Onderwijskunde 3’ en het opleidingsonderdeel ‘Onderwijskunde 4’ een credit moet

verwerven. Het feit dat verzoeker reeds het masterdiploma van ‘handelsingenieur’ heeft behaald doet hier, wat verzoeker ook moge beweren, geen afbreuk aan. De Raad herinnert er hier, verwijzend naar het extern verzoekschrift, nog eens aan dat het feit dat verzoeker van mening is initieel 6 studiepunten te veel te hebben opgenomen hem niet ontslaat van de verplichting een credit voor een tot zijn pakket met het oog op het door hem beoogde diploma behorend ‘verplicht’ opleidingsonderdeel te behalen. Dat verzoeker in de academiejaren waarin hij zijn initiële masteropleiding volgde niet alle opgenomen studiepunten realiseerde in het jaar waarin hij die eerst opnam, belet niet dat hij, verspreid over meer academiejaren waarin hij ook opleidingsonderdelen hernam, de tot het masterprogramma behorende opleidingsonderdelen met goed gevolg heeft afgelegd.

Waar verzoeker aanvoert niet op de hoogte te zijn geweest van de verplichting de opleidingsonderdelen ‘Onderwijskunde 3’ en ‘Onderwijskunde 4’ op te nemen, hetgeen zijn studieprogramma tot 66 studiepunten verhoogde, is de Raad van oordeel dat verzoeker niet in redelijkheid kan beweren hiervan niet op de hoogte zijn geweest. De Raad stelt hierbij vast dat de interne beroepsinstantie in de aangevochten beslissing duidelijk aantoont, onder meer verwijzend naar communicatie die van verzoeker uitgaat, dat verzoeker zich er terdege van bewust was dat hij door de aan zijn studieprogramma gegeven vorm 66 credits diende te verwerven, waaronder voor ‘Onderwijskunde 3’ en ‘Onderwijskunde 4’.

Ten slotte herinnert de Raad eraan dat ook de interne beroepsinstantie niet kan worden aangewreven geen uitspraak te hebben gedaan over de samenstelling van het studieprogramma zoals het is vormgegeven voor de educatieve masteropleiding die verzoeker volgt, hetgeen geen studievoortgangsbepaling als gedefinieerd door de Codex Hoger Onderwijs vormt. Het voor de samenstelling van het studieprogramma bevoegde orgaan is de onderwijscommissie, waarbij verzoeker zich blijkens de dossierstukken niet heeft bezwaard.

Verder stelt de Raad vast dat verzoeker de vraag om geslaagd te worden verklaard op grond van art. 17.1.6 van het OER – nu hij van mening is dat hij de doelen van de opleiding globaal heeft verwezenlijkt – in tweede orde in zijn intern beroepsschrift en vervolgens in zijn extern verzoekschrift heeft opgenomen.

De Raad stelt vast dat de interne beroepsinstantie dit – weliswaar summier – onder meer afwijst door erop te wijzen dat de educatieve masteropleiding verplichte theoretische

opleidingsonderdelen bevat ten belope van 15 studiepunten, waarvan ‘Onderwijskunde 3’ en ‘Onderwijskunde 4’ deel uitmaken. De interne beroepsinstantie overweegt verder dat de opleidingsonderdelen een aantal eindcompetenties nastreven die deel uitmaken van de vooropgezette leerresultaten van de academische lerarenopleiding. Tevens merkt de interne beroepsinstantie op dat de betrokken leerresultaten in geen enkel ander opleidingsonderdeel aan bod komen.

Daarnaast stelt de Raad vast dat verzoeker niet deelnam aan de evaluatie van de opleidingsonderdelen ‘Onderwijskunde 3’ en ‘Onderwijskunde 4’. Evenmin is het de Raad duidelijk welke ‘bijzondere omstandigheden’ verzoeker – die weliswaar aanstipt de opleidingsdoelstellingen naar zijn mening globaal te hebben bereikt – heeft bijgebracht voor de interne beroepsinstantie.

Nu artikel 17.1.6 van het OER duidelijk bepaalt dat bijzondere omstandigheden aan de orde moeten zijn opdat een student geslaagd zou kunnen worden verklaard, niettegenstaande hij niet voldoet aan de vooraf vastgestelde regels, op grond van het feit dat de doelstellingen van de opleiding of het programma globaal verwezenlijkt zijn, kan niet worden geoordeeld dat de interne beroepsinstantie onregelmatig of onredelijk besliste verzoeker niet geslaagd te verklaren. De Raad merkt ook op dat artikel 17.1.6 de artikelen 17.1.1 en 17.1.3 onverlet laat. In artikel 17.1.1 van het OER leest de Raad dat een student slechts kan slagen als hij alle bij het opleidingsprogramma behorende examens heeft afgelegd en zich voor het opleidingsprogramma geregistreerd heeft. Aan eerstgenoemde voorwaarde is naar het oordeel van de Raad evenmin voldaan, nu verzoeker de score ‘afwezig’ kreeg voor twee tot zijn programma behorende opleidingsonderdelen.

Om al de bovenstaande redenen ziet de Raad geen grond om de aangevochten beslissing te vernietigen.

Het beroep is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 11 januari 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.220 van 9 januari 2023 in de zaak 2022/0867

In zake: Tugba KÜSKÜN
Woonplaats kiezend te 2020 Antwerpen
Kampioenstraat 2

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 18 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 26 september 2022 waarbij de aan de verzoekende partij opgelegde maatregel van studievoortgangsbewaking werd bevestigd en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 15 oktober 2022 [bedoeld wordt: 7 oktober 2022] waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 14 december 2022.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Haïté Vanderwaeren, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2013-2014 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de biomedische wetenschappen’. Omdat verzoekster tijdens dat academiejaar minder dan het minimaal vereiste studierendement behaalde, werd haar een bindende voorwaarde opgelegd als maatregel van studievoortgangsbewaking.

Tijdens het academiejaar 2014-2015 schrijft verzoekster zich in voor dezelfde opleiding maar neemt ze geen opleidingsonderdelen op.

In het academiejaar 2016-2017 is verzoekster terug ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de biomedische wetenschappen’. Na afloop van dit academiejaar werd verzoekster opnieuw een bindende voorwaarde als maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd. Omdat verzoekster tijdens het academiejaar 2017-2018 niet aan deze bindende voorwaarde voldeed, werd haar de verdere inschrijving geweigerd. Tijdens het academiejaar 2018-2019 heeft verzoekster zich bijgevolg niet ingeschreven. Verzoekster zet de opleiding tijdens het academiejaar 2019-2020 verder en behaalde op het einde van dat academiejaar meer dan het minimaal vereiste studierendement.

Tijdens het academiejaar 2020-2021 schrijft verzoekster zich verder in voor deze bacheloropleiding. Aangezien verzoekster minder dan 60% studierendement heeft behaald tijdens dit academiejaar (14 van de 40 opgenomen studiepunten werden verworven), werd haar op 15 september 2021 een maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd: verzoekster diende in het academiejaar 2021-2022 minstens 60% van de door haar opgenomen studiepunten te verwerven, zo niet zou de herinschrijving voor het academiejaar 2022-2023 worden geweigerd.

In het academiejaar 2021-2022 behaalt verzoekster 50% van de opgenomen studiepunten. Aangezien verzoekster daarmee niet aan de opgelegde bindende voorwaarde heeft voldaan, wordt haar op 16 september 2022 de verdere inschrijving in de bacheloropleiding geweigerd.

Op 17 september 2022 dient verzoekster een aanvraag in bij de studietrajectbegeleidingscommissie om af te wijken van de opgelegde studievoortgangsbewakingsmaatregel. De studietrajectbegeleidingscommissie beslist op 26 september 2022 om geen uitzondering toe te staan.

Verzoekster stelde op datum van 27 september 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 7 oktober 2022 werd het intern beroep ontvankelijk doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie besliste om het verzoek tot heroverweging niet in te willigen zodat de weigering tot inschrijving gehandhaafd wordt. De interne beroepsinstantie verwijst voor de gedetailleerde bespreking naar het verslag van de vergadering van de facultaire beroepscommissie van 7 oktober 2022 waarin het volgende wordt gesteld:

Het voorliggende intern beroep van studente Biomedische Wetenschappen **Tugba Küskün** is erop gericht de beslissing tot weigering van haar inschrijving te betwisten. Zij verzoekt om tot de inschrijving te worden toegelaten en roept een verlenging van haar studietraject in bij een overstap naar een andere richting, een laag aanpassingsvermogen, een aantal specifieke studie-gerelateerde aspecten en haar vergetelheid om een jaar geleden een uitzondering te vragen.

Uit de studiehistoriek van de studente blijkt het volgende: Studente startte het academiejaar 2013-2014 aan de opleiding Bachelor Biomedische Wetenschappen. Aan het einde van dat academiejaar behaalde ze een studierendement van 11,7% en besliste ze om zich twee jaar lang niet in te schrijven. Met ingang van het academiejaar 2016-2017 nam ze de draad van de opleiding weer op. Aan het einde van dat academiejaar zetten ze 58,5% van de opgenomen studiepunten in credits om, waarna haar de bindende voorwaarde werd opgelegd (zgn. “oranje status”) om tijdens het academiejaar 2017-2018 minstens 60% van de door haar opgenomen studiepunten om te zetten in credits, zo niet zou haar de inschrijving tot de opleiding Bachelor Biomedische Wetenschappen worden geweigerd. De studente zette vervolgens tijdens het academiejaar 2017-2018 40,9% van het door haar opgenomen programma in credits om, waarna haar de inschrijving werd geweigerd. Opnieuw besliste de studente om haar opleiding te onderbreken. Een jaar later, tijdens het academiejaar 2019-2020 schreef ze zich opnieuw in en zette ze haar studie verder. Ze behaalde dat academiejaar een studierendement van 63,6%. Aan het einde van het daaropvolgende jaar behaalde ze voor 35% van het door haar opgenomen programma credits. Opnieuw werd haar, in toepassing van artikel 19.2 van het Onderwijs- en examenreglement, de bindende voorwaarde opgelegd (“oranje status”) om tijdens het academiejaar 2021-2022 minstens 60% van de door haar opgenomen studiepunten om te zetten in credits, zo niet zou haar de inschrijving tot de opleiding Bachelor Biomedische Wetenschappen en verwante opleidingen worden geweigerd. Aan het einde van het academiejaar behaalde ze een studierendement van 50% waarna haar de inschrijving werd geweigerd. De studente vroeg een uitzondering aan op de haar opgelegde maatregel en voerde enerzijds aan dat ze mail aan het einde van het academiejaar 2020-2021 over de studievoortgangsmaatregelen ten gevolge van corona miste en dat ze problemen in de familiale sfeer ondervond. Anderzijds haalde ze aan dat ze tijdens het academiejaar 2021-2022 verhuisde en het lange tijd duurde vooraleer ze hieraan aangepast was. De Studietrajectbegeleidingscommissie besliste geen uitzondering toe te staan en haar de inschrijving tot de opleiding Bachelor in de Biomedische Wetenschappen en aanverwante opleidingen te weigeren, waarna de studente besliste een intern beroep in te stellen tegen deze weigering.

De weigering tot uitzondering van de Studietrajectbegeleidingscommissie is gebaseerd op de lage studie-efficiëntie van de studente tijdens haar hele studietraject. Van de zes jaar dat de studente de opleiding Bachelor Biomedische Wetenschappen volgde, behaalde ze slechts één jaar meer dan 60% van het door haar opgenomen programma. Bovendien bedraagt het leerkrediet van de studente slechts 35 studiepunten wat zeer problematisch is. De Studietrajectbegeleidings-commissie begrijpt dat de omstandigheden waarbinnen de studente moest studeren verre van ideaal waren, maar stelt tegelijk ook vast dat de studente voor meerdere opleidingsonderdelen vijf tot zes keer examens heeft moeten afleggen vooraleer ze geslaagd was of een delibereerbaar cijfer behaalde. Voor één opleidingsonderdeel legde ze acht keer examen

af zonder succes. De Studietrajectbegeleidingscommissie twijfelt ernstig aan de haalbaarheid van de opleiding Bachelor Biomedische Wetenschappen en raadt haar aan om haar resterende leerkrediet in te zetten in een voor haar beter haalbare studie. De Studietrajectbegeleidingscommissie besliste op basis van bovenstaande argumenten om de studente geen uitzondering toe te staan.

In haar verzoekschrift haalt de studente aan dat volgens haar een overstap naar een professionele bacheloropleiding haar opleiding onnodig zou verlengen en dat ze niet van plan is om na haar bacheloropleiding Biomedische Wetenschappen te starten aan een masteropleiding. De studente vult verder aan dat ze een laag aanpassingsvermogen heeft en ze er van overtuigd is dat ze nog meer leerkrediet zal verliezen als ze moet overstappen naar een andere onderwijsinstelling. De studente meent ook dat het haar resterende leerkrediet (en het leerkrediet dat ze zal terugvorderen bij de Overheid) het haar mogelijk maakt om de overblijvende opleidingsonderdelen om haar bachelordiploma te behalen in één academiejaar af te leggen. Ze verduidelijkt dit door de stellen dat ze maar een beperkt aantal opleidingsonderdelen zou opnemen in het eerste semester om zo meer tijd te kunnen besteden aan het opleidingsonderdeel Fysica m.i.v. wiskunde. Ze focuste zich dit jaar niet op dit opleidingsonderdeel, maar op andere opleidingsonderdelen, omdat ze bang was om geen 60% te halen. De studente geeft vervolgens een overzicht van de opleidingsonderdelen die ze nog moet behalen en degene die ze wil laten delibereren. Ze benadrukt hierbij dat ze één punt te kort kwam op het opleidingsonderdeel Biomedische beeldvorming om de grens van 60% studierendement te behalen. Tot slot wenst de studente mee te geven dat ze tijdens het academiejaar 2020-2021 geen gebruik heeft kunnen maken van de universitaire studievoortgangsmaatregelen rond corona overmacht terwijl ze er wel voor in aanmerking kwam.

De Commissie stelt vast dat het studierendement van de studente over haar volledige studietraject laag ligt waarbij niet alleen de voorbije twee jaar het vereiste studierendement van 60% niet werd behaald, maar dit ook al drie van de vier eerder ingeschreven jaren het geval was. Het gemiddeld studierendement van de studente over de zes ingeschreven academiejaren bedraagt 41,2%. De studente onderbrak al twee keer haar studie. Bovendien is haar leerkrediet zorgwekkend afgenomen. De Commissie stelt vast dat de studente effectief een moeilijke thuissituatie kende vlak voor de januari examenperiode van het academiejaar 2020-2021 die een impact kan hebben gehad op haar studieresultaten tijdens deze periode. Voor het tweede semester kon de studente terecht op het studentenhome aan Campus Drie Eiken. Nochtans zorgde dit niet voor betere resultaten tijdens de juni examenzittijd. De studente had omwille van de overmachtssituatie tijdens de januari zittijd aan het einde van dat academiejaar een uitzondering kunnen vragen op de haar opgelegde bindende voorwaarde. De Commissie stelt vast dat de studente dat niet gedaan heeft. Hierbij wil de Commissie benadrukken dat dit los staat van de universitaire maatregel rond corona overmacht. Het missen van een mail door aan het werk te zijn kan ook niet beschouwd worden als overmacht of een uitzonderlijk voorval. Het is de verantwoordelijkheid van de studente om haar studie goed op te volgen en zelf het initiatief te nemen wanneer dat nodig is. Tijdens het academiejaar 2021-2022 haalt de studente aan dat ze is moeten verhuizen en dat het lang heeft geduurd vooraleer ze aangepast was aan de nieuwe omgeving. De Commissie oordeelt dat verhuizen noch overmacht noch een uitzonderlijke situatie vormt. De Commissie stelt ook vast dat de studente in haar verzoekschrift focust op waarom ze niet naar een andere onderwijsinstelling wil gaan en welke opleidingsonderdelen ze nog moet opnemen en welke ze zal delibereren. De studente verduidelijkt niet hoe ze haar studie zou aanpakken als ze terug zou mogen inschrijven, welke verbeterpunten ze voor mogelijk aanziet en wenst aan te brengen rekening houdend met haar lange voorgeschiedenis binnen de opleiding. De Commissie mist bij de studente het besef en inzicht dat haar resultaten onvoldoende zijn en dat gewoon herinschrijven en verder doen zoals voordien niet tot de gewenste resultaten zal leiden.

De Commissie wenst tot slot nog eens op te merken dat de studente ondertussen bijna 10 jaar geleden aan haar bacheloropleiding is begonnen (weliswaar met een aantal onderbrekingen) en

dat er, op één academiejaar na, altijd een te laag studierendement is geweest. Rekening houdend met bovenstaande liggen naar het oordeel van de Commissie geen omstandigheden voor die een afwijking van de toegepaste studievoortgangbewakingsmaatregelen verantwoorden. Om deze redenen willigt zij het verzoek van de studente niet in.

Beslissing

De Facultaire Beroepscommissie beslist om het verzoek van studente Tugba Küskün niet in te willigen. De beslissing om de studente in toepassing van artikel 19.2 OER de verdere inschrijving tot de bacheloropleiding Biomedische Wetenschappen en daarmee verwante opleidingen te weigeren, wordt gehandhaafd.

De beslissing op intern beroep werd op 14 oktober 2022 aan verzoekster overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 18 oktober 2022 diende verzoekster een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep.

Verzoekster tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbeslissing van 26 september 2022 waarbij de aan verzoekster opgelegde weigering tot herinschrijving in de opleiding ‘Bachelor in de biomedische wetenschappen’ (en daarmee verwante opleidingen) werd gehandhaafd (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 7 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoekster ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 21.4.2 van het onderwijs- en examenreglement (hierna: ‘OER’) blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de studietrajectbegeleidingscommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de studietrajectbegeleidingscommissie uit de rechtsorde en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoeksters beroep wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op een schending van het redelijkheidsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel en het *patere legem*-beginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster betoogt vooreerst dat zij tijdens het academiejaar 2020-2021 geen gebruik heeft kunnen maken van de uitzonderingsregeling met betrekking tot overmacht wegens corona. Hoewel verzoekster volgens haar hiervoor in aanmerking kwam, heeft ze de e-mail hieromtrent van 15 september 2021 gemist tijdens de periode waarin zij als jobstudente aan het werk was. In de desbetreffende e-mail staat evenmin een deadline vermeld om de uitzonderingsaanvraag in te dienen. Daarom heeft verzoekster aan de facultaire beroepscommissie gevraagd om, met terugwerkende kracht, toch een uitzondering te bekomen. Verzoekster kreeg daaromtrent te horen dat het in haar geval niet over een overmachtssituatie, gelinkt aan corona, zou gaan wat volgens verzoekster nochtans wel degelijk het geval was.

Het gezin van verzoekster kon namelijk niet tijdig een huurwoning vinden om te verhuizen omdat er door de lockdown geen fysieke bezichtigingen mogelijk waren, wat uiteindelijk heeft geleid tot een uithuiszetting. Hierdoor werd het gezin tijdelijk dakloos wat ook een grote impact had op de studies van verzoeksters aangezien de uithuiszetting plaatsvond in december 2020, dus vlak voor de examens van januari 2021.

Vervolgens stelt verzoekster dat zij op 24 september 2021 een gesprek had met de studietrajectbegeleider om haar studievoortgangsstatus te bespreken. Tijdens dit gesprek werd volgens verzoekster aangehaald dat haar status “oranje” zou blijven maar werd hierbij niet vermeld dat er een uitzondering kon worden gemaakt wegens (corona) overmacht niettegenstaande verzoekster haar thuissituatie had toegelicht en de impact daarvan op de examenperiode van januari 2021. Indien verzoekster tijdens dat gesprek op de uitzonderingsmogelijkheid zou zijn gewezen, dan had zij wel een uitzondering kunnen aanvragen. Het is pas tijdens het volgende gesprek met de studietrajectbegeleider van 2

september 2022 dat verzoekster werd geïnformeerd over de uitzonderingsmogelijkheid die bestond tijdens het academiejaar 2020-2021.

Verder voert verzoekster aan dat elke student gelijke kansen verdient. Verzoekster meent dat zij die niet krijgt omdat haar studietraject langer duurt in vergelijking met het “modeltraject”. Er wordt volgens haar geen rekening gehouden met de buitengewone situatie die zich heeft afgespeeld in december 2020 en de gevolgen die daaraan verbonden waren. Volgens verzoekster waren er in het verleden ook incidenten die zij evenwel niet heeft vermeld, “om het kort te houden”.

Het voorstel van verwerende partij om te opteren voor een professionele bacheloropleiding omwille van verzoeksters lage studierendement kan verzoekster niet bijtreden. Volgens haar laat verwerende partij na om in te zien dat zij nu wél de mogelijkheid heeft om zich 100% in te zetten voor de opleiding: haar leven is terug stabiel (zowel financieel als mentaal) en ze heeft momenteel ook haar eigen studeerruimte waar ze nu wel ongestoord en effectief kan studeren. Verzoekster stelt dat zij ook heeft vermeld dat zij bijlessen zal volgen om haar studie vlotter te laten verlopen. Volgens verzoekster worden met deze elementen evenwel geen rekening gehouden. Verzoekster stelt dat zij geen goed aanpassingsvermogen heeft en over een laag leerkrediet saldo beschikt. Haar leerkrediet is evenwel juist voldoende om haar laatste jaar bij verwerende partij af te ronden (en ze zal geen masteropleiding volgen na haar bacheloropleiding). Als ze zich zou moeten inschrijven bij een andere onderwijsinstelling, bestaat het risico dat ze leerkrediet verliest in het eerste jaar waardoor ze uiteindelijk geen diploma meer zou kunnen behalen. Niettemin, als ze zich zou kunnen inschrijven bij verwerende partij, kan ze haar resterende vakken van haar laatste (bachelor)jaar afleggen en in 2023 afstuderen.

Tot slot geeft verzoekster aan dat ze contact heeft opgenomen met de ombudspersoon van verwerende partij om advies te vragen omtrent haar intern beroep. Verzoekster heeft hierop evenwel geen reactie gekregen zodat ze mogelijk niet optimaal haar intern beroep heeft kunnen voorbereiden.

In haar *antwoordnota* stipt verwerende partij vooreerst aan dat zij begrip heeft voor de omstandigheden waarmee verzoekster wordt geconfronteerd. De interne beroepsinstantie heeft evenwel de studietrajectbegeleidingscommissie gevolgd in haar oordeel om de weigering tot

inschrijving te zien in het licht van de studiehistoriek van verzoekster alsook de stand van haar leerkrediet. De situatie waarin verzoekster zich bevindt, is volgens verwerende partij niet enkel het gevolg van de laatste twee academiejaren maar ook van de voorgaande academiejaren (waarin verzoekster dezelfde opleiding volgde).

Verwerende partij erkent wel, zoals ook aangegeven in het verslag van de interne beroepsinstantie, dat de door verzoekster aangehaalde omstandigheden een impact zouden kunnen hebben gehad op haar studieresultaten maar de studies niet onmogelijk hebben gemaakt en al zeker niet het gebrek aan studievoortgang tot gevolg mogen hebben. Van al deze omstandigheden vormt een uithuiszetting bovendien geen plotse gebeurtenis waarop degene die ermee geconfronteerd wordt zich niet kan voorbereiden. Daarnaast wordt het onverwachte overlijden van een vertrouwenspersoon-familielid door verzoekster weliswaar vermeld maar zij heeft hiervan geen enkel stuk voorgelegd aan de interne beroepsinstantie. Ook worden door verzoekster andere omstandigheden in haar intern beroep aangehaald waarop zij niet verder ingaat “om het kort te houden”. Verwerende partij stipt hierbij aan dat het dan voor de interne beroepsinstantie ook niet mogelijk is om hiermee rekening te houden zodat zij niet anders kon vaststellen dan dat het globale studietraject van verzoekster een lage studie-efficiëntie vertoont en dat zij na zes academiejaren (twaalf zittijden) in de opleiding het bachelordiploma nog niet heeft behaald. Voor meerdere opleidingsonderdelen diende verzoekster ook vijf tot zes keer examens af te leggen alvorens zij een credit (of delibereerbaar cijfer) kon behalen. Voor één opleidingsonderdeel legde verzoekster acht keer examen af zonder succes. Er werd volgens verwerende partij dan ook terecht getwijfeld aan de haalbaarheid van de huidige opleiding en de mogelijke problemen op langere termijn door een tekort aan leerkrediet. Ook het advies om het resterende leerkrediet in te zetten voor een meer haalbare studie was volgens verwerende partij terecht.

Verder gaat verwerende partij in op verzoeksters bedenkingen omtrent de overstap naar een andere opleiding. Volgens verwerende partij vormt de stelling van verzoekster dat zij een traag aanpassingsvermogen heeft waardoor ze bij een eventuele overstap leerkrediet zou (kunnen) verliezen, geen argument. Er is geen aantoonbaar oorzakelijk verband tussen het aanpassingsvermogen van verzoekster en de door haar behaalde studieresultaten. Het is voor elke student even aanpassen (bij een nieuwe opleiding) maar die aanpassingsperiode kan en mag volgens verwerende partij geen academiejaar duren, laat staan meerdere academiejaren wat anders zou betekenen dat het voor geen enkele student mogelijk zou zijn om een diploma

binnen de principieel voorziene duurtijd te behalen. Het gebrek aan studievoortgang is volgens verwerende partij ook te wijten aan een verkeerde inschatting van de studiekeuze.

Verwerende partij benadrukt ook dat het gebrek aan studievoortgang dat het traject van verzoekster kenmerkt niet enkel aan de voorbije twee academiejaren te wijten is. Naast de voorbije twee academiejaren kon verzoekster in drie van de vier eerder ingeschreven academiejaren evenmin het minimaal vereiste studierendement behalen. Verzoekster heeft ook tweemaal haar studies onderbroken en beschikt ondertussen over een laag leerkredietssaldo.

Met betrekking tot verzoeksters thuissituatie in het academiejaar 2020-2021, stipt verwerende partij aan dat verzoekster tijdens het tweede semester van dat academiejaar terecht kon in een studentenhome van de onderwijsinstelling maar dat dit ook niet voor betere resultaten zorgde tijdens de examenperiode van juni. Verwerende partij benadrukt hierbij ook dat de woonsituatie van verzoekster los staat van de universitaire uitzonderingsmaatregel met betrekking tot overmacht gelinkt aan corona, die betrekking had op de directe gevolgen van corona. Omwille van haar verhuissituatie, die volgens verwerende partij een onrechtstreeks gevolg is van corona, had verzoekster een uitzonderingsmaatregel kunnen aanvragen via de gebruikelijke procedure, waarover verzoekster ook werd geïnformeerd. Waar verzoekster verwachtte dat zij op het bestaan van de uitzonderingsmaatregel had moeten worden gewezen tijdens het studietrajectbegeleidingsgesprek, merkt verwerende partij op dat in redelijkheid niet kan worden verwacht dat tijdens een dergelijk gesprek nog eens wordt ingegaan op de communicatie die reeds schriftelijk aan alle studenten werd bezorgd. Wat verzoekster betreft, was dat minstens op 15 september 2021. Het komt dan aan de studenten toe om na te gaan of zij op de aangeboden mogelijkheid tot het aanvragen van een uitzondering (al dan niet) willen ingaan en hiervoor het nodige initiatief te nemen. Dat verzoekster de communicatie over de uitzondering heeft gemist doordat zij aan het werk was, kan volgens verwerende partij niet als overmacht of uitzonderlijke omstandigheid worden beschouwd. Deze mededeling is bovendien verstuurd op 15 september 2021 (15u12) daar waar het contract van verzoeksters studentenjob liep tot 15 september 2021 (17u00) zodat verzoekster op dat moment actie had kunnen ondernemen, wat zij niet heeft gedaan. Het klopt wel dat in de e-mail van 15 september 2021 geen termijn wordt vermeld waarbinnen een aanvraag zou moeten worden ingediend. Volgens verwerende partij neemt dit evenwel niet weg dat verzoekster eerder actie had kunnen en moeten ondernemen in plaats van hiermee te wachten tot na de oplegging van de weigering tot inschrijving het daaropvolgende jaar.

Wat betreft het contact met de ombudspersoon, voorafgaand aan het indienen van het intern beroep, merkt verwerende partij op dat verzoekster haar vraag niet heeft gericht aan het generieke e-mailadres van de facultaire ombudsdienst (dat wordt opgevolgd tijdens eventuele vakantieperiodes) maar aan het persoonlijke e-mailadres van de individuele ombudspersoon, die op dat moment met vakantie was.

Verder benadrukt verwerende partij dat zij niet anders kan dan vaststellen dat verzoekster een herinschrijving beoogt in een opleiding waarin zij een ernstig gebrek aan studievoortgang vertoont, zonder te reflecteren over meer (haalbare) alternatieve studies en dat verzoekster evenmin verduidelijkt hoe zij haar studies zou aanpakken als zij wel terug zou mogen inschrijven. Verzoekster toont volgens verwerende partij geen blijk van enig besef of inzicht dat haar resultaten onvoldoende zijn en dat gewoon herinschrijven en verder doen zoals voordien niet tot de gewenste resultaten zal leiden. Verwerende partij acht het niet haalbaar, in tegenstelling tot wat verzoekster voorhoudt, dat zij op één academiejaar een programma van 58 studiepunten succesvol zou kunnen afleggen, daar waar haar studieverleden aantoont dat zij in geen enkel van de zes ingeschreven academiejaren een dergelijk studierendement heeft behaald. Verwerende partij meent ook dat, na zes academiejaren te zijn ingeschreven, een beroep op bijlessen evenmin soelaas zal brengen. Verzoekster toont wat dat betreft ook niet concreet aan dat zij reeds de nodige stappen heeft gezet om contact op te nemen met de bijlesgevers maar beperkt zich ertoe om te verwijzen naar de website van de bijlesorganisatie. Verwerende partij acht het sterk aangewezen dat verzoekster het nog beschikbare leerkrediet zou inzetten om een andere opleiding aan te vatten waarvan ze wel het diploma zou kunnen behalen. Dat verzoekster de huidige bacheloropleiding niet zou vervolledigen met een masteropleiding, bevestigt voor verwerende partij dat verzoekster niet voor de juiste opleiding heeft gekozen: een academische bachelor is namelijk gericht op het volgen van de daarop aansluitende master.

Verwerende partij verwijst tot slot naar de artikelen 19.2, alinea 2 en 19.6 van het OER, en stelt dat het toestaan van de toelating tot herinschrijving voor een student die in elk van de twee voorafgaande academiejaren voor eenzelfde opleiding was ingeschreven en daarin telkens minder dan 60% van de studiepunten van zijn/haar studieprogramma heeft verworven een gunst is, en geen recht. Aangezien verwerende partij van mening is dat geen uitzonderlijke omstandigheden voorliggen die ruimte laten voor voldoende perspectief op studievoortgang, is zij niet gehouden tot het toestaan van een uitzondering.

Verwerende partij besluit dat de beslissing om het intern beroep van verzoekster niet in te willigen zodat de weigering tot inschrijving in de opleiding en sterk verwante opleidingen voor het academiejaar 2022-2023 gehandhaafd blijft, met de nodige zorgvuldigheid werd genomen, niet ingaat tegen de eigen reglementen en evenmin als (kennelijk) onredelijk te beschouwen is.

In haar *wederantwoordnota* stipt verzoekster aan dat de voornaamste reden om extern beroep aan te tekenen erin bestond om met terugwerkende kracht een uitzondering te bekomen voor de studievoortgangsstatus die verwerende partij in het academiejaar 2020-2021 gaf aan de studenten. Verzoekster verwijst hiervoor naar haar verzoekschrift voor de Raad.

Verder erkent verzoekster dat haar studieverleden geen modeltraject was. Verzoekster ziet de relevantie van de verwijzing naar dit studieverleden evenwel niet in aangezien het enige dat ze vroeg was om met terugwerkende kracht een uitzonderingsmaatregel te krijgen aangezien hiervoor in de e-mail waarin dit werd meegedeeld geen deadline was voorzien. Verzoekster benadrukt dat haar thuissituatie ervoor zorgde dat ze geen studievoortgang heeft kunnen boeken de afgelopen jaren. Sinds 2021 woont verzoekster niet meer thuis en ondertussen beschikt ze over de nodige middelen om haar opleiding af te ronden. Ze stipt ook aan dat haar punten zijn verbeterd tijdens het academiejaar 2021-2022 ten aanzien van het voorgaande academiejaar. Doordat ze één tekort behaalde op haar laatste examen, heeft ze uiteindelijk ook niet de vereiste 60% studierendement kunnen behalen.

Vervolgens geeft verzoekster aan dat het feit dat ze geen masteropleiding wil volgen net ingegeven is doordat haar opleiding al langer heeft geduurd dan voorzien. Met het beoogde bachelordiploma kan verzoekster in principe al aan de slag op de arbeidsmarkt aangezien er omscholingstrajecten bestaan die door de werkgevers worden aangeboden. De door verzoekster op intern beroep aangehaalde omstandigheden kunnen, in tegenstelling tot wat verwerende partij beweert, volgens verzoekster wel degelijk een impact hebben op de studieresultaten. In dat kader benadrukt verzoekster dat de uithuiszetting een grotere impact heeft gehad dan verwerende partij voorhoudt. Het overlijden van haar oom (vertrouwenspersoon) vond ook plaats in juli 2021, vlak voor de herexamens. Verzoekster heeft evenwel geen toegang tot officiële stukken om dit overlijden te documenteren.

Tot slot geeft verzoekster nog mee dat de stand van haar leerkrediet ondertussen is veranderd: momenteel beschikt verzoekster over 57 studiepunten.

Beoordeling

De Raad buigt zich in eerste instantie over het argument dat verzoekster ontwikkelt met betrekking tot de uitzondering op de studievoortgangsstatus aan het eind van het academiejaar 2020-2021. In de wederantwoordnota leest de Raad immers dat verzoekster hier de kern van het beroep bij de Raad situeert.

Verzoekster haalt dit argument kort aan in het intern beroepsschrift (stuk 6A van het administratief dossier). De Raad leest er namelijk het volgende:

“Als laatste wil ik medelen dat ik vorig academiejaar (2020-2021) geen gebruik heb kunnen maken van de uitzondering wegens corona overmacht terwijl ik hiervoor wel in aanmerking kwam. In principe stond ik nu dus op oranje [in plaats van] rood.”

In de communicatie die vanuit het studentenadministratiesysteem aan verzoekster is gericht, leest de Raad dat verzoekster na de tweede zitting, op 16 september 2022, op de hoogte wordt gebracht dat zij jammer genoeg nog steeds minder dan 60% van de opgenomen studiepunten in credits heeft omgezet, waardoor de status van de student op ‘rood’ blijft staan (stuk 3, p.24-26 van het administratief dossier). Wat de gevolgen hiervan betreft, leest de Raad het volgende:

“Na tweede zitting blijkt dat je jammer genoeg nog steeds minder dan 60 % van de opgenomen studiepunten in credits hebt kunnen omzetten. Jouw status blijft dus op rood staan. Dit houdt in dat je voor het komende academiejaar niet verder kan inschrijven in dezelfde richting of in een sterk verwante richting.”

(eigen onderlijning van de Raad)

Vervolgens leest de Raad in de mededeling aan de student een aantal praktische zaken met betrekking tot de studievoortgangsbeslissing. Zo staat er het volgende:

“Volgens artikel 19.6 van het examenreglement kan er in uitzonderlijke omstandigheden of in geval van (corona)overmacht, en mits afdoende motivering, afgeweken worden van hierboven vermelde bindende voorwaarde.”

Voorgaande beslissing leest de Raad samen met het op 15 september 2021 aan verzoekster vanuit het systeem van de studentenadministratie bezorgde bericht (stuk 3, p.17-20 van het administratief dossier). De Raad leest er het volgende in:

“Na tweede zittijd blijkt dat je nog steeds < 60 % van de opgenomen studiepunten in credits hebt omgezet. Jouw status blijft dus op oranje staan. Dit vormt geen probleem om je in te schrijven voor volgend academiejaar, maar als je in het academiejaar hierna weer < 60 % van je opgenomen studiepunten in credits omzet, dan komt je status op rood en kan je niet verder inschrijven in je studierichting of in een sterk verwante richting.”

Bij de praktische informatie naar aanleiding van deze beslissing leest de Raad eveneens dat volgens artikel 19.6 van het onderwijs- examenreglement er in uitzonderlijke omstandigheden of in geval van (corona)overmacht, en mits afdoende motivering afgeweken kan worden van de bindende voorwaarde. Niettegenstaande de Raad geen deadline in het bericht aantreft, leest hij wel het volgende:

“Jouw verzoek moet worden ingediend bij de studietrajectbegeleidingscommissie van jouw opleiding zo spoedig mogelijk na het verzenden van deze mail. Hieronder vind je een overzicht van de voorzitters van deze commissies waar je een eventueel verzoek kan indienen: [...]”

De woordgroep “zo spoedig mogelijk” is in het vet afgedrukt.

Vervolgens wordt nog aangehaald dat corona als reden kan worden aangehaald bij een verzoek. Voor dat geval bevat het bericht een aantal voorwaarden waaronder het verzoek ingewilligd zal worden. Voor de andere gevallen bepaalt het bericht dat de vraag weliswaar zal worden behandeld, maar dat de student zeker goed zal moeten motiveren en waar mogelijk bewijsstukken toevoegen.

Verzoekster geeft aan ‘met terugwerkende kracht’ te hebben verzocht om een uitzondering en stelt de e-mail blijkbaar te hebben gemist in een periode waarin zij een studentenjob deed.

De interne beroepsinstantie wijst op de verantwoordelijkheid van de student om zijn studietraject op te volgen en de Raad kan dit standpunt niet als onredelijk aanmerken. Dat de student beweert een studentenjob uit te oefenen kan de combinatie van werk en studie misschien uitdagender maken, maar noopt niet tot een ander oordeel. De Raad is van oordeel dat de mededeling van een studievoortgangsbewakingsmaatregel bovendien een materie betreft waarvoor in redelijkheid bijzondere aandacht in hoofde van een student verwacht mag worden.

Daarnaast geeft verzoekster weliswaar aan dat zij de e-mail in kwestie heeft “gemist” tijdens de periode waarin zij aan het werk was maar ze betwist niet dát zij deze e-mail zou hebben ontvangen aangezien zij kennis lijkt te hebben genomen van de inhoud ervan. Ten overvloede stipt de Raad aan dat van verzoekster omwille van het studieverleden bij uitstek de nodige alertheid mag worden verwacht ten aanzien van communicatie hieromtrent van de onderwijsinstelling.

Dat er geen deadline voor het indienen van een verzoek om een uitzondering te bekomen was vermeld in de betrokken e-mail, kan de Raad evenmin overtuigen. Het belet immers niet dat een verzoek bij de start van het academiejaar 2022-2023 om een uitzondering te verkrijgen met betrekking tot een op het einde van het academiejaar 2020-2021 opgelegde studievoortgangsmaatregel niet langer redelijk is.

Daarbij rijst de vraag ook of de grond die verzoekster aanhaalt om naar eigen zeggen met terugwerkende kracht een opheffing te krijgen van de aan het einde van het academiejaar 2021-2022 opgelegde studievoortgangsbewakingsmaatregel een situatie van (corona)overmacht is. Verzoekster geeft immers in het verzoekschrift voor de Raad aan dat de moeilijkheden bij het vinden van een huurwoning te wijten waren aan het feit dat er in de lockdownperiode geen fysieke bezichtigingen mogelijk waren, waardoor zij tijdelijk dakloos is geweest als gevolg van een uithuiszetting op 17 december 2020, wat op zijn beurt volgens verzoekster een drastische invloed heeft gehad op de examens die plaatsvonden in januari 2021. Maar nog los van deze vraag moet de Raad vaststellen dat verzoekster dermate laattijdig tegen de studievoortgangsbewakingsmaatregel is opgekomen dat de niet-intrekking ervan niet als onregelmatig kan worden beschouwd en evenmin onredelijk is. Zoals de Raad reeds heeft overwogen, brengt het niet vermelden van een deadline waarbinnen tegen de maatregel dient te worden opgekomen in de concrete omstandigheden van het geval de Raad niet tot een ander oordeel.

Verzoekster verwijst ook naar een gesprek op 24 september 2021 met de studietrajectbegeleider. Zij stipt verder aan dat de studietrajectbegeleider haar niet heeft gewezen op de mogelijkheid van een uitzondering wegens overmacht, al dan niet gelinkt aan corona. Verzoekster vermeldt dit in het bijzonder omdat tijdens het gesprek door verzoekster melding is gemaakt van de in de periode december 2020-januari 2021 ervaren moeilijkheden, waardoor de examens niet optimaal zijn verlopen.

Verzoekster is hierbij van oordeel dat zij een uitzondering had kunnen aanvragen indien zij hierover tijdens het gesprek voldoende informatie zou hebben gekregen. Een en ander zou er volgens verzoekster toe geleid hebben dat de studievoortgangstatus nu niet ‘rood’, maar wel ‘oranje’ had kunnen zijn. De Raad kan verzoekster niet bijtreden in haar visie over het feit dat de trajectbegeleider haar niet extra heeft gewezen op de mogelijkheid om een uitzondering op de studievoortgangsbewakingsmaatregel aan te vragen noch op het tijds kader hiervoor, aangezien verzoekster hieromtrent duidelijke schriftelijke communicatie had ontvangen, waarbij verzoekster zelf extra informatie had kunnen vragen aan de trajectbegeleider als zij de schriftelijke communicatie onvoldoende duidelijk achtte of nog vragen had over de betekenis ervan voor haar specifieke situatie. Dat de trajectbegeleider niet uit eigen beweging de schriftelijke mededeling die verzoekster ontving extra heeft toegelicht, maakt de beslissing om niet terug te komen op de studievoortgangsbewakingsmaatregel die verzoekster in 2021 op ‘oranje’ zette – en die volgens haar het ontrechte startpunt vormde van de logica die ertoe leidde dat zij momenteel op ‘rood’ staat – niet onregelmatig en evenmin onredelijk.

Verzoekster wijst in het verzoekschrift voor de Raad ook op het feit dat zij gelijke kansen verdient, maar zij heeft het gevoel dat zij wordt afgewimpeld omdat haar studietraject langer duurt. In dat kader geeft verzoekster aan dat er geen rekening is gehouden met de bijzondere situatie waarin zij zich bevond in december 2020 en met de gevolgen die daaraan verbonden waren. Daarnaast geeft verzoekster aan dat er in het verleden ook onaangename voorvallen hebben plaatsgevonden, die zij niet heeft vermeld om het zo kort mogelijk te houden.

Wat de laatste overweging van verzoekster betreft, kan de Raad weliswaar begrip opbrengen voor het feit dat zij tijdens haar studieparcours een aantal ‘belemmerende’ voorvallen heeft meegemaakt, doch dit belet niet dat de beoordeling van de studievoortgang van verzoekster, in het licht van de bindende voorwaarde die zij aan het einde van het academiejaar 2021-2022 niet had nagekomen, door de interne beroepsinstantie niet zou kunnen standhouden. De Raad stelt vast dat de bestreden beslissing uitvoerig gemotiveerd is en bij de afweging van de kansen op voldoende studievoortgang die verzoekster zou toelaten, tegen de achtergrond van de reeds lange studieloopbaan in de opleiding, binnen een redelijkerwijs afzienbare tijd het diploma te behalen.

Bij deze beoordeling betreft de interne beroepsinstantie het studierendement dat verzoekster in de achtereenvolgende academiejaren sinds zij in het academiejaar 2013-2014 de opleiding aanvatte, heeft behaald. Dit betekent dat de interne beroepsinstantie zich bij haar oordeel niet enkel heeft laten leiden door de moeilijkheden die verzoekster in het academiejaar 2021-2022 heeft ervaren. De Raad is hierbij, zonder uitspraak te doen over de merites van de zaak, van oordeel dat zelfs indien in het academiejaar 2021-2022 een aantal moeilijkheden een context mochten hebben gecreëerd die het studeren voor verzoekster niet ten goede kwam, de impact van deze moeilijkheden op de studies van verzoekster in het academiejaar 2021-2022 in het licht van de lage studie-efficiëntie sinds zij de studies aanvatte, moet worden bekeken. Dit leidt ertoe dat de weigeringsbeslissing, in een meer globale context benaderd, niet als kennelijk onredelijk kan worden aangemerkt.

De Raad stelt vast dat verzoekster in het beroep voor de Raad ook melding maakt van onaangename gevallen die zich in het verleden hebben voorgedaan, doch die zij niet heeft vermeld om het zo kort mogelijk te houden. Hoewel de Raad begrip kan hebben voor de beslissing van verzoekster om bepaalde voorvallen niet te hebben gemeld, moet de Raad tegelijk vaststellen dat de interne beroepsinstantie van verwerende partij niet ten kwade kan worden geduid dat zij geen rekening heeft gehouden met elementen die naar het oordeel van verzoekster relevant zijn bij de beoordeling van een studievoortgangsbewakingsmaatregel, aangezien verzoekster deze elementen niet ter kennis bracht van de interne beroepsinstantie.

Verzoekster vermeldt eveneens zich niet goed te hebben kunnen voorbereiden op het intern beroep omdat een e-mail die zij richtte aan de ombudspersoon van de hoger onderwijsinstelling – *in casu*, de verwerende partij – om advies te vragen over het intern beroep onbeantwoord bleef (stuk 8 bij het verzoekschrift voor de Raad).

Hoewel de Raad begrip heeft voor de frustratie van verzoekster over het onbeantwoord blijven van het bericht dat zij aan de ombudspersoon richtte, stelt de Raad vast dat de e-mail – naar verwerende partij aanvoert en wat verzoekster niet betwist – niet is gericht aan het generieke e-mailadres van de ombudspersonen in de betrokken opleiding. De Raad leert uit de antwoordnota van verwerende partij – wat dit betreft ook niet tegengesproken door verzoekster – dat de betrokken persoon, tot wie verzoekster zich met een e-mail nominatief richtte, met vakantie was op het ogenblik dat verzoekster de e-mail tot de betrokkene richtte.

De Raad begrijpt dat verzoekster dit betreurt. Dit belet echter niet dat, temeer daar de beroepsmodaliteiten aan verzoekster zijn meegedeeld en de studievoortgangsbewakingsproblematiek die verzoekster ervaart zich niet volledig onvoorzien heeft aangediend, het raadplegen van de ombudspersoon geen noodzaak is om geldig een intern beroep in te dienen. Omgekeerd kan verzoekster ook de afwezigheid van een ombudspersoon, nu zij zich tot één specifieke ombudspersoon richtte en geen gebruik maakte van het gepubliceerde generieke e-mailadres, tijdens de voorbereiding van het beroep niet met succes invoeren om elementen die niet zijn bijgebracht in het kader van het intern beroep in het raam van het beroep voor de Raad voor het eerst bij te brengen. Het uitblijven van een reactie van de ombudspersoon is *in casu* geen hefboom om tekortkomingen van het intern beroepsschrift te herstellen in het kader van het beroep voor de Raad.

Dat verzoekster het ook niet eens is met het advies dat in de beslissing van de interne beroepsinstantie is geformuleerd om te overwegen om het leerkrediet in te zetten voor een voor haar beter haalbare studie, maakt de aangevochten beslissing niet onredelijk of onregelmatig.

Verzoekster is van oordeel dat de interne beroepsinstantie niet wil inzien dat zij intussen stabiliteit in haar leven heeft gevonden en een eigen studieruimte heeft om effectief en ononderbroken te studeren. De Raad benadrukt dat hij zich ter zake niet in de plaats van de interne beroepsinstantie mag stellen om over de merites van verzoekster uitspraak te doen. Wel stelt de Raad vast dat de beslissing van de interne beroepsinstantie, gemotiveerd en hierbij verwijzend naar het studierendement van verzoekster tijdens het hele studieparcours en de stand van haar leerkrediet alsook het aantal examenkansen dat zij diende te benutten om voor meerdere opleidingsonderdelen geslaagd te zijn of een delibereerbaar cijfer te behalen, niet als onredelijk kan worden aangemerkt, zelfs zo zij naar het oordeel van verzoekster streng kan zijn. Waar verzoekster contactgegevens van mogelijke bijlesgevers voorlegt in het kader van het beroep voor de Raad om aldus een voldoende studievoortgang bij herinschrijving in redelijkheid aannemelijk te maken, moet de Raad opmerken dat de interne beroepsinstantie niet ten kwade kan worden geduid hiermee geen rekening te hebben gehouden. Deze informatie, die trouwens geen spoor van concrete afspraken met de bijlesgevers bevat of andere elementen die het voornemen concretiseren (met uitzondering van de contactgegevens), werd immers niet ter overweging aan de interne beroepsinstantie meegegeven.

De Raad leest tot slot dat verzoekster het gebrek aan een goed aanpassingsvermogen aanvoert, gecombineerd met een lage leerkredietstand, om tot herinschrijving toegelaten te worden. Verzoekster stelt dat bij het veranderen van instelling in het eerste jaar leerkrediet verloren zou kunnen gaan, waardoor zij nooit meer een diploma zou kunnen halen.

Hoewel de interne beroepsinstantie overweegt dat een overstap verzoekster de kans kan bieden een opleiding te volgen die beter past, is verzoekster van oordeel dat een overstap geen soelaas kan bieden. Deze visie van verzoekster maakt volgens de Raad de beslissing van de interne beroepsinstantie ook niet onredelijk. Dat verzoekster niet gelooft in kansen op succes bij heroriëntering, belet niet dat de interne beroepsinstantie gemotiveerd vaststelt dat de studievoortgang van verzoekster ontoereikend is om de redelijke verwachting toe te laten dat verzoekster binnen afzienbare tijd zal kunnen afstuderen. Dat verzoekster zelf van oordeel is in 2023 te kunnen afstuderen als bachelor brengt de Raad niet tot een ander oordeel.

Al deze overwegingen samen brengen de Raad tot de beslissing dat het beroep niet gegrond is.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 9 januari 2023 door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.174 van 15 december 2022 in de zaak 2022/0900

In zake: Osca HUTE
 Woonplaats kiezend te 2060 Antwerpen
 Van Arteveldestraat 63

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
 Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
 Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 26 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 19 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 14 december 2022.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en mevrouw Haïté Vanderwaeren, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2018-2019 ingeschreven in de opleiding “Master of Laws”.

In het academiejaar 2019-2020 is verzoeker niet ingeschreven bij verwerende partij. Hij schrijft zich het academiejaar nadien opnieuw in voor dezelfde opleiding.

Aangezien verzoeker minder dan 60% studierendement heeft behaald tijdens het academiejaar 2020-2021, werd hem op 17 september 2021 een maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd: verzoeker diende in het academiejaar 2021-2022 minstens 60% van de door hem opgenomen studiepunten te verwerven, zo niet zou de herinschrijving voor het academiejaar 2022-2023 worden geweigerd. In het academiejaar 2021-2022 kon verzoeker zich bovendien voor maximaal 60 studiepunten inschrijven.

Aangezien verzoeker niet aan de opgelegde bindende voorwaarde heeft voldaan, wordt hem op 16 september 2022 de verdere inschrijving in dezelfde of een sterk verwante opleiding geweigerd.

Verzoekende partij stelde op datum van 3 oktober 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 19 oktober 2022 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard.

De interne beroepsinstantie stelde dat het beroep laattijdig is ingesteld. De student werd immers per e-mail van 16 september 2022 op de hoogte gebracht van de opgelegde studievoortgangsbewakingsmaatregel voor het academiejaar 2022-2023. Hij had de mogelijkheid om binnen een termijn van zeven kalenderdagen na deze kennisgeving een intern beroep in te stellen, wat hij niet heeft gedaan. Het intern beroep, ingesteld op 3 oktober 2022, wordt daarom als onontvankelijk afgewezen.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 19 oktober 2022 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 26 oktober 2022 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad eerder reeds heeft overwogen (R.Stvb. 24 augustus 2018, nr. 4.376; R.Stvb. 14 september 2018, nr. 4.405), inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbepalingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “*verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij*” de Raad (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*).

De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, *RW* 1999- 00, 850).

De vraag of verzoekende partij op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

Verzoeker geeft aan dat hij de e-mail van 16 september 2022 pas heeft gezien nadat de termijn van zeven dagen reeds was verstreken. Hij heeft zijn intern beroep vervolgens onmiddellijk

ingediend, met een vraag om vergoelijking omdat zijn vertraging niet opzettelijk was en omdat het dossier belangrijk was voor hem. Verzoeker leest in de interne beroepsbeslissing niet dat zijn verzoek om vergoelijking in overweging is genomen.

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij op dat een intern beroep overeenkomstig artikel II.283, alinea 2 van de Codex Hoger Onderwijs moet worden ingesteld binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen die ingaat op de dag na de kennisgeving van de genomen beslissing aan de student. Deze vervaltermijn werd vermeld op de initiële studievoortgangsbeslissing van 16 september 2022, die op dezelfde datum aan verzoeker ter kennis werd gegeven. Volgens verwerende partij ligt de uiterste datum voor indiening van het intern beroep bijgevolg op 23 september 2022. Het door verzoeker ingediende beroep van 3 oktober 2022 werd aldus tien dagen te laat ingediend. Aangezien een intern beroep op regelmatige wijze moet zijn ingesteld, *quod non*, betwist verwerende partij de ontvankelijkheid van het beroep. Verwerende partij kan in het intern beroep bovendien geen elementen ontwaren die op een overmachtssituatie zouden kunnen wijzen.

In zijn *wederantwoordnota* erkent verzoeker dat hij zijn intern beroep heeft ingediend. In zijn beroepsschrift vroeg hij echter om zich hiervoor te verontschuldigen. Zijn beroep werd afgewezen, maar verzoeker acht zijn beroep bij de Raad wel ontvankelijk.

Beoordeling

De Raad onderzoekt of de interne beroepsinstantie het beroep van verzoekende partij terecht als niet ontvankelijk heeft beschouwd.

De Raad stelt vast dat de termijn voor het instellen van het intern beroep op dwingende wijze is geregeld door de decreetgever in artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs. Het betreft een vervaltermijn. Een laattijdig intern beroep is derhalve onontvankelijk. Gezien het een regel van openbare orde betreft, onderzoekt de Raad dit desnoods ook ambtshalve.

In casu heeft het intern beroep van verzoeker betrekking op een weigering tot inschrijving. Dat is, blijkens artikel I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs, binnen het geheel van de studievoortgangsbeslissingen een beslissing zoals bedoeld onder *littera j)* en geen ‘examenbeslissing’ zoals bedoeld onder *littera a)*.

Voor de studievoortgangsbepalingen die geen ‘examenbeslissing’ zijn, geldt krachtens artikel II.283, tweede lid, 2° Codex Hoger Onderwijs dat de termijn om een intern beroep in te stellen aanvangt “de dag na de kennisgeving van de genomen beslissing aan de student”, en niet de dag na deze van de proclamatie.

Een beslissing waarbij een maatregel van studievoortgangsbewaking wordt opgelegd is een bestuurlijke handeling met individuele draagwijdte. Het is een algemeen beginsel dat een dergelijke bestuurlijke handeling individueel moet worden meegedeeld aan de betrokkene (GwH 28 april 2004, nr. 64/2004; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 410; J. GORIS, *Georganiseerde bestuurlijke beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 449-150).

Die mededeling houdt dan weer in dat de beslissing daadwerkelijk aan de betrokkene ter kennis wordt gebracht, wat in beginsel impliceert dat hetzij de betrokkene aantoonbaar effectief kennis heeft genomen, hetzij de beslissing aan de woonplaats van de betrokkene is aangeboden. Daarbij moet bovendien worden opgemerkt dat wanneer een individuele kennisgeving uitdrukkelijk is voorgeschreven – zoals in artikel II.283, tweede lid, 2° het geval is voor andere studievoortgangsbepalingen dan examenbeslissingen – de beroepstermijn slechts begint te lopen vanaf de regelmatige betekening en dat het daarbij van geen belang is of de betrokkene voordien reeds een voldoende feitelijke kennis had van de bestreden beslissing (J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 410 en de verwijzing naar de rechtspraak aldaar).

In casu werd de maatregel van studievoortgangsbewaking individueel ter kennis gebracht aan verzoeker, met name met een e-mail van 16 september 2022. Uit het dossier blijkt echter niet dat deze e-mail van een lees- of ontvangstbevestiging werd voorzien. De loutere verzending van een e-mail levert op zich geen bewijs van de aflevering ervan, en dus ook niet van een kennisgeving in de zin van het voormeld artikel II. 283, tweede lid, 2° Codex Hoger Onderwijs. Aangezien de e-mail d.d. 16 september 2022 niet van een ontvangst- of leesbevestiging werd voorzien, heeft deze de beroepstermijn dan ook niet doen ingaan.

Uit het voorliggend dossier blijkt verder niet dat de weigering tot inschrijving op een andere wijze aan verzoeker is bekendgemaakt. Zo bevat het administratief dossier bijvoorbeeld geen aangetekend schrijven, dat zou toelaten om een vaste datum te bepalen.

Verzoeker heeft in zijn intern beroepsschrift vermeld dat hij zich enkele weken onwel voelde, waardoor hij pas op datum van het instellen van zijn intern beroep, zijnde 3 oktober 2022, zijn mailbox heeft geraadpleegd en op dat moment ook kennis kreeg van de e-mail van 16 september 2022.

Dit betekent dat de termijn om intern beroep in te stellen pas dan een aanvang heeft genomen, zodat verzoeker zijn intern beroep binnen de vervaltermijn bij de interne beroepsinstantie heeft doen toekomen.

Het intern beroep werd derhalve onterecht onontvankelijk verklaard.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van 19 oktober 2022, waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk wordt verklaard.

2. Het bevoegde orgaan van verwerende partij neemt uiterlijk op 23 december 2022 een nieuwe beslissing, rekening houdend met bovenvermelde overwegingen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 15 december 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.219 van 9 januari 2023 in de zaak 2022/0920

In zake: xxx

Tegen: ARTESIS PLANTIJN HOGESCHOOL
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Wim Van Caeneghem kantoor
 houdend te 2000 Antwerpen
 Vrijheidstraat 32, bus 16
 Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 27 september 2022 waarbij aan de verzoekende partij een maatregel van studievoortgangsbewaking werd opgelegd en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 11 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 14 december 2022.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en advocaat Stevie Van Houdenrogge, die *loco* advocaat Wim Van Caeneghem verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in het bedrijfsmanagement’.

Op 27 september 2022 heeft de toelatingscommissie besloten om aan verzoeker geen herinschrijving in deze opleiding voor het academiejaar 2022-2023 toe te staan. Verzoeker had immers niet voldaan aan de bindende voorwaarden die werden opgelegd bij zijn inschrijving in het academiejaar 2021-2022. De toelatingscommissie vindt in het dossier bovendien geen elementen die erop wijzen dat een volgende inschrijving een positief resultaat zal opleveren.

Dit is de eerste bestreden beslissing.

Verzoekende partij stelde op datum van 5 oktober 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 11 oktober 2022 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie kwam na onderzoek van het dossier tot het volgende besluit:

- de student is ingeschreven in 2021-2022 na eerdere inschrijvingen in de Karel de Grote Hogeschool (2019-2020 / 2020-2021)
 - o 26 studiepunten vrijgesteld op basis van studies in de Karel de Grote Hogeschool (7 opleidingsonderdelen)
 - o omwille van eerdere inschrijvingen in zelfde opleiding, bij inschrijving bindende voorwaarden opgelegd gekregen
- de student behaald[e] volgen[d] resultaat:
 - o Trajectschijf 1: 45 studiepunten behaald (23 VRIJ + 16 behaald + 6 getolereerd)
 - o Trajectschijf 2: 18 studiepunten behaald (3 VRIJ + 15 behaald)
- volgens de deliberatiefiche heeft de student nog 117 studiepunten te verwerven;
- de student behaald[e] een studie-efficiëntie van 51,67%;
- de student haalt een aantal argumenten aan maar levert hiervan noch in zijn verzoekschrift aan de Toelatingscommissie, noch in zijn verzoekschrift intern beroep enig bewijs aan;
- [de] interne beroepscommissie ziet geen argumenten om de aangevochten beslissing te herzien;

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

A. Voorwerp van het beroep

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij op dat de beslissing van de interne beroepsinstantie overeenkomstig artikel 23.8 van het onderwijs- en examenreglement (hierna: OER) in de plaats treedt van de oorspronkelijke studievoortgangsbepaling. Volgens haar is het extern beroep dan ook onontvankelijk in de mate dat het is gericht tegen de beslissing van de toelatingscommissie van 27 september 2022.

In zijn *wederantwoordnota* gaat verzoeker hierop niet in.

Beoordeling

Verzoeker tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbepaling van 27 september 2022 waarbij aan de verzoekende partij een maatregel van studievoortgangsbewaking werd opgelegd (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 11 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 23.8 van het OER blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de initieel beoordelende instantie. In dat geval verdwijnt de initiële beslissing uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoekers beroep wordt derhalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

B. Regelmatige uitputting van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbepalingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “*verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij*” de Raad (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*).

De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, *RW* 1999- 00, 850).

De vraag of verzoekende partij op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

Verwerende partij stelt in haar *antwoordnota* dat het intern beroep onontvankelijk had moeten worden verklaard omdat verzoeker heeft nagelaten zijn adres te vermelden in zijn intern beroepsschrift. Dit is nochtans op straffe van onontvankelijkheid voorgeschreven in artikel 23.8 van het OER.

Verzoeker gaat hierop niet in in zijn wederantwoordnota.

Beoordeling

Een beroep bij de Raad kan pas op ontvankelijke wijze worden ingesteld nadat het intern beroep regelmatig is ingesteld en uitgeput conform de artikelen II.283 t.e.m. 285 van de Codex Hoger Onderwijs. Met uitzondering van de verplichting om een intern beroep in te stellen en de termijnen voor het instellen en het behandelen van het intern beroep, laat de decreetgever het aan de instellingen over om in het onderwijs- en examenreglement te bepalen welke vormvereisten – al dan niet met sancties – moeten worden nageleefd om een regelmatig intern beroep in te stellen.

Deze autonomie is evenwel niet onbegrensd. De Raad houdt toezicht op de redelijkheid van het onderwijs- en examenreglement en op de wijze van toepassing van ontvankelijkheidsvereisten in concrete zaken.

In casu stelt de Raad vast dat artikel 23.8 van het OER bepaalt hoe een student intern beroep tegen een studievoortgangsbeslissing kan aantekenen. Met betrekking tot de concrete beroepsmodaliteiten bepaalt voormeld artikel 23.8 het volgende:

- “Het verzoekschrift is slechts ontvankelijk indien het voldoet aan de volgende vormvereisten:
- a) het verzoekschrift is binnen de gestelde termijn schriftelijk ingediend via intern.beroep@ap.be;
 - b) het verzoekschrift is gehandtekend door de student of zijn raadsman;
 - c) het verzoekschrift vermeldt ten minste de naam en het adres van de student, de datum, de bestreden studievoortgangsbeslissing en een feitelijke omschrijving en motivering van de ingeroepen bezwaren.”

De Raad stelt vast dat het vermelden van het adres in het intern beroepsschrift op straffe van onontvankelijkheid is voorgeschreven. Dit dient *in se* een communicatiedoelstelling. Artikel 23.8 van het OER schrijft immers voor dat de interne beroepsbeslissing per aangetekend schrijven aan de student ter kennis wordt gebracht. Deze keuze van verwerende partij valt te begrijpen, vermits een ter post aangetekende zending vaste datum verleent, waardoor de vervaltermijn van zeven kalenderdagen om extern beroep aan te tekenen een aanvang neemt. Doordat de student zijn adres in zijn intern beroepsschrift moet vermelden, weet verwerende partij naar welk adres zij de interne beroepsbeslissing moet verzenden en kan de beroepstermijn een aanvang nemen.

De Raad kan er evenwel niet omheen dat verzoeker ten tijde van zijn inschrijving bij verwerende partij overeenkomstig artikel 10.2 van het OER verplicht enkele identiteitsgegevens heeft moeten meedelen. Uit stuk 9 van het administratief dossier blijkt dat verwerende partij op het moment van de inschrijving van verzoeker zijn adres heeft genoteerd.

Verwerende partij beschikte aldus over – zij het niet actuele, maar daarover verder meer – adresgegevens van verzoeker en kon aldus een aangetekend schrijven met de interne beroepsbeslissing aan verzoeker richten. Dit volstaat om te besluiten dat voldaan is aan het normdoel, wat verwerende partij overigens impliciet erkent te hebben kunnen bereiken doordat ze effectief een aangetekend schrijven houdende de interne beroepsbeslissing naar verzoeker heeft verstuurd, zodat het intern beroep niet omwille van de niet-vermelding van het adres in het intern beroepsschrift onontvankelijk kon worden verklaard.

De exceptie is ongegrond.

C. Tijdigheid van het extern beroep

Standpunt van partijen

Verwerende partij merkt in haar *antwoordnota* op dat de interne beroepsbeslissing dateert van 11 oktober 2022. Zij werd per aangetekend schrijven van 19 oktober 2022 naar de student verzonden. De aangetekende brief werd evenwel teruggestuurd omwille van, hoewel opmerkelijk, blijkens de enveloppe, twee redenen: de vermelding van een verkeerd/onjuist adres enerzijds, en de niet-afhaling nadat bericht werd gelaten op 20 oktober 2022 anderzijds. Verwerende partij licht toe dat ze de beslissing alleszins heeft verstuurd naar het adres zoals verzoeker het bij zijn inschrijving had opgegeven.

Volgens verwerende partij bevestigt verzoeker in zijn verzoekschrift dat hij op 20 oktober 2022 kennis heeft genomen van de interne beroepsbeslissing. Wat dit betreft, voegt verwerende partij eraan toe dat verzoeker op 18 oktober 2022 per e-mail heeft geïnformeerd naar de datum waarop hij de interne beroepsbeslissing mocht verwachten. Deze werd hem vervolgens op 20 oktober 2022 per e-mail overgemaakt.

Aangezien de dag van kennisgeving 20 oktober 2022 betrof, is het extern beroep dat per aangetekend schrijven werd ingediend op 28 oktober 2022 laattijdig ingesteld.

In zijn *wederantwoordnota* betwist verzoeker dat hij kennis heeft genomen van de interne beroepsbeslissing op 20 oktober 2022. Verzoeker heeft de e-mail wel ontvangen op 20 oktober 2022, maar de kennisname kan ook twee dagen later zijn. Hij stipt verder aan dat hij zijn verzoekschrift op 26 oktober 2022 had klaarliggen, en dit vervolgens bij schrijven van 27 oktober 2022 en 28 oktober 2022 aan de Raad heeft overgemaakt.

Beoordeling

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep bij de Raad.

Artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs luidt als volgt:

“De beroepen bij de Raad worden ingesteld binnen een vervaltermijn van 7 kalenderdagen, die ingaat de dag na die van kennisgeving van de in artikel II.284, eerste lid bedoelde beslissing.”

Een verzoekschrift bij de Raad moet, wil het ontvankelijk zijn, dus worden ingesteld binnen de termijn van zeven kalenderdagen na kennisgeving van de bestreden beslissing.

In casu werd verzoeker blijkens het dossier in kennis gesteld van de bestreden beslissing op intern beroep per aangetekend schrijven. Uit het dossier blijkt dat de bestreden beslissing eerst is aangeboden op 20 oktober 2022, maar werd teruggestuurd naar verwerende partij omwille van een onvolledig/onjuist adres.

Aangezien verzoeker had nagelaten zijn (actuele) adresgegevens in zijn intern beroepsschrift te vermelden, heeft verwerende partij het aangetekend schrijven met de interne beroepsbeslissing gericht aan het adres dat verzoeker had meegedeeld ten tijde van zijn inschrijving, zijnde het enige voor haar bekend adres van verzoeker. Ter zitting bevestigt verzoeker dat hij intussen niet langer woonachtig is op dit adres en dat hij zijn adreswijziging niet heeft gemeld aan verwerende partij.

In deze omstandigheden is de Raad van oordeel dat de beroepstermijn van zeven kalenderdagen om extern beroep in te stellen begon te lopen de dag na die van de eerste aanbieding van de

aangetekende zending door de postdiensten (*in casu* op 20 oktober 2022) van de beslissing op intern beroep, *in casu* vanaf 21 oktober 2022, om te verstrijken op donderdag 27 oktober 2022.

Verzoeker diende bij schrijven van 27 oktober 2022 en 28 oktober 2022 een verzoekschrift in bij de Raad tegen de beslissing op intern beroep.

Het beroep werd aldus tijdig ingesteld. Dat verzoeker enkel op 28 oktober 2022 per aangetekend schrijven een extern beroep bij de Raad heeft ingesteld doet aan het voorgaande geen afbreuk. Uit het dossier blijkt immers duidelijk dat verzoekers extern verzoekschrift daarnaast ook op 27 oktober 2022, zijnde aldus binnen de beroepstermijn, bij de Raad is toegekomen.

De exceptie is ongegrond.

V. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op een schending van het zorgvuldigheids-, het motiverings- en het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat geen begrip voor, noch betrokkenheid met de student wordt getoond. Zo wordt hij in de interne beroepsbeslissing aanzien als een vrouw. Hij wijst erop dat hij te kampen had met verschillende overmachtssituaties. Tijdens het academiejaar 2019-2020, toen verzoeker bij een andere onderwijsinstelling was ingeschreven, brak de coronapandemie uit. Tijdens het academiejaar nadien volgde verzoeker dezelfde opleiding (Internationaal Ondernemen) bij de andere onderwijsinstelling. De coronaomstandigheden verbeterden, waardoor verzoeker gemotiveerder was en ook betere resultaten behaalde in het eerste semester. Tijdens het tweede semester werd hij echter dakloos (tot maart 2022), waardoor zijn motivatie daalde en hij het academiejaar niet kon afmaken. Tijdens het academiejaar 2021-2022 werd verzoeker opgevangen door het OCMW. Hij vond zijn motivatie terug om opnieuw te gaan studeren en schreef zich in bij verwerende partij voor de opleiding Marketing.

Verzoeker stelt vast dat de interne beroepsinstantie verwijst naar zijn studie-efficiëntie van 51,67%. Het studeren werd bemoeilijkt omdat hij van september tot maart geen eigen ruimte had door een tekort aan studentenkamers en crisis op de huurmarkt. Als de getolereerde opleidingsonderdelen mee in rekening worden gebracht, heeft hij overigens een studie-efficiëntie van meer dan 60%. Er waren daarnaast ook verscheidene examenperiodes waarbij verzoeker meerdere examens per dag moest afleggen. Gedurende één academiejaar heeft verzoeker ook al 63 studiepunten behaald (26 EVK + 31 behaald + 6 getolereerd), wat meer is dan het equivalent van één trajectschijf van 60 studiepunten.

Volgens verzoeker is een belangrijke factor ook hoe zijn studietraject eruitziet als hij wel mag inschrijven. Hij stelt dat de opleiding na een eerste gemeenschappelijk jaar specifiek richt op marketing. Hij heeft 5 van de 7 vakken van het tweede jaar behaald. Daarbij moet volgens hem overigens in rekening moet worden gebracht dat de examens van de niet-behaalde vakken samenvielen met examens van vakken van het eerste jaar. Hij heeft ook 13 van de 18 vakken van trajectschijf 1 behaald. De resterende vakken zijn Franse vakken, en verzoeker heeft reeds afgesproken zich hiervoor te laten begeleiden.

Als verzoeker verder kan studeren, bestaat zijn opleidingsprogramma uit 57 studiepunten (15 studiepunten van trajectschijf 1 en 42 studiepunten van trajectschijf 2). Als enkele vakken niet zouden kunnen worden opgenomen omwille van volgtijdelijkheid, zou het gaan om een studieprogramma van 48 studiepunten. Volgens verzoeker is dit een haalbaar studietraject. Verzoeker verduidelijkt ook dat hij heeft gekozen voor het keuzetraject ondernemerschap. Hij heeft alle reeds opgenomen vakken van dit traject behaald en zou graag het laatste project willen afwerken.

Ten slotte stelt verzoeker vast dat de interne beroepsinstantie zijn intern beroep heeft afgewezen doordat geen bewijs was bijgevoegd van de aangegeven situaties. Hij heeft deze bewijzen daarom als bijlage bij zijn extern verzoekschrift gevoegd.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat de interne beroepsinstantie heeft vastgesteld dat (1) de student een studie-efficiëntie van 51% heeft behaald, en dus niet de vereiste 60% en (2) de student ter verantwoording hiervan een aantal argumenten aanhaalt, maar hiervan geen bewijsstukken voorlegt.

Volgens haar doet het gegeven dat verzoeker thans op extern beroep wel een aantal bewijsstukken voorlegt geen afbreuk aan het feit dat deze stukken noch aan de toelatingscommissie, noch aan de interne beroepsinstantie werden bezorgd. Deze stukken bestonden nochtans reeds ten tijde van de interne beroepsbeslissing, en zelfs reeds ten tijde van de beslissing van de toetredingscommissie.

In zijn *wederantwoordnota* erkent verzoeker dat hij een uitgebreider verzoekschrift met bijlagen aan de Raad heeft gericht. Hij, als zwakkere partij, dacht dat zijn intern beroep gegrond zou worden bevonden, en toen hij las dat zijn intern beroep was afgewezen omdat er geen bewijzen waren bijgevoegd heeft hij deze nu wel bijgebracht. Verzoeker wijst er ook op dat de procedure voor het indienen van een intern beroep niet vlekkeloos is verlopen. Overeenkomstig artikel 23.8 van het OER moet een student contact opnemen met de ombud, maar dit heeft de procedure vertraagd.

Beoordeling

Verzoeker betwist de beslissing van de interne beroepsinstantie van verwerende partij, waarin ze uitdrukkelijk melding maakt van de argumenten die verzoeker in het raam van de interne beroepsprocedure heeft ontwikkeld.

Verzoeker voert in zijn intern beroepsschrift aan dat hij alleenstaand is en een tijd dakloos is geweest gedurende het academiejaar 2021-2022. Daarnaast wijst hij op mentale problemen, waarvoor hij in behandeling is bij een psycholoog. Verzoeker geeft ook aan dat het zijn eerste jaar in een nieuwe situatie is en hij zich onvoldoende gehoord en begeleid voelt. Volgens verzoeker krijgt hij geen eerlijke kans. Ten slotte wijst hij op financiële moeilijkheden en het feit dat hij niettegenstaande alle ervaringen tijdens het academiejaar meer dan de helft van de studiepunten heeft behaald (60%).

De interne beroepsinstantie verklaart het intern beroep van verzoeker ongegrond. Bijgevolg wordt geen herinschrijving toegestaan.

De interne beroepsinstantie wijst hierbij op de bindende voorwaarde die verzoeker niet heeft nageleefd, waarbij hij een studie-efficiëntie realiseerde van 51,67%, en op het feit dat verzoeker nog 117 studiepunten dient te behalen in de aangevatte opleiding.

De interne beroepsinstantie maakt melding van de argumenten die verzoeker aanhaalt, maar merkt op dat verzoeker hiervan geen enkel bewijsstuk bijbrengt, niet in het kader van zijn verzoekschrift aan de toelatingscommissie en evenmin in het raam van het intern beroep. Aldus geeft de interne beroepsinstantie aan geen argumenten te zien om de aangevochten beslissing te herzien.

In het beroep voor de Raad voert verzoeker aan het niet eens te zijn met de beslissing van de interne beroepsinstantie. Volgens hem wordt geen begrip voor, noch betrokkenheid met hem getoond.

In de eerste plaats merkt verzoeker op dat hij een man is, terwijl uit de beslissing van de interne beroepsinstantie op sommige plaatsen blijkt dat het beroepsorgaan een studente voor ogen had. Hoewel de betrokken vergissing, die verwerende partij tijdens de hoorzitting voor de Raad ook stelt te betreuen, niet tot de onregelmatigheid van de beslissing op intern beroep voert en *in casu* ook niet de onredelijkheid ervan illustreert, waarbij de aangevochten beslissing volkomen los zou staan van de elementen die voor de interne beroepsinstantie zijn bijgebracht, kan de Raad, zoals verwerende partij, er enig begrip voor opbrengen indien verzoeker mocht gaan twijfelen aan de betrokkenheid van de interne beroepsinstantie.

Daarnaast wijst verzoeker in het verzoekschrift voor de Raad op de overmachtssituaties waarmee hij te kampen had tijdens de voorbije academiejaren. Zo verwijst hij naar de coronaomstandigheden in de academiejaren 2019-2020 en 2020-2021. De Raad merkt op dit argument niet aan te treffen in het intern beroepsschrift.

De Raad kan, nu deze elementen niet ter beoordeling zijn voorgelegd aan de interne beroepsinstantie, deze laatste moeilijk verwijten daarmee geen rekening te hebben gehouden. Om dezelfde reden kan de beslissing, omwille van deze omstandigheden, ook niet als onredelijk worden aangemerkt.

Verzoeker verwijst ook naar een overmachtssituatie die een aanvang nam in het laatste semester van het academiejaar 2020-2021, en heeft het meer in het bijzonder over dakloosheid en een gebrek aan motivatie, als gevolg waarvan hij de hem opgelegde studievoortgangsbewakingsmaatregelen in het academiejaar 2021-2022 niet kon naleven.

Aldus herneemt verzoeker een aantal elementen uit zijn intern beroepsschrift, dat naar het oordeel van de Raad weliswaar in essentie op het academiejaar 2021-2022 is geënt.

In het verzoekschrift voor de Raad concretiseert verzoeker de in zijn intern beroepsschrift bijgebrachte elementen, waaronder zijn tijdelijke dakloosheid, en licht hij toe hoe hij een uitweg en motivatie hervond na een depressieve periode. Verzoeker stipt ook aan dat hij volgens de ombudspersoon en verschillende docenten een sterk dossier heeft en dat hij, weliswaar rekening houdend met toleranties, een studierendement van meer dan 60% heeft behaald. Rekening houdend met eerder verworven kwalificaties en toleranties behaalde hij bovendien meer dan het equivalent van één trajectschijf.

De Raad dient evenwel het summier karakter van het intern beroepsschrift in herinnering te brengen. Tevens wijst de Raad erop dat het hem niet toekomt uitspraak te doen over de merites van het verzoek van de student om toegelaten te worden zich in te schrijven. De Raad kan enkel nakijken of *in casu* de interne beroepsinstantie in de schoot van verwerende partij een regelmatige beslissing heeft genomen en of deze beslissing in het licht van de aan de interne beroepsinstantie voorgelegde elementen niet kennelijk onredelijk is. In het licht hiervan stelt de Raad vast dat verzoeker bij zijn extern beroep documenten voegt die de moeilijke omstandigheden waarmee hij diende om te gaan staven en illustreren. De Raad moet evenwel vaststellen dat verzoeker naliel ook maar één van deze stukken bij te brengen in het kader van de interne beroepsprocedure, zodat de Raad de interne beroepsinstantie niet kan verwijten er onvoldoende rekening mee te hebben gehouden en te hebben overwogen dat verzoeker hiervan geen enkel bewijs aanbracht – in de betrokken fase van de procedure – en er geen argumenten voorhanden waren om de beslissing van de toelatingscommissie te herzien.

De Raad dient ook voor de argumentatie die verzoeker put uit het scenario dat hij in het verzoekschrift op extern beroep uittekent inzake de voortgang van zijn studie vast te stellen dat verzoeker heeft nagelaten deze elementen reeds in de interne beroepsprocedure bij te brengen, hoewel niets hem daarvan weerhield. De elementen gaan immers niet terug op stukken waarover verzoeker pas kon beschikken na afloop van de interne beroepsprocedure, noch op vaststellingen die verzoeker pas op dat moment kon doen. Ook in de argumentatie met betrekking tot de wijze waarop verzoeker meent zijn studie succesvol te kunnen voortzetten kan de Raad dan ook geen argument vinden om tot vernietiging van de beslissing van de interne beroepsinstantie over te gaan.

Dat verzoeker zichzelf als een ‘zwakkere partij’ omschrijft, overtuigt de Raad niet om de interne beroepsbeslissing te vernietigen omdat de interne beroepsinstantie geen rekening zou hebben gehouden met bewijsstukken en elementen die verzoeker niet in de interne beroepsprocedure heeft bijgebracht. De Raad sluit niet uit dat de werking van de ombudsdienst binnen de hoger onderwijsinstelling, zoals verzoeker aanvoert in zijn wederantwoordnota, het instellen van het intern beroep niet heeft gefaciliteerd, doch ziet hierin evenmin een reden om voorbij te gaan aan het feit dat verzoeker heeft nagelaten bewijsstukken aan zijn intern beroep toe te voegen of elementen achterwege te laten die hij wel bijbrengt in het kader van het beroep voor de Raad. Ten overvloede overweegt de Raad dat het raadplegen van de ombudspersoon geen ontvankelijkheidsvoorwaarde is voor het instellen van een intern beroep en wijst hij, weliswaar eveneens ten overvloede, op de verantwoordelijkheid van een hoger onderwijsinstelling te waken over een goede bereikbaarheid van een voldoende onderlegd ombudspersoon. De Raad geeft, ten overvloede, aan het te betreuren mochten situaties zich voordoen waarbij de rechten van een student in het gedrang zouden komen of dreigen te komen door inadequaat optreden van een ombudspersoon.

Ten overvloede overweegt de Raad dat niettegenstaande verzoeker de bewijsstukken met betrekking tot de door hem in het academiejaar 2021-2022 ervaren moeilijkheden laattijdig heeft bijgebracht, waardoor de interne beroepsinstantie er bij het nemen van haar beslissing geen rekening mee kon houden, de bijgebrachte documenten, althans op het eerste gezicht, blijk geven van omstandigheden met een draagwijdte die de studiecontext van verzoeker negatief kan hebben beïnvloed. De Raad overweegt ten overvloede tijdens de hoorzitting te hebben vernomen dat verzoeker momenteel een graduaatsopleiding volgt. Gelet op het studierendement van verzoeker in het academiejaar 2021-2022, tegen de achtergrond van de omstandigheden waarin verzoeker zijn studies moest volbrengen, drukt de Raad, weliswaar volkomen ten overvloede, uit te durven verwachten dat verwerende partij bij een nieuw verzoek tot herinschrijving, ongeacht de met de weigering – die op het eerste gezicht tot het academiejaar 2022-2023 lijkt te zijn beperkt – beoogde strekking in de tijd, ernstig acht zal slaan op de persoonlijke omstandigheden van verzoeker.

Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 9 januari 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen

Zitting van 19 december 2022

Beslissingen i.v.m. studiebetwistingen

Arrest nr. 8.181 van 19 december 2022 in de zaak 2022/0893.....	2
Arrest nr. 8.182 van 19 december 2022 in de zaak 2022/0914.....	9
Arrest nr. 8.183 van 19 december 2022 in de zaak 2022/0939.....	27
Arrest nr. 8.184 van 19 december 2022 in de zaak 2022/0981.....	48

Arrest nr. 8.181 van 19 december 2022 in de zaak 2022/0893

In zake: xxx

tegen:

UNIVERSITEIT GENT
Woonplaats kiezend te 8310 Brugge
Akkerstraat 17

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 25 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent van 14 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 december 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en Sabien Lust, die verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de diergeneeskunde’.

Doordat verzoekster op het einde van het academiejaar 2021-2022 voor minder dan de helft van de opgenomen studiepunten een credit heeft verworven, wordt haar bij de volgende inschrijving een bindende voorwaarde opgelegd.

Verzoekster stelt op datum van 21 september 2022 een intern beroep in.

Bij beslissing van de institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent van 14 oktober 2022 wordt het intern beroep ongegrond verklaard en blijven de bindende voorwaarden gehandhaafd.

De interne beroepsinstantie geeft hiervoor de volgende motivering:

“De institutionele beroepscommissie heeft begrip voor de argumenten die de studente aanhaalt maar merkt op dat deze argumenten niet van doorslaggevende aard zijn om de bindende voorwaarden op te heffen. Bindende voorwaarden worden opgelegd wanneer een student niet slaagt voor de helft van de opgenomen studiepunten. De Universiteit Gent hanteert hiermee al een mildere norm dan wat de Codex Hoger Onderwijs voorschrijft.

De studente slaagde niet voor de helft van de opgenomen studiepunten waardoor zij conform het OER 2021-2022 artikel 24§1, net als alle andere studenten die niet aan dit artikel voldeden, een bindende voorwaarde kreeg.

De institutionele beroepscommissie kan aannemen dat de epilepsie van de student enige impact kan hebben gehad op de studieresultaten van de studente maar acht deze omstandigheden niet dermate doorslaggevend om de wel erg lage examencijfers volledig te verantwoorden. Zo ligt er enkel een bewijsstuk voor waaruit blijkt dat de studente lijdt aan epilepsie en advies wat de UGent in geval van een opstoot moet doen maar er ligt geen enkel bewijsstuk voor waaruit blijkt dat de studente effectief epileptische aanvallen heeft gehad op de data die ze aangeeft en er ligt ook geen enkel bewijsstuk voor wat betreft ziekenhuisopnames noch over de impact van de epilepsie op haar studies. De institutionele beroepscommissie wijst er de studente op dat de bewijslast rust op de partij die de betwisting heeft opgestart. De Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen onderschrijft dit ook in zijn arresten (o.a. arrest 2014/022). De studente werd hier tevens via e-mail op gewezen door de institutionele ombudsdienst d.d. 21 september:

“De UGent neemt de interne beroepsprocedure ernstig en neemt voor elk ingediend intern beroep een weloverwogen beslissing maar wijst er voor de volledigheid op dat de bewijslast bij jou als student ligt en je in jouw beroepschrift de nodige, relevante bewijsstukken moet toevoegen die jouw argumenten ondersteunen, zodat de beroepscommissie die argumenten ook kan onderzoeken en beoordelen. De UGent zal jou niet contacteren met de vraag naar bewijsstukken. Met deze informatie willen we je optimaal informeren over uw rechten.”

De institutionele beroepscommissie kan deze argumenten wegens gebrek aan bewijsstuk slechts marginaal bij haar onderzoek betrekken.

De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de studente aan bijna alle examenkansen voor de opleidingsonderdelen in haar curriculum heeft deelgenomen doch slechts voor 13 van de 60 opgenomen studiepunten slaagde (twee van de negen vakken). Voor het overige behaalde de studente lage tot zeer lage examenresultaten. De institutionele beroepscommissie heeft in haar beslissing rekening gehouden met de epilepsie waarnaar verwezen wordt en kan aannemen dat deze omstandigheden een beperkte impact hebben gehad op de studieresultaten van de studente maar acht deze omstandigheden niet dermate doorslaggevend om de wel erg lage examencijfers volledig te verantwoorden. De commissie betreurt het ook dat de studente het bijzonder statuut niet heeft aangevraagd maar stelt dat dit finaal haar eigen keuze is geweest waar de UGent geen verantwoordelijkheid voor draagt.

De commissie meent echter dat de opgelegde bindende voorwaarden de onmiddellijke studievoortgang niet hinderen en dat de studente nog voldoende kansen heeft om in het academiejaar 2022-2023 voldoende vooruitgang te boeken om de bindende voorwaarden teniet te doen. De institutionele beroepscommissie raadt de studente aan het bijzonder statuut alsnog aan te vragen en ook, mochten de resultaten vooralsnog tegenvallen na de januari-examens, goed na te denken of een heroriëntering aangewezen is.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Regelmatigheid van de rechtspleging

Ambtshalve exceptie

Artikel II.302 van de Codex Hoger Onderwijs luidt:

“§1. De procedurekalender, vermeld in artikel II.301, eerste lid, 1°, stelt de termijn vast waarbinnen:

1° het bestuur in staat wordt gesteld een antwoordnota en het administratief dossier aan de Raad en aan de verzoeker voor te leggen;

2° de verzoeker in staat wordt gesteld een wederantwoordnota aan de Raad en aan het bestuur voor te leggen.

De termijn, vermeld in het eerste lid, bedraagt voor elke partij ten minste 96 uur.

§2. De antwoordnota en de wederantwoordnota worden aan de Raad en aan de tegenpartij bezorgd via het meest gereede communicatiemiddel.

Een buiten de gestelde termijn aan de Raad bezorgde antwoordnota of wederantwoordnota wordt uit de verdere procedure geweerd.”

De in §1 van voormelde bepaling bedoelde procedurekalender is op 28 oktober 2022 opgesteld en bepaalt, wat verwerende partij betreft:

“9 november 2022: de onderwijsinstelling bezorgt ten laatste die dag aan de Raad en aan de student(e) een antwoordnota evenals het administratief dossier.”

Verwerende partij heeft haar antwoordnota op 10 november 2022 overgemaakt aan de Raad.

Ambtshalve rijst derhalve de vraag of de antwoordnota ontvankelijk is. Aan partijen is met een e-mail van 23 november 2022 gevraagd om hieromtrent standpunt in te nemen.

Standpunt van partijen

Met een e-mail van 25 november 2022 (08.50 uur) laat verwerende partij weten dat zij zich naar de wijsheid van de Raad gedraagt.

Verzoekster neemt hieromtrent geen standpunt in.

Beoordeling

Verwerende partij heeft haar antwoordnota op 10 november 2022, en dus buiten de daartoe voorziene termijn, overgemaakt aan de Raad.

Krachtens artikel II.302, §2, tweede lid is de Raad ertoe gehouden een laattijdig neergelegde nota uit de debatten te weren.

Die sanctie strekt zich evenwel niet uit tot het administratief dossier. Uit artikel II.302, §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs blijkt immers dat enkel een laattijdige antwoordnota of wederantwoordnota uit de debatten wordt geweerd.

V. Ontvankelijkheid

Ambtshalve exceptie

Artikel II.294, §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor dat een verzoekschrift dat bij de Raad wordt ingediend, op straffe van nietigheid door de verzoekende partij of haar raadsman wordt ondertekend.

Het verzoekschrift dat bij de Raad is toegekomen, draagt geen handtekening.

Ambtshalve rijst derhalve de vraag of het beroep ontvankelijk is. Aan partijen is met een e-mail van 23 november 2022 gevraagd om hieromtrent standpunt in te nemen.

Standpunt van partijen

Met een e-mail van 25 november 2022 (08.50 uur) laat verwerende partij weten dat, overeenkomstig artikel II.294, §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs, een beroep bij de Raad ondertekend moet zijn opdat het ontvankelijk zou zijn. Het louter typen van een naam is daarbij niet voldoende. Nu verzoekster haar verzoekschrift niet heeft ondertekend, is het volgens verwerende partij op basis van de vaste rechtspraak van de Raad onontvankelijk.

Verzoekster neemt hieromtrent geen standpunt in.

Beoordeling

Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft met betrekking tot de indiening van een beroep bij de Raad het volgende voor:

§2. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift, waarin ten minste een feitelijke omschrijving is opgenomen van de ingeroepen bezwaren. Het verzoekschrift wordt gedagtekend en, op straffe van onontvankelijkheid, ondertekend door de verzoeker of zijn raadsman.

De ondertekening van een bij de Raad ingesteld beroep is door de decreetgever uitdrukkelijk op straffe van onontvankelijkheid voorgeschreven.

De Raad stelt vast dat verzoeksters verzoekschrift niet is ondertekend.

De ambtshalve exceptie is gegrond. Het beroep wordt derhalve onontvankelijk verklaard.

VI. Anonimisering

Ter zitting vraagt verzoekster de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoekster weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 19 december 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder

Voorzitter van de Raad

Jan Geens

bestuursrechter – bijzitter

Marleen Verreth

bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs

eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een

advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.182 van 19 december 2022 in de zaak 2022/0914

In zake: Nikos WILLEMS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Micheline Coopman
kantoor houdend te 8500 Kortrijk
Doorniksesteenweg 206

tegen:

UNIVERSITEIT GENT
Woonplaats kiezend te 8310 Brugge
Akkerstraat 17

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 31 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 6 oktober 2022 en van de beslissing van de facultaire beroepscommissie van de faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van de Universiteit Gent van 21 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoeker deels onontvankelijk en deels ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 december 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Micheline Coopman, die verschijnt voor verzoekende partij, en Sabien Lust, die verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2018-2019 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de psychologische wetenschappen, afstudeerrichting klinische psychologie’.

Voor het enige opleidingsonderdeel dat verzoeker nog moet afleggen, ‘Neuropsychologie’, behaalt hij een examencijfer van 9/20. Dit tekort wordt getolereerd, en verzoeker wordt geslaagd verklaard voor de bacheloropleiding.

Verzoeker behaalt vervolgens in het academiejaar 2021-2022 ook het masterdiploma van die opleiding.

In het academiejaar 2020-2021 schrijft verzoeker zich tevens in voor de opleiding ‘Bachelor of Science in de psychologie, afstudeerrichting bedrijfspsychologie en personeelsbeleid’, zijnde een afstudeerrichting binnen de ‘Bachelor of Science in de psychologische wetenschappen’.

Met een e-mail van 16 september 2020 informeert verzoeker bij de opleiding Psychologie:

“Ik heb een aantal vragen in verband met mijn herinschrijving voor het academiejaar 2020-2021. Ik zit in de master klinische psychologie en dien om mijn diploma te behalen enkel ‘Masterproef II’ nog af te werken. Op alle andere vakken en de stage ben ik reeds geslaagd. Naast het masterdiploma van klinische psychologie heb ik lange tijd gedacht om ook voor mijn academische bachelor in bedrijfspsychologie en personeelsbeleid te gaan. Aangezien ik mij nu opnieuw zou moeten inschrijven om de masterproef nog af te werken, vroeg ik mij af of het mogelijk is dit tegelijkertijd te combineren met een bacheloropleiding in bedrijfspsychologie. Mijn vragen zijn de volgende:
[...]

Verzoeker ontvangt daarop een antwoord. In repliek daarop zendt hij op 21 september 2020 het volgende:

“[...]
Ik heb me inmiddels kunnen inschrijven in de bachelor bedrijfspsychologie. Daarbij heb ik alle afstudeerrichtingsvakken opgenomen. Kwalitatieve data-analyse (een algemeen opleidingsonderdeel) stond echter automatisch aangeduid. Dien ik dit vak dan ook op te nemen of kan ik dit weglaten?
En voor de opleiding klinische psychologie heb ik eveneens even moeten zoeken, aangezien ik automatisch op een aantal nieuwe vakken was ingeschreven. Is het voldoende als ik mij op al deze vakken uitschrijf en mezelf inschrijf in de masterproef van 20 studiepunten?”

Daarop antwoordt de trajectbegeleider dat verzoeker het opleidingsonderdeel ‘Kwalitatieve data-analyse’ mag weglaten en zich mag beperken tot de afstudeerrichtings specifieke vakken, en dat hij in de masteropleiding enkel nog de voormelde masterproef moet opnemen.

Ontbrekend element in deze communicatie, zo zal later blijken, is dat verzoeker in zijn opleiding ‘Klinische psychologie’ niet voor alle opleidingsonderdelen een credit had behaald, en dat twee tekorten (met name: ‘Neuropsychologie’ en ‘Statistiek I’) werden getolereerd. Verzoeker vermeldt dit niet, en de trajectbegeleider informeert er niet naar en gaat uit van een diploma dat werd behaald op basis van een credit voor alle opleidingsonderdelen.

Verzoeker schrijft zich in de academiejaren 2020-2021 en 2021-2022 enkel in voor de afstudeerrichtingsonderdelen, en dus niet voor ‘Neuropsychologie’.

Na de tweede examenzittijd behaalt verzoeker een credit voor alle opleidingsonderdelen waarvoor hij zich wél heeft ingeschreven, maar hij wordt niet geslaagd verklaard omdat hij door het ontbreken van het vak ‘Neuropsychologie’ de opleiding ‘Bachelor of Science in de psychologie, afstudeerrichting bedrijfspsychologie en personeelsbeleid’ niet volledig heeft afgewerkt.

De proclamatie vindt plaats op 15 september 2022. Verzoeker stelt tegen die beslissing geen intern beroep in.

Op 20 september 2022 richt verzoeker de volgende vraag tot de opleiding:

“Ik heb in augustus mee geparticipeerd [aan] de tweede zitperiode op de faculteit FPPW. In het kader van een opleiding klinische psychologie heb ik mijn masterproef afgewerkt en heb ik mijn diploma verkregen. Ik ben twee academiejaar geleden echter ook ingeschreven voor een bachelor bedrijfspsychologie en personeelsbeleid. Voor deze opleiding had ik binnen dat curriculum nog een vak waarvoor ik moest slagen, namelijk Cross-Cultural Psychology. Dit is in augustus dan ook gebeurd.

Echter, bij klinische psychologie staat op Oasis dat ik mijn masterdiploma heb behaald en hiervoor heb ik ook reeds een mail ontvangen. Maar bij bedrijfspsychologie staat er enkel dat ik mij op oasis kan herinschrijven en heb ik ook niets van mail ontvangen. Ik zie bij de bachelor bedrijfspsychologie “Te behalen stpt: 29”, maar ik weet niet goed waarover die gaat aangezien ik heel het aanvankelijk opgenomen curriculum heb volbracht.

Kunt u mij hiermee verder helpen?”

De facultaire dienst Onderwijsondersteuning wijst verzoeker in een e-mail van 23 september 2022 erop dat het getolereerde tekort voor ‘Neuropsychologie’ niet kan worden meegenomen naar de opleiding ‘Bachelor of Science in de psychologie, afstudeerrichting bedrijfspsychologie en personeelsbeleid’ en dat verzoekers dossier in detail moet worden bekeken.

Dat doet de Curriculumcommissie op 6 oktober 2022. In een brief van 10 oktober 2022 deelt zij haar beslissing mee:

“De Curriculumcommissie van de faculteit heeft in haar vergadering van 6 oktober 2022 uw curriculum behandeld. De commissie bevestigt dat de tolerantie van Neuropsychologie vanuit de bachelor klinische psychologie, niet kan worden overgenomen in de bachelor bedrijfspsychologie en personeelsbeleid, noch kan de score van 9/20 worden overgedragen met het oog op deliberatie. Helaas kunnen ook vrijstellingen enkel op basis van een credit worden toegekend wat hier niet het geval is. Vermits de bachelor bedrijfspsychologie en personeelsbeleid een andere opleiding met een ander diploma betreft en geen credit is verworven voor Neuropsychologie, dient Neuropsychologie opnieuw te worden opgenomen in het curriculum en examens te worden afgelegd.”

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Tegen deze beslissing stelt verzoeker op 12 oktober 2022 een beroep in bij de decaan van de faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen.

“[...]

Navolgend de feitelijke omschrijving van de namens cliënt Nikos Wil[l]ems ingeroepen bezwaren:

- 1) Op 16.09.2020 verstuurde cliënt een mail (16.09.2020 17:32) naar de trajectbegeleiding psychologie met vraag welke vakken bij inschrijving voor bacheloropleiding in bedrijfspsychologie dienden opgenomen gezien tijdens de opleiding klinische psychologie reeds diverse vakken gemeenschappelijk waren met bedrijfspsychologie waarna de trajectbegeleiding met mail van 21.09.2020 15:54 verwees naar een link in de studiegids van het jaar 2020-2021 met de afstudeerrichtingsopleidingsonderdelen [...].
In de afstudeerrichtingsopleidingsonderdelen werd het vak Neuropsychologie niet vermeld (stuk 1: mailverkeer 16.09.2020-21.09.2020)
- 2) Bij de inschrijving op 21.09.2020 17:33 voor bachelor bedrijfspsychologie werden door cliënt alle afstudeerrichtingsopleidingsonderdelen opgenomen waarbij automatisch ook een algemeen opleidingsonderdeel ‘Kwalitatieve data-analyse’ werd aangeduid en waarbij bij de master klinische psychologie cliënt ook

automatisch werd ingeschreven op een aantal van de nieuwe vakken; de trajectbegeleider bevestigde evenwel met mail van 21.09.2020 23:21 dat voor de bachelor bedrijfspsychologie het vak ‘Kwalitatieve data-analyse’ mocht worden weggelaten en cliënt zich kon beperken tot de afstudeerrichtingsspecifieke vakken en voor de master klinische psychologie cliënt enkel het vak ‘masterproef’ diende op te nemen: (stuk 2: mail cliënt 21.09.2020 17:33 en antwoordmail trajectbegeleider 21.09.2020 23:21)

Bij zijn inschrijving tot het behalen van het diploma van bachelor bedrijfspsychologie werd het vak Neuropsychologie niet vermeld;

- 3) Cliënt schreef zich via Oasis in voor de bachelor bedrijfspsychologie en ontving automatisch vermelding van de vakken verplichtend op te nemen binnen het modeltraject van deze vervolgopleiding; deze verplichte vakken werden door cliënt volledig opgenomen (stuk 3: curriculumrapport bedrijfspsychologie: het vak Neuropsychologie werd niet vermeld in de lijst verplichte vakken;

- 4) Het curriculumrapport bedrijfspsychologie werd voorgelegd aan de inschrijvingscommissie en op 24.11.2020 door de inschrijvingscommissie goedgekeurd (stuk 4)

Het vak Neuropsychologie werd niet vermeld door de inschrijvingscommissie.

- 5) Cliënt heeft alle opleidingsonderdelen dewelke geduid werden door de curriculumcommissie met voldoening afgelegd.

Mocht men alsnog van oordeel zijn dat de behaalde score 9/20 voor het vak neuropsychologie een tekort vertegenwoordigt, kan niet anders dan geconcludeerd dat ook hier een automatische deliberatie de enige juiste beslissing is.

Om deze redenen verzoekt cliënt de decaan de beslissing van de curriculumcommissie d.d. 06.10.2022 te (laten) herzien en alsnog op basis van het afgelegde curriculum het diploma van bachelor in de bedrijfspsychologie en personeelsbeleid te willen (laten) erkennen.”

De facultaire beroepscommissie behandelt dit beroep in zitting van 21 oktober 2022, en neemt de volgende beslissing:

“De Beroepscommissie vergaderde over het intern beroep ingesteld door Nikos Willems (Kluizenhof 35a, Sint-Gillis-Wa[a]s) tegen de beslissing van de Curriculumcommissie van 6 oktober 2022.

De student behaalde reeds een bachelor-en masterdiploma Klinische psychologie en wil daarnaast ook het bachelordiploma voor de afstudeerrichting Bedrijfspsychologie en Personeelsbeleid behalen. De student heeft eerder een onvoldoende (9/20) behaald voor het opleidingsonderdeel “Neuropsychologie”, waarvoor hij in de afstudeerrichting Klinische psychologie een tolerantie kreeg. De student, vertegenwoordigd door zijn raadvrouw Micheline Coopman, vraagt nu om de tolerantie en de score 9/20 over te dragen naar de afstudeerrichting Bedrijfspsychologie en Personeelsbeleid met het oog op deliberatie.

De Curriculumcommissie kwam op 6 oktober 2022 tot de conclusie dat de student zonder credit voor het vak “Neuropsychologie” niet gedelibereerd kan worden. Ze besliste dat de student het opleidingsonderdeel “Neuropsychologie” zal moeten opnemen, aangezien het niet mogelijk is een vrijstelling toe te kennen voor een onvoldoende, noch om een onvoldoende over te nemen.

De student tekende op donderdag 13 oktober 2022 intern beroep aan tegen de beslissing van de curriculumcommissie en vermeldt in het verzoekschrift de volgende argumenten:

- De student geeft een feitelijke omschrijving van de e-mails die uitgewisseld werden met de trajectbegeleiding, waarin hem nooit gemeld werd dat hij het opleidingsonderdeel “Neuropsychologie” opnieuw diende op te nemen. Hij kreeg het antwoord dat hij zich kon beperken tot de inschrijving voor de afstudeerrichtingsopleidingsonderdelen.
“Neuropsychologie” werd niet [ver]meld, andere vakken uit de algemene opleidingsonderdelen die bij het inschrijvingsproces wel automatisch gesuggereerd werden, konden volgens de trajectbegeleider worden weggelaten. Intussen heeft de student alle andere opleidingsonderdelen waarvoor hij inschreef, met oog op het bachelordiploma Bedrijfspsychologie en Personeelsbeleid, met voldoening afgelegd.

De Beroepscommissie heeft integraal kennisgenomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroep[s]schrift.

De Beroepscommissie heeft ook contact opgenomen met de trajectbegeleiding van de Facultaire Dienst Onderwijsondersteuning, waar men aangeeft dat men over het hoofd heeft gezien dat de student het vak Neuropsychologie opnieuw moest opnemen, aangezien hij daarvoor geen credit had, maar voor de bachelor Klinische Psychologie gedelibereerd werd met een tolerantie. Toleranties zijn niet overdraagbaar naar een ander deliberatiepakket.

Besluit:

De Beroepscommissie heeft begrepen dat de student het diploma bedrijfspsychologie en Personeelsbeleid wenst te behalen en vraagt om gedelibereerd te worden zonder credit voor het opleidingsonderdeel “Neuropsychologie”. Een deliberatiekwestie valt echter niet onder de bevoegdheid van de Facultaire beroepscommissie. Daar waar de student vraagt om geslaagd verklaard te worden voor de bachelor in de psychologie, afstudeerrichting Bedrijfspsychologie en Personeelsbeleid is zijn beroep dan ook onontvankelijk.

Voor zover de student met zijn beroep betwist dat hij het opleidingsonderdeel “Neuropsychologie” dient op te nemen in zijn curriculum, of wenst te stellen dat het vak opnemen moet worden opgenomen met behoud van de score 9/20, volgt de Beroepscommissie het besluit van de Curriculumcommissie: het vak behoort tot het curriculum van de betrokken opleiding en moet dus opgenomen worden. Het is niet mogelijk om toleranties of onvoldoendes over te nemen. Dat zou immers een overdracht van een niet-slaagcijfer naar een volgend academiejaar veronderstellen, wat het OER niet toelaat (art. 56 §3 OER). Dat het vak blijkbaar ingevolge een materiële vergissing niet eerder in het curriculum van de student was opgenomen, doet daaraan geen afbreuk.

De Facultaire Beroepscommissie voor het curriculum besluit dat het beroep ongegrond is.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid – strekking van de vordering

Standpunt van partijen

De vordering die verzoeker in zijn inleidend verzoekschrift stelt, omvat twee aspecten. Eensdeels stelt verzoeker dat “het opleidingsonderdeel neuropsychologie [...] retroactief [dient] te worden toegevoegd aan het curriculum [...], gelet de afwezigheid ervan een erkende fout van de UGent betreft”. Anderdeels vordert verzoeker dat na die toevoeging “dient besloten dat alle vakken met succes werden afgelegd en dat het onvoldoende van 9/20 voor het vak neuropsychologie dient [te worden] gedelibereerd zodat het bachelor-diploma bedrijfspsychologie dient [te worden] uitgereikt”.

In haar antwoordnota werpt verwerende partij op dat verzoeker met de vraag om het opleidingsonderdeel ‘Neuropsychologie’ retroactief in zijn curriculum op te nemen, erkent dat het vak dus wel degelijk moet worden opgenomen. Vooral evenwel, betoogt verwerende partij dat het beroep, welke lezing er ook aan wordt gegeven, niet ontvankelijk is.

Ten eerste immers, heeft verzoeker in het intern beroep enkel gevraagd om te worden gedelibereerd, en niet om het opleidingsonderdeel alsnog in zijn curriculum op te nemen. Aldus, zo stelt verwerende partij, is de huidige omschrijving van de vordering ‘nieuw’ en dus niet ontvankelijk.

Ten tweede is de Raad volgens verwerende partij ook niet bevoegd om de vordering toe te kennen, aangezien de Raad een beslissing enkel kan vernietigen. Zij stipt bovendien aan dat een geschil omtrent een student die een opleidingsonderdeel niet wil, maar wel móet opnemen, geen studievoortgangsbepaling betreft en de Raad dus niet bevoegd is.

Ook de vordering van verzoeker dat hij, na retroactieve toevoeging van het vak ‘Neuropsychologie’ aan zijn curriculum, zou worden gedelibereerd voor de opleiding tot ‘Bachelor of Science in de psychologie, afstudeerrichting bedrijfspsychologie en

personeelsbeleid' en dat hem het diploma zou worden uitgereikt, valt volgens verwerende partij buiten de bevoegdheid van de Raad, die immers enkel de rechtmatigheid van de bestreden beslissing kan onderzoeken en desgevallend kan beslissen tot vernietiging van die beslissing.

Voor zover ten derde verzoekers beroep zou moeten worden geïnterpreteerd als een betwisting van de beslissing van het facultaire beroepsorgaan om hem niet te delibereren, stelt verwerende partij dat een dergelijk beroep onontvankelijk is. Zij voert aan dat een beroep bij de Raad slechts onontvankelijk is indien voorafgaand het intern beroep op regelmatige wijze is uitgeput. Wat de deliberatievraag betreft, wijst verwerende partij erop dat verzoeker geen intern beroep heeft ingesteld tegen de beslissing van de examencommissie zoals geproclameerd op 15 september 2022 – beroep dat bij de institutionele beroepscommissie had moeten zijn ingesteld. Verwerende partij stipt aan dat verzoeker een soortgelijke vraag wel heeft voorgelegd aan het facultaire beroepsorgaan, maar dat die vraag door dat orgaan terecht onontvankelijk is verklaard omdat de facultaire beroepscommissie daarvoor niet bevoegd is.

In zijn wederantwoordnota betwist verzoeker dat hij pas in de huidige procedure vraagt om het vak 'Neuropsychologie' retroactief in zijn curriculum op te nemen. Hij stelt dat randnummer 5 van zijn intern beroep van 12 oktober 2022 gewag maakt van de opname van dit vak – een vraag die voor verzoeker overigens geenszins mag worden uitgelegd als zijnde een erkenning dat hij het opleidingsonderdeel inderdaad moet opnemen. Verzoeker stipt aan dat hij overigens nooit heeft geweigerd om dit vak op te nemen, maar dat hij door de fout van de trajectbegeleiders, bevestigd en goedgekeurd door de curriculumcommissie, daartoe nooit de kans heeft gekregen. De stelling dat hij op basis van 'zijn puntenbriefje' beter had moeten weten, is volgens verzoeker totaal irrelevant.

Ook de verwijzing naar art. I.3,69° g) van de Codex Hoger Onderwijs is voor verzoeker niet relevant, aangezien hij nooit heeft geweigerd het vak 'Neuropsychologie' nogmaals op te nemen in zijn curriculum. Waar de Facultaire Beroepscommissie het heeft over een zogenaamde materiële vergissing, merkt verzoeker op dat het hier niet gaat over een materiële vergissing, maar over een fundamenteel falen van de organen van verwerende partij. Verzoeker stelt dat verwerende partij volstrekt aansprakelijk is op basis van artikel 6.170, lid 1 Burgerlijk Wetboek – voorheen artikel 1384 Oud Burgerlijk Wetboek – en dat zij zowat alle principes van behoorlijk bestuur met de voeten treedt. Door het verkeerd handelen van de studiebegeleider en de curriculumcommissie acht verzoeker het rechtszekerheidsbeginsel geschonden, en in de

gegeven omstandigheden is de weigering tot het afleveren van een diploma volgens verzoeker contractbreuk.

Verzoeker stelt vervolgens dat het bij de Raad ingestelde beroep niet is gericht tegen de beslissing om het opleidingsonderdeel ‘Neuropsychologie’ alsnog op te nemen. Verzoeker herhaalt dat hij nooit heeft geweigerd dit vak op te nemen, maar dat hem door de fout van de trajectbegeleiders werd verhinderd zulks te doen en hem dus *de facto* werd geweigerd om het opleidingsonderdeel te volgen. Dit past volgens verzoeker perfect onder de omschrijving van art. I.3, 69°, g) van de Codex Hoger Onderwijs, zodat het beroep wel degelijk ontvankelijk is. De fout van de trajectbegeleider staat volgens verzoeker gelijk met het weigeren van het opnemen van een bepaald opleidingsonderdeel in het contract waarvoor de student die een geïndividualiseerd traject volgt zich nog niet eerder heeft ingeschreven.

Verzoeker betoogt dat de Raad bevoegd is om te beoordelen of een studievoortgangsbepaling is genomen in overeenstemming met de algemene administratieve beginselen; hij stelt dat de trajectbegeleiders én de curriculumcommissie onbetwistbaar ernstige fouten hebben begaan in de samenstelling van het curriculum van verzoeker en dus de algemene administratieve beginselen hebben geschonden.

Verwijzend naar het bericht van de dienst Onderwijssteuning van 23 september 2020, is verzoeker van oordeel dat hij in het ongewisse bleef over wat er nu exact aan de hand was en welke beslissing er werd genomen. Verzoeker stelt dat hem niet werd meegedeeld dat hij op dat ogenblik een intern beroep diende aan te tekenen.

Beoordeling

De Raad stipt vooreerst aan dat hij zonder rechtsmacht is om uitspraak te doen over burgerrechtelijke aansprakelijkheidsvorderingen. De Raad kan enkel het zorgvuldigheidsbeginsel, als beginsel van behoorlijk bestuur, betrekken bij zijn beoordeling op grond van artikel II.291 van de Codex Hoger Onderwijs.

Die beoordeling kan bovendien krachtens artikel II.292 van diezelfde Codex enkel leiden tot de vernietiging van een op ontvankelijke wijze voor de Raad gebrachte beslissing, desgevallend vergezeld met het bevel om bij de nieuw te nemen beslissing met bepaalde voorwaarden rekening te houden.

Verzoeker moge een en ander dan nuanceren in zijn wederantwoordnota, zijn inleidend verzoekschrift strekt – zoals de Raad hierboven letterlijk heeft aangehaald – wel degelijk tot enerzijds het retroactief toevoegen aan zijn curriculum van het opleidingsonderdeel ‘Neuropsychologie’ en anderzijds het delibereren en geslaagd verklaren van verzoeker.

Voor geen van beide vorderingen is de Raad bevoegd. De Raad begrijpt het beroep, met enige welwillendheid, als een beroep tot nietigverklaring.

Uit de voorliggende stukken kan de Raad niet afleiden dat verzoeker, binnen de opleiding ‘Bachelor of Science in de psychologie, afstudeerrichting bedrijfspsychologie en personeelsbeleid’ ooit formeel een inschrijving voor het opleidingsonderdeel ‘Neuropsychologie’ heeft gevraagd; evenmin is een vraag ter zake ooit afgewezen.

Verzoeker bevindt zich derhalve niet in de omstandigheden bedoeld in artikel I.3, 69°, g) van de Codex Hoger Onderwijs en de bestreden beslissingen zijn ook niet met een beslissing in die zin te vereenzelvigen.

Dat er miscommunicatie of mogelijk zelfs een onzorgvuldigheid aan de basis ligt van de niet-opname van voormeld opleidingsonderdeel in verzoekers curriculum, doet daaraan geen afbreuk.

Verzoeker is, wegens het ontbreken van het opleidingsonderdeel ‘Neuropsychologie’ in zijn curriculum, door de examencommissie niet geslaagd verklaard (meer bepaald: ‘geen uitspraak beschikbaar’ wegens ‘programma niet afgewerkt’) voor de opleiding ‘Bachelor of Science in de psychologie, afstudeerrichting bedrijfspsychologie en personeelsbeleid’, zijnde ‘deliberatiepakket 3’ op zijn resultatenlijst.

Die beslissing is geproclameerd op 15 september 2022. Aangezien de beroepsmodaliteiten bij die proclamatie op correcte wijze zijn vermeld, had verzoeker, ook zonder dat iemand hem daarop nog opnieuw moest wijzen, een eventueel beroep tegen die beslissing binnen de decretale vervaltermijn van zeven kalenderdagen moeten instellen bij het daartoe bevoegde orgaan, zijnde de institutionele beroepscommissie. Verzoeker heeft zulks niet gedaan.

De facultaire beroepscommissie heeft terecht geoordeeld dat zij voor dat aspect van verzoekers beroep, zoals het bij haar werd ingesteld, niet bevoegd is.

Het beroep is derhalve enkel ontvankelijk in de mate dat het is gericht tegen de beslissing dat het examencijfer van 9/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Neuropsychologie’ niet via de overdracht van een niet-slaagcijfer of als tolerantie bij de beoordeling kan worden betrokken.

V. Onderzoek van de middelen

Verzoeker betoogt in zijn verzoekschrift het volgende:

“I.c. heeft cliënt in zijn bachelor klinische psychologie dit deliberatiemoment gehad, om reden dat van de 36 op te nemen studieonderdelen, 35 vakken met succes werden afgelegd en 1 vak (neuropsychologie) met slechts één puntje moest worden gedelibereerd.

In zijn studierichting bedrijfspsychologie stelt zich nu een soortgelijke situatie, waarbij de 33, door de onderwijsinstelling opgegeven studieonderdelen, allen met succes werden opgenomen, doch waarbij men het vak neuropsychologie gewoonweg niet heeft vermeld. M.a.w. het 34ste opleidingsonderdeel tot het behalen van het diploma van Bachelor in de bedrijfspsychologie werd door de onderwijsinstelling niet aangeboden in het op te nemen curriculum. Echter: het resultaat van het reeds gevolgde vak neuropsychologie, met een resultaat van 9/20, is met één puntje dan ook het enige onvoldoende.

Gelet het scharniermoment tot uitreiking van een diploma wel degelijk deliberatie toelaat, kan de UGent zich niet beroepen op het feit dat een verplicht opleidingsonderdeel niet werd opgenomen, terwijl zijzelf daarvoor de schuld draagt door foutieve info te verstrekken aan cliënt. Als men het resultaat dat cliënt eerder behaalde voor het vak neuropsychologie toevoegt aan het ‘gewenste’ curriculum, kan men niet anders dan besluiten dat alle opleidingsonderdelen met succes werden afgelegd, en er slechts één vak is (met een 9/20) waarvoor een delibereerbaar onvoldoende blijft.

Waar cliënt het door de commissie per 24.11.2020 goedgekeurde inschrijvingscurriculum heeft gevolgd kan de commissie achteraf niet éenzijdig het door haar goedgekeurde inschrijvingscurriculum wijzigen en van cliënt het (opnieuw) volgen van een aanvullend opleidingsonderdeel eisen.

De UGent verklaart zich niet bevoegd tot het delibereren van het resultaat van 9/20 voor het vak neuropsychologie, om reden dat cliënt dit opleidingsonderdeel niet heeft opgenomen in het curriculum bedrijfspsychologie en er derhalve voor dat vak geen examens werden afgelegd.

De UGent is echter in deze rechter en partij, gelet haar eigen dienst trajectbegeleiding een duidelijke fout maakte door de niet-opname van dit opleidingsonderdeel neuropsychologie in het af te leggen curriculum tot het bekomen van de bachelor

bedrijfspsychologie. De UGent heeft deze fout in haar beroepsbeslissing volmondig erkend.”

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij dat verzoeker reeds het diploma van ‘Bachelor of Science in de psychologie, afstudeerrichting klinische psychologie’ behaalde, met twee getolereerde tekorten, en dat hij beoogt om thans hetzelfde diploma nogmaals te behalen, maar in een andere afstudeerrichting, met name ‘Bedrijfspsychologie en personeelsbeleid’.

Met betrekking tot de beoordeling van gemeenschappelijke opleidingsonderdelen, wijst verwerende partij op artikel 29, §4 van het onderwijs- en examenreglement (nadruk toevoegend):

“§4. Bij inschrijving via een diplomadoelcontract voor een bachelor- of masteropleiding waarvan een student al het diploma bezit (bijvoorbeeld voor een andere afstudeerrichting), ziet de faculteit erop toe dat de student nog opleidingsonderdelen voor een studieomvang van ten minste 30 studiepunten moet volgen. In dit geval worden geen vrijstellingen op basis van EVK’s toegekend, maar gelden de reeds eerder verworven *credits* binnen dezelfde UGent-opleiding opnieuw. De bijbehorende examencijfers worden meegerekend bij het bepalen van de graad van verdienste (cf. artikel 73).”

Dit betekent volgens verwerende partij dat er niet wordt gewerkt met vrijstellingen, maar wel met een systeem waarbij de reeds eerder verworven credits opnieuw gelden, vermits het in wezen om dezelfde opleiding gaat, maar dan met een andere afstudeerrichting. Voor verzoeker betekent dit dat van alle vakken die in beide opleidingen voorkomen, en waarvoor hij reeds een credit behaalde, de resultaten zonder meer worden overgedragen naar de nieuwe opleiding. De gemeenschappelijke vakken waarvoor hij nog niet slaagde (‘Statistiek 1’ en ‘Neuropsychologie’), diende hij volgens verwerende partij wel opnieuw op te nemen.

Deze bepaling is naar oordeel van verwerende partij door de curriculumcommissie correct toegepast, voor het opleidingsonderdeel ‘Neuropsychologie’, maar niet voor ‘Statistiek I’, waarvoor in strijd met artikel 29, §4 van het onderwijs- en examenreglement het examencijfer van 9/20 wél in het curriculum is overgenomen. Dit laatste kan volgens verwerende partij evenwel geen reden zijn om ook voor het vak ‘Neuropsychologie’ te stellen dat het vak inclusief de onvoldoende had moeten worden overgenomen in het curriculum van verzoeker. Zij herhaalt dat de regel immers is dat enkel vakken waarvoor credits werden behaald, worden overgenomen, en niet vakken waarvoor geen credit werd behaald maar wel een onvoldoende werd getolereerd. Uit onrecht, besluit verwerende partij, kan men geen recht halen: dat de

voormelde regel verkeerd is toegepast voor een vak betekent dus niet dat dat ook voor het andere vak zou moeten gebeuren.

Verwerende partij ziet van die regel ook bevestiging in artikel 56, §3 van het onderwijs- en examenreglement (zij voegt opnieuw nadruk toe):

“§3. Overdracht van examencijfers en van deelresultaten andere dan resultaten van een deelexamen (voor resultaten van een deelexamen zie artikel 50)

1° *Examencijfers van minder dan 10 op 20 worden niet overgedragen naar een volgende examenperiode.*

2° (...)

3° *Examencijfers of deelresultaten worden nooit overgedragen naar een volgend academiejaar.*”

Uit deze bepaling blijkt volgens verwerende partij dat examencijfers hoe dan ook niet worden overgedragen naar een volgend academiejaar. Slaagt een student dus niet voor een vak, dan moet hij dat vak het volgende academiejaar zonder meer overdoen en kan hij er niet voor kiezen om het vak niet over te doen, maar de onvoldoende over te nemen (bijvoorbeeld in de hoop dat hij in het daaropvolgende jaar gedelibereerd zou kunnen worden). Dat is enkel anders indien een student voor het deliberatiepakket of de opleiding waarbinnen die vak zich bevindt, geslaagd zou zijn verklaard.

Dat aan verzoeker niet eerder werd meegedeeld dat hij het opleidingsonderdeel ‘Neuropsychologie’ moest opnemen, doet voor verwerende partij aan de bovenstaande vaststellingen geen afbreuk. Zij stelt dat het vooreerst aan de trajectbegeleider niet kwalijk kan worden genomen dat ze dit niet heeft opgemerkt, omdat verzoeker haar nooit heeft aangegeven dat hij nog gedelibereerde tekorten had, maar gewoon in het algemeen gevraagd heeft welke vakken hij nog zou moeten doen om een bijkomend diploma in een andere afstudeerrichting te behalen. Van een trajectbegeleider, aan wie slechts een algemene vraag werd gesteld, niet men volgens verwerende partij niet verwachten dat die meteen alle mogelijke scenario’s gaat onderzoeken in functie van de resultaten die de vraagsteller eerder behaalde.

Vervolgens, zo voegt verwerende partij eraan toe, diende verzoeker te weten dat hij die onvoldoende niet kón overdragen, en dit op grond van artikel 29, §4 van het onderwijs- en examenreglement en zijn puntenbriefje – waarop ‘Neuropsychologie’ niet voorkwam.

Tot slot stipt verwerende partij aan dat het opleidingsonderdeel ‘Neuropsychologie’ tot de verplichte vakken van het opleidingsprogramma behoort en een student dan ook in beginsel een credit moet behalen voor dit vak om het diploma te kunnen behalen. Zonder dit vak heeft verzoeker overigens ook geen volledig derde deliberatiepakket, en komt hij niet aan een opleiding van 180 studiepunten, wat nochtans het minimum is dat door de Codex Hoger Onderwijs wordt vereist voor een bacheloropleiding.

In zijn wederantwoordnota doet verzoeker vooreerst nog gelden dat de formulering van verwerende partij, dat verzoeker van mening is dat het facultaire beroepsorgaan ten onrechte heeft beslist dat verzoeker het vak ‘Neuropsychologie’ alsnog moest volgen en er examen over moet afleggen en geen tolerantie kon worden overgenomen, niet de juiste weergave is van de bezwaren van verzoeker.

Verzoeker is met name niet akkoord dat hem het beoogde diploma wordt ontzegd ten gevolge van de “herhaaldelijke en systematische fouten bij de samenstelling van het te volgen curriculum door de trajectbegeleiders en de curriculumcommissie”. Hij brengt daarbij nogmaals de e-mail van 30 oktober 2020 in herinnering. Verzoeker stelt dat hij de uitvoering van het aangegane contract eist, en dat verwerende partij de examenreglementering bewust verkeerd leest. Verzoeker stelt dat hij overeenkomstig artikel 71, §2 van het onderwijs- en examenreglement geslaagd is. Hij benadrukt ook dat verwerende partij in de antwoordnota zelf opmerkt dat de curriculumcommissie een fout heeft begaan met betrekking tot de niet-opname van het opleidingsonderdeel ‘Statistiek I in het curriculum bachelor bedrijfspsychologie.

Verzoeker vraagt zich af hoe hij een curriculum kan vaststellen als de curriculumcommissie blijkbaar elk jaar opnieuw haar goedkeuring hecht aan een curriculum en pas nadien in een beroepsprocedure laat opmerken dat dit curriculum verkeerd was. Zulks kan volgens verzoeker geen goed bestuur worden genoemd, en verwerende partij tracht haar eigen verantwoordelijkheid op verzoeker af te wentelen. Het feit dat volgens verwerende partij het de (twee) trajectbegeleiders niet kan kwalijk kan genomen worden dat de niet-opname van het vak ‘Neuropsychologie’ niet werd opgemerkt is voor verzoeker dan ook een aanfluiting van behoorlijk bestuur. Verzoeker is van oordeel dat hij geen algemene vraag heeft voorgelegd, maar een strikt persoonlijke in functie van zijn individuele en zeer specifieke studiesituatie, waarbij een reactie ‘op maat’ diende te worden gegeven.

Beoordeling

Waar verzoeker aandringt op de uitvoering van het ‘contract’, merkt de Raad op dat verzoeker zich niet heeft ingeschreven voor ‘Neuropsychologie’ (en evenmin, overigens, voor ‘Statistiek I’) en dat dit opleidingsonderdeel bijgevolg geen deel uitmaakt van het studiecontract dat verzoeker heeft afgesloten.

De “uitvoering van het contract” kan er dan ook uitgerekend niét toe leiden dat thans van de tegenovergestelde veronderstelling wordt uitgegaan.

Een andere vraag is – en dit is de kern van het middel zoals het op ontvankelijke wijze voor de Raad is gebracht – of het niet-opnemen van het opleidingsonderdeel ‘Neuropsychologie’ een fout is die aan verwerende partij moet worden toegeschreven en zo ja, of die vaststelling leidt tot de onregelmatigheid van de bestreden beslissing.

Het kan worden betreurd dat aan verzoeker, bij zijn initiële vraag van 16 september 2020 met betrekking tot de samenstelling van zijn curriculum, niet uitdrukkelijk is meegedeeld dat gedelibereerde tekorten niet kunnen worden overgedragen. Daar staat evenwel tegenover dat verzoeker – in tegenstelling tot wat hij aanvoert – aan de trajectbegeleider niét een dermate persoonlijke vraag heeft voorgelegd dat daaruit kon worden opgemaakt dat verzoeker twee tekorten heeft laten tolereren in zijn bacheloropleiding ‘Klinische psychologie’. Verzoeker bracht immers enkel ter sprake dat hij in de masteropleiding ‘Klinische psychologie’ zit en hij voegde geen resultatenlijst bij wat de bacheloropleiding binnen die afstudeerrichting betreft. De Raad is van oordeel dat het in die omstandigheden niet tot de zorgvuldigheidsplicht van de trajectbegeleider behoort om eigener beweging het dossier van verzoeker te raadplegen om na te gaan welke diploma’s reeds werden behaald en of daarbij alle credits werden behaald, dan wel tekorten werden getolereerd.

Het antwoord op de eerste voormelde vraag luidt derhalve ontkennend.

Bovendien verhinderen de artikelen 29, §4:

“§4. Bij inschrijving via een diplomadoelcontract voor een bachelor- of masteropleiding waarvan een student al het diploma bezit (bijvoorbeeld voor een andere

afstudeerrichting), ziet de faculteit erop toe dat de student nog opleidingsonderdelen voor een studieomvang van ten minste 30 studiepunten moet volgen. In dit geval worden geen vrijstellingen op basis van EVK's toegekend, maar gelden de reeds eerder verworven credits binnen dezelfde UGent-opleiding opnieuw. De bijbehorende examencijfers worden meegerekend bij het bepalen van de graad van verdienste (cf. artikel 73)."

en 56, §3 van het onderwijs- en examenreglement

"§3. Overdracht van examencijfers en van deelresultaten andere dan resultaten van een dealexamen (voor resultaten van een dealexamen zie artikel 50)

1° Examencijfers van minder dan 10 op 20 worden niet overgedragen naar een volgende examenperiode.

2° (...)

3° Examencijfers of deelresultaten worden nooit overgedragen naar een volgend academiejaar."

dat examencijfers die geen credit zijn, worden overgedragen. Dat verwerende partij ten onrechte het examenresultaat van 9/20 voor 'Statistiek I' heeft overgedragen – een beslissing die, ofschoon onregelmatig, *prima facie* aan verzoeker rechten toekent en om die reden thans niet meer kan worden ingetrokken – betekent niet dat zij verplicht kan worden op dezelfde onregelmatigheid ook voor het opleidingsonderdeel 'Neuropsychologie' te begaan. Het onderwijs- en examenreglement, waarvan verzoeker geacht wordt de bepalingen te kennen, verzet zich derhalve tegen wat verzoeker vraagt.

Waar ten slotte verzoeker in zijn wederantwoordnota aanvoert dat hij op grond van artikel 71, §2 van het onderwijs- en examenreglement geslaagd moet worden verklaard, dringt zich vooreerst de vraag op of verzoeker hiermee geen nieuw, en dus onontvankelijk middel opwerpt.

Verzoeker bracht dit artikel alleszins niet uitdrukkelijk ter sprake in zijn intern beroep, noch in zijn verzoekschrift in de huidige procedure.

Hoe dan ook, aangezien artikel 71, §2 luidt:

"§2. De examencommissie per opleiding verklaart eveneens geslaagd: de student ingeschreven in een afstudeerjaar van een bacheloropleiding, een schakel- of voorbereidingsprogramma, een master-na-bacheloropleiding of een master-na-masteropleiding die aan volgende cumulatieve voorwaarden voldoet:

- De student heeft alle nog resterende opleidingsonderdelen om te kunnen slagen voor de betreffende opleiding in zijn/haar curriculum opgenomen.
- Het tekort om te slagen voor één of twee opleidingsonderdelen bedraagt maximaal 6 gewogen punten, waarbij de studiepunten als gewichten worden gehanteerd. Het tekort wordt berekend door het tekort op het examencijfer voor het opleidingsonderdeel te vermenigvuldigen met de studiepunten die aan dat opleidingsonderdeel zijn toegekend.
- De student heeft voor alle opleidingsonderdelen minimaal 8/20 behaald.
- De student heeft voor maximaal twee opleidingsonderdelen minder dan 10/20 behaald.
- De student heeft voor de betreffende opleidingsonderdelen de meest recente examenkans benut.
- De tolerantie geldt niet voor de masterproef en de verplichte stages.”

moet worden vastgesteld dat verzoeker zich niet in één van deze voorwaarden bevindt. Verzoeker heeft zich immers, zoals hierboven is geoordeeld, niet ingeschreven voor ‘Neuropsychologie’ en hij voldoet derhalve niet aan de eerste van de cumulatieve voorwaarden (“De student heeft alle nog resterende opleidingsonderdelen om te kunnen slagen voor de betreffende opleiding in zijn/haar curriculum opgenomen.”).

Het enig middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 19 december 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder

Voorzitter van de Raad

Jan Geens

bestuursrechter – bijzitter

Marleen Verreth

bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs

eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.183 van 19 december 2022 in de zaak 2022/0939

In zake: xxx
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Christophe Vangeel
 kantoor houdend te 2018 Antwerpen
 Lange Lozanastraat 24
 alwaar keuze van woonplaats wordt gedaan

tegen:

UNIVERSITEIT GENT
Woonplaats kiezend te 8310 Brugge
Akkerstraat 17

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 27 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent van 20 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en het examencijfer van 9/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Interventie ontwikkelingsstoornissen’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 december 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Christophe Vangeel, die verschijnt voor verzoekende partij, en Sabien Lust, die verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Educatieve Master of Science in de gedragswetenschappen, afstudeerrichting psychologie’.

Tot die opleiding behoort onder meer het opleidingsonderdeel ‘Interventie ontwikkelingsstoornissen’, dat bestaat uit interactieve hoorcolleges en uit werkcolleges en een werkstuk. De werkcolleges vinden plaats op 14 maart 2022 en op 29 april 2022.

Het opleidingsonderdeel wordt geëvalueerd enerzijds aan de hand van een open-boek-examen (15 punten), en anderzijds middels niet-periodegebonden evaluatie die bestaat uit de participatie aan de werkcolleges (1 punt) en een werkstuk (4 punten). De niet-periodegebonden evaluatie kan bij de tweede examenkans niet worden overgedaan, zodat het in eerste zittijd behaalde deelpunt wordt overgedragen.

Verzoekster neemt niet deel aan het werkcollege op 14 maart 2022. Haar afwezigheid wordt als niet-gewettigd aangemerkt. Ook op het werkcollege van 29 april 2022 is verzoekster niet-gewettigd afwezig, maar omdat dit werkcollege oorspronkelijk op 1 april 2022 was ingepland en verzoekster dan wel aanwezig kon zijn, werd de afwezigheid aan verzoekster niet aangerekend en werd haar een vervangopdracht gegeven. Verzoekster dient ook geen werkstuk in. Zij bekomt aldus 0,5/5 voor de niet-periodegebonden evaluatie.

Op 29 april 2022 vraagt verzoekster het statuut van werkstudent aan, wat haar op 10 mei 2022 ook wordt toegekend.

Verzoekster neemt niet deel aan de eerste examenzittijd.

In de tweede examenzittijd behaalt verzoekster 8,5/15 voor het examen. Samen met de overgedragen quoterings voor de niet-periodegebonden evaluatie (0,5/5) leidt dit tot een examencijfer van 9/20.

Tegen deze beslissing stelt verzoekster op 22 september 2022 een intern beroep in (een voetnoot is weggelaten):

“[...]”

II.TEN GRONDE:

II.1. Schending artikel II.2231 van de Codex Hoger Onderwijs.

Zoals in het feitenrelaas werd uiteengezet bestaat het opleidingsonderdeel Interventie ontwikkelingsstoornissen uit drie verschillende onderdelen:

- Twee werkcolleges die op 1 van de 20 punten staan;
- Een taak die 4 van de 20 punten vertegenwoordigt;
- Een examen waarvoor 15 van de 20 punten behaald kunnen worden.

Verzoekster was niet in de mogelijkheid haar eerste examenkans voor haar taak te benutten en had ook nog niet het statuut van werkstudent aangevraagd.

Er werd haar echter geen mogelijkheid geboden om haar recht op een tweede examenkans te benutten. Er werd louter verwezen naar de studiefiche die een tweede examenkans uitsluit.

In art. II.2231 van de Codex Hoger Onderwijs wordt nochtans het recht op een tweede examenkans gewaarborgd:

§1. Voor elk opleidingsonderdeel wordt een examen ingericht.

§2. Een student heeft voor ieder opleidingsonderdeel waarvoor hij ingeschreven is, recht op 2 examenansen in de loop van het academiejaar om een creditbewijs te behalen.

Het volstaat dan ook niet om op basis van een loutere en tevens onrechtmatige bepaling uit de studiefiche die in strijd is met de Codex Hoger Onderwijs het recht op een tweede examenkans af te nemen. Hieromtrent oordeelde de Raad voor Betwistingen inzake Studievoortgangsbeslissingen in het verleden dan ook:

“... het recht van elke student op een tweede examenkans zoals bepaald in artikel II.2231 van de Codex Hoger Onderwijs.

...

Verwerende partij dient in overleg met verzoekster een vervangende taak/praktijkstage uit te werken die het mogelijk maakt voor verzoekster om nog in het huidige academiejaar haar competenties aan te tonen.

Enkel op deze wijze kan verzoekster een gedegen rechtsherstel worden geboden, wat haar toekomt, gezien de onzorgvuldigheid waarmee deze stagebeoordeling tot stand is gekomen.”

Deze rechtspraak vinden we terug in twee zaken (2017/110) en (2017/114).

In beide zaken vallen de rechters van de Raad over de klakkeloze aanname van de interne beroepscommissie dat het betreffende opleidingsonderdeel niet in tweede zitting afgelegd kan worden. Deze houding is namelijk niet te rijmen met het decretaal recht op 2 examenansen: afwijkingen op dit principe zijn de absolute uitzondering en moeten deugdelijke gemotiveerd worden.

Men kan zich voorstellen dat een langdurige stage soms moeilijkheden oplevert m.b.t. het voorzien van een tweede examenkans, maar het eenvoudig indienen en verbeteren van een taak zijn evident geen onoverkomelijke zaken die het onmogelijk maken een tweede examenkans te voorzien.

De interne beroepsinstantie moet dus onderzoeken hoe men, concreet, in het lopende academiejaar en in het licht van alle gegevens, misschien toch nog de student de kans kan of had moeten geven om het kunnen aan te tonen binnen huidig academiejaar.

De mogelijkheid van een alternatieve opdracht moest dus grondig onderzocht worden, hetgeen in casu niet heeft plaatsgevonden.

Er zijn geen elementen aan deze taak verbonden die het onmogelijk maken voor verzoekster om deze taak te maken in tweede zit of voor de [p]rofessor om deze taak te kunnen verbeteren in een tweede examenkans.

Het ontnemen van de tweede examenkans van verzoekster is dan ook onrechtmatig, in strijd met de Codex Hoger Onderwijs en dient alsnog georganiseerd te worden.

Minstens dient de 0 voor dit subonderdeel van haar resultaat uit de berekening geëlimineerd te worden en dient men rekening te houden met de 0,5/1 en de 8,5/15, hetgeen verzoekster een slaagcijfer geeft.

II.2. Schending materieel motiveringsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel

Anderzijds dient er opgemerkt te worden dat de examencommissie reeds op basis van de gegevens die voorliggen al had kunnen vaststellen dat door verzoekster alle nodige competenties werden behaald om tot een slaagcijfer te komen voor dit OLOD.

Zo slaagde verzoekster voor het onderdeel examen, waarin alle eindcompetenties werden getoetst uit het opleidingsonderdeel.

Daarbij stellen we vast dat verzoekster slechts één punt tekort komt om te slagen, en dit louter doordat haar onrechtmatig de kans werd ontnomen om 4 van de 20 studiepunten te behalen. Zonder deze fout had verzoekster weldegelijk en makkelijk een slaagcijfer kunnen behalen.

Dat verzoekster de nodige competenties bezit is duidelijk.

De inhoud van het eerste werkcollege wordt omschreven door de [p]rof als volgt: *‘individueel werken aan opdracht rond effectladder met mogelijkheid tot vragen/feedback’*. (Stuk 11)

Er werd tijdens dit werkcollege dus niets nieuws aangereikt. De afwezigheid van verzoekster voor dit ene college zorgt er dus niet voor dat ze bepaalde kennis of competenties ontbreekt ten opzichte van de studenten die wel aanwezig waren.

De studiefiche bevat verder geen eindcompetenties die enkel bereikt kunnen worden door het maken van de taak of die verschillen van het examen.

Door zowel voor de werkcolleges als het examen een voldoende te behalen, bewijst verzoekster reeds dat zij de doelstellingen van het OLOD onderdeel heeft behaald en kan het thans voorliggende cijfer niet in overeenstemming zijn met de ECTS-fiche of de kennis en kunde in hoofde van verzoekster.

Op basis van het bovenstaande stellen we vast dat de bepalingen van de [materiële motiveringsplicht] worden geschonden.

De vaste rechtspraak van de Raad van State stelt dat de [materiële motiveringsplicht] of de eis van interne legaliteit inhoudt dat elke administratieve rechtshandeling moet steunen op motieven waarvan het feitelijk bestaan naar behoren bewezen is en die in rechte ter verantwoording van die handeling in aanmerking kunnen worden genomen.

Wanneer we de beoordeling bekijken dienen we dat deze allerlei motieven bevat die niet naar behoren bewezen zijn en niet overeenstemmen met de realiteit.

Verzoekster toonde duidelijk aan dat zij weldegelijk de nodige eindcompetenties bezit, waardoor haar resultaat niet gebaseerd is op correcte motieven. Bovendien is het kennelijk onredelijk om een studente die de taak wil maken, hiervan te weerhouden op foutieve gronden en haar nadien niet te laten slagen terwijl zij alle competenties heeft behaald.”

De institutionele beroepscommissie behandelt dit beroep in zitting van 14 oktober 2022 en beslist om het als ongegrond af te wijzen. Deze beslissing is als volgt gemotiveerd:

“[...]”

De institutionele beroepscommissie heeft integraal kennis genomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepschrift.

De institutionele beroepscommissie heeft een uitgebreide toelichting ontvangen van de verantwoordelijk lesgever over het examencijfer van de studente. De lesgever stelde ook het e-mailverkeer ter beschikking dat hij met haar had doorheen het academiejaar.

De studente betwist het examencijfer dat ze kreeg voor het vak “interventie ontwikkelingsstoornissen” in de educatieve master gedragswetenschappen, afstudeerrichting psychologie.

De evaluatie van dit vak bestond deels uit niet-periodegebonden evaluatie en deels uit periodegebonden evaluatie.

Het luik periodegebonden evaluatie bestond uit een schriftelijk open-boekexamen met open vragen. De studente nam niet deel aan het examen in de eerste examenperiode. Tijdens de tweede examenperiode nam ze deel aan het inhaalexamen. Ze behaalde 8,5/15. De studente betwist deze score niet.

Het luik niet-periodegebonden evaluatie bestond uit twee werkcolleges waarop de studenten verplicht aanwezig dienden te zijn en waarop actieve participatie van de studenten werd verwacht. Dat laatste werd gequoteerd op 0,5 punten per werkcollege, dus op in totaal 1 van de 20 te behalen punten. Aan het eerste werkcollege was ook een taak verbonden, die meetelde voor 4 van de 20 te behalen punten.

De studente bleef ongewettigd afwezig op het eerste werkcollege, en behaalde voor dat werkcollege dan ook geen punten. De studente betwist dat niet.

De studente diende tijdens de eerste zitting ook geen taak in, en nam daarover toen ook geen contact op met de verantwoordelijk lesgever. De studente vroeg ook geen andere indiendatum, wat ze nochtans wel had gekund vermits ze op het ogenblik waarop ze de definitieve versie van de taak uiterlijk diende in te dienen, reeds beschikte over het werkstudentenstatuut. Ze heeft er blijkens haar verzoekschrift voor gekozen om de vakken uit het tweede semester pas af te leggen in de tweede zitting (al blijkt uit haar curriculum dat ze wél deelnam in de eerste zitting aan het jaarvak “ontwikkeling van coaching- en trainingsvaardigheden”). Dat is haar eigen keuze, waar ze ook de volle verantwoordelijkheid voor draagt, inclusief voor de consequenties van haar keuze.

De studente is van mening dat artikel II.2231 Codex hoger onderwijs zou zijn miskend – ze bedoelt allicht art. II.223 Codex hoger onderwijs. Ze zou geen recht op een tweede examenkans hebben gehad.

Dit argument is evenwel niet gegrond. Voor het vak “interventie ontwikkelingsstoornissen” is wel degelijk een tweede examenkans mogelijk, alleen verloopt die niet op dezelfde manier als de eerste examenkans en kan de student in de tweede zittijd enkel het examen overdoen. Over de werkcolleges en de daarmee samenhangende taak is geen herkansing mogelijk, maar de behaalde punten worden overgedragen naar de tweede zittijd. Verzoekster heeft het examen afgelegd in de tweede zittijd, en kreeg de kans om dat te doen op de inhaaldag nu ze op de originele examendatum ook nog een ander examen diende af te leggen. De studente kon ook slagen in de tweede zittijd, ondanks het feit dat ze geen taak indiende. Een iets grotere inspanning voor het examen was daarvoor voldoende geweest.

De institutionele beroepscommissie is ook van oordeel dat de verantwoordelijk lesgever terecht kon beslissen dat de taak niet kon worden ingediend in de tweede zittijd. Anders dan de studente stelt gaat het hier immers niet om “het eenvoudig indienen en verbeteren van een taak”, waarbij de studente er blijkbaar van uit gaat dat de taak in het luchtledige staat en op elk mogelijk moment gemaakt kan worden. Blijkens de toelichting van de verantwoordelijk lesgever is de taak sterk verweven met het eerste werkcollege. Het was immers de bedoeling dat de studenten die taak in eerste instantie op dat werkcollege zouden maken. Precies daarom werd hen gevraagd om dat werkcollege grondig voor te bereiden zodat ze efficiënt zouden kunnen werken op het werkcollege. Het was ook de bedoeling dat de studenten tijdens dat werkcollege vragen konden stellen aan de begeleider, en ook van elkaar zouden vernemen met welke problemen zij tijdens de opdracht geconfronteerd werden en welke oplossingen andere studenten en de begeleider daarvoor zagen. Aldus was er voorzien in veel interactiviteit bij het maken van de taak.

Bovendien is het zo dat er een koppeling was tussen de taak en de stage die de studenten op dat moment al hadden gehad. Studenten uit de Eduma, die op dat moment doorgaans nog geen klinische stages hebben gedaan, dienden contact op te nemen met instanties waarin zulke interventies worden gegeven. De bedoeling was ook hier dat dit voor het eerste werkcollege zou gebeuren. Tijdens het werkcollege konden studenten die, zoals verzoekster, niet in aanraking waren gekomen met interventies voor ontwikkelingsstoornissen tijdens een stage van andere studenten horen hoe die dat aangepakt hadden en van de begeleider tips ontvangen over welke instanties ze hoe kunnen contacteren wanneer ze er niet in geslaagd waren om dat zelf te doen. Op die wijze werd er ook over gewaakt dat niet alle studenten bij dezelfde instanties gaan aankloppen en werd ook in begeleiding voorzien bij het zoeken van een instantie om te contacteren in het raam van de taak. Wie zijn taak niet kon finaliseren op het werkcollege, kreeg de kans om daar nog verder aan te werken tegen uiterlijk 19 mei 2022.

Precies omwille van die verwevenheid met het eerste werkcollege, en de interactie die hier was voorzien en ook deel uitmaakt van het proces dat tot de taak diende te leiden, werd de mogelijkheid van herkansing in de tweede zittijd voor dit onderdeel van de evaluatie uitgesloten. Het is immers praktisch niet mogelijk om dit hele proces over te doen tijdens het zomerreces, precies omdat dit ook in belangrijke mate een groepsgebeuren is. Bovendien is het in de zomerperiode erg moeilijk om te rade te gaan bij mensen die in een klinische praktijk werken. Veel mensen nemen zelf ook verlof in die periode, en wie niet in verlof is neemt vaak ook taken over van collega's die in verlof zijn en kan geen of onvoldoende tijd vrijmaken om studenten te woord te staan die op dat moment nog dergelijke taken moeten maken. De opleiding wenst die periode van

zomerreces ook maximaal te respecteren, wat eveneens meegespeeld heeft in de beslissing om geen tweede zittijd te voorzien voor de taak.

In die omstandigheden kan bezwaarlijk worden gesteld dat het uitsluiten van een tweede zittijd voor het luik niet-periodegebonden evaluatie, inclusief de taak, onregelmatig zou zijn.

De institutionele beroepscommissie geeft daarbij nog mee dat de studiefiche duidelijk vermeldt dat voor het onderdeel niet-periodegebonden evaluatie geen tweede zittijd mogelijk was én deelname en actieve participatie aan alle werkcolleges als voorwaarde gold om te kunnen slagen voor het vak, zodat verzoekster zich daar ook van bewust diende te zijn toen ze de beslissing nam om niet aan de taak te werken tijdens het tweede semester maar om dat op eigen initiatief uit te stellen tot een later moment.

Ook is het niet zo dat de studente met haar prestaties heeft aangetoond de eindcompetenties van het vak in voldoende mate te hebben behaald, en dus recht zou hebben op een credit. De studente toont alvast niet aan dat ze die competenties heeft verworven. Ze stelt in eerste instantie dat er in het eerste werkcollege, waaraan ze niet deelnam, niets nieuws werd geleerd en leidt dat af uit de beknopte omschrijving “individueel werken aan een opdracht rond effectladder met mogelijkheid tot vragen/feedback” die de verantwoordelijk lesgever had opgegeven in de ppt-presentatie die hij gebruikte voor de eerste, inleidende, les, waarbij ze niet vermeldt dat in diezelfde presentatie ook vermeld staat “kom voorbereid !” waaruit kan worden afgeleid dat er toch wel iets te doen zal zijn in dat werkcollege. Het is wel zeer kort door de bocht om louter op basis van een, bovendien onvolledig gelezen, zin uit een presentatie af te leiden dat de oefening niets zou bijbrengen. Nochtans werd in die eerste les ook zeer uitgebreid toegelicht wat in die oefening zou gebeuren en binnen welk kader zou worden gewerkt. Uit die toelichting blijkt alvast dat die oefening wel degelijk méér inhield dan enkel herkauwen van wat in de theorielessen al aan bod zou zijn gekomen. Was verzoekster op die oefening aanwezig geweest, dan had ze ook geweten dat daar wel degelijk nieuwe zaken werden aangeleerd en geëvalueerd.

Verder stelt de studente dat de studiefiche geen eindcompetenties zou bevatten die enkel bereikt worden door het maken van de taak of die verschillen van de competenties die getoetst worden in het examen. Door het slagen voor de oefeningen en voor het examen zou ze dan ook wel degelijk hebben aangetoond de competenties van het vak te hebben bereikt. Meer dan een blote, bonte bewering is dit evenwel niet, en verzoekster toont niet aan dat ze via het examen en de deelname aan één van beide oefeningen alle eindcompetenties in voldoende mate heeft behaald.

De ECTS-fiche geeft al expliciet aan wat de meerwaarde van de werkcolleges en de taak zijn in het licht van de te behalen competenties:

“In de werkcolleges en individuele opdracht wordt verdiepend ingegaan op een aantal evidence-based interventies en het geleerde toegepast op interventies die aangeboden worden in een klinische setting.”

In de werkcolleges en vooral in de taak worden aldus wel degelijk vaardigheden aangeleerd die een student niet bereikt met het volgen van de theorielessen alleen, en die ook niet worden getoetst in het examen, dat een theorie-examen is. De eindcompetenties

“1. Kritisch reflecteren over het model dat pleit voor de biologische basis van het gedrag in het licht van de bruikbaarheid binnen psychologische interventies” en “4. Aanbevelingen kunnen doen over welke interventies t.b.h. ontwikkelingsstoornissen beschikbaar zijn en bij welke instellingen, rekening houdend met interindividuele variatie, context en diversiteit” zijn bovendien typische eindcompetenties die een student niet bereikt via louter theorie-onderwijs, maar die bij uitstek worden verworven via werkcolleges en taken zoals de litigieuze taak, en die ook in eerste instantie worden geëvalueerd op basis van de prestaties van een student voor de werkcolleges en de taak. Verzoekster toont alvast niet aan die competenties te hebben bereikt, want dit kan niet zonder meer afgeleid worden uit de evaluaties waaraan ze wel deelnam.

De institutionele beroepscommissie besluit dan ook dat het examencijfer dat de studente kreeg wel degelijk een correcte weergave is van de prestaties van de studente en de mate waarin ze de eindcompetenties van het vak heeft behaald.

Het beroep is ongegrond, en de studente behoudt het eindcijfer van 9/20 voor het vak “interventie ontwikkelingsstoornissen”.

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij voert in haar antwoordnota aan dat de stukken 3 tot en met 6 van verzoeksters bundel nieuw zijn en niet aan de institutionele beroepscommissie werden voorgelegd, zodat zij buiten de debatten moeten worden gehouden.

Verzoekster lijkt daartegen geen bezwaar te maken, aangezien zij de exceptie in haar wederantwoordnota onbesproken laat.

Beoordeling

Het mag als vaste rechtspraak van de Raad worden beschouwd dat het decretale voorschrift van artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs *mutatis mutandis* ook van toepassing is op de overtuigingsstukken die een verzoekende partij aanwendt. Ook die moeten dus, in beginsel, aan de interne beroepsinstantie zijn voorgelegd en kunnen, behoudens uitzonderlijke omstandigheden, niet in de procedure voor de Raad voor het eerst worden aangevoerd. Aan die beroepsinstantie kan immers geen onredelijk handelen of miskennen van

de motiveringsplicht worden verweten, wanneer dat verwijt steunt op stukken en argumenten die de beroepsinstantie niet kon kennen.

Deze rechtspraak van de Raad moet tevens worden gezien in het licht van artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs, dat uitdrukkelijk bepaalt dat het de Raad bij de beoordeling van een voor hem gebracht beroep niet toevalt om zijn appreciatie betreffende de waarde van de verzoekende partij – lees: de beoordeling ten gronde – in de plaats te stellen van deze van de verwerende partij en haar organen. Als annulatierechter beschikt de Raad, wat de beginselen van behoorlijk bestuur betreft, slechts over een marginaal toetsingsrecht.

Verzoekster legt als stuk 3 van haar bundel een stuk neer dat op haar inventaris wordt geduid als ‘Mailverkeer d.d. 04.02.2022’. Verzoekster heeft in haar intern beroep mailverkeer voorgebracht (stuk 8 aldaar), maar niet de e-mails die zij thans aanwendt. Deze zijn nieuw, en bijgevolg niet ontvankelijk.

Stuk 4 in verzoeksters bundel in de huidige procedure is getiteld ‘Bekendmaking feedback eindverslagen + resultaten OCTV’. Dat stuk komt in verzoeksters intern beroep niet voor. Er wordt niet bevattelijk gemaakt, en de Raad ziet ook niet spontaan, waarom verzoekster niet in de mogelijkheid zou zijn geweest om dat stuk aan de institutionele beroepscommissie voor te leggen. Het stuk is bijgevolg nieuw en dus onontvankelijk.

Wat verzoekster thans als ‘stuk 5’ voorlegt, is haar bijzonder statuut. Daaromtrent heeft zij, op het eerste gezicht bovendien meer in detail, reeds een stuk 8 voorgelegd in de interne beroepsprocedure. De Raad ziet geen reden om dit stuk uit de debatten te weren.

Het stuk 6 is ‘communicatie traumacentrum’. Ook dat stuk is nieuw en kan niet worden toegelaten.

V. Onderzoek van de middelen

Eerste middel

In een eerste middel beroept verzoekster zich op artikel II.223 van de Codex Hoger Onderwijs en het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster wijst erop dat zij zich in de interne beroepsprocedure uitdrukkelijk op artikel II.223 van de Codex Hoger Onderwijs heeft beroepen, en brengt haar argumenten ter zake in herinnering.

Verzoekster betoogt dat de overwegingen van de bestreden beslissing er geen afbreuk aan kunnen doen dat haar nog steeds het recht op een tweede examenkans wordt ontzegd. Ter zake zet verzoekster uiteen dat het niet-aanbieden van een tweede examenkans een uitzondering is, waarvoor een voldoende logische en redelijke verantwoording moet worden gegeven. Die verantwoording ziet verzoekster *in casu* niet, zodat de bestreden beslissing artikel II.223 van de Codex Hoger Onderwijs schendt. Met name is naar verzoeksters oordeel niet ernstig en zorgvuldig onderzocht hoe alsnog een tweede examenkans of een alternatieve opdracht kon worden aangeboden. Zulks had nochtans, zo stelt verzoekster, eenvoudig gekund, omdat er voldoende tijd en ruimte is om alternatieven een kans te geven. Integendeel beperkt de beroepscommissie zich ertoe te stellen dat correct werd geoordeeld dat een tweede examenkans is uitgesloten.

Verzoekster wijst er nog op dat ten tijde van de COVID-19-crisis de mogelijkheid tot creativiteit met vervangende taken is aangetoond.

Verzoekster erkent dat opleidingen in beginsel de vrijheid hebben om op gemotiveerde wijze te bepalen of opleidingsonderdelen of deelaspecten daarvan al dan niet voor een tweede examenkans in aanmerking komen, maar doet gelden dat noch in de bestreden beslissing, noch in de ECTS-fiche of studiegids en een voldoende verantwoording ter zake wordt gegeven. De door de beroepscommissie aangevoerde verwevenheid tussen de taak en de werkcolleges overtuigt verzoekster niet, eensdeels omdat deze taak op eender welke plek had kunnen worden afgelegd, aangezien de begeleiding nagenoeg onbestaande was tijdens de werkcolleges, en anderdeels omdat niet is aangetoond dat het bespreken van de taak tijdens de colleges werkelijk verhindert dat de taak achteraf zou kunnen worden gemaakt.

Verzoekster ziet ook tegenspraak in de feiten van het dossier. Waar in de bestreden beslissing wordt overwogen dat verzoekster als werkstudent een andere indiendatum had kunnen vragen, concludeert verzoekster dat een andere indiendatum dan deze voorzien in de eerste

examenzittijd dan blijkbaar toch wel mogelijk is. Kortom, de interactie van het werkcollege als moment van kennisvergaring is voor verzoekster één zaak, het schrijven van de taak een heel andere.

Verwerende partij repliceert in haar antwoordnota dat de institutionele beroepscommissie terecht toepassing heeft gemaakt van artikel II.223 van de Codex Hoger Onderwijs. Verzoekster heeft immers wel degelijk twee examenkansen gekregen om een creditbewijs te behalen. De tweede examenkans was dan weliswaar anders georganiseerd dan de eerste examenkans, in die zin dat tijdens de tweede zittijd geen herkansing mogelijk was voor de niet-periodegebonden evaluatie, maar die tweede examenkans was er wel degelijk. Verwerende partij stipt aan dat verzoekster, ook al was zij ongewettigd afwezig op één werkcollege en diende ze geen werkstuk in, wel degelijk nog steeds kon slagen voor het opleidingsonderdeel.

Verwerende partij betwist verzoeksters visie dat zij een tweede kans had moeten krijgen voor het onderdeel niet-periodegebonden evaluatie, minstens voor het werkstuk. Voor dat onderdeel, zo stelt verwerende partij, was een tweede zittijd evenwel uitgesloten, wat expliciet is vermeld in de ECTS-fiche. De institutionele beroepscommissie heeft evenwel in haar beslissing duidelijk aangegeven dat het niet mogelijk was om een tweede zittijd te organiseren voor het onderdeel niet-periodegebonden evaluatie, en dit omwille van de verwevenheid met het eerste werkcollege, de interactie met de medestudenten die niet kan worden georganiseerd in een tweede zittijd, en het feit dat ervaring in en minstens gedegen contact met het werkveld nodig is om de opdrachten te kunnen uitvoeren, wat om diverse redenen niet mogelijk is tijdens het zomerreces. Dit is naar oordeel van verwerende partij wel degelijk een “logische”, alsook een redelijke verantwoording. Ze maakt het de studenten ook niet onredelijk moeilijk om te slagen voor het vak, nu het gewicht van de niet-periodegebonden evaluatie in het totale examencijfer beperkt is.

Daarnaast beklemtoont verwerende partij dat verzoekster er zelf voor heeft gekozen om haar eerste examenkans niet te benutten. Dat kan dan wel het gevolg zijn van het feit dat de combinatie van studeren met werken in die periode te zwaar was om zich ten volle in te zetten voor haar studies, maar ook dat is voor verwerende partij een eigen keuze van verzoekster, waarvan ze zelf de gevolgen moet dragen. Het kan voor verwerende partij niet de bedoeling zijn dat aan lesgevers wordt gevraagd om de organisatie van hun vakken en de gehanteerde les-

en evaluatievormen helemaal om te omgooien ten behoeve van studenten die er zelf voor kiezen om niet deel te nemen aan wat aangeboden wordt.

Waar verzoekster van mening is dat de institutionele beroepscommissie de taak had om te onderzoeken in welke mate het mogelijk is “om bijvoorbeeld de organisatie van een beperkte stageperiode tijdens komende weken en maanden en zelfs de zomerperiode – of een vervangende taak op te leggen”, repliceert verwerende partij dat zulks helemaal niet de taak van de institutionele beroepscommissie is. Die commissie moet, zo benadrukt verwerende partij, onderzoeken of het examencijfer dat aan verzoekster werd gegeven een correcte vertaling is van de prestaties die ze voor het vak effectief heeft geleverd, en of die prestaties op een redelijke manier zijn beoordeeld. Het is niet aan de institutionele beroepscommissie om in de plaats van de lesgever te beslissen hoe een vak moet worden opgebouwd en geëvalueerd. Dat is de bevoegdheid van de lesgever, die daar autonoom over beslist onder het toeziende oog van de bevoegde opleidingscommissie. Verwerende partij erkent dat de institutionele beroepscommissie daarbij mag onderzoeken of de lesgever al dan niet een tweede kans mocht uitsluiten voor het vak of voor een gedeelte van de evaluaties binnen dat vak; en dat heeft de beroepscommissie dan ook gedaan, met als besluit dat de lesgever hier wel degelijk kon beslissen om geen herkansing toe te staan van de niet-periodegebonden evaluatie.

De verwijzing naar de corona-periode is voor verwerende partij niet relevant. Dat was een uitzonderlijke periode, waar uitzonderlijke maatregelen werden opgelegd aan iedereen waardoor ook hogeronderwijsinstellingen uitzonderlijke maatregelen moesten nemen om hun studenten de nodige competenties bij te brengen en die correct te toetsen. Maar ook dan bleven de manier van lesgeven en de manier van evalueren voor alle studenten dezelfde, en dienden de studenten de evaluatievormen te respecteren die waren bepaald in functie van de concrete omstandigheden.

Dat de verwevenheid tussen werkcollege en taak, waarnaar de institutionele beroepscommissie heeft verwezen, in de praktijk onbestaande zou zijn geweest, en dat onverantwoord blijft waarom het uitschrijven van een taak tijdsgebonden zou zijn en enkel in eerste zit zou kunnen, wordt door verwerende partij tegengesproken. Verwerende partij stelt dat verzoekster hier opnieuw uitgaat van een blote bewering die door niets wordt gestaafd. Verwerende partij stelt ook vast dat verzoekster niet aanwezig was op het eerste werkcollege, waarin op interactieve manier en in overleg met de begeleiders aan de taken werd gewerkt, dat verzoekster ook daarna

nooit contact heeft opgenomen met de lesgever of de begeleiders in verband met die taak, en dat hoe dan ook niet ontkend kan worden, en door verzoekster ook niet wordt ontkend, dat de taak ook verbonden is met een stagecomponent/een noodzaak aan contact met bepaalde spelers in het werkveld. Het is die combinatie die het onmogelijk maakt om de niet-periodegebonden evaluatie op een volwaardige manier te laten doorgaan in de tweede zitting, en die dus rechtvaardigt dat voor het onderdeel niet-periodegebonden evaluatie geen herkansing wordt voorzien. Verzoekster blijft zich in dat verband volgens verwerende partij ten onrechte focussen op ‘de taak’ en ziet dat als een simpel werkje dat gewoon eens ergens tussendoor kan worden gemaakt en dat zich voor het overige volledig in het luchtledige situeert en losstaat van de rest van het vak. Dat is het volgens verwerende partij evenwel niet, zoals de institutionele beroepscommissie heeft opgemerkt; het is integendeel het eindpunt van een proces dat verzoekster integraal heeft gemist door het vak in het eerste semester volledig te negeren, en dat proces kan niet nuttig worden overgedaan in de tweede zitting en de te korte periode in de aanloop tot die tweede zitting.

Wat de overweging van de institutionele beroepscommissie met betrekking tot de alternatieve indiendatum betreft, geldt voor verwerende partij hetzelfde: uitstel geven voor het loutere uitschrijven van de taak had wel gekund als dat het probleem was, maar overdoen van het proces dat daaraan voorafging was geen optie, en zeker niet het overdoen van dat proces tijdens het zomerreces.

In haar wederantwoordnota volhardt verzoekster in haar grieven.

Beoordeling

Artikel II.223 van de Codex Hoger Onderwijs luidt als volgt:

“Art. II.223.

§1. [...].

§2. Een student heeft voor ieder opleidingsonderdeel waarvoor hij ingeschreven is, recht op 2 examenkansen in de loop van het academiejaar om een creditbewijs te behalen.

Indien de aard van het opleidingsonderdeel niet toelaat dat tweemaal wordt geëxamineerd, kan het in het eerste lid bedoelde recht niet tijdens hetzelfde academiejaar worden uitgeoefend.

In dat geval moet de student zich voor het betreffende opleidingsonderdeel in een volgend academiejaar opnieuw inschrijven.”

In de studiefiche van het opleidingsonderdeel ‘Interventie ontwikkelingsstoornissen’ is onder meer bepaald:

“Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie
Examen in de tweede examenperiode is niet mogelijk.”

De verantwoording die daaraan *in concreto* wordt gegeven in de bestreden beslissing, is naar oordeel van de Raad niet onredelijk. Bovendien is de quoterings van de niet-periodegebonden evaluatie beperkt tot een kwart van de totaalscore.

Verzoekster geeft geen overtuigende verantwoording waarom zij ongewettigd afwezig is gebleven op het eerste werkcollege en evenmin waarom zij het werkstuk niet (tijdig) heeft ingediend. De Raad ziet dan ook geen reden waarom de quoterings van 0,5/5 voor de niet-periodegebonden evaluatie onregelmatig zou zijn.

De Raad acht de toelichting in de bestreden beslissing omtrent het verband tussen het werkcollege en de praktijk enerzijds en het werkstuk anderzijds ook afdoende en niet onredelijk, zodat verzoeksters opmerkingen over het herwerken op een later tijdstip niet kunnen worden bijgevalen. Verzoekster kan ook niet worden gevolgd in haar betoog met betrekking tot de mogelijkheid tot later indienen voor werkstudenten: het gaat dan immers enkel over een verschuiving van de indiendatum, maar nog steeds binnen de eerste examenzitting en aansluitend op de werkcolleges. Zulks is niet vergelijkbaar met het overdoen van het werkstuk in de tweede examenzitting, zonder de flankerende werkcolleges.

Dat er ten tijde van de coronacrisis door hogeronderwijsinstellingen veel inventiviteit en flexibiliteit aan de dag is gelegd zal ongetwijfeld waar zijn, maar verwerende partij kan worden bijgetreden in haar repliek dat eensdeels het om zeer uitzonderlijke maatregelen ging en anderdeels de manier van onderwijzen en evalueren wel voor alle studenten gelijk bleef – met inbegrip van de evaluatievormen die waren bepaald in functie van de omstandigheden.

Het eerste middel is niet gegrond.

Tweede middel

Een tweede middel zoekt steun in een schending van de materiële motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoekster betoogt dat zij duidelijk aan de kaak heeft gesteld dat er bijzondere omstandigheden waren die ertoe leidden dat zij het opleidingsonderdeel überhaupt pas in de tweede zitting kon afleggen, en dat zij heeft aangetoond over de nodige competenties te beschikken om voor het opleidingsonderdeel te slagen. In de weerlegging van die argumenten door de institutionele beroepscommissie, ziet verzoekster verschillende elementen die niet correct zijn of niet als bewezen kunnen worden beschouwd – en dus een schending van de materiële motiveringsplicht.

Met betrekking tot de overweging dat uit verzoeksters curriculum blijkt dat ze in de eerste zitting wél deelnam aan het jaarvak ‘Ontwikkeling van coaching- en trainingsvaardigheden’, repliceert zij dat dit vak reeds werd afgerond in het eerste semester en zij geen enkel vak heeft afgerond “in de eerste zitting” (bedoeld wordt wellicht: in juni).

De bedenking dat verzoekster ook zonder ingediend werkstuk nog kon slagen mits een iets betere score op het herexamen, stoot volgens verweerster op de volgende vaststelling:

“Verweerster haalde aan dat het feit dat verzoekster in de educatieve master zit en geen klinische psychologie volgt, het kon bemoeilijken om de taak vlot af te werken (door geen ervaring te hebben met klinische interventies op stage). Ditzelfde argument wil verzoekster dan ook doortrekken naar haar prestatie op het examen zelf. Dit vak is een keuzevak voor de opleiding Klinische Psychologie, maar zit standaard in het curriculum van de Educatieve Master Gedragswetenschappen. Studenten Klinische Psychologie staan door hun brede waaier aan vakken rond interventies en diagnostisering reeds veel verder in de competenties die werden getoetst op het examen. Het is dus vanzelfsprekend dat een student educatieve master het een stuk moeilijker heeft om op dit examen even goed te scoren als de grote meerderheid die dit vak volgt (van de ongeveer 30 studenten die dit vak volgen, zijn er namelijk maar 1 tot 2 educatieve masters bij). Verzoekster heeft een zeer grote inspanning geleverd voor dit vak, en heeft er zelfs een ander examen voor laten vallen om zo goed mogelijk te kunnen scoren. De opmerking dat een grotere inspanning voldoende was geweest, lijkt verzoekster dus niet in overeenstemming met de realiteit.

Een medestudente bevestigt dit: *“De klinische psychologen hebben vakken gehad over interventies. Wij hebben veel te weinig achtergrondinformatie om op hun niveau mee te kunnen. Dat examen was heel moeilijk en er was veel te weinig tijd.”* (student Educatieve Master Gedragswetenschappen, wenst anoniem te blijven wegens mogelijke samenwerking met de professor van dit vak in de toekomst).

Daarbij werd ook geen rekening gehouden met de context van verzoekster tijdens de tweede examenperiode. Door een operatie op 12 juli 2022 en de daaropvolgende

revalidatie en kinesithérapie kon ze niet zomaar ‘een grotere inspanning leveren’. Ze werkte namelijk al meer dan op dat moment mogelijk zou geweest zijn.”

Verzoekster ontkent dat het examencijfer een correcte weergave is van haar prestaties en de mate waarin zij de eindcompetenties van het opleidingsonderdeel heeft behaald.

Er kan volgens haar onmogelijk een correcte weergave van haar prestaties zijn als ze 4 van de 20 punten enkel en alleen verloren is aan het niet kunnen indienen van een taak. Verzoekster heeft naar haar oordeel niet kunnen bewijzen of ze de competenties al dan niet bezit. Daarbij werd het voor verzoekster ook duidelijk dat ze het werkstudentenstatuut niet tijdig zou hebben verkregen met het oog op het werkcollege: haar contract werd pas getekend op 7 maart 2022, het eerste werkcollege viel reeds op 24 maart 2022. Het heeft enkele dagen geduurd voor verzoekster haar contract heeft ontvangen en de verwerkingstijd van de aanvraag van het studentenstatuut bedroeg 11 dagen.

Met betrekking tot de overwegingen van de beroepscommissie, die de lesgever bijvalt dat de taak niet in tweede zitting kon worden ingediend, voert verzoekster aan dat enkele medestudenten die wel aanwezig waren tijdens het werkcollege aangeven dat de wijze waarop de inhoud van het werkcollege hier wordt beschreven, niet overeenstemt met de realiteit, en dat verzoekster terecht kon stellen dat zij door haar afwezigheid geen cruciale informatie zou missen. De studenten, zo vervolgt verzoekster, werkten tijdens het werkcollege enkel aan de taak. Er werd geen uitleg gegeven; er werd enkel gezegd dat indien ze vragen hadden, ze die zeker konden stellen. Er was geen interactie met andere studenten, iedereen werkte zelfstandig aan de opdracht. Men is ook vroeger naar huis gegaan, wat erop wijst dat aanwezigheid niet noodzakelijk was (wat zou worden verklaard door een student Educatieve Master Gedragswetenschappen, die evenwel anoniem wenst te blijven wegens mogelijke samenwerking met de professor van dit vak in de toekomst. [S.C.], een andere medestudent educatieve master zou dit bevestigen).

Tot slot wordt er volgens verzoekster geen rekening gehouden met de bijzondere omstandigheden van de afgelopen jaren en maanden. Verzoekster stelt dat zij verschillende keren mentaal op een breekpunt heeft gezeten, waardoor het nog steeds wonderbaarlijk is dat ze slechts een half jaar later dan het modeltraject zou kunnen afstuderen.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij vooreerst dat de opmerking over het deelnemen aan het jaarvak ‘Ontwikkeling van coaching en trainingsvaardigheden’ slechts tussen haakjes werd gemaakt en dat het gegeven dat de beoordeling voor dit opleidingsonderdeel inderdaad in de januarizittijd reeds was afgerond, geen afbreuk doet aan de regelmatigheid van de bestreden beslissing aangezien het om een niet-dragend motief gaat.

Voorts ziet verwerende partij niet in wat er verkeerd is aan de overweging dat verzoekster, ook zonder ingediend werkstuk, in de tweede zittijd nog kon slagen. Zij herhaalt dat het examen meetelt voor 15 van de 20 punten. Verwerende partij licht toe dat een student die zich onttrekt aan één van beide evaluaties niet kan slagen voor het vak, maar dat deze hypothese zich niet voordoet aangezien verzoekster deelnam aan één van de werkcolleges. Een score van 9/15, hetzij 60%, in de tweede examenkans ware voldoende geweest om een credit te behalen.

Verwerende partij gaat vervolgens in op verzoeksters argument dat zij moeilijker kon slagen omdat zij geen klinische psychologie volgt, en de beweerde bevestiging door een medestudent. Verwerende partij stelt dat dit hoe dan ook geen afbreuk doet aan de vaststelling dat met een kleine meerinspanning verzoekster had kunnen slagen voor het vak. Niet het feit dat ze de educatieve master volgt, heeft het haar moeilijker gemaakt om te slagen, maar wel het feit dat ze ervoor heeft gekozen om niet deel te nemen aan de niet-periodegebonden evaluatie, maar dat blijft integraal haar eigen keuze en verantwoordelijkheid. Bovendien, zo stelt verwerende partij, komt verzoekster ook nu niet verder dan een blote bewering die door niets wordt gestaafd. Een citaat van een anonieme studente, wier verklaring zelfs niet in het dossier zit, kan uiteraard niet gelden als bewijs van deze bewering. Verwerende partij kan maar vaststellen dat de resultaten voor het litigieuze vak zeer gelijkaardig zijn voor de studenten uit de educatieve master en de studenten die dit vak als keuzevak volgen in de master klinische psychologie. Het gemiddelde eindresultaat voor het vak lag bij de studenten in de educatieve master zelfs iets hoger dan bij de studenten in de master klinische psychologie. De bewering als zou het vak (te) moeilijk zijn voor studenten in de educatieve master is voor verwerende partij dus op niets gebaseerd.

Waar verzoekster doet gelden dat geen rekening werd gehouden met de context tijdens de tweede examenperiode, en met name met de operatie die zij in juli heeft ondergaan en de daaropvolgende periode van revalidatie, en met het feit dat ze vroeger verschillende keren op een mentaal breekpunt zou hebben gezeten, antwoordt verwerende partij dat de beroepscommissie enkel kon vaststellen dat verzoeksters prestaties zijn wat ze zijn en door

verzoekster ook niet worden betwist, en dat ook enkel kan worden beoordeeld wat effectief voorligt. Het is daarbij mogelijk dat de studente in “normale” omstandigheden beter zou hebben kunnen presteren, maar een examencijfer kan enkel worden gebaseerd op basis van wat effectief voorligt aan prestaties, niet op wat eventueel wel mogelijk zou zijn. Vermits er geen betere prestaties voorlagen, kon de institutionele beroepscommissie dan ook geen hoger examencijfer toekennen. De omstandigheden die verzoekster aanbracht, zijn omstandigheden waar wél rekening mee gehouden kan worden wanneer de vraag rijst of een student ondanks een tekort toch geslaagd verklaard zou kunnen worden voor een opleiding, zij het dat ook dan nog steeds bewezen moet worden dat de student de doelstellingen van die opleiding ook globaal heeft behaald. *In casu* evenwel, zo merkt verwerende partij op, is deliberatie echter niet aan de orde en ook niet de vraag. Verzoekster heeft haar opleiding overigens nog niet afgewerkt.

Met betrekking tot de timing inzake het statuut van werkstudent, stelt verwerende partij opnieuw vast dat het gaat om blote beweringen zonder enige staving. Bovendien wist verzoekster zeker al op 16 februari 2022 dat ze vanaf 7 maart 2022 aan de slag zou gaan in het onderwijs, zodat niets haar belette om het statuut dan reeds aan te vragen, desnoods met als bewijsstuk een voorlopig attest dat haar toekomstige werkgever haar zeker kon geven. En zelfs als ze had gewacht tot 7 maart 2022, datum waarop haar contract werd ondertekend, om de aanvraag in te dienen, had de aanvraag zonder problemen afgehandeld kunnen zijn tegen 14 maart 2022. Verzoekster kon daarbij volstaan met te vragen om de aanvraag met spoed te behandelen onder verwijzing naar dat werkcollege. Verzoekster, zo stipt verwerende partij aan, heeft zelfs geen poging ondernomen om dat te doen, maar wachtte integendeel tot 29 april 2022 om het werkstudentenstatuut aan te vragen.

Hoe dan ook heeft de opmerking van verzoekster voor verwerende partij geen enkele pertinentie. Zelfs zonder het werkstudentenstatuut immers, kon verzoekster aan het werkstuk werken en desnoods individuele feedback en toelichting vragen. Ze zou dan weliswaar heel wat van de interactie gemist hebben en dat zou haar ook wel punten hebben gekost, maar ze zou dan wel een werkstuk hebben ingediend dat ook geciteerd zou zijn en mee in rekening gebracht zou zijn voor het bepalen van het eindcijfer. Het is voor verwerende partij de eigen keuze van verzoekster geweest om dat allemaal niet te doen en te speculeren op een slaagcijfer in de tweede zittijd.

Tot slot blijft ook de stelling dat medestudenten over het werkcollege zouden verklaren dat de relevantie ervan niet overeenstemt met de overwegingen van de beroepscommissie, voor verwerende partij onbewezen aangezien geen enkele verklaring in die zin wordt voorgelegd.

In haar wederantwoordnota handhaaft verzoekster haar grieven.

Beoordeling

Van een schending van de materiële motiveringsplicht is enkel sprake wanneer een beslissing niet kan steunen op motieven waarvan het feitelijk bestaan naar behoren is bewezen en die in rechte ter verantwoording van die handeling in aanmerking kunnen worden genomen.

Met verwerende partij moet vooreerst worden aangenomen dat de verwijzing naar het jaarvak ‘Ontwikkeling van coaching en trainingsvaardigheden’ geen dragend motief is van de bestreden beslissing.

De bewering dat het voor studenten in de educatieve master moeilijker is dan voor de studenten Klinische Psychologie om te slagen, mist blijkens de door verzoekster ter zake niet tegengesproken antwoordnota niet enkel feitelijke grondslag, maar is bovendien een nieuw argument dat in de interne beroepsprocedure niet werd opgeworpen en dus onontvankelijk is. Hetzelfde geldt voor de operatie op 12 juli 2022 die verzoekster thans aanvoert. Louter ten overvloede merkt de Raad nog op dat verzoeksters voormelde stelling door niets wordt bewezen. Wat de beroepscommissie overweegt, schendt derhalve niet de materiële motiveringsplicht.

De Raad begrijpt dat verzoekster ontkent dat het cijfer van 9/20 een reële weergave is van de mate waarin zij de eindcompetenties van het opleidingsonderdeel – al dan niet – heeft bereikt. Dit doet evenwel geen afbreuk aan het feit dat de Raad bij de beoordeling van het eerste middel reeds heeft geoordeeld dat de quoterings van 0,5/5 voor de niet-periodegebonden evaluatie kan standhouden. Ook hier is geen miskennis van de materiële motiveringsplicht aangetoond. De Raad bedenkt daarbij dat het standpunt van verwerende partij inzake de tijdlijn en de aanvraag van het statuut van werkstudent, overtuigend voorkomt.

Ook over de verwevenheid van de werkcolleges met het werkstuk heeft de Raad bij de beoordeling van het eerste middel reeds uitspraak gedaan. De overwegingen van de beroepscommissie schenden derhalve ook op dat punt niet de materiële motiveringsplicht. Een

verwijzing naar medestudenten die het anders zien, maar waarvan geen enkel stuk wordt voorgelegd, overtuigt niet van het tegendeel.

Wat ten slotte verzoekster thans als ‘context’ aanhaalt – bijzondere omstandigheden en een mentaal breekpunt – zijn eveneens elementen die niet aan de interne beroepscommissie werden voorgelegd en thans dus niet als nieuwe middelen in aanmerking kunnen worden genomen.

Het tweede middel is, voor zover ontvankelijk, ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 19 december 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde

stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.184 van 19 december 2022 in de zaak 2022/0981

In zake: Ellen DE PRINS
woonplaats kiezend te 1930 Zaventem
Onderwijsstraat 56

tegen:

UNIVERSITEIT GENT
Woonplaats kiezend te 8310 Brugge
Akkerstraat 17

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 12 november 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de facultaire curriculumcommissie van 9 november 2022 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en de beslissing om de opleidingsonderdelen ‘Masterproef II’ en ‘Veterinaire Volksgezondheid V’ niet in het curriculum te laten opnemen, wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 december 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Sabien Lust, die verschijnt voor verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding ‘Diergeneeskunde’ en is sinds het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de masteropleiding.

In het academiejaar 2022-2023 wenst verzoekster een curriculum ten belope van 76 studiepunten op te nemen. Zij dient daartoe een aanvraag in bij de curriculumcommissie van de faculteit.

Deze aanvraag wordt beoordeeld aan de hand van regels voor geïndividualiseerde trajecten. Een van deze regels schrijft voor:

“Als je in academiejaar 21-22 minimaal 50 studiepunten aan credits hebt behaald uit één of meerdere opleidingen diergeneeskunde mag je in academiejaar 22-23 een curriculum samen stellen van maximaal 75 studiepunten. Om te bepalen of je aan minimaal 50 studiepunten aan credits komt, mag je enkel de studiepunten optellen van de vakken waarvoor je een score van 10/20 of hoger hebt behaald in het academiejaar 21-22. Je mag je behaalde studiepunten aan credits uit de Bachelor en Master diergeneeskunde in het academiejaar 21-22 bij elkaar optellen. Gedelibereerde cijfers en/of vrijstellingen mag je hierbij niet meetellen.”

Aangezien verzoekster in het academiejaar 2021-2022 slaagde voor 39 van de 59 opgenomen studiepunten, kan zij volgens deze regel niet meer dan 60 studiepunten opnemen in het volgende academiejaar.

De curriculumcommissie staat verzoekster niettemin toe om een curriculum op te nemen ten belope van 65 studiepunten, waarbij evenwel de opleidingsonderdelen ‘Masterproef II’ en ‘Veterinaire Volksgezondheid V’ niet mogen worden opgenomen.

De curriculumcommissie motiveert haar beslissing als volgt:

“De commissie heeft begrip voor de werkomstandigheden van Ellen en erkent dat dit wellicht een impact heeft gehad op haar studieresultaten in het verleden. De commissie kan echter de behaalde studieresultaten (academiejaar 16-17 t.e.m. 21-22) niet volledig naast zich neerleggen. Minimaal 53 studiepunten aan credits behalen, is nog geen enkel academiejaar gelukt. Door de inschrijving voor de vakken ‘Masterproef II [...] 8 studiepunten’ en ‘VVG V [...] 3 studiepunten’ stop te zetten, wordt het aantal te behalen studiepunten realistischer én is afstuderen in academiejaar 23-24 nog mogelijk aangezien het over twee niet-vereiste vakken gaat.”

Dat is de bestreden beslissing.

Tegen die beslissing stelt verzoekster het volgend intern beroep in:

“Volgens de beslissing van de curriculumcommissie moet ik volgende veranderingen aan mijn curriculum aanbrengen om [h]et academiejaar draaglijker te maken:

- Verwijderen Masterproef II (G000869, 8 studiepunten)
- Verwijderen VVG V (G000870, 3 studiepunten)
- Opnemen Geneeskundige ziekteleer (G000866, 4 studiepunten)

Omdat ik niet akkoord ben met deze beslissing, stuur ik u deze brief.

Het vak VVG V (6000870) bestaat uit 1 practicumweek en 1 stageweek, waarbij men door aanwezigheid en het maken van testjes voor dit vak geslaagd zal zijn. Dit vak omvat dus geen examen.

Wat betreft het vak Masterproef II (G000869); van dit vak is er ook geen examen en moet men tijdens het jaar werken aan de masterproef. Daarenboven ben ik heel gemotiveerd en ben ik reeds met mijn promotoren gestart met mijn onderzoek.

Indien ik VVG V en Masterproef II kan opnemen, kan ik volgens de beslissing van de opleidingscommissie op 6 oktober 2022, het vak geneeskunde ziekteleer (G000866) verwijderen. Hierdoor kom ik aan 72 studiepunten, waarvan er dus al voor 11 studiepunten geen examen is. Persoonlijk denk ik dat het haalbaarder is om te slagen voor 2 vakken waarvoor er geen examen is (VVG V en Masterproef II), dan om een extra vak toe te voegen dat wel een examen omvat (geneeskunde ziekteleer).

Hieronder vindt u de motivatie die ik doorgegeven had aan de curriculumcommissie:

De voorbije jaren heb ik heel veel gewerkt, omdat ik van thuis uit alles zelf moest betalen (waaronder studentenkot), waardoor ik heel veel moest werk[en] (ook tijdens examenperiodes). Dit jaar zal ik stoppen met werken en al de tijd die ik heb spenderen aan mijn studie.

Dit academiejaar zal ik niet meer weken (of althans niet zoveel), waardoor ik al de tijd die ik hiermee spaar aan mijn studie zal spenderen. Ik ben zeer gemotiveerd om mijn uiterste best te doen om dit en volgend academiejaar succesvol af te ronden.

Ik kijk alvast uit naar uw beslissing.”

De facultaire beroepscommissie van de faculteit Diergeneeskunde behandelt dit beroep in zitting van 9 november 2022 en beslist als volgt:

“De commissie vindt in uw beroepsaanvraag geen overtuigende argumenten om van de beslissing van de curriculumcommissie af te wijken en besluit om, het studierendement van de voorbije academiejaren in overweging nemende, de git-aanvraag van 76 SP af te keuren. U dient een curriculum van maximaal 65 SP in te dienen met naleving van de eisen van de curriculumcommissie.”

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij doet gelden dat verzoekster haar beroep richt tegen de beslissing van de curriculumcommissie, en enkel tegen die beslissing argumenten aanvoert. De beslissing van

de facultaire beroepscommissie, die volgens verwerende partij nochtans met volheid van bevoegdheid werd genomen, blijft daarbij geheel onbesproken.

Het beroep, enkel gericht tegen de beslissing van de curriculumcommissie, is volgens verwerende partij niet ontvankelijk.

In haar wederantwoordnota gaat verzoekster niet uitdrukkelijk op deze exceptie in. Wel voert zij aan dat de facultaire beroepscommissie haar dossier niet correct heeft behandeld.

Beoordeling

Verzoekster brengt in haar verzoekschrift enkel de beslissing van de curriculumcommissie ter sprake. Zij herneemt bovendien nagenoeg letterlijk haar verzoekschrift op intern beroep, dat evident ook geen grieven tegen de beslissing van de facultaire beroepscommissie bevat.

Verzoekster vermeldt daarenboven ook geen datum van enige beslissing, zodat de Raad ook aan de hand daarvan geen verband kan leggen met de beslissing van de facultaire beroepscommissie.

Daarbij moet de Raad ook nog vaststellen dat verzoekster bij haar verzoekschrift geen stukken heeft gevoegd, zodat de Raad daaruit evenmin enig verband met de beslissing van de facultaire beroepscommissie kan afleiden. De stukken die verzoekster voor het eerst met haar wederantwoordnota voorlegt, kunnen op grond van artikel II.295, §1 van de Codex Hoger Onderwijs niet meer op ontvankelijke wijze in het debat worden gebracht.

Verzoeksters beroep bij de Raad kan niet anders worden begrepen dan gericht zijnde tegen de beslissing van de curriculumcommissie.

Artikel 30, §6 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij luidt, wat het curriculum van de student betreft, als volgt:

§6. Beroepsmogelijkheid:

De student kan tegen een ongunstige beslissing over een aanvraag in verband met de samenstelling van een curriculum beroep aantekenen bij het door de faculteitsraad daartoe aangewezen beroepsorgaan. Dat beroepsorgaan heeft een andere samenstelling dan de

curriculumcommissie, wordt voorgezeten door de decaan, bevat ZAP-leden die geen lid zijn van de curriculumcommissie en wordt samen met de contactgegevens vermeld in het aanvullende facultaire reglement.

De student kan zich laten bijstaan door een raadsman. Behalve indien deze is ingeschreven op de tabel van de Orde van de advocaten of op de lijst van de advocaten-stagiairs, moet de raadsman houder zijn van een schriftelijke volmacht, op straffe van onontvankelijkheid van het beroep.

Het beroep wordt ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat op straffe van onontvankelijkheid per aangetekend schrijven wordt ingediend bij de decaan. Het bevat minstens de identiteit van de betrokken student, de bestreden beslissing(en) en, op straffe van onontvankelijkheid, een uiteenzetting van feiten en middelen. De student verstuurt tezelfdertijd een elektronische versie van deze brief via e-mail, ten titel van inlichting, aan de decaan. Als datum van het beroep geldt de datum van het postmerk van de aangetekende zending.

Het beroep moet zijn ingesteld binnen de vervaltermijn van zeven kalenderdagen te rekenen vanaf de kalenderdag na die waarop de beslissing ter kennis van de student werd gebracht. Het beroepsorgaan behandelt het beroep op stukken. Het kan evenwel elkeen van wie het de aanwezigheid nuttig acht voor de behandeling van het dossier, uitnodigen om gehoord te worden.

De beslissing van het beroepsorgaan wordt aan de student (en, in voorkomend geval, ook aan de raadsman) ter kennis gebracht binnen een termijn van twintig kalenderdagen, die ingaat op de dag na die waarop het beroep werd ingesteld. De kennisgeving gebeurt per e-mail en per aangetekende brief. Indien over het verzoekschrift niet tijdig kan worden beslist door het bevoegde facultaire beroepsorgaan, wordt dat binnen dezelfde termijn van twintig kalenderdagen ter kennis gebracht van de student en diens raadsman, in welk geval eveneens een uiterste datum wordt meegedeeld waarop kennis zal worden gegeven van de beslissing.”

Anders dan verwerende partij voorhoudt, kan uit deze tekst niet worden afgeleid of de facultaire beroepscommissie inderdaad met volheid van bevoegdheid oordeelt; artikel 30, §6 blijft immers stilzwijgend omtrent de omvang van de beslissingsbevoegdheid van dat orgaan.

Dit neemt evenwel niet weg dat verzoekster misschien dan wel *tevens* de initiële beslissing van de curriculumcommissie bij haar beroep kan betrekken, maar dat zij dat beroep alleszins niet kan beperken tot *alleen* die beslissing, alsof de beslissing van de facultaire beroepscommissie niet zou bestaan.

Nu verzoekster deze laatste beslissing niet tot voorwerp van haar beroep uitmaakt, moet dat beroep onontvankelijk worden verklaard.

Bovendien, zelfs indien de Raad niet tot die conclusie zou komen, moet alleszins worden vastgesteld dat verzoekster tegen de beoordeling van de facultaire beroepscommissie geen enkele kritiek ontwikkelt.

Behoudens middelen van openbare orde – die de Raad te dezen niet ziet – worden er bijgevolg geen argumenten voorgebracht die tot de vernietiging van die beslissing kunnen leiden. Indien deze beslissing in rechte standhoudt, dan ook het gegeven dat zij de beoordeling van de curriculumcommissie bevestigt, minstens bijvalt.

Ook de vaststelling dat er geen ontvankelijke middelen worden opgeworpen, leidt tot de conclusie dat het beroep niet ontvankelijk is.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 19 december 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen

Zitting van 19 december 2022

Beslissingen i.v.m. studiebetwistingen

Arrest nr. 8.187 van 19 december 2022 in de zaak 2022/0870.....	2
Arrest nr. 8.188 van 19 december 2022 in de zaak 2022/0897.....	19
Arrest nr. 8.189 van 19 december 2022 in de zaak 2022/0909.....	37
Arrest nr. 8.194 van 21 december 2022 in de zaak 2022/0911.....	47
Arrest nr. 8.190 van 19 december 2022 in de zaak 2022/0940.....	56
Arrest nr. 8.191 van 19 december 2022 in de zaak 2022/0949.....	59
Arrest nr. 8.192 van 19 december 2022 in de zaak 2022/0957.....	70
Arrest nr. 8.185 van 19 december 2022 in de zaak 2022/0852.....	89
Arrest nr. 8.186 van 19 december 2022 in de zaak 2022/0863.....	101

Arrest nr. 8.187 van 19 december 2022 in de zaak 2022/0870

In zake: Wouter YPERMAN
 woonplaats kiezend te 3800 Sint-Truiden
 Kortenbosstraat 125A

tegen:

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 20 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 14 september 2022 en van de beslissing van de interne beroepsinstantie van de Katholieke Universiteit Leuven van 14 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en de beslissing om verzoeker niet geslaagd te verklaren voor het voorbereidingsprogramma ‘Master in de Geografie’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 december 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker, en Antoon Boon, die verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in het voorbereidingsprogramma ‘Master in de Geografie’.

Hij heeft dat academiejaar nog voor één opleidingsonderdeel examen af te leggen, met name ‘Wiskunde I’ (6 studiepunten). Verzoeker behaalt een examencijfer van 9/20 en wordt door de examencommissie niet geslaagd verklaard.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Op 15 september 2022 dient verzoeker tegen die beslissing een intern beroep in (enkele voetnoten zijn weggelaten):

“Ik ben in 2001 afgestudeerd aan de KULeuven als licentiaat in de archeologie (wat mijn studentenummer verklaard) en werk sinds 2006 full-time als archeoloog in Vlaanderen. Binnen de Vlaamse archeologie is sinds 2016 (nieuw Vlaams decreet omtrent archeologie) de rol van bodemkundige, die elke archeoloog vóór 2016 moest uitvoeren, nu grotendeels voorbehouden aan “aardkundigen”. Er is echter een groot gebrek aan aardkundigen die werken in de Vlaamse archeologie. Vanwege dit gebrek nemen vele veldarcheologen (waaronder ik) nog steeds de rol op van bodemkundige. Er is momenteel ook geen handhaving hierop vanuit het Vlaams agentschap Onroerend Erfgoed. Om mij, als werknemer in een archeologisch bedrijf, toch in regel te stellen met deze nieuwe wetgeving ben ik in 2020 als werkstudent gestart met de opleiding geografie om officieel te kunnen optreden als bodemkundige binnen de Vlaamse archeologie.

Aangezien ik reeds een academische opleiding had, ben ik kunnen instappen in het voorbereidingsprogramma voor Master in de geografie (ad hoc). Een opleiding van 90 studiepunten. Hierbij had ik op basis van mijn eerder academisch diploma en ervaring een vrijstellingspakket van 66 studiepunten, waardoor ik in totaal nog voor 24 studiepunten aan vakken kreeg toegewezen. 90 studiepunten (de helft van de normale bachelor opleiding) geeft normaal gezien recht op 9 tolerantiepunten.

In het academiejaar 2020-2021 heb ik op één vak na (wiskunde) alle vakken succesvol afgelegd. Dit terwijl ik 40 uur per week werkte. Ik heb dan in het academiejaar 2021-2022 via credits en als werkstudent naast wiskunde nog 3 vakken opgenomen van de master in de geografie en heb die, op wiskunde na, alle[] succesvol afgelegd. Voor wiskunde behaalde ik deze keer 9/20. In normale omstandigheden voldoende om een tolerantie in te zetten.

Ik zit echter niet in een normale situatie

- In een normale situatie vormen vrijstellingen maar een klein deel van het vakkenpakket waardoor er op een volledige opleiding van 180 studiepunten altijd voldoende tolerantiepunten overblijven om minstens voor één vak te gebruiken.
- Doordat mijn omvangrijk vrijstellingspakket (66 studiepunten) niet meetelt en het lage aantal studiepunten voor het voorbereidingsprogramma (90 studiepunten) werkt het principe van de toleranties niet meer aangezien ik nog recht heb op het onbruikbaar lage aantal van 2 tolerantiepunten.

- De afronden van het voorbereidingsprogramma voor Master in de geografie geeft mij geen recht op het diploma 'Bachelor in de geografie', maar enkel het recht om de Masteropleiding aan te vatten. Een opleiding die ik via credits in de praktijk al volg en voor zover succesvol.

Daarom vraag ik om vanwege deze ongewone situatie mijn vrijstellingen toch te laten meetellen, waardoor ik 6 studiepunten kan inzetten voor wiskunde. Hierdoor kan ik mijn masteropleiding in de geografie aanvatten in een regulierder traject als werkstudent.

U mag, als u dat wilt, 4 toleranties van mijn masteropleiding geografie afnemen om het verschil bij te passen waardoor de berekening van de toleranties over de volledige opleiding (voorbereidingstraject + master) gaat en het principe van de toleranties overeind blijft.

Deze beslissing vormt geen risico voor de universiteit aangezien ik geen diploma 'Bachelor in de geografie' zal verkrijgen. Samen met het eerder genoemde samennemen van het voorbereidingsprogramma en de master voor de tolerantiepunten geeft dit een garantie dat mijn toekomstig masterdiploma kwaliteitsvol is behaald."

Omdat er onduidelijkheid ontstaat met betrekking tot de precieze strekking van dit beroep, licht verzoeker op 16 september 2022 nader toe:

"Dank u wel voor uw snel antwoord.

Blijkbaar heb ik mij dan vergist van beroep. Excuses daarvoor

Ik betwist zeker niet de correcte berekening van de tolerantiepunten, noch de uitslag van het examen. Ik wist dat er voor bepaalde onderdelen in de master geen toleranties ingezet konden worden (zoals een masterproef of een stage), maar was me er niet van bewust dat dit voor geen enkele onderdeel van de master kon. Toen ik studeerde in 1997-2001 bestonden er geen toleranties, maar wel deliberaties (eveneens met voorwaarden).

Het probleem dat ik heb is dat ik niet in een normale situatie zit waardoor het hele concept van toleranties scheef is getrokken voor mijn opleidingstraject. Als er voor mij geen mogelijkheid bestaat voor het inzetten van een tolerantie, heb ik dan de mogelijkheid voor een deliberatie?

Zoals ik in mijn beroep vermeld verkrijg ik ook geen diploma Bachelor in de geografie, maar slechts de toestemming om te beginnen aan de masteropleiding.

Een opleiding die ik via credits eigenlijk reeds volg.

Aangezien er in de master zelfs geen toleranties bestaan moet ik dat volledig succesvol afleggen om een diploma te verkrijgen.

Ik vraag dus om een afwijking van de normale situatie, aangezien mijn opleiding niet het normale traject volgt. Graag zou ik willen gedelibereerd worden voor wiskunde zodat ik mijn masteropleiding kan vervolgen in een regulierder traject als werkstudent."

Aansluitend op het antwoord namens de interne beroepsinstantie, die aanstipt dat een deliberatiebeslissing in dat geval essentieel een beslissing is over het slagen voor de opleiding

– in welk geval argumentatie wordt verwacht waarom verzoeker, ondanks het tekort voor ‘Wiskunde I’ wel aan de globale opleidingsdoelstellingen voldoet – voegt verzoeker daar op 19 september 2022 nog het volgende aan toe:

“Dank u wel voor de mogelijkheid op een deliberatie.

Een deliberatie is in mijn geval geen beslissing over het slagen van de opleiding aangezien ik geen diploma ‘Bachelor in de geografie’ zal ontvangen maar slechts de toestemming om mijn masteropleiding aan te vangen. Het doel van mijn opleiding, aardkundige zijn binnen de Vlaamse archeol[o]gie, vereist een academisch diploma. Dat diploma zal ik pas verkrijgen indien ik succesvol mijn master afwerk.

Voor wat betreft het voldoen aan de globale opleidingsdoelstellingen voor de opleiding Bachelor in de geografie kan ik volgende argumenten voorleggen:

Ik heb een vrijstellingspakket ontvangen voor het voorbereidingsprogramma master in de geografie dat deels gebaseerd is op het reeds in bezit hebben van een academisch diploma (licentiaat in de archeologie). Daardoor heb ik bepaalde globale opleidingsdoelstellingen reeds verkregen en bewezen.

Het vrijstellingspakket is deels ook gebaseerd op mijn werkervaring, als archeoloog sinds 2006 en als leerkracht aardrijkskunde gedurende enkele jaren voor 2006, waardoor ik hiervoor bijkomende vrijstellingen heb gekregen. Concreet gaat het dan bijvoorbeeld over zaken die ik dagelijks gebruik zoals GIS en cartografie. Via werkervaring heb ik dus voldaan of bijgedragen aan bepaalde globale opleidingsdoelstellingen.

Uiteindelijk werden er vijf vakken opgelegd die ik nog moest volgen in het voorbereidingsprogramma: Statistiek, fysische geografie, sociale geografie, programming in GIS en wiskunde I.

Op wiskunde na heb ik alle vakken succesvol afgelegd in eerste zitting.

Op wiskunde na heb ik dus ook aan de vereiste globale opleidingsdoelstellingen van bachelor in de geografie voldaan.

Bij de doelstellingen voor wiskunde I staat letterlijk en enkel “De student leert de noodzakelijke wiskundige basis voor de natuurwetenschappelijke opleidingsonderdelen.” Wiskunde vormt dus een basisvak dat in vele andere vakken terugkomt als praktische toepassing. Vakken van het voorbereidingsprogramma waarvoor ik in eerste zitting slaagde; of de vakken waarvoor ik een vrijstelling ontving; of de vakken in de master die ik reeds succesvol beëindigde (ook in eerste zitting). Het toepassen van wiskunde is iets dat ik in mijn professionele carrière ook doe. Bijvoorbeeld in de vorm van het programmeren van scripts om metingen te georefereren of het statisch berekenen van het aantal te verwachte sporen bij een opgraving op basis van een vooronderzoek.

Als basisvak wilt dit ook zeggen dat wiskunde zal blijven terugkomen in verschillende andere vakken van de masteropleiding die ik nog moet volgen. Of ik nu een vrijstelling heb op wiskunde, of een deliberatie, of een tolerantie of geslaagd ben veranderd helemaal niets aan het feit dat ik de wiskunde moet kunnen blijven toepassen en dat de docenten er ook vanuit gaan dat ik deze kennis bezit.

Het tekort van Wiskunde I is slechts 1 punt. Een punt dat veel studenten via toleranties bijpassen. Een optie die ik helaas niet heb omdat ik zoveel vrijstellingen heb. Moest ik die optie wel hebben zou ik dat zoals vele studenten hierop inzetten en kunnen beginnen aan mijn masteropleiding.”

Nog op 19 september 2022 gaat verzoeker nader in op de doelstellingen van de opleiding:

“Kennis en inzicht

1) Ik beschik over een basiskennis aan geografie omdat de mens zich in een omgeving beweegt, als archeoloog dien ik de mens in zijn leefomgeving te plaatsen en geografie is daar een deel van. Alle deeldisciplines van de geografie maken dus ook deel uit van het archeologisch onderzoek naar de mens en hoe deze een interactie ondergaat met zijn omgeving en met andere mensen.

GIS vormt de basis van het ruimtelijk visualiseren van de omgeving van de mens op verschillende niveau's en schalen.

2) Ik beschik over relevante kennis van exacte wetenschappen. Hoewel men archeologie bij de letterkunde rekent is het eigenlijk een wetenschap waarin exacte wetenschappen een toepassing zijn. De bodem, het medium van de archeologie, is onderhevig aan chemische en fysische verwerking en verandering. Het kunnen vaststellen van deze veranderingen maakt dat ik op zoek kan gaan naar het “archeologisch vlak”. Waar is de ontkalkte bodem? Waar is de migratiegrens van mineralen? Wat is het belang van een roestgrens? Hout kan vervallen tot een kleiachtige substantie en dus vergaan hout zijn, geen klei.

Inzicht hebben in de koolstofcyclus maakt dat ik kan bepalen uit welke sporen ik welke stalen kan/moet nemen die geschikt zijn voor koolstof 14-datering. Rekening houdend met oud- en dood-hout effect, reservoir-effect en weten dat de groei van bomen anders is in bosbouw dan een natuurlijk bos, maakt dat ik weet wat de invloed kan zijn op dendrochronologie.

Kennis van gesteente maakt dat ik gesteenten op relevant niveau kan onderscheiden en weet waar ze vandaan komen(ontstaan). Waarom de mens bepaalde stenen gebruikt kan eenvoudigweg gelinkt zijn aan de beschikbaarheid maar ook aan de eigenschappen op het vlak van stevigheid, waterresistentie, bewerkbaarheid, kleur, ... De gebruikte steen kan soms helpen met dateringen, maar zonder kennis van geologie zou ik niet weten welke daarvoor relevant zijn aangezien ik gesteenten eerst moet herkennen op de voor archeologie relevante niveau's.

Wiskunde gebruik ik om via scripts te berekenen wat de densiteit van een site is op basis van een vooronderzoek. In het veld kan ik via de stelling van Pythagoras een rechte hoek uitzetten. Voor het correct georefereren van plannen die “zweven” heb ik een script geschreven dat op basis van drie gekende punten (ingemeten met GPS) een correcte herpositionering doet. Omdat de software van de Total Station onvoldoende is heb ik zelf een script geschreven dat de output in poolcoördinaten omzet in een carthesische projectie, correct gegeorefereerd aan de hand van 2 gekendepunten.

3) Archeologie is een wetenschap die het moet doen met een onvolledige puzzel, zonder voorbeeld, met puzzelstukjes die niet bij de puzzel passen en veel gebroken stukjes. Dit proberen zinvol te interpreteren is een denkproces waarbij inzicht in de mens in een bepaalde periode nodig is. Inzicht dat enkel bekomen kan worden door een basis aan

filosofie gecombineerd met mijn jarenlange ervaring. Een algemeen inzicht is daarom absoluut noodzakelijk.

Toepassing van kennis en inzicht

4) De mens is inherent complex en maakt deel uit van een systeem. Het natuurlijk systeem [is] de mens meer en meer ontgroeid ten voordele van een antropogeen systeem. Door mijn ervaring als archeoloog ben ik in staat om vondsten en sporen met elkaar in verband te brengen om zo tot een logische reconstructie te komen van het verleden op een bepaalde plaats op een bepaald moment. Hierbij geholpen door exacte wetenschappen, sociale wetenschappen en de reeds gekende menselijke geschiedenis en cultuur.

5) Elk archeologisch onderzoek, van een bureauonderzoek, een vooronderzoek tot een opgraving, dient alle stappen van een wetenschappelijk onderzoek te doorlopen. In elk rapport dat ik geschreven heb komen al deze facetten aan bod. Ze maken ook deel uit van de code van goede praktijk voor archeologie (<https://www.onroerenderfgoed.be/de-code-van-goede-praktijk>) en ik moet o.a. hieraan voldoen om mijn status als erkend archeoloog te kunnen behouden (<https://erkenningen.onroerenderfgoed.be/erkenningen/OE/ERK/Archeoloog/2015/00056>).

De probleemstelling binnen de archeologie is niet alleen het antwoord op de vraag of er archeologie is, maar ook of deze relevant is en zal verstoord worden door toekomstige werken?

Op welke manier de aanwezige archeologie gered kan worden is een belangrijke vraag, aangezien men maar één keer kan opgraven. Het moet dus van de eerste keer juist zijn. Archeologie is inherent destructief. Dit wilt zeggen dat ik als archeoloog heel flexibel moet zijn om mijn techniek continue bij de stellen afhankelijk wat er archeologisch aanwezig is. Het correct verzamelen van vondsten, data, waarnemingen en stalen is daarom cruciaal aangezien ik het “experiment” niet kan herhalen (archeologie vormt daarom een uitzondering op de wetenschappelijke deontologische code dat een experiment opnieuw moet uitgevoerd kunnen worden, dat is in de archeologie namelijk onmogelijk). Ik moet mij ook bewust zijn dat mijn dataset altijd onvolledig zal zijn altijd fouten zal bevatten omdat de overgebleven data al onvolledig is een beïnvloed door een hoop externe, vaak aardkundige, factoren. Een analyse van de resultaten vormt daarom ook altijd een weloverwogen denkproces dat ik voor elke site moet doen, en elke keer anders is, want elke site is anders. Alle opmetingen visueel weergeven op een plan met data van onderliggende kaartlagen zoals o.a. topografie, bodem en historische kaarten vormt niet alleen een deel van mijn analyse, maar ook van mijn besluit.

Oordeelsvorming

6) Binnen de archeologie is er veel vakliteratuur aanwezig. Het is echter belangrijk dat ik in staat ben om dit in ruimte en tijd te plaatsen. Bijvoorbeeld: [h]et voorkomen van Middeleeuws Maaslands aardewerk in het westen van Vlaanderen heeft namelijk een heel andere betekenis dan het voorkomen van exact hetzelfde aardewerk in de Maasstreek. Een groot referentie werk van middeleeuws aardewerk voor West-Vlaanderen is dus niet noodzakelijk een referentiewerk voor de Maasstreek.

7) Binnen de archeologie is er een massa aan publicatie van officiële rapporten waar ik als archeoloog altijd mee in contact kom. Het lezen van de rapporten van mijn collega's maakt deel uit van de archeologische interpretatie van een regio. Deze rapporten hebben

een wisselende kwaliteit en dienen daarom altijd kritisch gelezen te worden. Omdat ik weet dat mijn rapport ook gelezen gaan worden ben ik hier even kritisch voor. Na jarenlang ervaring en het schrijven van vele rapporten kom ik regelmatig mijn eigen oude rapporten tegen. Rapporten die ik nu anders zou schrijven omdat bijvoorbeeld mijn kennis weer ruimer is.

8) Het aanpakken van structurele problemen binnen de archeologie is voor mij belangrijk omdat er een constante strijd is tussen politiek, archeologie, de samenleving en diegene die alles moeten financieren. Een duurzame archeologie [vereist] een evenwicht tussen alle factoren. Binnen de VONA (<https://www.vona.be>) werk ik actief mee aan die duurzame archeologie. Dit is parallel aan de ecologische duurzaamheidskwesties

Communicatie

9) Als archeoloog is het cruciaal dat ik zowel in een team kan functioneren als alleen. Archeologisch onderzoek kan namelijk in team verband plaatsvinden (opgraving, vooronderzoek, ...) maar ook individueel (bureauonderzoek, landschappelijke boringen, archeologische begeleiding, ...). Doordat het bedrijf waar ik werk elk jaar stagestudenten archeologie krijgt om op te leiden en ik jarenlang leerkracht ben geweest is het kunnen overdragen van kennis een eigenschap die ik noodzakelijkerwijs bezit om mijn job goed te kunnen uitoefenen.

10) Of een terrein onderhevig is aan (verder) archeologisch onderzoek moet ik staven aan de hand van argumenten op basis van wetenschappelijke vaststellingen. Deze dien ik regelmatig ook mondeling te verdedigen tegenover mijn collega's, opdrachtgevers en overheidsinstanties. Elk rapport is ook onderhevig aan peer review door archeologen van de Vlaamse overheid waarbij soms bijkomende argumentatie nodig is.

11) Hoewel een discussie kan gaan over de onzin, de incompetentie of het compleet gebrek aan inzicht helpt dit niet om een argument of standpunt over te brengen met als doel de andere rationeel te overtuigen. Of dit nu binnen de geografie is of binnen de archeologie of een andere discipline maakt hierop geen verschil.

12) Regelmatig neem ik deel aan congressen (ook als spreker) waar de voertaal het Engels is. Hoewel archeologie vaak locatie- en dus taalgebonden is er ook binnen de archeologie een kennis van het Engels nodig wanneer het gaat over overkoepeld wetenschappelijk onderzoek naar bepaalde natuurwetenschappelijke methodes binnen de archeologie.

13) Het maken van duidelijk plannetjes is cruciaal om een bepaalde inzicht niet alleen te zien, maar ook over te brengen. Omdat ik weet dat andere mijn rapporten lezen moet ik dus zorgen dat de ruimtelijke informatie correct overkomt.

Leervaardigheden en vormingsdoelen

14) Het volgen van een opleiding tot master in de geografie in combinatie met een gezin en full-time werken maakt dat ik in staat moet zijn om leeractiviteiten te plannen.

15) Als archeoloog moet ik mij continu bijscholen. Vaak in de vorm van het opzoeken van informatie voor een specifiek archeologisch of bodemkundig (en geografisch) probleem. Deze verdiepende kennis kan ik ook opdoen via gerichte opleidingen (studiedagen) of congressen.

16) Archeologie is verre van een statische wetenschap. Doordat de kennis van het verleden zo beperkt is worden er continue nieuwe inzichten ontwikkeld. De confrontatie van deze nieuwe inzichten met mijn eigen kennis maakt dat ik in staat moet zijn om een eigen standpunt te formuleren. De meest fascinerende uitdaging is echter het formuleren van een eigen opinie aan de hand van wat er bij een archeologisch onderzoek aan het licht komt. Die opinie gaat dan de confrontatie aan met mijn collega's om uiteindelijk te beslissen hoe het onderzoek verder verloopt.

Aanvullende leerresultaten

17) Als archeoloog is het verbreden van de horizont een oneindige opdracht omdat de interactie van de mens tussen zijn omgeving zo ruim is. Alles komt aan bod, alles heeft een invloed. Als archeoloog ben ik daarom geïnteresseerd in zo goed als alles, Bodemkunde vormt één van mijn grote interesses omdat dit het medium is waarin de archeologie aanwezig is.

18) Natuurkunde is een belangrijk onderdeel van de archeologie omdat hiermee inzichten bekomen kunnen worden die niet op een andere manier aan het licht kunnen komen. Eigen aan archeologie is dat er bijzonder weinig natuurwetenschappen is ontwikkeld voor archeologie, maar dat de archeologie wel veel natuurkunde gebruikt waarvoor het niet ontwikkeld is. Als archeoloog moet ik daarom een vinger aan de pols houden van de wetenschap om in te schatten welke technieken bruikbaar zijn in een archeologisch onderzoek.

19) Archeologie in Vlaanderen is een commerciële activiteit. Een concurrentie tussen bedrijven waarbij R&D een manier is om concurrentieel voordeel te hebben. Binnen het bedrijf waar ik voor werk maak ik deel uit van de beslissende groep en sta ik in voor de R&D. Puntje 18 kan uitgebreid worden naar nagenoeg elke ontwikkeling. Archeologie is namelijk een te kleine markt waardoor het creatief "misbruiken" van gereedschap, apparaten, technieken en methodes die niets te maken hebben met archeologie noodzakelijk is.

Mijn jarenlange ervaring als archeoloog met een bijzondere aandacht voor bodemkunde in combinatie met specifieke lessen maakt dat ik mijns inziens aan alle doelstellingen van de bachelor in de geografie voldoe. Ondanks een miniem tekort voor Wiskunde I."

Na verzoeker op 3 oktober 2022 te hebben gehoord, neemt de vicerector Studentenbeleid van de Katholieke Universiteit Leuven op 14 oktober 2022 de volgende beslissing:

"[...]"

Motivering door de examencommissie

Naar aanleiding van uw vraag hebben wij een motivering opgevraagd bij de examencommissie van het voorbereidingsprogramma van de Master in de geografie.

Prof. [V.R.] – als voorzitter van de examencommissie – deelde mee dat de examencommissie tot het besluit was gekomen om niet af te wijken van de geldende deliberatie- en tolerantieregels, omdat zij meende dat de leerdoelstellingen verbonden aan

‘GON02BWiskunde I’ essentieel zijn binnen het voorbereidingsprogramma, met het oog op instroom in de Master in de geografie.

Mijn beslissing

We stellen vast dat de Faculteit Wetenschappen u een ad hoc voorbereidingsprogramma voor de Master in de geografie heeft opgelegd, rekening houdend met de competenties die u reeds hebt verworven binnen uw eerdere opleiding. Dit voorbereidingsprogramma bestaat uit 24 studiepunten, en omvat vijf opleidingsonderdelen waarvan het noodzakelijk is om de corresponderende leerdoelstellingen te hebben verworven ter voorbereiding van de masteropleiding. Eén van deze opleidingsonderdelen is ‘GON02B Wiskunde I’.

Art. 91 van het Onderwijs- en Examenreglement van KU Leuven omvat de volgende bepalingen m.b.t. de berekening van tolerantiekrediet: “In een bacheloropleiding, een schakelprogramma, een voorbereidingsprogramma of een postgraduaatopleiding kunnen slechts toleranties worden ingezet op voorwaarde dat de onvoldoendes, uitgedrukt in studiepunten, samen maximaal 10% bedragen van de studiepunten voor de gehele opleiding, na aftrek van de vrijstellingen.” Deze bepaling zorgt ervoor dat het tolerantiekrediet van een student in verhouding is tot het effectieve studiepakket dat deze dient af te leggen, i.p.v. te worden gebaseerd op de theoretische omvang van een programma.

De beslissing van de examencommissie om uw onvoldoende voor ‘GON02B Wiskunde I’ niet te delibereren is bijgevolg volledig conform de regels van het Onderwijs- en Examenreglement. Indien zij wel zou hebben besloten om binnen een studiepakket van 24 studiepunten een onvoldoende ten belope van zes studiepunten te delibereren, dan zou dit de facto hebben betekend dat uw tolerantiekrediet zou zijn uitgebreid naar 25% van uw studieprogramma. Dit zou uiteraard in zeer grote mate hebben afgeweken van de bepalingen in het Onderwijs- en Examenreglement.

We willen, allerminst afbreuk doen aan uw competenties wat betreft praktische wiskundige toepassingen binnen uw professionele context, maar dienen echter ook te benadrukken dat de leerdoelstellingen van ‘GON02B wiskunde I’ uiteraard ook andere elementen omvatten. In de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel wordt toegelicht dat de volgende zaken aan bod komen:

- “1) Getallen: natuurlijke, getallen, volledige inductie, reële getallen en complexe getallen.*
- 2) Elementaire functies, goniometrische functies, exponentiële functie en logaritme.*
- 3) Afgeleiden, verloop van functies, extreme, Taylorveelterm.*
- 4) Bepaalde en onbepaalde integralen, integratietechnieken, berekening van oppervlakte*
- 5) Differentiaalvergelijkingen: scheiding van veranderlijken en lineair met constante coëfficiënten.*
- 6) Functies van meer veranderlijken, grafiek en niveaukrommen.*
- 7) Partiële afgeleiden, stationaire punten en extrema, extrema onder nevenvoorwaarden.*
- 8) Vectoren, gradiënt, scalair product.”*

Deze elementen dienen dan ook te worden geïnterpreteerd als de concrete invulling van de opleidingsspecifieke leerdoelstelling van de Bachelor in de geografie dat een student beschikt over relevante kennis van en inzicht in verwante exacte wetenschappen, zoals met name wiskunde. Uw faculteit heeft er bewust voor gekozen dat u de competenties verbonden met 'GON02B Wiskunde I' moet hebben verworven om te voldaan aan de toelatingsvoorwaarden van de Master in de geografie.

We kunnen u dus niet volgen in uw aanname dat het louter de bedoeling zou zijn om wiskundige inzichten te vertalen naar praktische toepassingen.

Op basis van bovenstaande elementen beslissen we dan ook dat de beslissing van de examencommissie om u niet laten slagen voor het voorbereidingsprogramma van de Master in de geografie op correcte wijze werd genomen en geenszins onredelijk is.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad onderzoekt de ontvankelijkheid desnoods ambtshalve, en merkt het volgende op.

Verzoeker richt zijn beroep zowel tegen de initiële examenbeslissing als tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie.

Of een initiële studievoortgangsbeslissing in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 104 van het onderwijs- en examenreglement 2021-2022 van de verwerende partij dat de vicerector Studentenbeleid als interne beroepsinstantie ofwel een beslissing neemt die leidt tot een gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van onontvankelijkheid of ongegrondheid, ofwel een nieuwe beslissing neemt. Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de beroepsinstantie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbeslissing, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

De ambtshalve exceptie is gegrond. Het beroep is onontvankelijk voor zover het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing en is enkel ontvankelijk ten aanzien van de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

V. Onderzoek van de middelen

Enig middel

Verzoeker beroept zich in een enig middel op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert tegen de bestreden beslissing vooreerst aan dat het tekort slechts 1 punt op 20 bedraagt, voor één opleidingsonderdeel, en dat hij geen gebruik kan maken van toleranties omdat hij daarvoor onvoldoende vakken heeft opgenomen (24 studiepunten) ten gevolge van de vele vrijstellingen (66 studiepunten). Verzoeker betoogt dat hij wél voldoende tolerantiepunten zou hebben indien hij ten belope van 36 studiepunten daadwerkelijk zou inschrijven, in plaats van een vrijstelling te vragen. Voor die vakken evenwel, stelt verzoeker dat hij via vorige opleidingen en werkervaring reeds heeft aangetoond ze voldoende te beheersen. Verzoeker vraagt zich af waarom die vrijgestelde opleidingsonderdelen dan niet mogen meetellen.

Ten tweede stelt verzoeker dat verwerende partij het tekort op een vak van 6 studiepunten ziet in het raam van het opgenomen studiepakket van het voorbereidingsprogramma, in plaats van in het licht van de 90 studiepunten van de opleiding (waar dat tekort slechts 6,7% van de studiepunten zou betreffen). Bovendien is verzoeker van oordeel dat het tekort ook helemaal niet binnen het voorbereidingsjaar moet worden beoordeeld, omdat hij na het afronden daarvan geen bachelordiploma krijgt. Aldus bekeken, maakt het voorbereidingsprogramma deel uit van de masteropleiding.

Vervolgens is verzoeker van oordeel dat hij aantoont dat hij voldoet aan de doelstellingen van de bacheloropleiding in haar geheel, wat beantwoordt aan de vraag die door de interne beroepsinstantie was gesteld. Bijgevolg, zo vervolgt verzoeker, voldoet hij aan de voorwaarde om de masteropleiding te volgen. Wat het opleidingsonderdeel ‘Wiskunde I’ betreft, zet

verzoeker uiteen dat dit weliswaar deel uitmaakt van de bachelor-doelstellingen, maar dat de doelstellingen voor dat opleidingsonderdeel niet absoluut zijn, in die zin dat studenten met een examencijfer van 8/20 of 9/20 een tolerantie kunnen inzetten.

Niettemin erkent verzoeker dat ‘Wiskunde I’ een essentieel opleidingsonderdeel is, zoals het wordt overwogen in de bestreden beslissing. Verzoeker stelt daar evenwel tegenover dat hetzelfde geldt voor de andere vakken van het voorbereidingsprogramma, en in bredere zin voor de gehele bacheloropleiding. Hij voegt eraan toe dat hij de kennis en vaardigheden die hij niet zou beheersen, hoe dan ook in de masteropleiding zal moeten aantonen, zowel voor wiskunde als voor andere vakken.

Tot slot betoogt verzoeker dat de finale test van zijn kennen en kunnen niet is gelegen in het afronden van het voorbereidingsprogramma (waar geen diploma tegenover staat), maar in het afronden van de masteropleiding. Een minimaal tekort voor ‘Wiskunde I’ vormt hiervoor volgens verzoeker geen breekpunt.

In haar antwoordnota gaat verwerende partij vooreerst in op verzoekers berekening van het tolerantiekrediet. Het gegeven dat het tekort slechts een 9/20 betreft, is voor verwerende partij in dat opzicht niet relevant. Zij kan verzoeker niet bijtreden in diens betoog omtrent het abnormaal kleine studiepakket en de toepassing van artikel 91 van het onderwijs- en examenreglement. In die bepaling is volgens verwerende partij immers wel degelijk rekening gehouden met situaties waarin studenten veel vrijstellingen hebben toegekend gekregen. De regels met betrekking tot deliberaties en toleranties gaan dus uit van een tolerantiekrediet dat correspondeert met het effectieve studiepakket van een student, en niet louter met de nominale omvang van een opleiding. Verwerende partij licht toe dat aldus een student die een verkort bachelorprogramma van 60 studiepunten opneemt – en dus vrijgesteld wordt van het resterende deel van de bacheloropleiding – kan beschikken over een tolerantiekrediet van 6 studiepunten (10% van 60 studiepunten) en niet over een tolerantiekrediet van 18 studiepunten (10% van 180 studiepunten, zijnde de nominale omvang van een bacheloropleiding). Op deze wijze wordt volgens verwerende partij vermeden dat studenten met vrijstellingen zouden beschikken over een onredelijk groot tolerantiekrediet. Zij wijst erop dat de berekening van het tolerantiekrediet binnen het voorbereidingsprogramma van verzoeker volledig conform is aan deze bepalingen, en dat er ook geen reden is om daarvan af te wijken. De student neemt immers slechts een feitelijk programma van 24 studiepunten op, en heeft bijgevolg recht op een tolerantiekrediet

van 2 studiepunten (10% van 24 studiepunten, afgerond naar een geheel getal). Verwerende partij voegt er nog aan toe dat verzoeker via een diplomacontract heeft ingeschreven voor het voorbereidingsprogramma van de Master in de geografie, en daarbij de regels van het onderwijs- en examenreglement als onderdeel van dit contract heeft geaccepteerd, met inbegrip van de gehanteerde berekening van het tolerantiekrediet. Indien verzoeker een hoger tolerantiekrediet had willen verkrijgen, dan had hij wel gebruik kunnen maken van de mogelijkheid om af te zien van (een deel van) zijn vrijstellingen.

De stelling dat het tekort niet zou kaderen in een voorbereidingsjaar omdat hieraan geen bachelordiploma is verbonden – voor zover relevant – heeft voor verwerende partij evenmin enige enkele grond. Verzoeker is immers wel degelijk ingeschreven in een voorbereidingsprogramma van de master in de Geografie. Het feit dat dit geen bacheloropleiding is, betekent evident dat er geen diploma van bachelor aan is verbonden, maar dat neemt voor verwerende partij niet weg dat het betreffende opleidingsonderdeel deel uitmaakt van het voorbereidingsprogramma, en niet van een masteropleiding.

Ook verzoekers uiteenzetting inzake het globaal bereiken van de doelstellingen, overtuigt verwerende partij niet. Zij wijst erop dat de examencommissie en de interne beroepsinstantie terecht hebben besloten dat verzoeker de leerdoelstellingen van het voorbereidingsprogramma van de master in de Geografie niet heeft behaald. Verzoeker kan immers niet aantonen dat er sprake was van bijzondere omstandigheden, noch dat hij de leerdoelstellingen – en met name deze m.b.t. wiskunde – heeft verworven. In tegenstelling tot de leerdoelstellingen van de opleidingsonderdelen binnen het voorbereidingsprogramma waarvoor de student werd vrijgesteld, maken deze van ‘G0N02B Wiskunde I’ voor verwerende partij wel degelijk deel uit van de leerresultaten waarnaar wordt getoetst binnen het feitelijke programma van de student. Het gegeven dat bepaalde elementen zullen terugkeren binnen de opleiding master in de geografie neemt niet weg dat het behalen van de betreffende leerdoelstellingen wel degelijk noodzakelijk is om te kunnen slagen voor het voorbereidingsprogramma.

Verwerende partij besluit dat het voorbereidingsprogramma geldt als toelatingsvoorwaarde voor de corresponderende masteropleiding – conform artikel II.182 van de Codex Hoger Onderwijs – en het voltooien hiervan dus ook noodzakelijk is met het oog op een inschrijving in de masteropleiding in kwestie.

In zijn wederantwoordnota doet verzoeker nog gelden dat de door verwerende partij aangehaalde regels inzake de berekening van tolerantiepunten wel correct zijn, maar dat hij zich

in een uitzonderlijke positie bevindt omwille van de grote omvang van de vrijstellingen (66 studiepunten) die hij heeft verkregen, wat volgens verzoeker merkelijk meer is dan de gebruikelijke 18 à 21 studiepunten. Hij herhaalt dat de invloed van de gehanteerde berekeningswijze hem dan ook buitenmatig treft.

Verzoeker kan zich ook niet vinden in de redenering dat hij vrijstellingen had kunnen afwijzen om aldus, via het effectief opnemen van meer vakken, een hoger tolerantiekrediet te verkrijgen. Hij handhaaft ook zijn visie dat de door hem gevolgde opleiding 90 studiepunten omvat, en hij dus op 9 punten tolerantiekrediet aanspraak moet kunnen maken.

Beoordeling

Wat betreft de berekening van het tolerantiekrediet, bepaalt artikel 91, §1, derde lid van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij:

“In een bacheloropleiding, een schakelprogramma, een voorbereidingsprogramma of een postgraduaatopleiding kunnen slechts toleranties worden ingezet op voorwaarde dat de onvoldoendes, uitgedrukt in studiepunten, samen maximaal 10% bedragen van de studiepunten voor de gehele opleiding, na aftrek van de vrijstellingen.”

Terecht merkt verwerende partij op dat het onderwijs- en examenreglement deel uitmaakt van de toetredingsovereenkomst die verzoeker door zijn inschrijving heeft afgesloten – de Raad verwijst ter zake naar artikel II.273 van de Codex Hoger Onderwijs – en dat deze bepalingen bijgevolg deel uitmaken van de contractuele relatie tussen partijen. Verzoeker heeft van dit reglement op voorhand kennis kunnen nemen en had, indien hij bezwaar had tegen de toepassing ervan, ervoor kunnen opteren om zich niet bij verwerende partij in te schrijven. Eens de inschrijving en dus de overeenkomst tot stand is gekomen, kan de toepassing van de op basis van het onderwijs- en examenreglement genomen studievoortgangsbeslissingen door de Raad enkel worden gesanctioneerd – op grond van artikel II.292, §1 van de Codex Hoger Onderwijs betekent dit: de vernietiging van die studievoortgangsbeslissing – wanneer de onwettigheid ervan wordt aangetoond.

Wat de redelijkheid van de door verwerende partij bepaalde berekeningswijze van het tolerantiekrediet betreft, volgt de Raad de redenering van verzoeker niet.

De Raad is met name van oordeel dat het niet onredelijk is om ervoor te opteren het tolerantiekrediet te berekenen op basis van de effectief opgenomen opleidingsonderdelen, zonder daarbij rekening te houden met vrijstellingen. Verwerende partij biedt voor die keuze ook een redelijke verantwoording.

In dat opzicht is het middel niet gegrond.

Met betrekking tot het al dan niet globaal bereiken van de doelstellingen van de opleiding, merkt de Raad het volgende op.

Het eerste lid van artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs stelt met betrekking tot het voor een opleiding globaal geslaagd verklaren het volgende:

“De student wordt door de examencommissie voor het geheel van de opleiding geslaagd verklaard als die op gemotiveerde wijze van oordeel is dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn. De toepassing van dit artikel verwacht dat de student kan aantonen dat er sprake is van bijzondere omstandigheden en dat hij kan aantonen dat hij de doelstellingen globaal genomen behaald heeft.”

De laatste zin van deze bepaling werd ingevoegd bij artikel VI.14 van het Decreet van 16 juni 2017 ‘betreffende het onderwijs XXVII’. Bij de totstandkoming van die bepaling is in de memorie van toelichting door de steller van het ontwerp de volgende toelichting gegeven (*Parl. St.* VI. Parl. 2016-2017, nr. 1146, 40):

“Van de instelling mag een gedegen onderzoek verwacht worden van de aan een dossier gerelateerde bijzondere omstandigheden. Het is echter aan de student om zijn verzoek tot uitzonderlijke deliberatie te onderbouwen met een goed inhoudelijk geargumenteed dossier met de nodige stavingstukken. Vanuit de bezorgdheid om te vermijden dat een student al te lichtzinnig een dossier zou opstarten zonder zijn ingeroepen bijzondere omstandigheden te onderbouwen en de onderwijsinstellingen tevergeefs heel wat onderzoekswerk moeten verrichten, wordt geëxpliciteerd dat de bewijslast voor de toepassing van artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs in eerste instantie bij de student wordt gelegd. Het artikel geeft de kans aan de studenten om, in een intern beroep, argumenten aan te voeren die zouden kunnen aantonen waarom hij of zij wel geslaagd had moeten verklaard worden. In dat geval is de beroepsinstantie ermee belast deze argumenten te bekijken en er ofwel rekening mee te houden, ofwel uit te leggen waarom ze deze argumenten niet overtuigend vindt.”

Het viel derhalve aan verzoeker toe om ten overstaan van de interne beroepsinstantie aan te tonen dat de twee door de decreetgever cumulatief voorgeschreven voorwaarden zijn vervuld,

met name eensdeels dat er sprake is van bijzondere omstandigheden en anderdeels dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal genomen werden behaald.

Samen met verwerende partij stelt de Raad vast dat verzoeker geen bijzondere omstandigheden aantoont. Het feit dat verzoeker voor één opleidingsonderdeel een tekort heeft, is de aanleiding waarom hij door de examencommissie niet geslaagd werd verklaard, en dus niet het bewijs dat de doelstellingen van de opleiding globaal genomen wél werden behaald. Ook de al dan niet beperkte omvang van het ene tekort draagt dat bewijs niet in zich.

Die vaststelling volstaat om een beroep op artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs ongegrond te verklaren.

Het enig middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 19 december 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder

Voorzitter van de Raad

Jan Geens

bestuursrechter – bijzitter

Henri Verhaaren

bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs

eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.188 van 19 december 2022 in de zaak 2022/0897

In zake: Dilnaz KASSYMOVA
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Marco Kemps
 kantoor houdend te 3500 Hasselt
 Kolonel Dusartplein 34 bus 1

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 26 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 15 september 2022 en van de beslissing van de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel van 17 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en de beslissing om verzoekster niet geslaagd te verklaren voor de masteropleiding Rechten wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 december 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Marco Kemps en verzoekster zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Master in de Rechten’.

Na de tweede examenzitting heeft verzoekster voor alle opleidingsonderdelen een credit behaald, met uitzondering van ‘Europees recht I’ en ‘Internationale bescherming van de Rechten van de Mens’, waarvoor zij een vrijstelling geniet, en van ‘Vereffening en verdeling’, waarvoor verzoekster de beoordeling ‘gewettigd afwezig’ krijgt.

De examencommissie verklaart verzoekster niet geslaagd voor de opleiding.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Tegen die beslissing stelt verzoekster op 19 september 2022 een intern beroep in, waarin zij het volgende doet gelden:

“[...]

Met dit verzoekschrift stel ik een beroep in bij de centrale beroepscommissie tegen volgende beslissing: proclamatiecode: niet geslaagd. Deze beslissing werd aan mij ter kennis gebracht op 15/09/2022.

Ik ben het niet eens met deze beslissing om de volgende redenen:

- Er werd geen inhaalmoment voorzien voor het vak Vereffening en Verdeling wegens organisatorische redenen.
- Ondanks ik geslaagd ben op al mijn andere vakken hindert [dit] vak mij om dit jaar mijn diploma te behalen.
- Kon er geen uitzondering gemaakt worden op de regel door te kijken naar de punten van de eerste zitting aangezien ik enkel afhankelijk ben van dit vak.”

De interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel behandelt dit beroep in zitting van 26 september 2022 en komt op 17 oktober 2022 tot de volgende beslissing:

“[...]

V. TEN GRONDE

De studente stelt beroep in tegen de beslissing van de examencommissie van 15.09.2022 om haar niet geslaagd te verklaren voor het geheel van de masteropleiding. Ter ondersteuning voert zij aan dat er geen inhaalmoment voorzien werd voor het vak ‘Vereffening en verdeling’ en dat dit vak haar verhindert om dit jaar haar diploma te

behalen. Zij vraagt of er uitzonderlijk gekeken kan worden naar de punten van de eerste zittijd.

De beroepscommissie stelt vast dat de studente voor het examen van ‘Vereffening en verdeling’ gewettigd afwezig is gebleven. Overeenkomstig artikel 111 van het OER kan de studente in geval van overmacht een verzoek tot verplaatsing van het examen aanvragen, waarna beslist wordt of een nieuwe examenregeling binnen dezelfde examenperiode organisatorisch mogelijk is, en in positief geval wordt een nieuwe examenregeling vastgelegd. De inwilliging van een verzoek tot verplaatsing betreft aldus geen recht van de studente. In casu was het organisatorisch niet mogelijk om een inhaalexamen te organiseren, zodat een ‘gewettigd afwezig’ als resultaatcode weerhouden werd.

Gezien de gewettigde afwezigheid van de studente op dit examen, heeft de examencommissie de studente in overeenstemming met de bepalingen van het OER, geheel terecht niet geslaagd verklaard. Overeenkomstig artikel 143 van het OER wordt de studente op het einde van de (master)opleiding immers automatisch geslaagd verklaard indien, in voorkomend geval:

- zij alle examens die horen bij het opleidingsprogramma, heeft afgelegd en als alle examens geleid hebben tot een creditbewijs (§ 2),
- zij alle examens die horen bij het opleidingsprogramma heeft afgelegd en er voldaan is aan de cumulatieve voorwaarden zoals bepaald in § 3 van dit artikel, waaronder de vereiste dat de studente geen examenresultaat lager dan 8/20 behaalt en het gewogen-punten-tekort maximaal 18 bedraagt.

In dit dossier heeft de studente evenwel geen creditbewijs noch een tolerantiecijfer voor alle opleidingsonderdelen behaald, zodat zij terecht niet automatisch geslaagd werd verklaard voor het geheel van de masteropleiding.

Verder blijkt niet dat de studente t.a.v. de examencommissie heeft aangetoond, en zij toont dit ook niet aan in het kader van haar intern beroep, dat zij voldoet aan de voorwaarden om uitzonderlijk globaal geslaagd te worden verklaard. Zoals bepaald in artikel 132, § 2, van het OER juncto artikel 151, § 1, vierde lid, van het OER alsook in artikel II.229, eerste lid, van de Codex Hoger Onderwijs “*verwacht de toepassing van dit artikel dat de student kan aantonen dat er sprake is van bijzondere omstandigheden en dat hij kan aantonen dat hij de doelstellingen globaal genomen behaald heeft*”. In casu levert de studente dit bewijs niet.

In zoverre de studente nog vraagt of er uitzonderlijk niet kan worden gekeken naar de punten van de eerste zittijd, verwijst de beroepscommissie naar artikel 110 van het OER, dat bepaalt dat de studenten die toegelaten zijn tot het afleggen van examens, voor de tweede zittijd automatisch ingeschreven worden voor alle opleidingsonderdelen waarvoor ze nog geen credit behaald hebben in de eerste zittijd, behoudens toegestane onvoldoendes (§1), alsook: “*Indien studenten overeenkomstig de bepalingen van §1 van dit artikel een opleidingsonderdeel dienen te hernemen in de tweede zittijd, vervalt het examencijfer van de eerste zittijd automatisch en onherroepelijk, en komt een nieuwe examenbeslissing in de plaats*” (§ 2).

Het komt aan de beroepscommissie niet toe om de bepalingen van het OER naast zich neer te leggen; meer nog, het is de opdracht van de beroepscommissie om de naleving

van die bepalingen te verzekeren. Op het verzoek van de studente om uitzonderlijk toch het cijfer van de eerste zittijd in aanmerking te nemen, mag de beroepscommissie dan ook niet ingaan.

V. BESLUIT

Het beroep wordt verworpen. De bestreden beslissing wordt bevestigd.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het beroep in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing. Zij voert aan dat de interne beroepscommissie op grond van artikel 153, §2 van het onderwijs- en examenreglement over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat haar beslissing in de plaats is getreden van deze van de examencommissie.

In haar wederantwoordnota stelt verzoekster ter zake enkel dat “partijen [...] akkoord [zijn] dat het beroep ingesteld [...] tegen de beslissing van de interne beroepscommissie[...] ontvankelijk is.”

Beoordeling

Verzoekster richt haar beroep zowel tegen de beslissing van de examencommissie als tegen de beslissing van de interne beroepscommissie.

Of een initiële studievoortgangsbepaling in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 153, §2 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij dat de interne beroepscommissie in geval van een ontvankelijk intern beroep een nieuwe beslissing neemt die strekt tot het bevestigen van de bestreden beslissing of tot het op

gemotiveerde wijze herzien ervan. Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de beroepsinstantie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbepaling, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

De exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk ten aanzien van de eerste bestreden beslissing, en enkel ontvankelijk ten aanzien van de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

V. Onderzoek van de middelen

Tweede middel

In een tweede middel beroept verzoekster zich op de artikelen 132, §2 en 151, §1, vierde lid van het onderwijs- en examenreglement in samenlezing met artikel II.229, eerste lid van de Codex Hoger Onderwijs.

Standpunt van partijen

Verzoekster betoogt dat er wel degelijk sprake is van bijzondere omstandigheden. Zij zet ter zake uiteen dat zij in de eerste examenzitting 9/20 behaalde, dat dit punt door de automatische herinschrijving is vervallen en dat zij na haar gewettigde afwezigheid bij de tweede examenkans geen nieuw examenmoment heeft gekregen.

Verzoekster is bovendien van oordeel dat de doelstellingen van de opleiding globaal genomen zijn behaald. Zij stipt aan dat zij voor alle andere opleidingsonderdelen in de masteropleiding is geslaagd en dat zij voor de enige niet-credit een 9/20 kan voorleggen.

In haar antwoordnota werpt verwerende partij tegen dat verzoekster in haar intern beroep geen bijzondere omstandigheden heeft ingeroepen en evenmin heeft aangevoerd, laat staan bewezen, dat de doelstellingen van de opleiding globaal genomen werden behaald.

Verwerende partij merkt daarbij op dat verzoekster op grond van artikel II.294, §2, vierde lid van de Codex Hoger Onderwijs in het raam van haar extern beroep niet dienstig voor het eerst

grieven kan aanvoeren, dewelke zij niet eerder heeft opgeworpen in het intern beroep. Zij licht toe dat aan de beroepscommissie uiteraard niet kan worden verweten geen rekening te hebben gehouden met elementen die de verzoekende partij als dusdanig pas voor het eerst in het verzoekschrift op extern beroep aanbrengt.

In haar wederantwoordnota doet verzoekster gelden dat zij wel degelijk heeft uiteengezet waarom er sprake is van uitzonderlijke omstandigheden.

Beoordeling

In haar intern beroep heeft verzoekster naar oordeel van de Raad niet aangevoerd dat er sprake is van bijzondere omstandigheden. En zelfs indien datgene wat verzoekster zeer summier heeft uiteengezet als dusdanig zou moeten worden gelezen, dan nog staat het vast dat zij in elk geval niet heeft aangetoond dat de doelstellingen van de opleiding globaal genomen zijn behaald.

In zoverre verzoekster zulks thans in haar beroep bij de Raad wel aanvoert, werpt zij een nieuwe middel op, dat op grond van artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs niet ontvankelijk is. Het middel raakt immers niet aan de openbare orde, en verzoekster maakt niet inzichtelijk waarom zij verhinderd zou zijn geweest om beroep te doen op de toepassing van artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs.

Het middel is bijgevolg niet ontvankelijk.

Ondergeschikt, en louter voor het debat, merkt de Raad op dat het middel hoe dan ook ongegrond is.

Artikel II.229, eerste lid van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt met betrekking tot het voor een opleiding globaal geslaagd verklaren het volgende:

“De student wordt door de examencommissie voor het geheel van de opleiding geslaagd verklaard als die op gemotiveerde wijze van oordeel is dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn. De toepassing van dit artikel verwacht dat de student kan aantonen dat er sprake is van bijzondere omstandigheden en dat hij kan aantonen dat hij de doelstellingen globaal genomen behaald heeft.”

De laatste zin van deze bepaling werd ingevoegd bij artikel VI.14 van het Decreet van 16 juni 2017 ‘betreffende het onderwijs XXVII’. Bij de totstandkoming van die bepaling is in de memorie van toelichting door de steller van het ontwerp de volgende toelichting gegeven (*Parl. St.* VI. Parl. 2016-2017, nr. 1146, 40):

“Van de instelling mag een gedegen onderzoek verwacht worden van de aan een dossier gerelateerde bijzondere omstandigheden. Het is echter aan de student om zijn verzoek uitzonderlijke deliberatie te onderbouwen met een goed inhoudelijk geargumenteed dossier met de nodige stavingstukken. Vanuit de bezorgdheid om te vermijden dat een student al te lichtzinnig een dossier zou opstarten zonder zijn ingeroepen bijzondere omstandigheden te onderbouwen en de onderwijsinstellingen tevergeefs heel wat onderzoekswerk moeten verrichten, wordt geëxpliciteerd dat de bewijslast voor de toepassing van artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs in eerste instantie bij de student wordt gelegd. Het artikel geeft de kans aan de studenten om, in een intern beroep, argumenten aan te voeren die zouden kunnen aantonen waarom hij of zij wel geslaagd had moeten verklaard worden. In dat geval is de beroepsinstantie ermee belast deze argumenten te bekijken en er ofwel rekening mee te houden, ofwel uit te leggen waarom ze deze argumenten niet overtuigend vindt.”

Het viel derhalve aan verzoekster toe om ten overstaan van de interne beroepscommissie aan te tonen dat de twee door de decreetgever cumulatief voorgeschreven voorwaarden zijn vervuld, met name eensdeels dat er sprake is van bijzondere omstandigheden en anderdeels dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal genomen werden behaald.

Artikel 132, §2 van het onderwijs- en examenreglement is de interne vertaling van het voormelde artikel II.229, eerste lid van de Codex Hoger Onderwijs. Deze bepaling vormt een afwijking – en dus uitzondering – op de voorwaarden om voor een opleiding geslaagd te worden verklaard, zoals zij zijn vastgelegd in artikel 143, §1 van het onderwijs- en examenreglement.

Daargelaten het in het beste geval summiere karakter van de ‘bijzondere omstandigheden’ die verzoekster aan de interne beroepscommissie zou hebben voorgelegd – en evenzeer daargelaten de vraag of zij als uitzonderlijke omstandigheden in de zin van het voormelde artikel II.229 kunnen worden beschouwd – moet de Raad vaststellen dat verzoekster op geen enkele wijze concretiseert hoe en waarom zij de doelstellingen van de opleiding ‘globaal genomen’ heeft bereikt.

Het feit dat verzoeker voor één opleidingsonderdeel geen credit heeft, is de aanleiding waarom zij door de examencommissie niet geslaagd werd verklaard, en dus niet het bewijs dat de

doelstellingen van de opleiding globaal genomen wél werden behaald. Ook de al dan niet beperkte omvang van het ene tekort draagt dat bewijs niet in zich.

Het middel is alleszins niet gegrond.

Eerste middel

Verzoekster steunt een eerste middel op een schending van artikel 143 van het onderwijs- en examenreglement.

Standpunt van partijen

Verzoekster is het ermee eens dat zij niet voldoet aan de voorwaarde van artikel 143, §2 van het onderwijs- en examenreglement om geslaagd te worden verklaard; zij heeft met name inderdaad niet voor alle opleidingsonderdelen een credit behaald.

Verzoekster betwist evenwel de toepassing die wordt gemaakt van §3 van dat artikel. Zij is het niet eens met de overweging dat geen geldig tolerantiecijfer werd behaald, zodat niet geslaagd kan worden verklaard voor het geheel van de opleiding.

Verzoekster zet uiteen dat een geldig tolerantiecijfer overeenstemt met een resultaat van ten minste 8/20 en dat zij in de eerste examenzitting een 9/20 heeft behaald voor het opleidingsonderdeel ‘Vereffening en Verdeling’. Ten onrechte, zo stelt verzoekster, wordt door de examencommissie (te lezen als: beroepscommissie) enkel het resultaat uit de tweede examenzitting (‘gewettigd afwezig’) in aanmerking genomen. Zij kan zich niet vinden in de regel van verwerende partij dat een student in geval van niet-slagen voor een opleidingsonderdeel, automatisch voor de tweede examenzitting wordt ingeschreven, waarbij het resultaat van de eerste zitting dan niet verder in aanmerking wordt genomen. Verzoekster stelt dat aan de meeste andere Vlaamse universiteiten een ander systeem wordt gehanteerd.

Ware verzoekster niét automatisch ingeschreven voor de tweede zitting, dan zou zij op grond van het examencijfer van 9/20 wél aan de cumulatieve voorwaarden hebben voldaan om geslaagd te worden verklaard. Verzoekster wijst er daarbij op dat zij gewettigd afwezig was bij de tweede examenkans en dat zij zelfs geen inhaalexamen heeft gekregen.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij dat verzoekster erkent dat het examencijfer van de eerste zittijd komt te vervallen voor die studenten die geen credit hebben behaald tijdens de eerste zittijd, en dat deze studenten automatisch worden ingeschreven voor de tweede zittijd. Dat volgens verzoekster ‘aan de meeste Vlaamse Universiteiten een systeem wordt gehanteerd waarbij het beste resultaat van beide examens wordt weerhouden’, kan voor verwerende partij uiteraard geen afbreuk doen aan de duidelijke bepalingen van het onderwijs- en examenreglement.

Ook de verwijzing naar de gewettigde afwezigheid tijdens de tweede zittijd, is volgens verwerende partij niet relevant en leidt er niet toe dat toch met het automatisch vervallen examencijfer van de eerste zittijd rekening zou moeten worden gehouden.

Verzoekster harerzijds handhaaft haar standpunt in haar wederantwoordnota.

Beoordeling

Artikel 143, §3 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij luidt:

“§3. De student wordt op het einde van een bacheloropleiding, een schakel- of voorbereidingsprogramma of een masteropleiding (inclusief master-na-masteropleidingen), eveneens automatisch geslaagd verklaard als hij alle examens die horen bij het opleidingsprogramma heeft afgelegd en er voldaan is aan volgende cumulatieve voorwaarden:

- de student behaalt over het geheel van de opleiding een gewogen gemiddelde van tenminste 55%;
- de student behaalt over het geheel van de opleiding geen examenresultaat lager dan 8/20;
- het behaald gewogen-punten-tekort overschrijdt de hieronder vermelde maxima niet:
 - o 2 e en 3e jaar van het voltijds modeltraject van de bacheloropleiding: max. 18 GPT
 - o masteropleiding van 60 ECTS-credits: max. 12 GPT
 - o masteropleiding van 90 ECTS-credits: max. 13,5 GPT
 - o masteropleiding van 120 of meer ECTS-credits: max. 18 GPT
 - o schakelprogramma (s ECTS-credits): max. 18 x s/90 GPT
 - o voorbereidingsprogramma (s ECTS-credits): max. 18 x s/90 GPT, met 18 GPT als maximum, ook indien s > 90 ECTS-credits;
- hetzij binnen het geheel van de 2e en 3e jaar van het voltijds modeltraject van de bacheloropleiding en op voorwaarde dat de student voor alle opleidingsonderdelen van

het eerste jaar van het voltijds modeltraject een creditbewijs of deliberatiecijfer zoals bepaald in art. 139 heeft behaald, hetzij op het einde van de andere hierboven in deze § 3 vermelde opleidingen, behaalt de student maximaal drie punten onder 10/20, gespreid over maximaal twee opleidingsonderdelen;

- de student is wel geslaagd voor de bachelorproef, de masterproef en/of de verplichte stage, in zoverre deze opleidingsonderdelen behoren tot het opleidingsprogramma. Verder wordt in het aanvullend facultair onderwijs- en examenreglement bepaald voor welke opleidingsonderdelen er desgevallend evenmin een tekort (toegestane onvoldoende) wordt getolereerd.

Indien omwille van een verkort traject de studieomvang van de opleiding hetzij van het geheel van het 2e en 3e jaar van het voltijds modeltraject van de bacheloropleiding voor een student minder bedraagt dan de algemeen voorziene omvang ervan, en/of in het geval van toegekende vrijstellingen, wordt het maximaal toegelaten gewogen-punten-tekort verhoudingsgewijs bepaald.”

Verzoekster behaalde in de tweede examenzitting een examenbeoordeling ‘NA’ voor het opleidingsonderdeel ‘Vereffening en verdeling’. Zij voldoet daardoor niet aan de voorwaarde dat zij voor alle opleidingsonderdelen examen heeft afgelegd, en evenmin aan de voorwaarde dat voor de opleidingsonderdelen waarvoor geen credit werd behaald, minstens 8/20 werd behaald.

Er is de Raad geen enkele positiefrechtelijke rechtsregel bekend die voorschrijft dat een hogeronderwijsinstelling aan een student moet waarborgen dat het hoogst behaalde cijfer voor een opleidingsonderdeel behouden blijft, ook al scoort de student bij een volgende examenkans minder goed. Het valt derhalve binnen de onderwijsvrijheid van de instellingen om de bepalen of het ‘behoud van het hoogste cijfer’ al dan niet wordt gehanteerd.

Te dezen bepaalt artikel 110 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij het volgende:

“Artikel 110 (deelname aan de examens 2de zitting)

§1. Onverminderd de bepalingen van Artikel 108 en Artikel 109 worden de studenten voor de tweede zitting automatisch ingeschreven voor alle opleidingsonderdelen waarvoor ze nog geen credit behaald hebben in de eerste zitting, behoudens toegestane onvoldoendes.

§2. Indien studenten overeenkomstig de bepalingen van §1 van dit artikel een opleidingsonderdeel dienen te hernemen in de tweede zitting, vervalt het examencijfer van de eerste zitting automatisch en onherroepelijk, en komt een nieuwe examenbeslissing in de plaats.”

Verzoekster heeft zich door haar inschrijving middels een toetredingsovereenkomst akkoord verklaard met het onderwijs- en examenreglement, dat krachtens artikel II.273 van de Codex Hoger Onderwijs van die contractuele relatie deel uitmaakt.

Enkel gesteund op artikel 143, §3 van het onderwijs- en examenreglement, is het eerste middel niet gegrond.

Eerste middel – ambtshalve aanvulling

Ambtshalve rijst de vraag – wanneer verzoeksters grief over de automatische inschrijving in de tweede examenzittijd vanuit het perspectief van het gelijkheidsbeginsel wordt bekeken – of de bestreden beslissing kan standhouden.

Ten einde de tegenspraak in het debat te waarborgen, heeft de Raad aan partijen de volgende vraag voorgelegd:

“Verzoekster behaalde in de eerste examenzittijd een examencijfer van 9/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Vereffening en Verdeling’.

In toepassing van artikel 110, §2 van het onderwijs- en examenreglement verviel dit examencijfer automatisch en werd verzoekster, eveneens automatisch, ingeschreven voor de tweede examenzittijd. Enkel het examencijfer van de tweede examenzittijd wordt in aanmerking genomen voor de beslissing of de student, indien hij geen credit behaalt, alsnog voor de opleiding geslaagd kan worden verklaard.

Dit betekent, op het eerste gezicht, dat een student die tijdens de eerste zittijd gewettigd afwezig is zonder mogelijkheid op een inhaalexamen en bij de tweede examenkans een 9/20 behaalt, wél voor toepassing van artikel 143, §3 van het onderwijs- en examenreglement in aanmerking komt.

De vraag kan *prima facie* worden gesteld, onder meer in het licht van het gelijkheidsbeginsel, welk objectief, pertinent en relevant onderscheid voor die verschillende behandeling kan worden aangewezen.”

Standpunt van partijen

Verzoekster heeft hierop met een e-mail van 14 december 2022 als volgt geantwoord:

“Ik dien inderdaad vast te stellen dat er geen objectief, pertinent en relevant onderscheid aanwezig is voor de verschillende behandeling van de studenten, naargelang zij resultaten bekomen in eerste dan wel in tweede zittijd.

Dit is in strijd met het gelijkheidsbeginsel.
Gelijke situaties mogen niet ongelijk behandeld worden.”

Eveneens met een e-mail van 14 december 2022, neemt verwerende partij het volgende standpunt in:

“In antwoord op onderstaande vraag, luidt het schriftelijk standpunt van verwerende partij als volgt.

Vooreerst wenst verwerende partij erop te wijzen dat het antwoord op de vraag van de Raad niet dienend is voor de beoordeling van het extern beroep dat in casu voorligt. Immers kan een student ook op het einde van de eerste zitting geslaagd worden verklaard voor het geheel van de opleiding in toepassing van artikel 143, § 3, van het OER, indien aan de verschillende voorwaarden zoals bepaald in voormeld artikel, voldaan is. Zo stipuleert artikel 143, § 3, van het OER onder meer dat een student alle examens die horen bij het opleidingsprogramma moet hebben afgelegd, en de student onder meer, als een van de cumulatieve voorwaarden, over het geheel van de opleiding geen examenresultaat lager dan 8/20 mag hebben behaald. Tevens vermag een student het maximaal gewogen-punten-tekort, dat 18 bedraagt voor een masteropleiding van 120 ECTS-credits of meer, niet te overschrijden, en moet de student ook geslaagd zijn voor de masterproef.

In casu heeft de verzoekende partij tijdens academiejaar 2021-2022 twee opleidingsonderdelen opgenomen, waarvoor zij op het einde van de eerste zitting volgende examenresultaten heeft behaald:

- Masterproef II: Scriptie – 18 ECTS-credits 07/20
- Vereffening en verdeling – 6 ECTS 09/20.

Derhalve voldeed de verzoekende partij, en dit aldus los van het resultaat voor ‘Vereffening en verdeling’ en dus ongeacht of zij tijdens de eerste zitting een examenresultaat niet lager dan een 8/20 zou hebben behaald dan wel of zij (al dan niet gewettigd) niet zou hebben deelgenomen aan het examen, met haar resultaat voor de masterproef sowieso niet aan meerdere voorwaarden die gesteld worden in artikel 143, § 3, van het OER om op het einde van de eerste zitting automatisch geslaagd te worden verklaard, te weten:

- het examenresultaat van 07/20 voor ‘Masterproef II: Scriptie’ is lager dan 8/20;
- het maximaal gewogen-punten-tekort van 18 voor de masteropleiding rechten wordt manifest overschreden door het behaald gewogen-punten-tekort, dat zelfs indien enkel rekening zou worden gehouden met de 7/20 voor de masterproef, al 54 bedraagt;
- een tekort voor de masterproef wordt nooit getolereerd.

Nu de verzoekende partij op het einde van de eerste zitting louter op basis van het resultaat voor het andere opleidingsonderdeel dat zij tijdens academiejaar 2021-2022 heeft opgenomen, sowieso niet voldeed aan de deliberatieregels, behoeft de vraag die door de

Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen gesteld wordt, geen antwoord.

Daarnaast wil verwerende partij erop wijzen dat er een wezenlijk onderscheid bestaat tussen een student die bij een examenkans – weliswaar gewettigd – afwezig is en dus niet deelneemt, en een student die deelneemt aan het examen en een 9/20 als examenresultaat behaalt. Het gelijkheidsbeginsel verzet zich er net tegen dat studenten die zich in een wezenlijk andere situatie bevinden, gelijk zouden worden behandeld.

Overeenkomstig vaststaande rechtspraak van het Grondwettelijk Hof waarborgen de artikelen 10 en 11 van de Grondwet het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie. Dat beginsel sluit niet uit dat een verschil in behandeling tussen bepaalde categorieën van personen wordt ingesteld, voor zover dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betwiste maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie is geschonden wanneer vaststaat dat geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.

Het hierboven vermelde onderscheid tussen een student die bij een examenkans afwezig is en dus niet deelneemt, en een student die deelneemt aan het examen, kan bezwaarlijk niet als objectief worden aangezien: ofwel neemt de student wel deel aan een examenkans, ofwel neemt de student niet deel en blijft deze afwezig (al dan niet gewettigd).

Dit onderscheid is evenzeer redelijk verantwoord. Immers behaalt de student die deelneemt aan een examenkans, een examenresultaat waaruit blijkt in welke mate de student de middelen dit opleidingsonderdeel te bereiken competenties inzake kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes, ook daadwerkelijk verworven heeft; dit in tegenstelling tot de student die niet heeft deelgenomen aan een examenkans en waarvan dus niet blijkt in welke mate de student de competenties verbonden aan het opleidingsonderdeel, al dan niet verworven heeft.

Ten overvloede geeft de verwerende partij nog mee dat de vraag die in casu gesteld wordt, zich toespitst op het geval waarin een student gewettigd afwezig is gebleven, zonder dat het organisatorisch mogelijk was een inhaalexamen te organiseren. Er is geen decretale verplichting om een inhaalexamen te voorzien voor een student die gewettigd afwezig is; of een inhaalexamen mogelijk is (d.w.z. of een nieuwe examenkans tijdens dezelfde zitting organisatorisch mogelijk is), is een feitelijke kwestie. Het is de verwerende partij niet duidelijk op welke basis de feitelijke situatie waarin een inhaalexamen niet kon worden georganiseerd, redelijk kan worden onderscheiden van andere situaties, zo bijvoorbeeld deze waarin een inhaalexamen wel kon worden georganiseerd maar de student opnieuw gewettigd afwezig was tijdens het nieuwe examenmoment.

Bovendien wil de verwerende partij ook wijzen op recente rechtspraak van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen diens tussentijdse, te weten het arrest nr. 6.290 van 5 februari 2021 waarin de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen (hierna R.Stvb.) het volgende heeft overwogen:

“Er is de Raad geen algemeen rechtsbeginsel bekend krachtens hetwelk een student die geen credit behaalde recht heeft op het behoud van het hoogst behaalde

examencijfer voor een bepaald opleidingsonderdeel, hetzij binnen een academiejaar hetzij over verschillende academiejaren heen.

De vraag of een student op een dergelijke mogelijkheid aanspraak kan maken, dient derhalve te blijken uit de interne regelgeving van de hogeronderwijsinstelling.

Het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij bevat niet een dergelijk voorschrift.

Zoals de beroepscommissie terecht aanstipt, is artikel 143, §2 op verzoeker niet van toepassing.

Deze bepaling heeft immers enkel betrekking op het eerste voltijds modeltraject en biedt de mogelijkheid om, op uitdrukkelijk verzoek van de student, voor een opleidingsonderdeel waarvoor een ‘toegestane onvoldoende’ werd behaald toch een tweede examenkans te benutten.

Zelfs wanneer dit artikel van toepassing zou zijn – quod non omdat verzoeker zich niet in het eerste modeltrajectjaar bevindt – dan nog volgt daaruit dat deelname aan de tweede examenzitting het behoud van het examencijfer uit de eerste zitting uitsluit:

“Artikel 143, §2

[...] Indien de student aangeeft dat hij een tweede examenkans voor een toegestane onvoldoende wenst te benutten, vervalt het oorspronkelijke resultaat onherroepelijk en zal het nieuw behaalde resultaat definitief worden. Het eerder uitgesproken deliberatieresultaat wordt aangepast.”

Zoals verzoeker zelf aangeeft en ook blijkt uit de door hem voorgelegde stukken, vermeldt de website van verwerende partij bovendien duidelijk dat in geval van een herexamen, het resultaat van de eerste zitting vervalt. De Raad is van oordeel dat ‘herexamen’ moet worden begrepen als ‘wanneer de student niet slaagt in de eerste examenkans’ en dus naar de tweede examenkans wordt verwezen, en niet ‘wanneer de student de tweede examenkans effectief benut’.

Het onderwijs- en examenreglement maakt integraal deel uit van de toetredingsovereenkomst die een student in het hoger onderwijs afsluit. Verzoeker wordt geacht de bepalingen van dit reglement te kennen en kan zich in strijd met de voorschriften ervan niet op zijn goede trouw beroepen.

De bestreden beslissing schendt niet het vertrouwensbeginsel, noch het zorgvuldigheidsbeginsel.

Aangezien verzoeker geen recht heeft op behoud van het examencijfer uit de eerste zitting (9/20), maakt hij ook niet aannemelijk dat het louter aanwezig zijn op de tweede examenkans met “blanco indienen” of “behalen van een score 0” hem aanspraak zou kunnen verlenen op een geslaagd-verklaring.

In dat opzicht is de bestreden beslissing evenmin onredelijk streng.” (eigen onderlijning)”

In de rand hiervan merkt de verwerende partij – in navolging van de motivering in de beslissing van de interne beroepscommissie die bestreden wordt middels het extern beroep – op dat in artikel 110 van het OER 2021-2022 zoals van toepassing in de casus van de verzoekende partij, ook expliciet bepaald wordt: “§ 1. *Onverminderd de bepalingen van Artikel 108 en Artikel 109 worden de studenten voor de tweede zitting automatisch ingeschreven voor alle opleidingsonderdelen waarvoor ze nog geen credit behaald hebben in de eerste zitting, behoudens toegestane onvoldoendes.*

§ 2. Indien studenten overeenkomstig de bepalingen van § 1 van dit artikel een opleidingsonderdeel dienen te hernemen in de tweede zitting, vervalt het examencijfer van de eerste zitting automatisch en onherroepelijk, en komt een nieuwe examenbeslissing in de plaats.”

In het voormelde arrest nr. 6.290 van 5 februari 2021 heeft de R.Stvb. eveneens en specifiek inzake het gelijkheidsbeginsel als volgt overwogen:

“Van een schending van het gelijkheidsbeginsel kan slechts sprake zijn wanneer studenten in voldoende vergelijkbare omstandigheden een duidelijk onderscheiden behandeling krijgen en aan een andere beoordelingsmaatstaf zijn onderworpen, zonder dat daarvoor een pertinente en afdoende motivering wordt gegeven”

waarna de Raad vaststelde dat “De student waarmee verzoeker zich vergeleken wil zien, onderscheidt zich minstens op viervoudig vlak van verzoeker: (...).

Op grond van deze verschillen kan niet worden aangenomen dat verzoeker zich in dermate vergelijkbare omstandigheden bevindt dat het aan de beroepscommissie zou toevallen om in dat licht nader te motiveren waarom verzoeker niet geslaagd wordt verklaard.” (eigen [klemtoon] en onderlijning)

Volgens rechtspraak van de R.Stvb. dient te worden aangenomen dat ‘wanneer de student niet slaagt in de eerste examenkans’ hij een herexamen krijgt. Die situatie is volkomen anders dan in het geval een student niet slaagt in de tweede examenkans. Hierdoor “herleeft” het examenresultaat behaald in de eerste zitting niet. Die juridische feitelijkheid volgt bovendien uit de rechtspraak van de Raad van State. Zo heeft de Raad van State in het arrest nr. 254.662 van 4 oktober 2022 overwogen:

“Het middel steunt wezenlijk op het uitgangspunt dat verzoeker “herexamens” heeft afgelegd, waarvan de resultaten moeten leiden tot een nieuwe becijfering van de jaarresultaten.

Hierin vergist verzoeker zich verregaand.

De bijkomende proef is, anders dan in het hoger onderwijs, géén “herexamen” waarbij een eerder onvoldoende presteren wordt weggeveegd en waarvan de nieuwe, in de plaats gekomen uitslag alléénbepalend is voor de beslissing over het slagen”. (eigen onderlijning)

In overeenstemming met de rechtspraak van de R.Stvb. en van diens cassatierechter de Raad van State heeft het herexamen tot gevolg dat het eerdere resultaat wordt “*weggeveegd*” en “*de nieuwe, in de plaats gekomen uitslag alléénbepalend is voor de beslissing over het slagen*”. Volgens de rechtspraak van de R.Stvb. wordt met ‘herexamen’ bedoeld: “ ‘wanneer de student niet slaagt in de eerste examenkans’ en dus naar de tweede examenkans wordt verwezen, en niet ‘wanneer de student de tweede examenkans effectief benut’.”

Besluitend herhaalt verwerende partij dat in het voorliggende geval de verzoekende partij een 9/20 had behaald voor het opleidingsonderdeel ‘Vereffening en verdeling’, alsook een 7/20 voor de masterproef, waardoor zij op het einde van eerste zitting niet kon worden gedelibereerd. Met de tweede examenkans slaagt zij voor de masterproef, maar bekomt zij als examenresultaat GA (gewettigd afwezig) voor het opleidingsonderdeel ‘Vereffening en verdeling’. Enige vergelijking met een situatie waarbij de feitelijke omstandigheden volkomen verschillend zijn, kan niet tot de schending van het gelijkheidsbeginsel leiden, dat volgens vaste rechtspraak van de Raad van State niet de openbare orde raakt. Daarenboven heeft de Raad van State voor recht gezegd dat in het

hoger onderwijs het resultaat van de tweede examenkans “*alléénbepalend is voor de beslissing over het slagen*” en het resultaat van de eerste examenkans is “*weggeveegd*”.

Beoordeling

Voor zover wordt overwogen – zoals verwerende partij voorstaat – dat het resultaat van de tweede examenkans in het hoger onderwijs per definitie en in alle gevallen “alléénbepalend” is en dus het resultaat van de eerste examenkans “wegveegt”, is de Raad van oordeel dat die beoordeling onjuist is. Minstens dient zij te worden genuanceerd.

Er is de Raad geen enkel algemeen beginsel of decretale of reglementaire bepaling van algemene strekking bekend waarin bij wege van absolute regel wordt bepaald dat het resultaat van een tweede examenkans *ipso facto* in de plaats komt van het resultaat van de eerste examenkans, en verwerende partij wijst ook geen dergelijke bepaling aan.

Net zomin overigens als er een dergelijke bepaling bestaat die voorschrijft dat een student recht heeft op behoud van het hoogst behaalde examencijfer voor een bepaald opleidingsonderdeel, hetzij binnen een academiejaar hetzij over verschillende academiejaren heen (R.Stvb. 5 februari 2021, nr. 6.290, zoals hierboven bevestigd).

Integendeel valt het, bij stilzwijgen van de decreetgever, onder de onderwijsvrijheid van de instelling om in het onderwijs- en examenreglement te bepalen welke de regels zijn inzake de inschrijving in de tweede examenzittijd en het behoud of verval van examenresultaten. Aldus zijn er hogeronderwijsinstellingen waar – in tegenstelling tot verwerende partij – een student met een tekort *niet* automatisch voor de tweede examenkans wordt ingeschreven (zie bv. RvS 19 september 2016, nr. 235.791, Katholieke Universiteit Leuven), en zijn er evengoed hogeronderwijsinstellingen waar een student het hoogst behaalde examenresultaat voor een opleidingsonderdeel wél behoudt (zie bv. R.Stvb. 3 december 2021, nr. 7.088).

Het enige wat de decreetgever aan de eigen bevoegdheid heeft voorbehouden, is dat een student niet kan verzaken aan een creditbewijs (artikel II.225, §1, derde lid).

Het bovenstaande leidt ertoe dat het onderwijs- en examenreglement bepalend is. Dat reglement maakt, zoals de Raad reeds meermaals heeft overwogen, essentieel deel uit van de contractuele relatie tussen de student en de instelling. Ofschoon de Raad van oordeel is dat de

verantwoording die door verwerende partij voor haar beleidskeuze wordt gegeven voor discussie vatbaar is, biedt die beleidsvrijheid en de verankering ervan in het onderwijs- en examenreglement – waarmee verzoekster door haar inschrijving heeft ingestemd – in dit geval voldoende juridische grond om de toepassing ervan te wettigen.

De ambtshalve vraag kan ontkennend worden beantwoord.

Het eerste middel is ook in dat opzicht ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 19 december 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest,

de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.189 van 19 december 2022 in de zaak 2022/0909

In zake: Francis IMPE
Woonplaats kiezend te 7880 Flobecq
Neuve Rue 2

tegen:

KATHOLIEKE HOGESCHOOL VIVES ZUID
Woonplaats kiezend te 8500 Kortrijk
Doorniksesteenweg 145

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 2 november 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de beroepscommissie van de Katholieke Hogeschool Vives Zuid van 27 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 december 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de verkorte educatieve bacheloropleiding.

Verzoeker dient een aanvraag in tot het bekomen van een vrijstelling voor het opleidingsonderdeel 'EHBO'. Hij voegt ter staving van die aanvraag een vaarbevoegdheidsbewijs, uitgereikt door de Nederlandse overheid op 21 juli 2011.

Op 13 oktober 2022 deelt de opleidingsverantwoordelijke aan verzoeker mee dat de vrijstellingsaanvraag niet wordt goedgekeurd, eensdeels omdat het stuk dat verzoeker voorlegt ouder is dan vijf jaar en anderdeels omdat daarop ook geen verwijzing naar EHBO is opgenomen.

Op 17 oktober 2022 stelt verzoeker tegen deze beslissing een intern beroep in. Daarin doet hij gelden:

“[...]”

Historie = zie bijgevoegde beslissing (bijlage stuk 1)

Motivatie =

Ik heb meerdere cursussen EHBO gevolgd op basis van [de] STCW95 conventie (bijgewerkt op 2010), waarvan ik de inhoud opstuur in stuk 2 en stuk 3. Het attest zelf zit in het dossier bij mijn aanvraag om vrijstelling.

Als 2de argument, stelt ik vast dat een EHBO niet wettelijk verplicht is voor een leraar, daar waar het voor de zeevarenden wel het geval is.

Het kan dus ook geen voorwaarde zijn, de cursus EHBO een verplichte materie te maken voor het slagen in de studie van educatieve bachelor.

Eis

Ik eis dus dat de vrijstelling voor de cursus EHBO wordt verleend.”

De beroepscommissie van Katholieke Hogeschool Vives Zuid behandelt dit beroep in zitting van 27 oktober 2022, en beslist als volgt:

“Naar aanleiding van uw bezwaar tegen de weigering tot het toekennen van een vrijstelling voor de OLA 'EHBO' in de Verkorte Educatieve Bacheloropleiding, werd u uitgenodigd voor een mondelinge toelichting.

Per mail dd.17.10.2022 gaf u aan niet in te gaan op deze uitnodiging.

Uw schriftelijke motivatie wordt als bijlage gevoegd aan huidige beslissing.

Beschouwingen van de beroepscommissie:

- De beroepscommissie acht de bezwaren van de student ongegrond en wel om de hiernavolgende redenen:

- De beroepscommissie kan enkel oordelen of de beslissing correct en objectief werd genomen. Het ‘reglement EVC-EVK en algemene voorschriften inzake vrijstellingen’ van de Associatie KU Leuven bepaalt het volgende omtrent de toekenning van vrijstellingen op basis van een EVK (eerder verworven kwalificatie):

Elke instelling van de associatie bepaalt in haar onderwijsregeling hoe de beoordeling van EVK's plaatsvindt (procedure), hierbij gebruik makend van de binnen de associatie gemeenschappelijk afgesproken formele kwaliteitscriteria en inhoudelijke aandachtspunten.

▪ *de beslissingsprocedure moet duidelijk vastliggen in het onderwijsreglement, met bepaling van de eindverantwoordelijke; de instelling kan bepalen dat de aanvraag uiterlijk voor een bepaalde datum (begin eerste semester; begin tweede semester bij heroriëntatie) wordt ingediend;*

▪ *er moet duidelijk zijn aangegeven hoe de aanvraag moet gemotiveerd zijn en welke elementen in het dossier moeten opgenomen zijn;*

▪ *de beoordeling gebeurt binnen een redelijke termijn en uiterlijk 15 november voor het eerste semester en 1 maart voor het tweede semester; instellingen die dit wensen kunnen via een specifieke procedure in het onderwijs- en examenreglement van de instelling uitzonderlijk beslissen over laattijdige inschrijvers;*

▪ *er is een duidelijke bekendmaking bij wie intern beroep kan worden ingesteld.*

- In artikel 23 e.v. van het Onderwijs- en Examenreglement wordt de procedure omtrent het aanvragen van vrijstellingen omschreven. De student heeft zijn aanvraag conform deze procedure ingediend.
- De weigering werd als volgt gemotiveerd door de opleiding: “*Bewijskracht voor EHBO mag niet ouder zijn dan 5 jaar. Ik vind trouwens geen bijkomende verwijzing naar EHBO...*”

Op pagina 17 van de ‘handleiding ISP’ staat duidelijk vermeld hoe een vrijstelling EHBO kan worden bekomen:

Wie komt in aanmerking voor vrijstelling EHBO?

-Diploma verpleegkunde (bachelor/ graduaat/ A1 + 4de graad / A2 / HBO5): + bewijs van navorming EHBO de laatste 5 jaar

-Diploma van arts

-Brevet eerste hulp (basiscursus) van 12 u Rode Kruis of een andere erkende instelling dat niet ouder is dan 5 jaar.

-Brevet helper (vervolgcursus Rode Kruis) 12 u dat niet ouder is dan 5 jaar.

- Cursus bedrijfseerstehulp (20 u) / bedrijfseerstehulp via e-learning

Het attest van de student dateert evenwel van 2010. De door de student voorgelegde bewijzen kunnen bijgevolg niet worden weerhouden.

Wat betreft het argument dat EHBO niet wettelijk verplicht is voor een leraar, verwijst de commissie naar de ‘basiscompetenties leerkracht’ (cf. Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de basiscompetenties van de leraren) waarin duidelijk vermeld staat:

2.6 De leraar heeft aandacht voor de fysieke en geestelijke gezondheid van de lerende(n).

Dit is tevens terug te vinden in de Domeinspecifieke Leerresultaten zoals vermeld in de ECTS-fiche van het overkoepelend OPO (Leren in maatschappelijk betrokken onderwijs):

T 8: zorg opnemen voor veiligheid en fysiek welzijn

Naar bovenstaande wordt ook verwezen in het competentieboekje, dat ter beschikking wordt gesteld aan de studenten.

Gelet op bovenstaande oordeelt de beroepscommissie dat de beslissing conform het ‘Reglement EVC-EVK en algemene voorschriften inzake vrijstellingen’ werd genomen.

- De beroepscommissie concludeert om bovenstaande redenen, na grondige beraadslaging en heroverweging van het administratief dossier, de eerder genomen beslissing te handhaven.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij werpt geen excepties op.

De Raad ziet ook geen aanleiding tot ambtshalve opmerkingen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Onderzoek van de middelen

Enig middel

Verzoeker beroept zich – zo de Raad het goed begrijpt – in een enig middel op het *patere legem*-beginsel en het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker zet zijn middel uiteen als volgt (de Raad haalt, twee taalkundige verbeteringen daargelaten, letterlijk aan):

“De beroepscommissie heeft het administratief dossier wel NIET grondig doorgenomen. Ik citeer = ‘Het attest van de student dateert evenwel van 2010’. Dit klopt niet! Maar het is van geen belang, WANT =

De beroepscommissie vermeld[t] daarbij ZELF als de voorwaarden voor de vrijstelling, zie de beschouwingen van de beroepscommissie, ik citeert = ‘Op pagina 17 van de ‘handleiding ISP’ staat duidelijk vermeld hoe een vrijstelling EHBO kan worden bekomen. Of anders gesteld = wie moet EHBO attest professioneel? De beroepscommissie haalt daarbij ZELF aan dat alle vrijstellingsgronden CONTRADICTORISCH zijn, want niet in overeenstemming met de wet en dus onwerkzaam, dus niet verplichtend. Bvb. ‘Cursus bedrijfseerstehulp’. Ik verwijs naar art. 4 van het KB 15 december 2010 – Koninklijk besluit betreffende de eerste hulp die verstrekt wordt aan werknemers die het slachtoffer worden van een ongeval of die onwel worden.

Art. 4 §1. De werkgever stelt (...) aan die deze opdracht is toegewezen (...).

Dus niet iedere werknemer moet de eerste hulp kunnen verstrekken! Aangezien ik dus nergens in dienst ben, en dus ook niet bij Vives – ik ben student bij Vives – is er geen enkele wettelijke bepaling die mij enige kennis van de eerste hulp oplegt. Ik heb ook geen uitzicht op een aanstelling als leraar.

Verdere opmerkingen zoals daar zijn : ‘2.6 De leraar heeft aandacht voor de fysieke en geestelijke gezondheid van de lerende(n)’ en ‘T8: zorg opnemen voor veiligheid en fysiek welzijn’ houden geen enkele wettelijke verwijzing in zich m.b.t. een cursus EHBO. Het opbellen van een ambulance kan daar ook aan voldoen (zie hieronder). Overigens gaat de tekst duidelijk over preventiemaatregelen.

Ik citeer het opgeheven besluit = (oud besluit in voege tot 2019)

‘2.6.2 dringende verzorgingstaken uitvoeren en indien nodig hulp invoeren.’

Nergens en in geen enkele bewoording staat vermeld dat men een attest van EHBO moet behalen als leraar (in het besluit) (dus vrijstellingsgronden zijn dan ook zonder werking).

[Ten slotte] heeft de beroepscommissie het over ‘een leerresultaat’, maar er is geen sprake van een leerdoel.

Het kan dus niet dat het niet slagen voor een EBHO cursus, een algemeen ‘niet geslaagd’ als resultaat kan veroorzaken.

FAZIT/EIS =

De gevraagde vrijstelling voor het onderdeel (OPO) EHBO moet worden toegekend. Althans in de zin dat de niet-deelname aan de cursus EHBO geenszins de oorzaak kan zijn voor het niet slagen van de gehele opleiding, verkort traject professionele bachelor voor secundair onderwijs (pedagogisch-didactisch getuigschrift).

Er bestaat geen enkele wet, noch besluit, noch decreet, noch ARAB beschikking, dat stelt dat een leraar over een EHBO attest moet beschikken, of zelfs maar een EHBO opleiding moet hebben gevolgd.

De vrijstelling is dus DE FACTO voor iedereen.”

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij dat de interne beroepscommissie verzoekers beroepsschrift zorgvuldig heeft onderzocht, rekening heeft gehouden met alle

argumenten en na afweging van alle elementen in het dossier tot de vaststelling is gekomen dat de weigering van de aanvraag tot vrijstelling voor het opleidingsonderdeel 'EHBO' correct en objectief werd genomen.

De bestreden beslissing werd volgens verwerende partij genomen conform het onderwijs- en examenreglement. Zij stipt ook aan dat verzoeker geen kritiek uit op de motivering van de bestreden beslissing.

Wat het vrijstellingenbeleid betreft, baseert verwerende partij zich op het 'Reglement EVC-EVK en algemene voorschriften inzake vrijstellingen' van de Associatie KU Leuven, waarin het volgende is bepaald:

“Elke instelling van de associatie bepaalt in haar onderwijsregeling hoe de beoordeling van EVK's plaatsvindt (procedure), hierbij gebruik makend van de binnen de associatie gemeenschappelijk afgesproken formele kwaliteitscriteria en inhoudelijke aandachtspunten.

- De beslissingsprocedure moet duidelijk vastliggen in het onderwijsreglement, met bepaling van de eindverantwoordelijke; de instelling kan bepalen dat de aanvraag uiterlijk voor een bepaalde datum (begin eerste semester; begin tweede semester bij heroriëntatie) wordt ingediend;
- er moet duidelijk zijn aangegeven hoe de aanvraag moet gemotiveerd zijn en welke elementen in het dossier moeten opgenomen zijn;
- de beoordeling gebeurt binnen een redelijke termijn en uiterlijk 15 november voor het eerste semester en 1 maart voor het tweede semester; instellingen die dit wensen kunnen via een specifieke procedure in het onderwijs- en examenreglement van de instelling uitzonderlijk beslissen over laattijdige inschrijvers;
- er is een duidelijke bekendmaking bij wie intern beroep kan worden ingesteld.

Verwerende partij licht verder toe dat de procedure omtrent het aanvragen van vrijstellingen wordt omschreven in artikel 23 van het onderwijs- en examenreglement.

Inhoudelijk zet verwerende partij uiteen dat studenten bij aanvang van de opleiding de volgende documenten ontvangen die te dezen van belang zijn: de 'handleiding ISP' (stuk 9 administratief dossier) en het 'competentieboekje Verkorte Educatieve Bacheloropleiding' (stuk 10 administratief dossier). Zij wijst erop dat op pagina 17 van de 'handleiding ISP' is vermeld hoe een vrijstelling EHBO kan worden bekomen:

“Wie komt in aanmerking voor vrijstelling EHBO?

-Diploma verpleegkunde (bachelor/ graduaat/ A1 + 4de graad / A2 / HBO5): + bewijs van navorming EHBO de laatste 5 jaar

- Diploma van arts
- Brevet eerste hulp (basiscursus) van 12 u Rode Kruis of een andere erkende instelling dat niet ouder is dan 5 jaar.
- Brevet helper (vervolgcursus Rode Kruis) 12 u dat niet ouder is dan 5 jaar.
- Cursus bedrijfseerstehulp (20 u) / bedrijfseerstehulp via e-learning.”

en zij stelt dat het attest dat verzoeker ter ondersteuning van zijn aanvraag indiende, dateert van 2011. Bovendien, zo vervolgt verwerende partij, wordt op dat attest geen enkele vermelding gemaakt van EHBO. In dat geval kan een student conform de handleiding niet in aanmerking komen voor een vrijstelling.

De redenen die verzoeker aanhaalt waarom een EHBO-attest niet verplicht zou zijn, overtuigen verwerende partij niet. Zij wijst erop dat het opleidingsonderdeel ‘EHBO’ deel uitmaakt van het curriculum en dus wel degelijk moet worden behaald. In repliek op de stelling van verzoeker dat EHBO niet wettelijk verplicht is om het ambt van leraar uit te oefenen, verwijst verwerende partij naar de ‘basiscompetenties leerkracht’ (‘Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de basiscompetenties van de leraren’), waarin is vermeld:

“2.6 De leraar heeft aandacht voor de fysieke en geestelijke gezondheid van de lerende(n).”

Zij verwijst tevens naar de Domeinspecifieke Leerresultaten zoals vermeld in de ECTS-fiche van het overkoepelend opleidingsonderdeel ‘Leren in maatschappelijk betrokken onderwijs’:

“T8: zorg opnemen voor veiligheid en fysiek welzijn.

waaraan ook in het voormelde Competentieboekje wordt gerefereerd.

Verzoekers verwijzing naar het koninklijk besluit van 15 december 2010 ‘betreffende de eerste hulp die verstrekt wordt aan werknemers die slachtoffer worden van een ongeval of die onwel worden’ is voor verwerende partij niet duidelijk, aangezien dit besluit enkel van toepassing is op de eerste hulp aan werknemers. De redenering van verzoeker – dat hij geen werknemer is en dit besluit aldus niet van toepassing is, zodat dit vak geen deel zou mogen uitmaken van het curriculum – overtuigt verwerende partij dan ook geenszins. Zij voegt eraan toe dat het bovendien niet noodzakelijk is dat er voor ieder opleidingsonderdeel een wettelijke bepaling voorhanden is.

De bewering dat verzoeker geen uitzicht heeft op een aanstelling als leraar, ontslaat hem naar oordeel van verwerende partij niet van de noodzaak om te voldoen aan de criteria teneinde te slagen voor een opleidingsonderdeel, dan wel de opleiding in haar geheel.

Wat ten slotte verzoeker betoogt inzake het niet slagen voor een EHBO-cursus en de eventuele gevolgen daarvan op het ‘algemeen niet slagen’, is voor verwerende partij een heel andere kwestie, die niet het voorwerp van het intern beroep uitmaakte, en ook niet van de vrijstellingsprocedure als dusdanig.

Beoordeling

Zonder dat daarvoor een wettelijke grondslag is vereist, kan verwerende partij binnen haar onderwijsvrijheid bepalen dat zij voor het opleidingsonderdeel ‘Leven in maatschappelijk betrokken onderwijs’ het aspect ‘EHBO’ als een – noodzakelijke, want de student moet voor alle onderdelen slagen – deelcompetentie wenst op te nemen.

Wat de bevoegdheid betreft, is de bestreden beslissing bijgevolg alvast niet onwettig.

Verwerende partij moet verder worden bijgetreden in haar analyse dat het door verzoeker aangehaalde koninklijk besluit van 15 december 2010 ‘betreffende de eerste hulp die verstrekt wordt aan werknemers die slachtoffer worden van een ongeval of die onwel worden’ *in casu* volstrekt irrelevant is.

Om daartoe te besluiten volstaat lectuur van artikel 1 van dat besluit, dat stelt dat het van toepassing is “op de werkgevers en de werknemers, evenals op de daarmee gelijkgestelde personen, bedoeld in artikel 2 van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk”. Zoals verzoeker zelf terecht opmerkt, is hij in de rechtsverhouding met verwerende partij noch een werkgever, noch een werknemer.

Krachtens de artikelen I.3, 70°, II.199 en II.273 van de Codex Hoger Onderwijs sluit de student met de hogeronderwijsinstelling bij inschrijving een toetredingsovereenkomst.

De student is in de mogelijkheid om, na voorafgaande kennisname van de regels die de instelling eenzijdig bepaalt – waaronder het onderwijs- en examenreglement, de rechtspositieregeling, de modaliteiten en vereisten die in ECTS-fiches worden vastgelegd – met

kennis van zaken te beslissen of hij met die voorwaarden kan instemmen, en zo ja op basis daarvan een inschrijving te nemen.

Hij verbindt zich er aldus in voorkomend geval toe om de bepalingen van het onderwijs- en examenreglement na te leven, met inbegrip van de richtlijnen die zijn opgenomen in de ECTS-fiches.

In de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel ‘Leven in maatschappelijk betrokken onderwijs’ (3 studiepunten), is ten belope van 1 studiepunt het onderdeel ‘EHBO’ opgenomen.

Door in te schrijven, heeft verzoeker zich onderworpen aan de toepassing van de ECTS-fiche en de bepalingen die ter uitvoering daarvan zijn vastgelegd.

Verwerende partij beschikt, binnen de grenzen van het recht, ook over de bevoegdheid om te bepalen in welke gevallen een vrijstelling kan worden bekomen. Te dezen zijn die voorwaarden uiteengezet op pagina 17 van de ‘handleiding ISP’.

Op basis van de voorliggende stukken is niet aangetoond dat verzoeker aan één van die voorwaarden voldoet.

De bestreden beslissing is derhalve niet onregelmatig.

Het enig middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 19 december 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder

Jan Geens

Henri Verhaaren

Voorzitter van de Raad

bestuursrechter – bijzitter

bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs

eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.194 van 21 december 2022 in de zaak 2022/0911

In zake: Bert VAN LOOCK
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Christophe Vangeel
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Lange Lozanastraat 24
alwaar keuze van woonplaats wordt gedaan

tegen:

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 31 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van de Katholieke Universiteit Leuven van 25 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en het examencijfer van 7/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Master’s Thesis’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 december 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Christophe Vangeel, die verschijnt voor verzoekende partij en Antoon Boon, die verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

Na de zitting is aan verwerende partij een bijkomende termijn verleend om stukken neer te leggen met betrekking tot het precieze tijdstip van (de registratie van) verzoekers intern beroep, en aan verzoeker om over die stukken nog standpunt in te nemen.

De debatten zijn gesloten en de zaak is vervolgens op de zitting van 21 december 2022 in beraad genomen.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Master-na-master Safety Engineering’.

Tot verzoekers curriculum behoort het opleidingsonderdeel ‘Master’s Thesis’. Hij behaalt daarvoor een examencijfer van 7/20.

Tegen die beslissing stelt verzoeker een intern beroep in.

Na verzoeker op 5 oktober 2022 te hebben gehoord, verwerpt de vicerector Studentenbeleid van de Katholieke Universiteit Leuven dat beroep op 25 oktober 2022.

“[...]

Motivering door uw faculteit

In opvolging van uw beroep heb ik informatie opgevraagd bij uw faculteit.

U kwam zelf met het onderwerp van uw masterproef. Bij de start was uw thema onvoldoende uitgewerkt om een promotor met de nodige expertise te kunnen toewijzen. Verschillende keren heeft prof. [Bo.] u gevraagd om probleemstelling en doelstelling op een one-pager neer te schrijven, dit heeft u nagelaten. Hierdoor was er geen goede afbakening hetgeen een goed onderzoek in de weg stond en wat zich in het finale resultaat vertaald zag.

Prof. [Bo.] zorgde er ook voor dat u werd uitgenodigd voor een bijeenkomst van 50 specialisten uit de industrie waarbij u de mogelijkheid had om na te vragen hoe ze te werk gingen en om zo tot een onderbouwd resultaat te komen en gefundeerde aanbevelingen te doen. U benutte deze mogelijkheid veel te weinig.

Op basis van een tussentijdse rapportering over de thesis, heeft prof. [Be.] begin mei per email aan u aangegeven dat er een onderzoekscomponent moet vervat zitten in de thesis en dat uw eigen inbreng duidelijk moet zijn. U antwoordde hierop “De

onderzoekscomponent is een evaluatie van bepaalde cyber security veiligheidsstudies die toegepast worden/kunnen worden en een uitwerking van de implementatie van cyber security bij een green field nieuwe plant.” Eind juni, toen u de ombuds had gecontacteerd was de thesis onvoldoende uitgewerkt en was er geen resultaat in de thesis aanwezig. Op basis daarvan én in overleg met de promotor, heeft prof. [Be.] in een gesprek met u aangegeven welke bijdrage noodzakelijk was om een eigen inbreng en resultaat te verkrijgen in uw werk. Dit was geen nieuwe onderzoeksvraag.

Hogervermelde tekortkoming is niet geremedieerd geweest, want de assessoren hadden volgende opmerking: “There is no clear contribution of the student. A very limited amount of anecdotal Information is collected. A systematic survey as expected from a master thesis level is missing.”

Bij de presentatie van uw werk kreeg u deze twee vragen waar u onvoldoende op kon antwoorden. Dit gaf aan dat u onvoldoende kennis had van het onderwerp.

What has possibly the biggest impact on your installation, an incident on your BPCS or an incident on your SIS System? The second question was the incident description of the Stuxnet case in Iran.

Zoals voor alle master-na-master opleidingen wordt een hoge mate van maturiteit bij de studenten verwacht. Ze hebben immers al een initiële master behaald en kennen de verwachtingen voor een master thesis.

Mijn beslissing

Het was lang onduidelijk wat uw onderzoeksvraag precies was, wat maakte dat een toewijzing van de juiste promotor moeilijk was. U had het zelf ook zeer moeilijk om uw onderzoeksvraag goed te omschrijven en duidelijk te maken wat uw eigen inbreng zou zijn. Pas na het gesprek met prof. [Be.] ging u echt aan de slag met uw survey. Zowel prof. [Be.] als prof. [Bo.] zijn van mening dat u bij dat overleg eind juni geen nieuwe onderzoeksvraag kreeg, maar slechts een verduidelijking zodat u eindelijk aan de slag kon gaan.

Tijdens het proces kon u dus wel op begeleiding rekenen. Zowel prof. [Be.] (eind juni) als prof. [Bo.], die u uitnodigde voor een bijeenkomst van experts en u feedback gaf op uw vragen (bv. in april) trokken zich het lot van uw masterproef aan. Het is evenwel aan de student om tijdig te starten en voortgang te maken met het werk. Enkel wannéér de begeleiding vanuit de opleiding gebreken vertoont die een duidelijk verband hebben met het eindresultaat, kan de begeleiding ingeroepen worden als argument voor een examenbetwisting. Dit is hier niet het geval. Dit wordt bevestigd door de evaluatie van de assessoren waarbij punten vermeld worden waar u tijdens het proces op bent gewezen zoals het ontbreken van een duidelijke bijdrage vanuit de student.

Wanneer er pas zo laat aan hét fundamentele werk van een masterproef begonnen wordt is er zeer weinig ruimte voor vergissingen en correctie. U kreeg enkele weken voor de deadline nog corrigerende richtlijnen van prof. [Bo.] voor de survey. Deze aanwijzingen kon u niet meer verwerken in uw eindproduct. De oorzaak hiervan ligt evenwel niet bij het laattijdig geven van deze richtlijnen door uw promotor, maar bij de late opstart van uw onderzoek. Als student dient u ook rekening te houden met het feit dat in de

vakantieperiode de begeleiders van de opleiding minder beschikbaar zijn. Een goede planning maken die hiermee rekening houdt is van belang.

Wat prof. [Be.] eind juni deed was u in staat stellen om voortgang te maken met uw masterproef. Tot dan waren er immers nog geen resultaten. U beweert dat de begeleiding vanuit de opleiding aan de basis ligt van de trage voortgang van uw masterproef. Het is evenwel duidelijk dat een student steeds aan het stuur zit van zijn eigen masterproef. Een masterstudent, zeker binnen een master-na-master, dient in staat te zijn om zelf een goed afgebakende onderzoeksvraag te formuleren, het onderzoek op te zetten (gebruik makend van de mogelijkheden die door de opleiding, prof. [Bo.] in het bijzonder, geboden werden) en dit te vertalen in duidelijke resultaten en in een degelijk geschreven tekst. Uit het dossier blijkt niet dat u één van deze aspecten zelfstandig tot een goed einde kon brengen.

U zou ook in staat moeten zijn om uzelf inhoudelijk in te werken in het thema van een onderzoeksvraag die u zelf voorstelde, maar u kon niet antwoorden op de inhoudelijke en conceptuele vragen die u gesteld werden tijdens de presentatie. Dat u de meerwaarde van uw methoden niet kon inschatten of in vraag stellen omdat ze voorgesteld werden door prof. [Be.] en prof. [Bo.] en omdat u niet voor die specifieke industrie werkt geeft aan dat u nog onvoldoende competenties hebt ontwikkeld om op niveau van deze advanced masterzelfstandig onderzoek te verrichten.

Op basis van bovenstaande elementen beslis ik dat het punt voor ‘Master’s thesis’ (H02E8A) op correcte wijze tot stand is gekomen en voldoende gemotiveerd is. Ik beslis dat de score ongewijzigd blijft 7/20.”

Dat is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtcollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern

beroep “verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij” de Raad (*Parl. St.* VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16). De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, *RW* 1999-00, 850).

De vraag of verzoeker op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld en uitgeput, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Uit het administratief dossier (stuk 1) blijkt dat de proclamatie van het examenresultaat plaatsvond op 15 september 2022. Dat wordt door verzoeker ook niet betwist.

Dat betekent, zoals de Raad hieronder nader uiteenzet, dat de beroepstermijn loopt van 16 september tot en met 22 september 2022.

Het intern beroep dat door verzoeker werd ingediend, vermeldt geen datum. Evenmin bevindt er zich in de aan de door partijen neergelegde stukken een bewijs via welke weg dit beroep werd ingediend, zodat er geen vaste datum aan kon worden gegeven.

Verzoeker vermeldt in zijn beroepsschrift wel uitdrukkelijk dat hij zijn intern beroep op 23 september 2022 heeft ingesteld:

“Verzoeker verkreeg het cijfer van 7/20 voor zijn Master’s Thesis.
Hij kon zich niet vinden in dit resultaat en stelde op 23.09.2022 bewarend beroep in, hetgeen op 28.09.2022 werd aangevuld met zijn argumentatie.”

Dat stemt overeen met wat in de aanhef van de bestreden beslissing is vermeld:

“Op 23 september ontving ik het bewarend beroep dat u instelde tegen het examenresultaat dat u behaalde (7/20) voor ‘Master’s Thesis’[...]”

en met wat verwerende partij in haar antwoordnota uiteenzet:

“De student tekende op 23 september beroep aan tegen dit examenresultaat [...]”

Aangezien er aldus vragen rijzen over de tijdigheid, en dus de ontvankelijkheid, van het intern beroep, heeft de Raad aan partijen op 14 december 2022 verzocht om standpunt in de nemen:

“De proclamatie vond plaats op 15 september 2022 (stuk 1 administratief dossier). Dat betekent dat de vervalltermijn voor het instellen van een intern beroep liep van vrijdag 16 tot donderdag 22 september 2022. Het intern beroep dat partijen neerleggen, is een niet-gedateerde brief. Verzoeker stelt evenwel in zijn verzoekschrift dat hij op 23 september 2022 een bewarend intern beroep heeft ingesteld, en verwerende partij vermeldt eveneens de datum van 23 september in de antwoordnota.

Op het eerste gezicht derhalve, is het intern beroep laattijdig ingesteld. Aangezien de ontvankelijkheid aan de openbare orde raakt, dient de Raad dit desnoods ambtshalve vast te stellen.

Partijen worden verzocht hieromtrent schriftelijk standpunt in de nemen, en dit per e-mail uiterlijk vrijdag 16 december 2022 om 15u00 aan de Raad en aan de wederpartij over te maken.”

Standpunt van partijen

Verwerende partij antwoordt met een e-mail van 14 december 2022:

“De bekendmaking van de examenresultaten gebeurde op 15 september (om 20:01). De student tekende op 23 september (om 00:00) bewarend beroep aan (zie bijlage ‘bewarend beroep’). Op 28 september (om 03:57) stuurde hij bijkomende argumentatie voor zijn beroep door (zie bijlage ‘intern beroep’ en cfr. bijlage 3 bij onze antwoordnota) Wij leggen ons neer bij de wijsheid van de Raad inzake de verdere behandeling van deze zaak.”

Verzoeker zijnerzijds beantwoordt deze vraag met een e-mail van 15 december 2022:

“Verzoeker stelde zijn intern beroep in via het online formulier op de website van verweerster. Dit deed hij net voor middernacht op 22.09.2022, hij ontving de ontvangstbevestiging hiervan op 23.09.2022 om 00.00u.

Dit geeft dan ook aan dat zijn beroep voor middernacht, werd ingediend met name op 22.09.2022.

Zijn intern beroep werd binnen de beroepstermijn van 7 kalenderdagen ingediend.

Naar aanleiding van de debatten ter zitting, heeft verwerende partij nog de volgende toelichting gegeven. Zij deelt in een e-mail van 19 december 2022 mee dat het intern beroep wordt ingesteld middels een webformulier, dat de automatisch gegenereerde bevestigingsmail is verzonden op 23 september 2022 om 0u00 (zonder aanduiding van seconden), dat het beroep in de databank is opgeslagen op 23 september 2022 om 0u00:00” en in de achterliggende sharepoint is bewaard op 23 september 2022 om 0u00:01”. Verwerende partij licht toe dat deze stappen normaliter onmiddellijk na elkaar volgen, dat niet kan worden nagegaan wanneer verzoeker het bericht aan zijn zijde heeft verzonden, maar dat dit een kwestie van milliseconden is.

Verwerende partij besluit dat zij niet kan uitsluiten dat verzoeker zijn beroep vóór middernacht – dus nog op 22 september 2022 – heeft ingediend, en enkel kan achterhalen dat de bijlage bij het bewaard beroep door verzoeker laatst werd bewaard op 22 september 2022 om 23u58.

Met een e-mail van 20 december 2022 deelt verzoeker mee dat het door verwerende partij aangehaalde document inderdaad werd opgeslagen op 23u58 en dat hij geen bezwaar heeft tegen de conclusie van verwerende partij luidend: “Het definitief indienen van het beroep is dus ergens tussen 23:58 en 0:00 te situeren.”

Verzoeker stipt nog aan dat verwerende partij het intern beroep wel degelijk ontvankelijk had bevonden.

Beoordeling

Krachtens artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs beschikt de student die een intern beroep tegen een studievoortgangsbeslissing wil instellen daartoe over een vervaltermijn van zeven kalenderdagen, die in het geval van een examenbeslissing ingaat de dag na de proclamatie.

Het staat vast dat de proclamatie te dezen is geschied op 15 september 2022. De termijn om tegen een examenbeslissing een intern beroep in te stellen liep derhalve van vrijdag 16 september 2022 tot donderdag 22 september 2022.

Beide partijen, initieel dus ook verzoeker, stellen dat het intern beroep werd ingesteld op 23 september 2022, zijnde buiten de beroepstermijn.

Op basis van de stukken waarop de Raad vermag acht te slaan, kan niet worden vastgesteld dat verzoeker zijn intern beroep vóór 23 september 2022 – dus vóór middernacht, zoals verzoeker aanvoert – heeft ingediend.

Verwerende partij legt een e-mail voor, houdende de bevestiging van ontvangst van het intern beroep. Die e-mail vermeldt: “Vrijdag 23 september 2022 0:00”. Dit is dus niet vóór middernacht, en evenmin nog op 22 september 2022, de laatste nuttige dag voor het intern beroep.

De Raad herhaalt daarbij dat beide partijen, zowel verwerende partij bij het nemen van de bestreden beslissing als verzoeker in zijn beroepsschrift voor de Raad, uitdrukkelijk van een indiening op 23 september 2022 zijn uitgegaan.

Dat het beroep ergens tussen 23u58 en 0u00 moet zijn ingesteld, is slechts giswerk. Gelet op de verklaring van verwerende partij, dat het tijdsverloop tussen het indienen en het registreren *c.q.* bewaren van het intern beroep slechts “een kwestie van milliseconden” is, kan het materieel niet worden uitgesloten dat het beroep om 0u00 – en dus op 23 september 2022 – is ingediend.

Er bevindt zich in het dossier geen enkel stuk dat toelaat met zekerheid vast te stellen dat verzoeker zijn intern beroep vóór dat tijdstip, en dus nog op 22 september 2022, heeft verzonden. De Raad betreurt dat de beoordeling een zaak van (fracties van) seconden is, maar het is uiteindelijk de beslissing van verzoeker geweest om zijn intern beroep dermate tegen het einde van de beroepstermijn te verzenden dat de kwestie aldus aan de orde komt.

De Raad moet derhalve vaststellen dat het intern beroep buiten de daartoe voorziene termijn werd ingesteld, en dus onontvankelijk had moeten worden verklaard.

Die vaststelling brengt met zich dat ook het beroep bij de Raad niet ontvankelijk is.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 21 december 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.190 van 19 december 2022 in de zaak 2022/0940

In zake: Finley REDANT
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Tom Peeters en Sophie Groetaers
 kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
 Borsbeeksebrug 36 bus 9
 alwaar keuze van woonplaats wordt gedaan

tegen:

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 28 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van de Katholieke Universiteit Leuven van 21 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en het examencijfer van 8/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Master’s Thesis’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 december 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Sophie Groetaers, die verschijnt voor verzoekende partij, en Antoon Boon, die verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Master in Electrical Engineering’.

Tot verzoekers curriculum behoort het opleidingsonderdeel ‘Master’s Thesis’. Hij behaalt daarvoor een examencijfer van 8/20.

Tegen die beslissing stelt verzoeker op 23 september 2022 een intern beroep in.

Op 21 oktober 2022 beslist de vicerector Studentenbeleid van de Katholieke Universiteit Leuven als interne beroepsinstantie om dat beroep ongegrond te verklaren.

Dat is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid - intrekking

Standpunt van partijen

Met een e-mail van 27 november 2022 deelt verwerende partij mee dat de bestreden beslissing is ingetrokken, en dat ten aanzien van verzoeker een nieuwe beslissing zal worden genomen.

Verzoeker meldt met een e-mail van 7 december 2022 dat gelet op het feit dat verwerende partij de bestreden beslissing heeft ingetrokken en in de procedure voor de Raad geen antwoordnota neerlegt, hijzelf ook geen wederantwoordnota zal neerleggen.

Beoordeling

Het staat tussen partijen niet ter discussie dat de bestreden beslissing werd ingetrokken.

Huidig beroep heeft daardoor zijn voorwerp verloren en is doelloos geworden, en bijgevolg ook onontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 19 december 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.191 van 19 december 2022 in de zaak 2022/0949

In zake: xxx
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Christophe Vangeel
 kantoor houdend te 2018 Antwerpen
 Lange Lozanastraat 24
 alwaar keuze van woonplaats wordt gedaan

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 12 november 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van 25 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en het examencijfer van 9/20 voor de opleidingsonderdelen ‘Micro-economie’ en ‘IT voor bedrijfsbeleid’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 december 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Christophe Vangeel, die verschijnt voor verzoekende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven het schakelprogramma en in de ‘Master of Science in de bedrijfskunde’.

Voor de opleidingsonderdelen ‘Micro-economie’ en ‘IT voor bedrijfsbeleid’ behaalt verzoeker een examencijfer van 9/20.

Op 22 september 2022 stelt verzoeker tegen die beslissing een intern beroep in (enkele voetnoten zijn weggelaten):

“II.1. Schending *patere legem*-beginsel

Wat betreft de grond van de zaak stellen we vast dat verzoeker voor beide opleidingsonderdelen op dezelfde onregelmatigheid botst.

De quoteringswijze die werd toegepast is niet verenigbaar met de eigen regels van de VUB.

De instelling is gebonden door de voorschriften die zijzelf heeft vastgelegd. Toch kiest men ervoor de bepalingen van de eigen studiedeelfiche niet te volgen.

Zo lezen we nergens in de studiedeelfiches (Stuk 3,4) van beide opleidingsonderdelen dat er sprake is van afwijkende scoringsregels. Alsnog stelde verzoeker vast op zijn examen dat er gebruik werd gemaakt van gis-correctie.

Nergens is enige andere bepaling terug te vinden die de student in kennis zou stellen van het feit dat er sprake is van een afwijkende scoringsregel.

Deze handelswijze gaat dan ook in tegen het *patere legem*-beginsel en kan bijgevolg geen standhouden.

Daarbij is de rechtspraak ook zeer duidelijk hieromtrent:

“Wil men afwijkende scoringsregels toepassen, is het nodig dat daar een rechtsgrond voor bestaat. In de ECTS-fiche of het OER moet deze werkwijze duidelijk op voorhand gesteld worden.”

“Het is cruciaal dat voor de start van het academiejaar alle belangrijke elementen van de examenverrichtingen met verstrekkende gevolgen aan de student op een transparante wijze meegedeeld worden. Deze informatie moet geplaatst worden op een plaats waar elke student ze permanent kan raadplegen.”

Op basis van bovenstaande rechtspraak dienen we dan ook te besluiten dat de toegepaste giscorrectie niet rechtmatig tot stand kwam en het cijfer van verzoeker herzien dient te worden waardoor hij weldegelijk voor beide opleidingsonderdelen credits behaalt.

II.[2]. Schending zorgvuldigheids- vertrouwens- en rechtzekerheidsbeginsel

Het mag duidelijk wezen dat de handelswijze van de universiteit uiterst onzorgvuldig is en op geen enkele wijze als rechtsgeldig kan worden aanzien.

Het is alleszins volstrekt ontoelaatbaar om pas tijdens het afleggen van een opleidingsonderdeel een afwijkende scoringsmethode te hanteren.

Het postfactum opleggen van bepaalde wegingsfactoren is kennelijk onzorgvuldig en in strijd met het vertrouwensbeginsel.

In casu dienen we eveneens vast te stellen dat er over duidelijk communicatie voorafgaand aan de evaluatie geen sprake is.

Deze giscorrectie kwam dan ook onrechtmatig tot stand en kan niet toegepast worden.

Er vindt dan ook een schending plaats van het rechtszekerheids- of vertrouwensbeginsel.

De vaste rechtspraak van de Raad van State stelt dat het rechtszekerheidsbeginsel of vertrouwensbeginsel inhoudt dat de inhoud van het recht voorzienbaar en toegankelijk moet zijn. De rechtszoekende moet in staat zijn in redelijke mate de gevolgen van een bepaalde handeling te voorzien op het tijdstip dat de handeling wordt verricht.

Wanneer we de bepalingen van dit beginsel echter toepassen in casu, dienen we vast te stellen dat verzoeker op geen enkele wijze de gevolgen van zijn handelingen kon voorzien aangezien hij slechts in kennis werd gesteld van de gewijzigde quoteringswijze en weging, tijdens het afleggen van zijn examens.

Om al deze redenen vraagt verzoeker de toepassing van de giscorrectie teniet te doen en zijn resultaten aanpassen zodat voor beide opleidingsonderdelen een slaagcijfer wordt behaald.”

De interne beroepscommissie van de faculteit Sociale Wetenschappen en Solvay Business School van de Vrije Universiteit Brussel behandelt dit beroep in zitting van 7 oktober 2022, en komt op 25 oktober 2022 tot de volgende beslissing:

“[...]

IV. TEN GRONDE

De student betwist zijn examencijfer voor het opleidingsonderdeel ‘Inleiding tot de micro-economie’ waarvoor hij een 9/20 behaalde, evenals zijn examencijfer voor het opleidingsonderdeel ‘Informatica voor bedrijfsbeleid’ waarvoor hij ook een 9/20 behaalde.

De grieven van de student zijn voor beide opleidingsonderdelen dezelfde en bestaan erin dat er een schending zou gebeurd zijn van het beginsel *patere legem*, het rechtszekerheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel. De quoteringswijze die werd toegepast zou namelijk niet in overeenstemming zijn met de bepalingen van de opleidingsonderdeelfiche, doordat bij de meerkeuzevragen giscorrectie werd toegepast.

De beroepscommissie stelt vooreerst vast dat bij de quoteringswijze van het examen voor het opleidingsonderdeel ‘Informatica voor bedrijfsbeleid’ geen giscorrectie werd toegepast. Het feitelijk uitgangspunt waarop de grief is geënt, kan derhalve niet worden bijgetreden wat dat opleidingsonderdeel betreft, waardoor de grief om die reden in zijn geheel moet worden verworpen in de mate die betrekking heeft op het examenresultaat ‘Informatica voor bedrijfsbeleid’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Inleiding tot de micro-economie’ stelt de beroepscommissie vast dat in de opleidingsonderdeelfiche het volgende wordt vermeld omtrent de beoordelingswijze van het examen:

“De beoordeling bestaat uit volgende opdrachtcategorieën:

Examen Schriftelijk bepaalt 100% van het eindcijfer

Binnen de categorie Examen Schriftelijk dient men volgende opdrachten af te werken:

- *Schriftelijk Examen met een wegingsfactor 1 en aldus 100% van het totale eindcijfer.*
Toelichting: Schriftelijk examen met oefeningen en theorievragen, open en/of meerkeuzevragen”

Wat de toepassing van de giscorrectie betreft, laat de beroepscommissie gelden dat de titularis van het opleidingsonderdeel een ruime autonomie heeft bij de wijze waarop een opleidingsonderdeel wordt georganiseerd, alsook in de wijze waarop de evaluatie en de feedback verloopt; de docent bepaalt hierbij vrij de vraagstelling en het relatieve gewicht van de vragen, voor zover de grenzen van de wettigheid en redelijkheid niet worden overschreden.

Teneinde met kennis van zaken te kunnen oordelen, heeft de beroepscommissie de docent om een toelichting gevraagd. De docent heeft meegedeeld altijd in het begin van het academiejaar tijdens de WPO's, maar ook bij latere bespreking van de examens, aan de studenten wordt meegedeeld dat giscorrectie wordt toegepast. Daarnaast wordt ieder jaar in een instructiefilmpje geplaatst op Canvas ten laatste in de week waarin het examen plaatsvindt, waarbij wordt toegelicht hoe het examen praktisch wordt georganiseerd. Ook het gegeven dat giscorrectie wordt toegepast, wordt hier nogmaals besproken. De vermelding op het examenblad is hiermee volledig in overeenstemming.

Gelet op het voormelde missen de argumenten van de student dat pas tijdens het afleggen van het examen melding zou zijn gemaakt van de giscorrectie of dat deze zelfs post factum zou zijn opgelegd, iedere feitelijke grondslag. Van een schending van de ingeroepen beginselen kan dan ook geen sprake zijn.

Ten overvloede wijst de interne beroepscommissie erop dat de student reeds voor de vierde keer het examen voor het opleidingsonderdeel 'Inleiding tot de micro-economie' heeft afgelegd, en dus mag worden aangenomen dat hij op de hoogte was van de manier waarop de evaluatie verloopt.

Gelet op het voorgaande heeft de student niet aangetoond dat het eindresultaat voor de opleidingsonderdelen 'Informatica voor bedrijfsbeleid' en 'inleiding tot de micro-economie' op een onrechtmatige wijze tot stand is gekomen. Het eindcijfer van 9/20 houdt voor beide opleidingsonderdelen stand.

V. BESLUIT

Het beroep wordt verworpen. De bestreden beslissing wordt bevestigd.”

Dit is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij doet gelden dat het beroep onontvankelijk is in de mate dat het is gericht tegen het examencijfer voor het opleidingsonderdeel ‘Informatica voor bedrijfsbeleid’.

Zij wijst erop dat verzoeker zijn intern beroep tegen de quoteringscijfers voor ‘Inleiding tot de micro-economie’ en ‘Informatica voor bedrijfsbeleid’ heeft gesteund op het argument dat ten onrechte giscorrectie is toegepast bij meerkeuzevragen. De beroepscommissie heeft evenwel vastgesteld dat voor het opleidingsonderdeel ‘Informatica voor Bedrijfsbeleid’ geen giscorrectie werd toegepast. In het huidig beroep, zo stelt verwerende partij, ontwikkelt verzoeker met betrekking tot dat opleidingsonderdeel geen grieven meer, zodat het beroep in dat opzicht niet ontvankelijk is en verzoeker kennelijk slechts de gedeeltelijke vernietiging van de bestreden beslissing beoogt, met name in de mate dat deze betrekking heeft op het opleidingsonderdeel ‘Inleiding tot de micro-economie’.

Verzoeker gaat in zijn wederantwoordnota op deze exceptie niet in.

Beoordeling

In zijn verzoekschrift duidt verzoeker het voorwerp van zijn beroep aan als volgt: “Verzoeker verhaalt zich tegen de beslissing d.d. 28 oktober 2022 van de Vrije Universiteit Brussel.” Verzoeker stelt verder dat de beroepscommissie nalaat “de voornaamste grieven te beantwoorden” zodat verzoeker zich tot de Raad wendt. Ten slotte preciseert verzoeker: “... heeft hij het resultaat ontvangen van de interne beroepsprocedure, hetgeen de aangevochten beslissing vormt”.

De Raad kan hieruit enkel begrijpen dat verzoeker de beslissing van de interne beroepscommissie integraal, en dus in al haar beschikkingen, aanvecht.

Samen met verwerende partij stelt de Raad evenwel vast dat verzoeker vervolgens in de uiteenzetting van zijn twee middelen, uitdrukkelijk enkel het opleidingsonderdeel ‘Inleiding tot de micro-economie’ ter sprake brengt.

Verzoeker besluit zijn verzoekschrift ook met: “Om al deze redenen vraagt verzoeker de toepassing van de giscorrectie teniet te doen en zijn resultaat [aan te passen] zodat hij voor het opleidingsonderdeel ‘Inleiding tot de micro-economie’ een [credit] behaalt.”

Bij gebreke aan middelen gericht tegen de bestreden beslissing in zoverre zij op het opleidingsonderdeel ‘Informatica voor Bedrijfsbeleid’ betrekking heeft, is het beroep in die mate onontvankelijk.

De exceptie is gegrond. De Raad behandelt het beroep verder enkel met betrekking tot het opleidingsonderdeel ‘Inleiding tot de micro-economie’.

V. Onderzoek van de middelen

Eerste middel

Verzoeker steunt een eerste middel op het legaliteitsbeginsel, het vertrouwensbeginsel, het motiveringsbeginsel, het *patere legem*-beginsel en artikel 17 van het onderwijs- en examenreglement.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert aan dat in geen enkel van de documenten – ECTS-fiche of andere – die betrekking hebben op het opleidingsonderdeel ‘Inleiding tot de micro-economie’ sprake is van een giscorrectie. Nochtans, zo stelt verzoeker, vereist de toepassing van die verbetermethode dat de studenten daarvan op voorhand in kennis zijn gesteld. Verzoeker betoogt verder dat in de hiërarchie der rechtsnormen de ECTS-fiche voorgaat op andere voorschriften, en dat verwerende partij in de ECTS-fiche van verschillende andere opleidingsonderdelen wél uitdrukkelijk de giscorrectie vermeldt.

Bij gebreke aan een vermelding van giscorrectie bij ‘Inleiding tot de micro-economie’, mocht verzoeker er derhalve vanuit gaan dat die verbeterwijze niet zou worden gehanteerd. Door zulks toch te doen, is volgens verzoeker het vertrouwensbeginsel geschonden, alsook artikel 17 van het onderwijs- en examenreglement dat bepaalt dat de ‘opleidingsonderdeelfiche’ (onder meer) de “examenvorm, de totstandkoming van het examencijfer” vermeldt.

Verzoeker wijst er vervolgens op dat hij in de interne beroepsprocedure uitdrukkelijk heeft aangevoerd dat de voor het opleidingsonderdeel ‘Inleiding tot de micro-economie’ gehanteerde

evaluatie het *patere legem*-beginsel schendt. De weerlegging van die kritiek aan de hand van een verwijzing naar een filmpje, overtuigt verzoeker niet. Aangezien het volledige filmpje niet ter beschikking is, schendt de bestreden beslissing voor verzoeker ook de materiële motiveringsplicht. Bovendien, zo voegt verzoeker eraan toe, wordt niet aangetoond dat in dat filmpje de giscorrectie werd aangekondigd.

De quoterings is volgens verzoeker bijgevolg niet gebeurd in overeenstemming met de eigen regels van verwerende partij.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij dat in de ECTS-fiche uitdrukkelijk is voorzien in het stellen van meerkeuzevragen. Op basis van die bewoordingen kan het volgens verwerende partij niet worden uitgesloten dat de titularis van het opleidingsonderdeel, bij de nadere uitwerking van de meerkeuzevragen, gebruik maakt van een giscorrectie. Zij betoogt dat het hanteren van een giscorrectie bij meerkeuzevragen geenszins ongebruikelijk is en het integendeel gaat om de meest gekende methode om een correctie voor raden door te voeren. Het staat daarbij, nog steeds volgens verwerende partij, aan de titularis van het opleidingsonderdeel om voor ieder examen te bepalen of en hoeveel meerkeuzevragen hij wenst te stellen, op welke wijze deze meerkeuzevragen vorm worden gegeven en op welke wijze deze zullen worden geciteerd (met of zonder giscorrectie, het zwaarder laten doorwegen van bepaalde vragen ten opzichte van andere vragen, ...).

Dit alles wordt naar oordeel van verwerende partij door de ECTS-fiche niet uitgesloten. Zij besluit dat uit de ECTS-fiche alleszins geenszins kan worden afgeleid dat de titularis *geen* giscorrectie zou mogen toepassen, en dat het omgekeerd ook niet zo is dat er geen gebruik zou kunnen worden gemaakt van een giscorrectie, louter en alleen omdat hier in de ECTS-fiche geen uitdrukkelijke verwijzing naar is opgenomen.

Verwerende partij is het ermee eens dat de titularis van het opleidingsonderdeel bij het nader uitwerken van het examen wel rekening moet houden met de grenzen van de wettigheid en redelijkheid. Het toepassen van een giscorrectie in het kader van een universitaire opleiding kan volgens verwerende partij echter niet worden beschouwd als een overschrijding van deze grenzen van wettigheid en redelijkheid.

Voorts betoogt verwerende partij dat ook artikel 17 van het onderwijs- en examenreglement er niet toe verplicht om in de ECTS-fiche toe te lichten dat gebruik zal worden gemaakt van een

systeem van giscorrectie op het schriftelijke examen. Die informatie is volgens verwerende partij niet begrepen onder “examenvorm, de totstandkoming van het examencijfer”.

In zijn wederantwoordnota betwist verzoeker de repliek van verwerende partij. Hij betwist de stelling dat de loutere vermelding van de mogelijkheid tot het stellen van meerkeuzevragen de student automatisch tot het besluit moet brengen dat er een giscorrectie zou worden toegepast.

Met betrekking tot de door verwerende partij voorgelegde schermafdruck van het filmpje met de vermelding van een giscorrectie, doet verzoeker gelden dat het zeer frappant is dat dit pas in de beroepsprocedure voor de Raad wordt voorgebracht en dat het volledige filmpje nog steeds niet voorligt. Verzoeker stipt ook aan dat bovendien duidelijk te lezen is dat de informatie betrekking heeft op de examenkans van januari 2022 en dat nog steeds niet is aangetoond dat de informatie te zijner beschikking was op het ogenblik van de betwiste examenkans. Verzoeker stelt dat hij slechts bij de ontvangst van zijn examenexemplaar voor het eerst van de giscorrectie in kennis werd gesteld.

Beoordeling

De Raad stelt vast dat geen van beide partijen het nuttig heeft geacht om de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel ‘Inleiding tot de micro-economie’ voor te leggen.

Verzoeker voegt bij zijn stukken drie ECTS-fiches, maar die hebben betrekking op ‘Inleiding tot management en HRM’ (stuk 3 verzoeker), ‘Arbeids- en organisatiepsychologie’ (stuk 4 verzoeker) en ‘Ondernemingsrecht’ (stuk 5 verzoeker) – verzoeker legt deze ECTS-fiches neer om aan te tonen dat daarin wél uitdrukkelijk een beoordeling met giscorrectie wordt vermeld. Verwerende partij voegt bij het administratief dossier, niettegenstaande wat is bepaald in artikel II.298, §1, 4° van de Codex Hoger Onderwijs (de Raad benadrukt):

“Art. II.298.

§1. Het administratief dossier dat door het bestuur uiterlijk samen met de antwoordnota aan de Raad en aan de verzoekende partij wordt bezorgd, bevat ten minste de volgende stukken:

1° [...]

4° de door het bestuur vastgelegde reglementaire bepalingen die op de bestreden beslissing van toepassing waren, waaronder in elk geval het onderwijs- en

examenreglement en in voorkomend geval *andere teksten met reglementaire strekking zoals de ECTS-fiche*, het stagereglement, de studiegids en het vademecum.
De stukken worden door het bestuur gebundeld en op een inventaris ingeschreven.”

evenmin de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel ‘Inleiding tot de micro-economie’. De Raad leidt uit de bestreden beslissing af dat verwerende partij niet betwist dat in de ECTS-fiche voor dat opleidingsonderdeel van een giscorrectie geen sprake is.

Uit de wél voorliggende stukken blijkt eensdeels dat de studenten in de januarizittijd 2022 middels een ‘instructiefilmpje’ erop zouden zijn gewezen dat een giscorrectie wordt toegepast (*“meerkeuze (met giscorrectie)”*) en dat een link naar die pagina met het oog op de tweede examenzittijd werd doorgezonden op 24 augustus, samen met andere instructies voor het examen (stuk 9 administratief dossier). Anderdeels is de giscorrectie vermeld op het examenformulier van de tweede examenzittijd zelf: *“De antwoorden op de meerkeuzevragen noteer je op het ‘Vierkeuze antwoordformulier’. Je duidt telkens het juiste (of meest passende) antwoord aan. Er is slechts één correcte oplossing. Er wordt een giscorrectie toegepast: een foutief antwoord kost een derde van de punten op die vraag. Een vraag niet beantwoorden geeft 0 op die vraag.”* (stuk 6 administratief dossier).

Zoals de Raad eerder reeds heeft aangegeven (R.Stvb. 10 september 2019, nr. 5.187) is het hanteren van een giscorrectie een essentieel element van de wijze waarop een opleidingsonderdeel wordt beoordeeld. Het tijdig verstrekken van informatie ter zake betekent in beginsel dat die informatie is opgenomen in de ECTS-fiche.

Daaruit volgt ook dat de principiële vrijheid van een docent om bij het opstellen van het examen de vraagstelling en het relatieve gewicht van de vragen te bepalen – wat door de Raad niet wordt betwist – niet zó ver gaat dat op dat ogenblik ook nog kan worden beslist over het al dan niet toepassen van een giscorrectie.

Op grond van artikel 17 van het onderwijs- en examenreglement, dat zoals reeds aangehaald bepaalt dat de ‘opleidingsonderdeelfiche’ (onder meer) de “examenvorm, de totstandkoming van het examencijfer” vermeldt, mag de student ervan uitgaan dat een giscorrectie, indien van toepassing, als element van de “totstandkoming van het examencijfer” op de ECTS-fiche is vermeld.

Alleszins ligt de toepassing van een giscorrectie niet besloten in de loutere vermelding dat (mogelijk) meerkeuzevragen worden gesteld. Een giscorrectie is niet dermate inherent verbonden aan meerkeuzevragen dat uit het ene het andere volgt. Verwerende partij kan dus niet worden bijgetreden in haar stelling ter zake – die overigens niet in de bestreden beslissing kan worden gelezen.

De mededeling van een giscorrectie op het examenformulier is in dat opzicht alleszins laattijdig. Met betrekking tot de mailing die – wat de tweede zitting betreft: op 24 augustus 2022 – werd verzonden, moet enerzijds worden vastgesteld dat ook die mededeling zeer kort vóór het examen (van 27 augustus 2022) komt en anderzijds dat allerminst duidelijk is of studenten zich via dat medium nog aan essentiële informatie inzake de organisatie van het examen moeten verwachten, die verder gaat dan louter praktische afspraken.

Het eerste middel is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel van 25 oktober 2022.

2. Het daartoe bevoegde orgaan neemt ten aanzien van verzoeker een nieuwe beslissing en doet zulks uiterlijk op 6 januari 2022.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 19 december 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, 1e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder

Voorzitter van de Raad

Jan Geens

bestuursrechter – bijzitter

Henri Verhaaren

bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs

eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.192 van 19 december 2022 in de zaak 2022/0957

In zake: Kristin THORISAEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Kris Maes
kantoor houdend te 3001 Leuven
Philipssite 5 bus 2

tegen:

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 4 november 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van de Katholieke Universiteit Leuven van 28 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en de weigering tot inschrijving wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 december 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Annelies Verlinden, die *loco* advocaat Kris Maes verschijnt voor verzoekende partij, en Antoon Boon, die verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2014-2015 ingeschreven bij verwerende partij: in de academiejaren 2014-2015 tot en met 2020-2021 gedurende zes jaar in de bacheloropleiding Psychologie, en in het academiejaar 2021-2022 met een creditcontract voor een aantal opleidingsonderdelen.

In de loop van haar inschrijving worden aan verzoekster verschillende maatregelen van studievoortgangsbewaking opgelegd.

In het academiejaar 2021-2022 neemt verzoekster drie opleidingsonderdelen op in haar curriculum. Voor het opleidingsonderdeel ‘Functioneleer, deel 2’ behaalt verzoekster geen credit.

Aangezien verzoekster voor dat opleidingsonderdeel reeds viermaal was ingeschreven zonder een credit te behalen, wordt haar opnieuw een maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd, die ertoe strekt dat zij zich in de komende drie academiejaren niet mag inschrijven voor onder meer de bacheloropleiding en de masteropleiding ‘Psychologie’.

Op 11 oktober 2022 dient verzoekster een aanvraag tot afwijking van die beslissing in bij de directeur Onderwijsprocessen.

“AJ 2021-2022

Persoonlijke omstandigheden:

1ste semester

Mijn moeder en haar partner [C.D.] verblijven beiden in WZC Booghuys in Leuven. Zoals in de aanvraag van vorig jaar vermeld, loopt er een rechtszaak tegen [C.D.] in verband met een onbewoonbaar verklaard pand. Voor dit pand werd een herstellvordering gevonnist met als deadline 03/08/2022, met inbegrip van een te betalen dwangsom vanaf 04/08/2022 indien de werken niet voltooid zouden zijn.

Sinds eind oktober 2021 beschik ik over de nodige documenten om in naam van [C.D.] op te treden aangezien hij totaal geen interesse toont in enige opvolging. Het vinden van een advocaat bekend met deze materie nam enige tijd in beslag. Na overleg van verschillende opties heb ik uiteindelijk beslist om het pand te verkopen en half december werd contact gelegd met een koper. Gezien de hoogdringendheid van de herstellwerkzaamheden wou de koper de zaak zo snel als mogelijk afhandelen. Het onderhandelen, de notariële opzoekingen, gerechtelijke opzoekingen (omwille van de herstellvordering moest toestemminggevraagd worden om te mogen verkopen) en het ondertekenen van de voorlopige verkoopakte zodat gestart kon worden met de werken, vond plaats vanaf eind december tot eind januari 2022. (Zie mailnotaris)

Daarnaast heb ik ook heel wat contacten moeten leggen met deurwaarders, stedenbouwkundige diensten en andere in de hoop verzachtende omstandigheden te kunnen invoeren.

De zorg voor mijn moeder en [C.D.] en de stress die heel dat kluwen met zich meebracht lieten me niet toe om mij goed te kunnen voorbereiden op het examen voor Functieleer, deel 2.

2de semester

Uiteindelijk werd de definitieve verkoopovereenkomst ondertekend in april 2022 en is het wachten tot de werken zijn uitgevoerd en hoe en wanneer Stedenbouw Vlaanderen daarop gaat reageren. Want ondanks de verkoop van het pand blijft [C.D.] (en ik dus ook) aansprakelijk voor het herstellen van het pand en de opvolging ervan.

Tijdens het tweede semester is de externe druk wat gaan liggen. Daarnaast heb ik ook sedert midden april 2022 een manier gevonden om mijn studietijd te kunnen afbakenen van externe factoren, nl. op dagelijkse basis een studieplek reserveren in Agora.

Dit blijkt voor mij de ideale oplossing, aangezien ik in de juni-zittijd op alles geslaagd was met punten waar ik enigszins trots op ben.

3de examenperiode

Tijdens de voorbereiding van de juni-zittijd heb ik gemerkt dat mijn geheugen meer tijd nodig heeft dan voorheen om alles te kunnen verwerken.

Voor het herexamen van Functieleer, deel 2 had ik bijgevolg een erg ruime planning opgesteld, opnieuw gebruik makend van de faciliteiten van Agora. Omwille van medische redenen ben ik er niet in geslaagd om me te kunnen voorbereiden. (Zie attest neuroloog) Ik ben erkend als student met een functiebeperking omwille van invaliderende migraine.

De extreme, aanhoudende hitte, gecombineerd met slapeloze nachten en dit gedurende bijna de hele maand augustus, en daarbij de noodzaak om te studeren, hebben een reeks van migraine episodes gestart die het vaak onmogelijk maakten om opnieuw te kunnen studeren.

Ook de temperaturen in Agora zelf, maakten dat ik na slechts enkele uren studeren, opnieuw moest ophouden omwille van hoofdpijn of de start van een nieuwe aanval. Ook in de PBib was het bijzonder warm. Alternatieve ruimtes met airco had/heb ik niet ter beschikking. Daarnaast ben ik sinds kort perimenopauzaal wat een extra trigger blijkt te zijn voor migraine.

AJ 2022-2023

Persoonlijke omstandigheden:

Aangezien het studeren onder creditcontract, een belangrijke bijkomende stress tijdens het studeren heeft weggenomen, vraag ik u voor dit academiejaar of het ook mogelijk is om onder de vorm van een creditcontract te kunnen blijven verder studeren?

Ook tijdens dit academiejaar zijn er externe omstandigheden waarvan ik de impact moeilijk kan inschatten.

[C.D.], de partner van mijn moeder, heeft een bijzonder kritieke gezondheid. In januari van dit jaar gaf hij voor het eerst aan geen behandelingen meer te wensen. Na verschillende overlegmomenten is er einde juli 2022 beslist dat er nog enkel comfortzorg

wordt voorzien. Hiervoor dient nog een vroegtijdige zorgplanning opgemaakt te worden en vanaf dan wordt [C.D.] als palliatief beschouwd. (Zie medisch attest [C.D.]

De verwachting is dat hij in de loop van het huidige academiejaar zal komen te overlijden. Naast mijn rouw op zich, kan ik moeilijk inschatten wat zijn ziekteproces en overlijden gaat veroorzaken bij mijn moeder die Alzheimer dementie heeft, maar nog steeds erg afhankelijk is van hem. Ook het personeel van het WZC maakt zich zorgen over de impact die dat mogelijks gaat hebben op mijn moeder.

Daarnaast is er nog een eigendom van [C.D.] in Brussel, die ondertussen al een jaar leeg staat. Mijn advocate zei toentertijd dat “Brussel” gewoonlijk na +/- één jaar leegstand, actie onderneemt t.o.v. de eigenaar om deze leegstand aan te pakken. Ook hier ben ik de enige persoon die gaat moeten handelen. Dit is geen onverwachte situatie, maar het afgelopen jaar kon ik dit er écht niet bijnemen. Dit gaat over de woning waar mijn moeder en [C.D.] gedurende +/- 40 jaar hebben gewoond. Hoewel ik zinnens ben om dit gewoon te laten leeghalen door een firma, moet ik toch eerst eens zelf eens door alles doorgaan.

Motivering - kans om het diploma te behalen:

Aanpak studies:

De onzekerheid van deze omstandigheden maken het bijzonder moeilijk om de impact op gemaakte plannen in te schatten. Desalniettemin blijft het voor mij ontzettend belangrijk om (kleine) stapjes te zetten voor mezelf, mijn studies.

Het werken en studeren in Agora is voor mij de oplossing, en ik ben op deze manier het academiejaar gestart. Afgelopen week heb ik echter gemerkt dat ik geen toegang meer heb tot KURT om te reserveren. Tot Agora zelf heb ik wel nog toegang.

In afwachting van uw antwoord heb ik me manueel ingeschreven voor de resterende vakken van de bachelor psychologie en volg de lessen van Statistiek 1, Functieel 2 en Cross-culturele psychologie in het eerste semester en Statistiek 2 en 3 en Psychometrie in het tweede semester. Dit is een zwaar pakket maar ik wil niet starten met de master zonder de bachelor afgerond te hebben.

Enkel Gezondheidspsychologie neem ik niet op.

Mijn weekplanning van het eerste semester ziet er als volgt uit:

[...]

Op vrijdag en in het weekend hou ik de planning open om allerlei te kunnen opvangen indien nodig.

Alvast bedankt om mijn aanvraag in overweging te nemen. In bijlage vindt u attesten van Dr. [B.], mijn neurologe, G. [D.], mijn psychologe en een kopie van een stuk email tussen mijn notaris en mezelf.

De reden van het laattijdig indienen van deze aanvraag is omdat ik vandaag pas het medisch attest ivm. [C.D.] heb ontvangen. Indien nodig kan ik nog bijkomende informatie of bewijsstukken toevoegen.”

Op 12 oktober 2022 beslist de directeur Onderwijsprocessen om geen afwijking op de weigering tot inschrijving toe te staan.

“Als gevolg van een interne studievoortgangsmaatregel aan de KU Leuven kreeg u een weigering tot herinschrijving. U vroeg een afwijking op die weigering voor academiejaar 2022-2023.

Ik heb uw aanvraag onderzocht volgens de bepalingen in artikel 36 van het Onderwijs- en Examenreglement. Enerzijds hield ik rekening met de bijzondere individuele omstandigheden die u aanvoerde. Anderzijds nam ik uw volledige studieparcours en uw kansen om de opleiding met succes af te ronden in overweging.

Na onderzoek van uw dossier stel ik vast dat er in uw geval wel degelijk bijzondere individuele omstandigheden zijn die een voldoende verklaring voor uw studieresultaten kunnen vormen. Ik heb begrip voor uw moeilijke situatie. U werd echter al meerdere keren uitzonderlijk toegelaten na een weigering. Aangezien uw omstandigheden nog steeds aan de orde zijn, en uw studievoortgang onvoldoende vooruitgang vertoont, is uw kans op slagen te onzeker. Daarom kan ik u geen afwijking op de weigering verlenen en kan u zich dus niet herinschrijven.

Ik raad u aan contact op te nemen met KU Leuven Stuvo om te bespreken wat de implicaties van deze weigering zijn voor uw verdere studies.”

Tegen deze beslissing stelt verzoekster op 19 oktober 2022 een intern beroep in:

“Geachte,

Graag wil ik kort schetsen waarom ik in beroep ga tegen de beslissing van [de] Directeur Onderwijsprocessen om mij te weigeren voor het huidige academiejaar.

Ik besef dat ik al meerdere kansen heb gekregen om te mogen verder studeren en daarvoor ben ik dankbaar. Ik ben echter ook van mening dat mijn persoonlijke omstandigheden al verschillende jaren van die aard zijn dat ik die uitzonderingen met reden heb verkregen. Deze persoonlijke omstandigheden hebben ook een impact gehad o[p] mijn functiebeperking (invaliderende migraine) en daardoor ook op mijn resultaten. In bijlage vind u ook het verslag van mijn neurologe Dr. [B.], waarin de langzame maar duidelijke klinische verbetering zichtbaar is, o.a. na op punt stellen van medicatie. Daardoor is er ondanks alles een positieve evolutie in mijn examenresultaten. Jaar na jaar slaag ik er meer en meer in om te slagen voor vakken in de eerste zittijd. Behalve het afgelopen jaar (omwille van het [creditcontract] leek het me niet nodig en wou ik hen niet onnodig lastigvallen) heb ik ook steeds gecommuniceerd met de ombudsdienst van de faculteit PPW en werd ik ook door hen ondersteund.

Voor het afgelopen AJ 2021-2022 kreeg ik van de Directeur Onderwijsprocessen een eenmalige toelating om onder creditcontract verder te studeren, om de ‘verplichte vakken’ even ‘on hold’ te zetten. In mijn aanvraag vroeg ik om Statistiek 1 uit mijn ISP te mogen halen omwille van mijn situatie. Ik ging ervan uit dat ik omwille van de status van het [creditcontract] geen weigering kon oplopen. Aangezien er in het verleden al eens een vak uit mijn ISP gehaald is, ging ik ervan uit dat er net extra rekening werd gehouden met mijn onzekere context van vorig jaar. Had ik dat geweten, had ik Functieer 2 niet opgenomen. In de weigering voor dit jaar staat ook niet vermeld dat het is omwille van het falen op functieer deel 2 maar omwille van onvoldoende studievooruitgang, wat niet klopt met de realiteit. Het statuut van [creditcontract] betekende voor mij inderdaad ook mentale rust, wat resulteerde in een mooie juni-zittijd. Ik behaalde een 15 op klinische seksuologie, een 14 op religie en een G(eslaagd) op beroepsethiek, de hoogste punten uit mijn hele studietraject, zodat ik in totaal nu reeds 141 studiepunten van de bachelor verworven heb.

Sinds het 2de semester van vorig jaar heb ik de voor mij ideale manier gevonden om mijn studietijd optimaal te scheiden van de rest van mijn context. Sinds maart dit jaar is het mogelijk om een studieplek te reserveren in Agora en daar heb ik gebruik van gemaakt.

Door op dagelijkse basis een studieplek te reserveren, weg van mijn thuisomgeving, slaag ik erin om mij op die momenten volledig te focussen op mijn studies.

Dit was ook de manier waarop ik aan dit academiejaar begonnen ben, met reuzegrote motivatie, dagelijks inplannen in Agora. Ik zou dan ook bijzonder graag de toelating krijgen om dit academiejaar de volgende vakken op te nemen:

Statistiek 1 en Functie leer 2 in het eerste semester en Statistiek 2 en 3 en psychometrie in het tweede semester. Die 3 vakken in het tweede semester passen ook perfect samen, statistiek 3 is SPSS, wat je nodig hebt om het practicum-gedeelte van psychometrie te maken en de theorie van psychometrie volgt op het vak statistiek 2.

Eens het volgende jaar achter de rug, kijk ik uit om de master te kunnen starten en ben ervan overtuigd dat ik die in maximum 3 jaren kan afronden, gezien de gunstige evolutie van mijn opvolging bij neurologe en psychotherapeute.

Beknopt overzicht van de laatste vier academiejaren

[...]

Korte geschiedenis.

Mijn moeder heeft in de jaren '60 van de vorige eeuw de diagnose schizofrenie gekregen. Zelf ben ik geboren in 1976. Van mijn jonge kindertijd tot mijn 14de verbleef ik wisselend bij mijn ouders en mijn grootouders. Mijn moeder verbleef wisselend thuis en in psychiatrische ziekenhuizen.

Op mijn 14de werd ik geplaatst door de Jeugdrechtbank in een pleeggezin, wat echter ook foutief afliep, zodat ik op mijn 18de verplicht werd alleen te gaan wonen. Op mijn 20ste overlijdt mijn grootmoeder (mijn moeders moeder) en vanaf dan ben ik diegene die mijn moeder's crisissen opvangt. Zij heeft reeds 40 jaar een partner die ze heeft leren kennen in de psychiatrie. Ze hebben heel lang een goede relatie gehad maar [C.], haar partner, was/is niet in staat te handelen bij crisissen. Beiden zijn op dit moment hulpbehoevend en verblijven in Woonzorgcentrum Booghuys in Leuven centrum.

Hoewel een poging tot verder studeren rond mijn 19de is mislukt, heb ik verder steeds bereikt wat ik wou bereiken, waaronder een mooie carrière in de Human Resources. Deze werkervaring heeft ook sterk bijgedragen aan de beslissing om een oude droom waar te maken en psychologie te gaan studeren. Tijdens het eerste jaar van mijn studie (2015) verlaat mijn toenmalige man mij waarna hij een 4-jaar durende juridische uitputtingsslag voert (echtscheiding uitgesproken in 2019).

Na een 'sabbatjaar' (2017-2018) om mentaal en fysiek te herstellen (herstart psychotherapeutische begeleiding), start ik in het academiejaar 2018-2019 opnieuw met mijn studies. In dat jaar slaag ik op 6 van de 9 vakken. Maar gezien de externe omstandigheden (hierboven opgelijst), en [] vooral [de] effecten daarvan op mijn functiebeperking, vind ik wel dat ik een positief stijgend traject heb afgelegd.

Ondertussen heb ik reeds meer dan 6 jaar rust gevonden in mijn huwelijk en in mijn gezin. Privé ben ik helemaal waar ik moet zijn. Mijn echtgenoot, ook als onderzoeker verbonden aan de KU Leuven, biedt mij ook de nodige ruimte en ondersteuning om mijn studies te voltooien.

Mijn geschiedenis of mijn context bepalen niet wie ik ben. Mijn studie klinische psychologie bepaalt mijn identiteit, bepaalt mijn persoonlijke evolutie en mijn wereldbeeld, en leggen voor mij bloot waar ik een relevante bijdrage kan en wil leveren. Ik heb mijn plek gevonden en daar bestaat voor mij geen twijfel over.

Aanpak studies

[...]"

Na verzoekster op 21 oktober 2022 te hebben gehoord, beslist de vicerector Studentenbeleid van de Katholieke Universiteit Leuven op 28 oktober 2022 om dit intern beroep ongegrond te verklaren.

“[...]

Deze weigering is gebaseerd op het feit dat u gedurende de afgelopen vier academiejaren was ingeschreven voor het opleidingsonderdeel ‘Functieleer, deel 2’ zonder hiervoor te slagen. Vorig jaar stond de directeur van de dienst Onderwijsprocessen u uitzonderlijk toe om u in te schrijven via een creditcontract, zodat u het opleidingsonderdeel ‘Statistiek voor psychologen, deel 1, met practicum’ niet diende op te nemen. Voor dit statistisch opleidingsonderdeel was u ondertussen ook reeds vier maal ingeschreven, zonder hiervoor te slagen. Gezien de toelating door de directeur van de dienst Onderwijsprocessen vorig jaar en aangezien u dit opleidingsonderdeel ‘Statistiek voor psychologen, deel 1, met practicum’ in 2021-2022 niet heeft opgenomen, werd strikt genomen geen weigering op basis van dit laatste opleidingsonderdeel opgelegd. Ik meen dat ik beide resultaten toch in rekening moet nemen bij het bepalen van uw kansen om te kunnen slagen.

Voor deze opleidingsonderdelen behaalde in de voorbije academiejaren volgende resultaten

Functieleer, deel 2

- 2021-2022: 6/20 en 5/20
- 2020-2021: 5/20 en NA
- 2019-2020: NA en NA
- 2018-2019: NA en 5/20

Statistiek voor psychologen, deel 1, met practicum

- 2020-2021 : 4/20 en 4/20
- 2019-2020: 3/20 en NA
- 2018-2019: NA en 5/20
- 2016-2017: NA en NA

Zowel bij de start van het academiejaar 2018-2019, 2020-2021 en 2021-22 kreeg u reeds een afwijking op de toen opgelegde weigeringen toegestaan.

Via uw beroep vroeg u om zich in 2022-2023 opnieuw te kunnen inschrijven via een diplomacontract voor de bacheloropleiding in de Psychologie. U verwees naar de eerdere omstandigheden die in het verleden reeds de aanleiding waren voor de uitzonderlijke toelatingen die u kreeg en die te maken hadden met uw familiale problematiek en uw persoonlijke gezondheidssituatie. Wat het afgelopen jaar betreft, zei u dat u ondertussen door in Agora te studeren sedert het tweede semester de ideale manier gevonden had om uw studietijd optimaal te scheiden van de rest van uw context. Dit plan van aanpak werd

dan echter doorkruist door een combinatie van een migraineaanval en de hitte tijdens het afgelopen voorjaar en zomer. U zei dat u zich ondertussen ook intensief had voorbereid op de statistische vakken en meende dan ook dat het nu wel haalbaar moest zijn om zowel ‘Statistiek 1’, ‘Functieleer 2’ als ‘Statistiek 2’, ‘Statistiek 3’, ‘Psychometrie’ en ‘Cross culturele psychologie’ in 2022-2023 af te leggen.

Bij de beoordeling van uw beroep wil ik op de eerste plaats verduidelijken dat de beslissing hierover genomen wordt, enerzijds vanuit de aanwezigheid van bijzondere omstandigheden die in voldoende mate de onvoldoende studievoortgang kunnen verklaren, en anderzijds vanuit concrete feiten die wijzen op een reële kans op slagen. Ik heb hierbij geen reden om te twijfelen aan de ernst en de impact van de bijzondere omstandigheden waarnaar u verwijst, maar zie ik tegelijkertijd in de informatie die u mij doorstuurde geen aanwijzingen dat deze omstandigheden ondertussen in voldoende mate zouden zijn opgelost zodat zij uw studievoortgang niet langer in de weg zouden staan. U zei zelf wel dat u inschatte dat uw situatie en uw voorbereiding op deze studies in belangrijke mate verbeterd was, maar stuurde mij hiervoor geen concrete aanwijzing door. Het attest van uw psychologe dat u zelf nog enkele weken geleden doorstuurde naar de directeur van de dienst Onderwijsprocessen, vermeldt eveneens dat het spanningsniveau omwille van deze omstandigheden weinig veranderd is en nog steeds voor heel wat uitdagingen blijft zorgen.

Ook uw studieresultaten bieden mij onvoldoende garantie dat slagen voor het door u voorgestelde pakket aan opleidingsonderdelen mogelijk is. Niettegenstaande u ondertussen reeds 7 jaar onder een of andere contractvorm bent ingeschreven voor opleidingsonderdelen uit de bacheloropleiding Psychologie en ondanks het feit dat u reeds driemaal uitzonderlijk werd toegelaten, heeft u op dit ogenblik nog steeds slechts 141 studiepunten behaald die zouden kunnen meetellen in uw studievoortgang. Vorig jaar nam u bovendien slechts een uiterst beperkt pakket op dat u bovendien in staat stelde om één van de weigerings-OPO's “on hold” te zetten. Ondanks dit feit slaagde u nog steeds niet voor het opleidingsonderdeel ‘Functieleer, deel 2’. Nochtans is dit opleidingsonderdeel als deel van de psychologische basisvaardigheden een kernvak in de opleiding, dat als zodanig ook een belangrijke voorspellende waarde heeft voor het kunnen slagen in de opleiding. De resultaten die u hierbij behaalde, wijzen op duidelijke tekorten, die bovendien in lijn liggen met de eerdere resultaten die u behaalde. De bijzondere omstandigheden waarnaar u verwijst bieden dan ook onvoldoende verklaring voor deze fundamentele tekorten. Dezelfde vaststelling geldt voor het opleidingsonderdeel ‘Statistiek voor psychologen, deel 1, met practicum’ dat als startpunt van een belangrijke statistische leerlijn in bachelor- en masteropleiding Psychologie moet worden beschouwd.

Op basis van deze informatie stel ik dan ook vast dat uw kans op slagen in de bacheloropleiding Psychologie te onzeker blijft. Ik beslis dan ook om u geen afwijking op de opgelegde weigering toe te staan.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet evenmin bezwaren.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Strekking van de vordering

Verzoekster vraagt in hoofdde om de bestreden beslissing te vernietigen en “zodoende” een afwijking op de weigering tot inschrijving toe te staan, en ondergeschikt om de weigering in de tijd te beperken tot het academiejaar 2022-2023.

De Raad wijst erop dat hij als annulatierechter op grond van artikel II.292, §1 van de Codex Hoger Onderwijs enkel bevoegd is om een op ontvankelijke wijze voor hem gebrachte studievoortgangsbepaling te vernietigen, in voorkomend geval met de verplichting om bij het nemen van een nieuwe bepaling bepaalde voorwaarden na te leven.

De Raad kan derhalve niet, als ware hij zelf een interne beroepsinstantie, de beoordeling overdoen en de strekking van de bepaling wijzigen.

De Raad begrijpt het verzoekschrift als een beroep tot nietigverklaring.

VI. Onderzoek van de middelen

Enig middel

Een enig middel van verzoekster laat zich begrijpen als een beroep op het redelijkheidsbeginsel, het evenredigheidsbeginsel en de materiële motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat bij het nemen van de bestreden bepaling onvoldoende rekening is gehouden met de positieve evolutie in haar bijzondere omstandigheden en de stabilisatie van haar dagelijks leven.

Verzoekster stipt aan dat zij zich bij aanvang van haar opleiding bachelor in de Psychologie in 2018 terdege ervan bewust was dat studeren een voltijdse tijdsbesteding veronderstelt, gesteund op de nodige planning en deelname aan de lessen en practica, waarbij van de student terecht wordt verwacht dat hij zich steeds goed voorbereidt, enz. Zij is van oordeel dat haar persoonlijke situatie zich bij aanvang van de studies wel degelijk ertoe leende om de bacheloropleiding te kunnen volbrengen. Zij was immers niet bezet door een tijdrovende job en was niet gebezigd met de zorg voor eigen kinderen. Verzoekster benadrukt dat in de loop van haar opleiding evenwel, zij werd geconfronteerd met bijzondere individuele omstandigheden, buiten haar wil om, die bovendien repetitief en aanslepend zijn geweest en dewelke elke kans op een normale studievoortgang meermaals hebben gehypothekeerd. Daardoor heeft verzoekster, noodgedwongen, bepaalde keuzes moeten maken. Verzoekster haalt aan wat zij ter zake in de interne procedure heeft toegelicht. Als gevolg van deze omstandigheden verwerd verzoeksters studie tijdelijk tot een versnipperd patroon van afgelegde opleidingsonderdelen en omstandigheden die elke normale doorloop voor de overige opleidingsonderdelen danig hebben verstoord dan wel op dat ogenblik onmogelijk hebben gemaakt.

Dit alles, zo besluit verzoekster, is geenszins te wijten aan een slechte planning, aan uitstelgedrag of aan andere keuzes van verzoekster zelf. Zij wijst erop dat zij de faculteit overigens steeds op de hoogte heeft gehouden en beroep gedaan op de studieloopbaanbegeleiding, dankzij wier inzichten zij eerder reeds een afwijking op een weigering tot inschrijving kon bekomen.

Verzoekster verwijst nogmaals naar de inhoud van haar intern beroep, en zij stipt aan dat zowel de directeur Onderwijsprocessen als de vicerector Studentenbeleid het bestaan van bijzondere individuele omstandigheden hebben erkend, en hun negatieve beslissing uitsluitend hebben gesteund op de onzekerheid dat verzoekster de opleiding met vrucht zal beëindigen. Dergelijke beoordeling is volgens verzoekster evenwel een subjectieve appreciatie van feiten uit het verleden, die niet is gesteund op vaststaande objectieve feiten. Er wordt, zo stelt verzoekster, kennelijk geen rekening gehouden met de stabilisatie van de familiale context van verzoekster, alsmede van haar eerdere besognes, terwijl zij wel degelijk op objectieve wijze kan aantonen dat zij zich momenteel niet meer bevindt in de situatie zoals voordien. Verzoekster benadrukt dat zij op heden de familiale context alsook haar gezondheid onder controle heeft: de zorg voor zowel haar moeder als haar partner werd volledig in handen gegeven van een woonzorgcentrum, zodat verzoekster niet meer elke dag voor hen dient op te treden en meer tijd kan besteden aan haar persoonlijke belangen. Verzoekster voegt eraan toe dat zij zich heeft

ingeschreven voor een intensieve bijlessenreeks Statistiek, met als doelstelling om haar studies en het met succes voleindigen van haar opleiding Bachelor in de Psychologie te prioriteren. Zij brengt nog onder de aandacht dat zij steeds een onberispelijke studiemethode heeft aangenomen en dat haar gezondheid een positieve evolutie kent, met als gevolg een evenwichtig levenspatroon waardoor zij terug perspectief heeft om de resterende opleidingsonderdelen thans met vrucht te kunnen volbrengen.

Om deze redenen is het voor verzoekster zeer moeilijk te aanvaarden om, ondanks haar zware inspanningen, nu afgestraft te worden voor het opnemen van haar familiale verantwoordelijkheden en is zij van oordeel dat, gelet op destabilisatie van haar persoonlijk leven, de bevoegde organen van verwerende partij een te zeer eenzijdige en disproportionele afweging hebben gemaakt van haar kans op slagen in de opleiding bachelor in de Psychologie.

Het is een visie die verwerende partij in haar antwoordnota niet kan bijvallen.

Verwerende partij wijst er vooreerst op dat verzoekster in de huidige procedure voor de Raad veel meer documenten voorlegt dan het geval was in de interne beroepsprocedure. Daarvan stelt verwerende partij niet enkel dat een aantal daarvan niet leesbaar zijn (met name de stukken 9, 14, 15 en 18), maar vooral dat overtuigingsstukken die niet in de interne beroepsprocedure werden aangevoerd, niet langer op een ontvankelijke manier in deze externe procedure aan bod kunnen komen. Louter voor de goede orde – de Raad begrijpt daaronder: ondergeschikt – gaat verwerende partij op deze stukken in.

Ter zake zet verwerende partij het volgende uiteen:

“Voor zover we kunnen nagaan, probeert de student hiermee de bijzondere omstandigheden die te maken hebben met de zorg voor haar moeder en de partner van de moeder en haar eigen gezondheidssituatie aan te tonen. Zoals echter reeds vermeld in de interne beroepsbeslissing zijn dit echter omstandigheden die niet ontkend worden. Wel rijst de vraag of gezien het lange studietraject van deze student en de herhaaldelijke uitzonderingen die zij omwille van deze omstandigheden reeds kreeg, deze omstandigheden in voldoende mate zijn opgelost.

[...]

De student stelt zich niet te kunnen vinden in de interne beroepsbeslissing aangezien deze uitsluitend zou gebaseerd zijn op haar onvoldoende resultaten van de afgelopen academie[jaren]. We moeten hierbij op de eerste plaats vaststellen dat het niet zo is dat deze beslissing uitsluitend op een analyse van de voorbije resultaten zou gebaseerd zijn.

In de interne beroepsbeslissing vermeldt de vicerector op de eerste plaats dat zij geen redenen heeft om te twifelen aan de ernst en de impact van de bijzondere omstandigheden die de student vermeldde, maar dat zij in de informatie die de student doorstuurde geen aanwijzingen zag dat deze omstandigheden ondertussen in voldoende mate waren opgelost. Pas in de verdere beslissing verwijst de vicerector naar het feit dat ook de resultaten uit het verleden onvoldoende garantie voor verbetering bieden. Ondanks het feit dat de student in 2021-2022 een uiterst beperkt pakket opnam en ondanks het feit dat zij hierbij het opleidingsonderdeel ‘Statistiek voor psychologen, deel 1’ “on hold” kon zetten, kunnen de resultaten die zij behaalde niet als een verbetering van haar situatie worden beschouwd. Daar waar zij bij de start van het academiejaar 2021-22 het opleidingsonderdeel ‘Statistiek voor psychologen, deel 1’ 4 keer en het opleidingsonderdeel ‘Functieleer, deel 2’ 3 keer heeft opgenomen, heeft zij op het einde van dit academiejaar beide opleidingsonderdelen reeds 4 keer opgenomen, nog steeds zonder hiervoor geslaagd te zijn. Nochtans moeten beide opleidingsonderdelen, zoals hierboven reeds vermeld, als kernvakken uit de opleiding worden beschouwd die een belangrijke basis zijn voor de verdere opleiding.

De vermelding van de student dat zij pas in 2018 met de opleiding zou zijn gestart, is in elk geval niet correct. Zoals vermeld in bijlage 1 en bijlage 6 startte zij reeds in 2014-2015 en was zij tot hiertoe reeds gedurende 7 academiejaren voor deze opleiding ingeschreven. De elementen uit haar persoonlijke situatie die zij vermeldt (i.c. geen tijdrovende job, geen zorg voor kinderen, voldoende enthousiasme voor de opleiding) zijn factoren die hadden kunnen bijdragen tot het slagen voor de opleiding, maar zijn op zich geen voldoende factoren hiervoor.

De student verwijst opnieuw naar de omstandigheden die te maken hebben met de zorg voor haar moeder en de partner van de moeder. Zoals eerder in deze nota echter reeds werd vermeld, zijn dit omstandigheden die ook in de interne beroepsbeslissing niet worden ontkend. Bovendien zijn dit omstandigheden die ook reeds werden vermeld in de aanvragen bij de directeur van de dienst Onderwijsprocessen vanaf het academiejaar 2017-2018 (zie bijlagen 8, 9, 10, 11) en die, naast de persoonlijke, psychologische en medische omstandigheden van de student zelf, mee aanleiding waren voor de drie afwijkingen op de weigeringen in de daarop volgende jaren.

De student verwijst hierbij naar een aanbevelingsbrief die haar studiebegeleider in oktober 2021 naar de directeur van de dienst Onderwijsprocessen stuurde (haar stuk 21). Deze brief bevestigt enkel dat de facultaire studiebegeleiders op de hoogte waren van deze omstandigheden, dat er in de voorgaande academiejaren regelmatige contacten waren met de student en dat de student aan een inhaalexamen niet had kunnen deelnemen “omdat zij op de dag van het examen nog niet hersteld was”. Op welke vlak deze brief de interne beroepsbeslissing zou tegenspreken, blijft onduidelijk. In elk geval werd deze brief mee in rekening genomen door de directeur van de dienst Onderwijsprocessen bij zijn beslissing over de voorwaardelijke toelating van de student in 2021-2022 (stuk 22 in het verzoekschrift van de student).

De student herhaalt hierbij integraal het interne beroep dat zij heeft ingediend.

Zij concludeert dat zij hierbij zou hebben aangetoond:

1. Dat zij gedurende lange tijd geconfronteerd werd met bijzondere omstandigheden buiten haar wil om. Deze omstandigheden worden door de interne beroepsbeslissing echter niet ontkend. Zoals de student zelf ook opmerkt, verkreeg zij net omwille van deze omstandigheden bovendien ook reeds herhaaldelijk een

afwijking op de opgelegde weigering toegestaan. Deze uitzonderlijke toelatingen hadden haar dan ook in staat moeten stellen om de gevolgen van deze omstandigheden in voldoende mate te compenseren.

2. Dat er hierbij sprake zou zijn van een positieve evolutie in haar omstandigheden.

Ze verwijst hiervoor naar volgende bijlagen:

- Stuk 20: dit attest van haar behandelende psychologe werd ingediend bij de aanvraag bij de start van 2021-22 (zie bijlage 11). Dit attest verwijst naar het grote gewicht van “de studies an sich, gecombineerd met de mantelzorg van zowel de mama als diens partner” en naar het belang van het zoveel mogelijk beperken van de draaglast. Dit attest vormde mee de basis voor de beslissing van de directeur van de dienst Onderwijsprocessen om in 2021-22 enkel een voorwaardelijke inschrijving via een creditcontract (en zonder het opleidingsonderdeel ‘Statistiek voor psychologen, deel 1’) toe te staan.
- Stuk 29: dit attest (dd. 22 september 2022) maakte deel uit van haar aanvraag bij de directeur Onderwijsprocessen 2022-23. Dit is net het attest waarnaar de vicerector ook in de interne beroepsbeslissing verwees en waarin vermeld wordt *“Wat het spanningsniveau daarbuiten betreft is de situatie nog steeds weinig veranderd. De mantelzorg voor mama en haar partner, alle praktische regelingen daarbij, financiële knooppunten die moeten ontward worden, dit in combinatie met dezelfde emotionele zeer beladen voorgeschiedenis. Deze spanning blijft permanent aanwezig en blijft op wekelijkse basis voor heel wat uitdagingen zorgen.”* Dit attest verwijst verder naar het belang van deze studies voor de student. Op welke manier dit attest zou wijzen op het feit dat de student volgend jaar wel zou kunnen slagen voor deze opleiding blijft onduidelijk.
- Stuk 1: voor zover we kunnen nagaan heeft dit document (dd. augustus 2019) enkel betrekking op contacten met een behandelend arts, waarbij zij problemen meldt i.v.m. hoofdpijn tijdens de examens, advies vraagt over medicatie en een verdere afspraak -maakt. Op welke manier hieruit een verdere verbetering van haar situatie in vergelijking met 2021-2022 zou kunnen blijken, is onduidelijk.
- Stuk 19: dit attest (dd. 3/10/2021) maakte deel uit van de aanvraag 2021-22 bij de directeur van de dienst Onderwijsprocessen (zie bijlage 10). Dit attest bevestigt enkel de medische omstandigheden die ook verbonden zijn met de familiale situatie van de student. Dit attest werd door de directeur van de dienst Onderwijsprocessen mee in rekening genomen in zijn beslissing van 20 oktober 2021 waarbij de student toestemming kreeg voor inschrijving via een creditcontract.
- Stuk 28: dit attest (dd. 6/9/2022) maakte deel uit van de aanvraag 2022-23 bij de directeur van de dienst Onderwijsprocessen (zie bijlage 11). Dit attest bevestigt de medische omstandigheden en wijst op het blijvend invaliderende en het onvoorspelbare karakter ervan. Op geen enkele manier bevat dit document enige informatie over de verdere prognose.
- Stuk 30: dit attest (dd. 17/10/2022) dat deel uitmaakte van het interne beroep (zie bijlage 4) verwijst enkel naar medische problemen die zich in de maand augustus (2022) hebben voorgedaan en die ondertussen “behoorlijk” onder controle zouden zijn. Als zodanig biedt dit document strikt genomen geen

verklaring voor het examen van ‘Functieleer, deel 2’ dat op 2 september georganiseerd werd. De student zelf heeft in elk geval bij de ombuds geen aanvraag ingediend voor eventuele verplaatsing van dit examen. Zelfs indien we ervan moeten uitgaan dat de voorbereiding van de student op dit examen door deze medische omstandigheden verstoord werd, bieden deze omstandigheden geen verklaring voor de resultaten die de student voor dit opleidingsonderdeel behaalde tijdens de 7 eerdere examenkansen die zij voor dit opleidingsonderdeel had.

De student herhaalt haar opmerking dat interne beroepsbeslissing uitsluitend zou gebaseerd zijn op de appreciatie van haar resultaten van de voorbije jaren en geen rekening zou houden met de stabilisatie van haar familiale context. Zij verwijst hierbij naar volgende stukken:

- Stuk 10: dit betreft een overeenkomst voor opname in een woonzorgcentrum die echter reeds van 28/07/2020 dateert. We kunnen hierbij enkel herhalen dat de zorg die studente de voorbije jaren had voor haar moeder niet ontkend wordt. Uit dit document blijkt in elk geval niet hoe de situatie van de student op dit vlak fundamenteel zou verbeterd zijn in vergelijking met deze in het afgelopen academiejaar 2021-22.
- Stuk 15 en 18: uit de titel van deze documenten kan enkel worden opgemaakt dat ook deze documenten te maken hebben met overeenkomsten in het kader van een verblijf in een woonzorgcentrum. De verdere inhoud ervan is echter onleesbaar. Op geen enkele manier blijkt bovendien hoe het afsluiten van een dergelijke overeenkomst de blijvend onvoldoende studievoortgang zou kunnen verklaren en/of zou kunnen wijzen op een fundamentele verandering in de situatie van de student.
- Stuk 23, 24 en 26: het betreft hier een beperkt aantal e-mailcontacten tussen enerzijds de student en anderzijds een beëdigd expert, haar raadvrouw en een notaris over de mogelijke renovatie, verkoop en afbraak van een woning waarover de studente via de partner van haar moeder het hoederecht had. De student vermeldt in haar huidig verzoekschrift dat uit deze documenten zou blijken dat de afwikkeling van de successie op dit ogenblik nagenoeg volledig onder controle zou zijn. We kunnen enkel vaststellen dat dit dossier op inhoudelijk vlak werd opgevolgd door de betrokken experts. Op welke manier het feit dat de student over de verkoop van dit pand een beslissing moest nemen enige verklaring zou kunnen bieden voor bepaalde studieresultaten blijft onduidelijk. In die zin blijft ook onduidelijk in welke mate, zelfs als de successie nagenoeg onder controle is, bij een nieuwe uitzonderlijke toelating een substantiële verbetering van de resultaten kan worden verwacht.
- de student verwijst naar haar intern beroep (stuk 31) waarin zij vermeldde dat zij ondertussen intensieve bijlessen Statistiek genomen had. Zoals ook reeds vermeld in de interne beroepsbeslissing stuurde zij hierbij geen enkele concrete aanwijzing door die wees op een dergelijke fundamentele verbetering in haar voorbereiding voor deze vakken. Zij doet dit evenmin via dit extern beroep. Bovendien moet worden vastgesteld dat zij dit opleidingsonderdeel ‘Statistiek voor psychologen’ reeds in de academiejaren 2016-17, 2018-19, 2019-20 en 2020-21 heeft opgenomen zonder dat – zoals hierboven vermeld – er sprake was van een fundamentele

verbetering van haar resultaten (i.c. maximum resultaat is 4/20). Indien zij meende dat deze blijvend onvoldoende resultaten het gevolg waren van tekorten in haar voorkennis, had zij eerder hiervoor bijlessen kunnen nemen. De totale statistische leerlijn in de bacheloropleiding Psychologie omvat bovendien 19 studiepunten. Om de haalbaarheid hiervan te garanderen is deze leerlijn in het modeltraject van de opleiding opgesplitst over de drie fases van de opleiding. Het combineren van deze drie opleidingsonderdelen in één jaar, zoals de student voorstelt, is dan ook geen evidentie. Dit zou dan o.a. impliceren dat de student in het tweede semester de opleidingsonderdelen Statistiek voor psychologen, deel 2 en deel 3 zou moeten combineren, terwijl Statistiek voor psychologen, deel 3 in belangrijke mate voortbouwt op de theoretische inzichten die in deel 2 aan bod kwamen.

- De student herhaalt haar opmerking dat zij ondertussen een “onberispelijke studiemethode” heeft aangenomen. Een dergelijke studiehouding is echter een noodzakelijke maar daarom niet een voldoende voorwaarde tot slagen.
- De student verwijst opnieuw naar de positieve evolutie die zou blijken uit de attesten van de behandelende arts en psychologe (i.c. stukken 1, 19, 20, 28, 29 en 30). Deze opmerkingen werden hierboven reeds weerlegd onder punt 4.2.

Zoals hierboven reeds vermeld kunnen we enkel vaststellen dat de student via haar huidig beroep bij uw Raad een uitgebreid pakket aan bijlagen doorstuurt, dat in elk geval veel uitgebreider is dan de argumentatie die zij ons in haar interne beroep (zie bijlage 4) doorstuurde. Voor zover we deze documenten correct kunnen inschatten, kunnen we enkel vaststellen dat ze hiermee de ernst van de omstandigheden die te maken hebben met haar eigen medische en psychische gezondheidstoestand en die van haar moeder en diens partner probeert aan te tonen. Deze omstandigheden kwamen echter reeds aan bod minstens in de aanvragen die zij bij de directeur van de dienst Onderwijsprocessen sedert 2017-2018 indiende. Samen met de omstandigheden waarnaar zij verwees in haar aanvraag 2016-2017 vormen deze omstandigheden ook de aanleiding waarom zij reeds vier keer een afwijking op een opgelegde weigering kreeg toegestaan. Het bestaan van en de ernst van deze omstandigheden wordt dan ook door de interne beroepsbeslissing niet ontkend. Wel is er gegronde twijfel over de vraag of deze omstandigheden ondertussen in voldoende mate zijn opgelost. Vanuit een bekommernis om de draaglast voor haar zoveel mogelijk te beperken – zoals ook gevraagd door haar begeleiders – kreeg zij vorig jaar de toestemming voor inschrijving in een beperkt pakket via een creditcontract, waarbij zij bovendien één van de risico-opleidingsonderdelen “on hold” kon zetten. Desondanks slaagt zij niet voor het andere opleidingsonderdeel dat zij bij de start van het academiejaar 2021-2022 reeds drie keer (en ondertussen reeds vier keer) had opgenomen zonder hiervoor te slagen. Ondanks dit beperkte pakket en ondanks het vermijden van ‘Statistiek voor psychologen, deel 1’ heeft zij in het afgelopen jaar haar weigeringssituatie dus zeker niet verbeterd. Zelfs indien er in de persoonlijke beleving van de student sprake is van een verbetering van haar situatie, moeten we vaststellen dat deze verbetering niet weerspiegeld wordt in de resultaten die zij in het afgelopen jaar behaalde en dat de student evenmin concrete aanwijzingen geeft op basis waarvan een dergelijke verbetering volgend jaar wel zou kunnen worden verwacht.”

Het besluit moet voor verwerende partij zijn dat de interne beroepsinstantie terecht tot het oordeel is gekomen dat de kansen op slagen in de bacheloropleiding Psychologie te onzeker blijven om een vijfde uitzonderlijke toelating te verantwoorden.

In haar wederantwoordnota handhaaft verzoekster haar grieven en beklemtoont zij nog enkele aspecten daarvan. Zij licht nog toe dat de partner van haar moeder ondertussen is overleden en voegt een akte van overlijden toe.

Beoordeling

De interne beroepsinstantie heeft uitdrukkelijk erkend dat er sprake is van bijzondere omstandigheden in hoofde van verzoekster. Daarmee is in het verleden ook al (driemaal) rekening gehouden om een afwijking op een weigering tot inschrijving toe te staan.

Daarnaast steunt de bestreden beslissing op twee overwegingen.

Enerzijds wordt vastgesteld dat voor twee opleidingsonderdelen ('Functioneleer, deel 2' en 'Statistiek voor psychologen, deel 1, met practicum') overheen vier academiejaren reeds acht examenkansen zijn geboden, waarvan in beide gevallen de helft niet werd benut en verzoekster nooit beter heeft gescoord dan een 6/20, respectievelijk 5/20.

Anderzijds is de vicerector Studentenbeleid van oordeel dat er onvoldoende garanties zijn dat bij een herinschrijving in het academiejaar 2022-2023 wél betere studievoortgang zal worden geboekt. Dat oordeel steunt op het attest van de psychologe [G.D.] d.d. 22 september 2022 dat aan de directeur Onderwijsprocessen werd voorgelegd (waarin sprake is van een weinig veranderd spanningsniveau) en op de studieresultaten in het verleden, met inbegrip van het zeer beperkte curriculum dat verzoekster in het academiejaar 2021-2022 opnam. Deze resultaten bieden naar oordeel van de vicerector "onvoldoende verklaring voor deze fundamentele tekorten".

Artikel 36 van het onderwijs- en examenreglement stelt met betrekking tot de afwijking op een weigering tot inschrijving het volgende:

“Artikel 36. Afwijkingen op de weigering

De directeur van de Dienst Onderwijsprocessen kan beslissen dat studenten in afwijking van art. 33, 33 bis, 34, 34 bis, 35 of 35 bis toch mogen herinschrijven.

PROCEDURE

Om een afwijking op de weigering te vragen moeten de studenten uiterlijk de derde woensdag van het academiejaar voor een jaarinschrijving resp. uiterlijk de derde woensdag van het tweede semester voor een inschrijving voor het tweede semester een gemotiveerd verzoek richten tot de directeur van de dienst Onderwijsprocessen via een webformulier. In dat verzoek moeten zij aangeven welke bijzondere individuele omstandigheden volgens hen een afwijking verantwoorden. Bij de beslissing houdt de directeur van de dienst Onderwijsprocessen rekening met het reeds afgelegde studieparcours en met de kansen om de opleiding met succes af te ronden.”

Hiermee is aangegeven dat de student bijzondere individuele omstandigheden moet aantonen en dat de beoordeling van een vraag tot afwijking in het licht daarvan zal steunen op twee – op het eerste gezicht cumulatieve – elementen: retrospectief het reeds afgelegde studieparcours, en prospectief de slaagkansen in de toekomst.

In de bestreden beslissing overweegt de interne beroepsinstantie:

“Bij de beoordeling van uw beroep wil ik op de eerste plaats verduidelijken dat de beslissing hierover genomen wordt, enerzijds vanuit de aanwezigheid van bijzondere omstandigheden die in voldoende mate de onvoldoende studievoortgang kunnen verklaren, en anderzijds vanuit concrete feiten die wijzen op een reële kans op slagen. Ik heb hierbij geen reden om te twijfelen aan de ernst en de impact van de bijzondere omstandigheden waarnaar u verwijst, maar zie ik tegelijkertijd in de informatie die u mij doorstuurt geen aanwijzingen dat deze omstandigheden ondertussen in voldoende mate zouden zijn opgelost zodat zij uw studievoortgang niet langer in de weg zouden staan.”

Aldus geeft de interne beroepscommissie vooreerst uitdrukkelijk aan dat de ontoereikende studieresultaten uit het verleden “in voldoende mate” worden verklaard door de door verzoekster aangevoerde bijzondere omstandigheden. Zulks geldt dan, bij gebreke aan nadere precisering, voor het geheel van het studieverleden. Niet relevant derhalve, op risico van een tegenstrijdige motivering, is het herhalen van de slechte resultaten voor de opleidingsonderdelen ‘Functieleer, deel 2’ en ‘Statistiek voor psychologen, deel 1, met practicum’. Zij zijn immers evenzeer ‘gedekt’ door de aangevoerde én aanvaarde bijzondere omstandigheden.

De essentiële – zo niet enige – vraag die moet worden beantwoord, is bijgevolg of verzoekster al dan niet voldoende aannemelijk kan maken dat een scharnierpunt is bereikt en dat de bijzondere omstandigheden in voldoende mate zijn gewijzigd opdat bij een volgende

inschrijving wél voldoende studievoortgang kan worden behaald, en of alle elementen die zij daaromtrent aanreikt deugdelijk bij de besluitvorming zijn betrokken.

De Raad stelt vast dat verzoekster bij haar intern beroep twee recente en aanvullende verslagen heeft gevoegd ten opzichte van het dossier dat zij aan de directeur Onderwijsprocessen had voorgelegd, met name een aanvullende verklaring van psychologe [G.D.] van 18 oktober 2022 en een aanvullende verklaring van dr. [E.B.], neuroloog, van 17 oktober 2022. Deze stukken blijven in de bestreden beslissing geheel onbesproken.

Het is nochtans de opdracht van de interne beroepsinstantie om het intern beroep te beoordelen op grond van alle stukken die op ontvankelijke wijze worden voorgebracht.

Het staat derhalve aan de instelling, en niet aan de Raad, om te beoordelen of wat in die stukken wordt verklaard al dan niet een voldoende nieuw licht werpt op de situatie. Die beoordeling is vooralsnog niet gemaakt.

Daarnaast is de partner van verzoeksters moeder thans overleden. Daarmee kon de interne beroepsinstantie geen rekening houden aangezien dit feit zich ná de bestreden beslissing, met name op 17 november 2022, heeft voorgedaan. Dit gegeven is niettemin relevant omdat, zoals verzoekster in haar wederantwoordnota aanvoert, daarmee niet enkel een belangrijk deel van de stress op familiaal vlak is weggevallen, maar ook de materiële beslommeringen die verzoekster zich overheen de laatste maanden heeft aangetrokken.

Het enige middel is in die mate gegrond. Bij de aldus te hernemen beslissing kan de interne beroepsinstantie tevens de inschatting maken of een inperking van de maatregel tot minder dan drie academiejaren juridisch mogelijk en tevens inhoudelijk verantwoordbaar is.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van de Katholieke Universiteit Leuven van 28 oktober 2022.

2. Het daartoe bevoegde orgaan neemt uiterlijk op 10 januari 2023 ten aanzien van verzoekster een nieuwe beslissing.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 19 december 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.185 van 19 december 2022 in de zaak 2022/0852

In zake: xxx

tegen:

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 17 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 13 september 2022 en van de beslissing van de interne beroepsinstantie van de Katholieke Universiteit Leuven van 10 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoeker onontvankelijk, en ondergeschikt ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 december 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Antoon Boon, die verschijnt voor verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de Industriële Wetenschappen’.

Tot verzoekers curriculum behoren de opleidingsonderdelen ‘Biotechnologie’ en ‘Wiskundige modellen’.

Voor beide opleidingsonderdelen wordt aan verzoeker, omwille van zijn gezondheidstoestand, het recht van examenspreiding verleend. Verzoeker legt de examens voor deze opleidingsonderdelen niet af in de tweede examenzittijd, en bekomt voor beide de beoordeling ‘NA’ (‘niet afgelegd’).

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Tegen die beslissing stelt verzoeker op 20 september 2022 een intern beroep in.

“Ik ben in het 2de semester 2021-2022 van midden april tot en met eind mei erg ziek geweest en gediagnosticeerd met een ernstige vorm van klierkoorts, hierdoor moest ik enorm veel lessen en labo’s missen. Daarom heb ik toen contact genomen met mijn klassenmentor ([K.V.]) en de onderwijsombuds ([C.W.]) van groep T op 07/05/2022.

Deze heeft mij toen enorm geholpen met nieuwe data om verplichte labo’s etc. in te halen, ook heb ik een online gesprek gehad met haar op 19/05/2022 over hoe ik het beste mijn examens eind dat semester kon aanpakken, ze vertelde mij toen over een examenspreiding. Indien ik hier recht op had zou ik enkele examens kunnen spreiden en voor deze examens in EP3 mijn eerste kans afleggen, indien ik hierop niet zou slagen, zou ik dan een soort van 2^e herexamenperiode krijgen begin oktober en dan dus nog een 2^e kans krijgen voor deze examens.

Dit leek mij een hele handige oplossing en ik heb deze spreiding toen ook meteen aangevraagd voor de vakken biotech (T1ABI1) en wiskundige modellen (T1AWM1) en ook gekregen. Na de examens in EP2 bleek het dat ik wel een enorm zware herexamenperiode voor de boeg had en besloot ik daarom ook om de 2 examens die ik had [gespreid] niet mee te doen in EP3 en 1 kans dus te laten liggen, maar deze dan wel mee te doen in de zogezegde 2^e ‘herexamenperiode’. Dit heb ik op 8 augustus ook laten weten aan de onderwijsombuds en duidelijk in mijn mail gezet dat ik dus in OKTOBER deze 2 vakken nog zou doen en dus als 2^e kans. Op deze mail heb ik nooit een antwoord gekregen.

Wanneer ik mijn punten kreeg ben ik op gesprek gegaan bij mijn klassenmentor en hebben we toen ook een gesprek gehad over deze zogezegde 2^e examenperiode, zij heeft mij er ook nooit op gewezen dat dit helemaal niet bestond en dat ik dus deze 2 kansen gewoon kwijt was. Wanneer ik naar de examenombuds een mail stuurde over de data van deze examens heeft deze mij er pas op gewezen dat ik deze examens moest hebben afgelegd tijdens het academiejaar en ik dus nu gewoon deze kansen kwijt ben.

Ik vind persoonlijk dat ik helemaal verkeerd geïnformeerd ben over deze spreiding en dat ik daardoor nu onbewust kansen heb laten liggen en recht heb om op zijn minst deze 2 examens nog af te kunnen leggen. Ik ben hiervoor al aan het studeren sinds 13 september

en vind het persoonlijk niet kunnen dat een onderwijsombuds verkeerde informatie over een spreiding of eender wat kan doorgeven aan studenten om dan te zeggen (wanneer het te laat is) dat er een miscommunicatie was. Ik zal in de bijlage nog het attest van mijn spreiding toevoegen. Ik kan geen foto's van de mailgesprekken toevoegen omdat er alleen pdf-bestanden zijn toegelaten, ik zou deze later via mail kunnen doorsturen. Alvast bedankt voor het lezen van deze mail en de verdere hulp.”

Op 10 oktober 2022 beslist de vicerector Studentenbeleid van de Katholieke Universiteit Leuven als interne beroepsinstantie om dat beroep onontvankelijk, en ondergeschikt ongegrond te verklaren.

“[...]

Onze beslissing

Uw beroep gaat in essentie over de manier waarop de examenperiode werd georganiseerd. In uitvoering van de bepalingen van de Codex Hoger Onderwijs vermeldt artikel 104 van het onderwijs- en examenreglement van KU Leuven de beslissingen waartegen beroep mogelijk is. Een beslissing over de manier waarop een examenperiode wordt georganiseerd maakt hier geen deel van uit. Op basis hiervan moeten wij uw beroep dan ook onontvankelijk verklaren.

Los daarvan willen we ook beklemtonen dat het op basis van de bepalingen van het onderwijs- en examenreglement van de KU Leuven en de Codex Hoger Onderwijs niet mogelijk is om de examenperiode open te houden na de datum van 30 september. In oktober kunnen er dus geen examens meer georganiseerd worden die nog zouden behoren tot het academiejaar 2021-2022. Nieuwe examens na 30 september 2022 kunnen enkel als gevolg van een herinschrijving en in de normale examenperiodes van het academiejaar 2022-2023. Als de beroepsinstantie uw beroep toch ontvankelijk zou verklaren en dus inhoudelijk moet beoordelen, dan kunnen wij niet anders dan uw beroep ongegrond verklaren. Anders zouden we immers ingaan tegen eigen regels van KU Leuven en regels van de overheid waar we niet op een discretionaire manier van kunnen afwijken.

Bij de behandeling van uw beroep hebben wij wel contact opgenomen met uw faculteit. Uw beroep mag dan niet ontvankelijk zijn, uw klacht verdient natuurlijk wel aandacht. Uit de reactie van uw faculteit bleek dat u werd uitgelegd dat studenten zich moeten richten tot de onderwijsombuds als het gaat over problemen tijdens de lesweken en tot de examenombuds als het gaat over examens, examenspreiding of het verplaatsen van examens. Aangezien u dit ook zelf zo benoemde bij het begin van het gesprek, nemen we aan dat u hierover inderdaad correct werd geïnformeerd.

Wanneer het ging over examens, examenverplaatsingen of examenspreiding hebben de onderwijsombuds en de klassenmentor steeds verwezen naar de examenombuds, omdat enkel de examenombuds hier bevoegd is. Dat is ook wat wij opmerkten in e-mailcorrespondentie die u en uw faculteit aan ons bezorgden. In een mail van 8 augustus naar het persoonlijke adres van [C.W.] meldde u inderdaad dat u niet zou deelnemen aan deze twee examens en die zou afleggen in oktober. Dat woord ‘oktober’ is helaas ontsnapt aan haar aandacht omdat dit over examens ging, en dus over materie voor de

examenombuds. Uit het feit dat u van de onderwijsombuds geen reactie ontving op een mededeling over zaken waarvan u eigenlijk wist dat u die u die moest regelen met de examenombuds, had u niet zomaar mogen concluderen dat concluderen dat alles in orde was.

Tot slot willen we beklemtonen dat de KU Leuven webpagina over (het indienen van een aanvraag voor) examenspreiding ([website]) heldere informatie bevat over de voorwaarden en modaliteiten van examenspreiding. Het attest 'examenspreiding' dat u kreeg van de Directeur Onderwijsprocessen vermeldt duidelijk dat de toegekende examenspreiding geldt "voor examens van de tweede examenperiode" en dit van "begin 2^e tot begin 3^e examenperiode". In e-mailcorrespondentie van de examenombuds met uw vader, die u ook heeft ontvangen (5 mei), werd ook duidelijk vermeld dat in geval van examenspreiding beide examenkansen binnen de derde examenperiode moeten worden opgenomen."

Dat is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid – voorwerp - bevoegdheid

In zijn inleidend verzoekschrift richt verzoeker zich weliswaar uitdrukkelijk tegen de twee voormelde bestreden beslissingen, maar verzoekt hij "om teruggave van leerkrediet".

Aangezien aldus het precieze voorwerp van verzoekers beroep niet duidelijk was, is aan verzoeker met een e-mail van 21 oktober 2022 de volgende vraag voorgelegd:

"Wij hebben uw verzoekschrift goed ontvangen en geregistreerd. Het is evenwel niet helemaal duidelijk hoe dit mag worden begrepen.
Betreft het een 'Beroep tegen een studievoortgangsbepaling van een hogeschool of universiteit', zoals bedoeld op deze pagina: [...] dan wel een verzoekschrift met het oog op de 'Terugvordering van leerkrediet wegens overmacht' ([...])?
Kan u dit verduidelijken?"

Hierop heeft verzoeker met een e-mail van 26 oktober 2022 geantwoord:

"Ik zou graag beroep doen tegen een studievoortgangsbepaling van een hogeschool of universiteit.

Maar deze situatie is zoals u zegt inderdaad vrij onduidelijk. Ik ben hier ook op gewezen door de beroepsinstantie van de KUL, zij hebben mij gezegd dat voor instanties zoals deze er eigenlijk geen beroep kan worden aangetekend, maar dit is volgens mijn mening ook omdat deze casus ook niet verwacht wordt binnen een universiteit. Het feit dat ik na lange ernstige ziekte compleet fout ben geïnformeerd over faciliteiten die mij zouden kunnen helpen binnen mijn studies, door een onderwijsombuds van eigen universiteit is iets waarvoor men geen beroep kan aantekenen omdat dit ook niet zou mogen gebeuren binnen een universiteit.

Door de foute informatie verkregen door eigen faculteit heb ik enkele examenkansen nooit gekregen die mij wel waren beloofd, hierdoor heb ik besloten om dit beroep aan te tekenen. Hopelijk heb ik bij deze mijn beroep verduidelijkt en kunt u hier mee verder. Alvast bedankt voor het lezen van deze mail en het behandelen van dit dossier.”

De Raad begrijpt het beroep derhalve als een beroep tegen een studievoortgangsbepaling.

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt vooreerst op dat het beroep alleszins niet ontvankelijk is in de mate dat het is gericht tegen de beslissing van de examencommissie, aangezien door de devolutieve werking van de interne beroepsprocedure enkel de beslissing van de interne beroepsinstantie thans nog kan worden aangevochten.

Daarnaast voert verwerende partij aan dat het voorwerp van geschil – en dus ook van de tweede bestreden beslissing – geen studievoortgangsbepaling is, zodat de interne beroepsinstantie zich terecht onbevoegd heeft verklaard.

In zijn wederantwoordnota betwist verzoeker dat zijn beroep niet ontvankelijk is. Ter adstructie van die stelling haalt hij opnieuw het feitenrelaas aan, alsook de fouten die naar zijn oordeel door de diensten van verwerende partij zijn begaan.

Beoordeling

Wat het voorwerp van het beroep betreft, richt verzoeker zijn beroep zowel tegen de initiële examenbeslissing als tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie.

Of een initiële studievoortgangsbepaling in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 104 van het onderwijs- en examenreglement 2021-2022 van de verwerende partij dat de vicerector Studentenbeleid als interne beroepsinstantie ofwel een

beslissing neemt die leidt tot een gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van onontvankelijkheid of ongegrondheid, ofwel een nieuwe beslissing neemt. Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de beroepsinstantie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbepaling, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

In de mate dat verzoekers beroep inderdaad een studievoortgangsbepaling tot voorwerp heeft (waarop de Raad onderstaand ingaat), is de exceptie gegrond. Het beroep is onontvankelijk voor zover het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing en is enkel onontvankelijk ten aanzien van de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

Verzoeker betwist niet dat hij aan de tweede examenzitting – voor verwerende partij de derde examenperiode – niet heeft deelgenomen.

In dat opzicht kan de toegekende beoordeling ‘NA’ moeilijk worden betwist. In zoverre verzoeker aanvoert dat hij een bijkomende examenkans had moeten gekregen hebben in oktober 2022, is het voorwerp van het beroep geen ‘studievoortgangsbepaling’ zoals bedoeld in artikel I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs.

Dat betekent enerzijds dat verwerende partij niet verplicht is om voor dergelijke geschillen te voorzien in een interne beroepsmogelijkheid en dat bij gebreke daaraan de interne beroepsinstantie verzoekers beroep ook vermocht onontvankelijk te verklaren, en anderzijds dat hoe dan ook de Raad niet bevoegd is om van een dergelijk geschil kennis te nemen.

In dat opzicht is het beroep bijgevolg onontvankelijk.

Verzoekers beroep zou ook, met dezelfde ruime goodwill die ook de interne beroepsinstantie aan de dag heeft gelegd, kunnen worden begrepen als een betwisting van het examencijfer ‘NA’, gesteund op de stelling dat verzoeker verschalkt werd in zijn mogelijkheden omtrent het afleggen van examens en om die reden alleen afwezig is gebleven.

Aldus gelezen, kan het voorwerp van het beroep mogelijk worden ingepast in artikel I.3, 69° a) van de Codex Hoger Onderwijs, met name *“een examenbeslissing, zijnde elke beslissing die,*

al dan niet op grond van een deliberatie, een eindoordeel inhoudt over het voldoen voor een opleidingsonderdeel, meer opleidingsonderdelen van een opleiding, of een opleiding als geheel.” Tot die conclusie kan worden gekomen wanneer enkel het voorwerp van het beroep (in dit geval: de examenbeslissing ‘NA’) in ogenschouw wordt genomen, ongeacht de aard en strekking van de grieven die daartegen worden ingeroepen.

Vanuit dat perspectief beoordeelt de Raad verzoekers grieven onderstaand ook ten gronde.

V. Onderzoek van de middelen

Enig middel

De Raad begrijpt verzoekers betoog als een beroep op een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel.

Voorafgaande opmerking

De coulance om verzoekers beroep met welwillendheid te lezen is niet onbeperkt.

Artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor dat een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde. Voorwerp en middelen worden derhalve in belangrijke mate bepaald door wat een verzoekende partij in het intern beroep heeft doen gelden. Kan in zekere mate nog worden gebillijkt dat een verzoekende partij in repliek op de bestreden beslissing haar middelen in haar verzoekschrift voor de Raad wat aanscherpt, dan is het uitgesloten dat in de wederantwoordnota nog nieuwe middelen worden opgeworpen, tenzij deze raken aan de openbare orde of steunen op elementen waarvan de verzoekende partij slechts middels de antwoordnota van de verwerende partij of het neergelegde administratief dossier kennis kon nemen.

Zoals hierboven reeds is aangegeven, was de strekking van verzoekers beroepsschrift niet duidelijk. Na precisering door verzoeker is het aangemerkt als een beroep tegen een

studievoortgangsbepaling. In dat beroepsschrift voert verzoeker aan dat hij foutief, minstens onvolledig werd geïnformeerd omtrent de examenspreiding. Voor zover verzoeker in zijn – veel omstandiger – wederantwoordnota nog zou beogen nieuwe argumenten aan te voeren, zijn die op grond van het hiervoor aangehaalde artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs niet ontvankelijk.

Dezelfde conclusie, maar dan op grond van artikel II.295, §1 van diezelfde Codex, dringt zich op ten aanzien van het bijkomend stuk dat verzoeker pas samen met zijn wederantwoordnota voorbrengt.

Standpunt van partijen

Verzoeker betoogt in essentie dat hij foutief, minstens onvoldoende werd geïnformeerd. Hij betreft daarbij de communicatie die hij met de diensten van verwerende partij heeft gevoerd.

In haar antwoordnota betwist verwerende partij die stelling. Zij voert aan:

“In het externe beroep herhaalt de student zijn opmerking dat hij slecht zou zijn geïnformeerd door zijn faculteit. Hij zegt hierbij “zij (i.c. de onderwijsombuds) stelde dat indien dit toegekend werd, ik mijn eerste examenkans kon opnemen tijdens de derde examenperiode en de tweede examenkans, indien nodig, begin oktober”. Op geen enkele manier blijkt dit echter uit de documenten die de student via dit externe beroep doorstuurt. In deze mails lezen we (opnieuw) enkel de bevestiging van:

- het feit dat de student en zijn ouders reeds op 05.05.2022 door de onderwijsverzorger mevr. [K.V.] werden doorverwezen zowel naar de examenombuds (voor wat betreft zijn vraag over examenspreiding) als naar de onderwijsombuds (voor zijn vragen over “labo’s en projecten”)
- het feit dat de examenombuds, mevr. [L.H.], de student en zijn ouders op dezelfde dag reeds informeerde over de mogelijkheid voor examenspreiding en daarbij ook vermeldde “beide examenkansen moeten in EP3 genomen worden”
- het feit dat enkel in één mail die de student op 8 augustus stuurde aan de onderwijsombuds en die betrekking had op de berekening van zijn punt voor de labo’s elektriciteit, de student zelf melding maakte van zijn voornemen om nog in oktober herexamens af te leggen. Zoals echter reeds vermeld in de interne beroepsbeslissing is dit echter een verkeerde aanname van de student die niet gebaseerd is op informatie die hij van zijn faculteit kreeg.

We kunnen dan enkel vaststellen dat dit beroep niets verandert aan de vaststellingen in het kader van het intern beroep.

[...]

Het is bovendien ook zo dat er aan de KU Leuven geen mogelijkheid bestaat om het examenjaar 2021- 2022 tot na 30 september 2022 open te houden. Op basis van art. 38 van het OER sluit de laatste examenperiode – behalve voor studenten in een uitwisselingsprogramma – immers uiterlijk op 30 september. In tegenstelling tot vorig academiejaar 2020-2021 toen in de context van de coronamaatregelen uitzonderingen hierop mogelijk waren, heeft de KU Leuven beslist om in 2021-2022 geen gebruik meer te maken van de mogelijkheid om evaluaties of deliberaties uit te stellen tot na de afloop van het academiejaar 2021-2022. Zelfs indien het beroep dus toch inhoudelijk had moeten worden beoordeeld, had dit beroep als ongegrond moeten worden beoordeeld.

Tot slot, en in verder ondergeschikte orde, zien we op basis van de informatie die de student doorstuurde, geen aanwijzingen dat de student verkeerd hierover zou geïnformeerd zijn. Zijn overtuiging dat hij in oktober nog herexamens kon afleggen blijkt enkel gebaseerd te zijn op een eigen aanname en niet op informatie die hij hierover van zijn faculteit kreeg.”

In zijn wederantwoordnota gaat verzoeker nog uitvoerig in op het verloop der feiten, en stelt hij dat het redelijkheidsbeginsel werd geschonden.

Beoordeling

De Raad ziet in de voorliggende stukken geen bewijs dat (de diensten van) verwerende partij verzoeker zou(den) hebben misleid omtrent de mogelijkheid om in oktober 2022 nog een examen af te leggen dat behoort tot het academiejaar 2021-2022.

Zoals verzoeker zelf uitdrukkelijk aanvoert, heeft hij met de onderwijsombud op 19 mei 2022 een gesprek gehad over de facilititeit van examenspreiding. Wat tijdens dat gesprek precies is meegedeeld, valt niet te achterhalen.

Wel stelt de Raad vast dat de formele toekenning van faciliteiten wegens ‘bijzondere individuele omstandigheden’, houdende toekenning van examenspreiding zoals door de directeur Dienst Onderwijsprocessen verleend op 23 mei 2022 en dus wellicht in navolging van voormeld gesprek, uitdrukkelijk melding maakt van “examenspreiding buiten de examenperiode voor examens van de tweede examenperiode van begin 2de tot begin 3de examenperiode 2021-2022”.

Onder Titel I ‘Vooraf’ in het onderwijs- en examenreglement 2021-2022 is met betrekking tot de indeling van het academiejaar bepaald:

“In de jaarindeling omvat elk semester onderwijs- en studieactiviteiten. Aansluitend bij elk semester voorziet de KU Leuven in een periode van studietijd en een examenperiode. Na een zomeronderbreking volgt een derde examenperiode.”

In artikel 38 van dat reglement is verder nader bepaald:

“Artikel 38. Examenperiodes

Per academiejaar worden drie examenperiodes georganiseerd:

- de eerste examenperiode aan het einde van het eerste semester, met examens over de opleidingsonderdelen die in dat semester zijn afgewerkt;
- de tweede examenperiode aan het einde van het tweede semester, met examens over de opleidingsonderdelen die in dat semester zijn afgewerkt;
- de derde examenperiode na de zomervakantie, waarin de studenten hun tweede examenkans van het lopende academiejaar kunnen opnemen.

Voor postgraduaatsopleidingen gelden afwijkende examenperiodes die per opleiding worden vastgelegd.

Examens over opleidingsonderdelen die meer dan één semester beslaan, leggen de studenten af aan het einde van het tweede semester. Over nog niet afgewerkte opleidingsonderdelen kan na het eerste semester een dealexamen worden georganiseerd. Aan het einde van elke examenperiode beraadslagen de examencommissies en worden de resultaten aan de studenten meegedeeld.

In uitzonderlijke individuele gevallen kan de examencommissie beslissen de lopende examenperiode nog niet te sluiten. De examencommissie sluit de laatste examenperiode uiterlijk op 30 september. Over studenten in uitwisselingsprogramma’s evenwel van wie de resultaten voor het afgelopen academiejaar nog niet bekend zijn, kan de examencommissie uitzonderlijk nog na 30 september, maar uiterlijk op 14 november, beslissen.”

Verzoeker, die als student geacht wordt kennis te hebben van de bepalingen van het onderwijs- en examenreglement, behoorde aldus van twee zaken op de hoogte te zijn. Eensdeels dat de hem toegekende faciliteit strekt tot het “begin van de 3de examenperiode” en dus tot het begin van de tweede examenzittijd, en niet daar voorbij. Anderdeels dat de examencommissie, ook wanneer wordt beslist om de reguliere examenperiode nog niet te sluiten, die alleszins moet sluiten uiterlijk op 30 september.

De Raad kan op grond hiervan enkel besluiten dat aan verzoeker geen spreading is toegestaan tijdens of na de derde examenperiode, en dat die examenperiode hoe dan ook op 30 september moest worden gesloten, zodat het afleggen van (gespreide) examens in oktober 2022 in elk geval onmogelijk was.

Overigens kan verzoeker ook niet voorhouden dat de vermelding op de beslissing van 23 mei 2022 in strijd zou zijn met eerdere afspraken.

Uit het administratief dossier blijkt immers dat de examenombud in een e-mail van 5 mei 2022 reeds, samen met de suggestie om een examenspreiding aan te vragen, uitdrukkelijk heeft gesteld:

“Je begrijpt dat dit enkel een echt voordeel is wanneer je maar 1 of 2 examens zou laten vallen én de verder niet veel herexamens hebt, want beide kansen moeten in EP3 genomen worden.”

Daaruit reeds, kon verzoeker afleiden dat hij de eerste én de tweede examenkans tijdens, en niet na, de derde examenperiode zou moeten opnemen.

Het loutere feit dat de vermelding van ‘oktober’ in één e-mailbericht, gericht aan een ter zake niet bevoegd persoon (met name: de klassenmentor) onopgemerkt is gebleven, doet aan dit alles geen afbreuk. De Raad stipt daarbij nog aan dat deze e-mail dateert van 8 augustus 2022, zijnde lang nadat verzoeker op grond van de hierboven aangehaalde e-mail van 5 mei en beslissing van 23 mei van de juiste toedracht op de hoogte was.

Het enig middel is, voor zoverre ontvankelijk, ongegrond.

VI. Anonimisering

In zijn wederantwoordnota vraagt verzoeker de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoeker weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 19 december 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder

Voorzitter van de Raad

Jan Geens

bestuursrechter – bijzitter

Henri Verhaaren

bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs

eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.186 van 19 december 2022 in de zaak 2022/0863

In zake: xxx
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Christophe Vangeel
 kantoor houdend te 2018 Antwerpen
 Lange Lozanastraat 24
 alwaar keuze van woonplaats wordt gedaan

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 19 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de examencommissie van 15 september 2022 waarbij aan verzoeker voor de opleidingsonderdelen ‘Micro-economie’ en ‘IT voor bedrijfsbeleid’ een examencijfer van 9/20 wordt toegekend, gelet op het uitblijven van een beslissing van de interne beroepscommissie.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 december 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Christophe Vangeel, die verschijnt voor verzoekende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven het schakelprogramma en in de ‘Master of Science in de bedrijfskunde’.

Voor de opleidingsonderdelen ‘Micro-economie’ en ‘IT voor bedrijfsbeleid’ behaalt verzoeker een examencijfer van 9/20.

Deze examenresultaten, zoals geproclameerd op 15 september 2022, vormen de bestreden beslissing.

Op 22 september 2022 stelt verzoeker tegen die beslissing een intern beroep in (enkele voetnoten zijn weggelaten):

“II.1. Schending *patere legem*-beginsel

Wat betreft de grond van de zaak stellen we vast dat verzoeker voor beide opleidingsonderdelen op dezelfde onregelmatigheid botst.

De quoteringswijze die werd toegepast is niet verenigbaar met de eigen regels van de VUB.

De instelling is gebonden door de voorschriften die zijzelf heeft vastgelegd. Toch kiest men ervoor de bepalingen van de eigen studiedeelfiche niet te volgen.

Zo lezen we nergens in de studiedeelfiches (Stuk 3,4) van beide opleidingsonderdelen dat er sprake is van afwijkende scoringsregels. Alsnog stelde verzoeker vast op zijn examen dat er gebruik werd gemaakt van gis-correctie.

Nergens is enige andere bepaling terug te vinden die de student in kennis zou stellen van het feit dat er sprake is van een afwijkende scoringsregel.

Deze handelswijze gaat dan ook in tegen het *patere-legem*-beginsel en kan bijgevolg geen standhouden.

Daarbij is de rechtspraak ook zeer duidelijk hieromtrent:

“Wil men afwijkende scoringsregels toepassen, is het nodig dat daar een rechtsgrond voor bestaat. In de ECTS-fiche of het OER moet deze werkwijze duidelijk op voorhand gesteld worden.”

“Het is cruciaal dat voor de start van het academiejaar alle belangrijke elementen van de examenverrichtingen met verstrekkende gevolgen aan de student op een transparante wijze meegedeeld worden. Deze informatie moet geplaatst worden op een plaats waar elke student ze permanent kan raadplegen.”

Op basis van bovenstaande rechtspraak dienen we dan ook te besluiten dat de toegepaste giscorrectie niet rechtmatig tot stand kwam en het cijfer van verzoeker herzien dient te worden waardoor hij weldegelijk voor beide opleidingsonderdelen credits behaalt.

II.[2]. Schending zorgvuldigheids- vertrouwens- en rechtzekerheidsbeginsel

Het mag duidelijk wezen dat de handelswijze van de universiteit uiterst onzorgvuldig is en op geen enkele wijze als rechtsgeldig kan worden aanzien.

Het is alleszins volstrekt ontoelaatbaar om pas tijdens het afleggen van een opleidingsonderdeel een afwijkende scoringsmethode te hanteren.

Het postfactum opleggen van bepaalde wegingsfactoren is kennelijk onzorgvuldig en in strijd met het vertrouwensbeginsel.

In casu dienen we eveneens vast te stellen dat er over duidelijke communicatie voorafgaand aan de evaluatie geen sprake is.

Deze giscorrectie kwam dan ook onrechtmatig tot stand en kan niet toegepast worden.

Er vindt dan ook een schending plaats van het rechtszekerheids- of vertrouwensbeginsel.

De vaste rechtspraak van de Raad van State stelt dat het rechtszekerheidsbeginsel of vertrouwensbeginsel inhoudt dat de inhoud van het recht voorzienbaar en toegankelijk moet zijn. De rechtszoekende moet in staat zijn in redelijke mate de gevolgen van een bepaalde handeling te voorzien op het tijdstip dat de handeling wordt verricht.

Wanneer we de bepalingen van dit beginsel echter toepassen in casu, dienen we vast te stellen dat verzoeker op geen enkele wijze de gevolgen van zijn handelingen kon voorzien aangezien hij slechts in kennis werd gesteld van de gewijzigde quoteringswijze en weging, tijdens het afleggen van zijn examens.

Om al deze redenen vraagt verzoeker de toepassing van de giscorrectie teniet te doen en zijn resultaten aanpassen zodat voor beide opleidingsonderdelen een slaagcijfer wordt behaald.”

Aangezien verzoeker na het instellen van dit beroep geen beslissing van de interne beroepscommissie ontving binnen de termijn bepaald in artikel II.284, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs, stelt verzoeker bij de Raad een beroep in tegen de initiële examenbeslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij stelt in haar antwoordnota dat de interne beroepscommissie op 25 oktober 2022 een beslissing heeft genomen, waarbij het beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard, dat het tegen die beslissing is dat verzoeker een beroep moet instellen, en dat het huidige beroep zonder voorwerp is geworden.

Met een e-mail van 2 november 2022 deelt verzoeker mee dat hij ondertussen een beslissing van de interne beroepscommissie heeft ontvangen en dat het beroep zonder voorwerp is geworden.

Beoordeling

Het verstrijken van de termijn van twintig kalenderdagen na het instellen van een intern beroep waarover de interne beroepsinstantie overeenkomstig artikel II.284 van de Codex Hoger

Onderwijs beschikt om haar beslissing ter kennis te brengen, heeft niet het verlies van bevoegdheid van die beroepsinstantie tot gevolg.

Terecht betogen beide partijen dan ook dat de tussenkomst van een beslissing van de interne beroepscommissie, zij het dan laattijdig, ertoe leidt dat het die beslissing is die moet worden aangevochten, en dat het huidig beroep zonder voorwerp is geworden.

Het beroep is bijgevolg, bij gebreke aan voorwerp, onontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 19 december 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest,

de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen

Zitting van 19 december 2022

Beslissingen i.v.m. studiebetwistingen

Arrest nr. 8.193 van 19 december 2022 in de zaak 2022/1004..... 2

Arrest nr. 8.193 van 19 december 2022 in de zaak 2022/1004

In zake: Mavis CAVDARLI
Woonplaats kiezend te 9070 Destelbergen
Admiraalstraat 95

Tegen: UNIVERSITEIT GENT
Woonplaats kiezend te 8310 Brugge
Akkerstraat 17

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 21 november 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 25 oktober 2022 [bedoeld wordt: 21 oktober 2022] waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk en deels gegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 december 2022.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster en Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Master of Medicine in de geneeskunde’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Seniorstage IV’ bekomt verzoekende partij een examencijfer van 12/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 14 juli 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 8 augustus 2022 werd het intern beroep ongegrond verklaard.

Tegen deze beslissing stelt verzoekster op 23 augustus 2022 een beroep in bij de Raad. Bij arrest nr. 8.003 van 10 oktober 2022 heeft de Raad de beslissing van de interne beroepsinstantie vernietigd.

De interne beroepsinstantie herneemt haar besluitvorming en neemt op 21 oktober 2022 een nieuwe beslissing, waarbij het intern beroep deels gegrond wordt verklaard. Zij geeft hierbij de volgende motivering:

“De institutionele beroepscommissie heeft integraal kennis genomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepschrift. De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de studente enkel het onderdeel stage Klinische biologie binnen de Seniorstage IV betwist en heeft zich bijgevolg inhoudelijk enkel over dit deel gebogen.

De studente behaalde volgende deelcijfers voor het opleidingsonderdeel Seniorstage IV:

□ Stage klinische biologie: 9,3/20 + Stage oogheelkunde: 14,3/20 = 11,8/20 (afgerond 12/20)

De institutionele beroepscommissie heeft zich reeds eerder uitgesproken over dit beroep, met name bij beslissing d.d. 8 augustus 2022. De studente kon zich evenwel niet vinden in deze beslissing, en diende ertegen beroep in bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen. De Raad verklaarde het beroep gegrond en vernietigde de beslissing van de institutionele beroepscommissie (R. Stvb. 10 oktober 2022, nr. 8.003, zaak 2022/0332). De Raad was, samengevat, van mening dat het beroep onvoldoende materieel was gemotiveerd en dat de gegeven beoordeling onvoldoende werd ondersteund door stukken in het dossier. De Raad volgde de studente dan weer niet waar ze aanklaagde dat ze gebrekkig werd begeleid en dat er ten onrechte drie punten in mindering werden gebracht omwille van het feit dat ze haar ziekteperioden niet correct had geregistreerd in Sparta.

De institutionele beroepscommissie heeft de stage uiteraard niet zelf bijgewoond, en moet voor de beoordeling van de stage dus verder gaan op de stukken die in het dossier zitten. De Raad heeft in zijn arrest echter aangegeven dat die stukken onvoldoende informatie bevatten om de studente correct te beoordelen. In die omstandigheden kan de institutionele beroepscommissie niet anders dan vaststellen dat zij de stage niet kan beoordelen en zich dus niet kan uitspreken over de mate waarin de studente de competenties van de betwiste stage heeft behaald.

Bij gebreke aan meer concrete gegevens omtrent de prestaties die de studente heeft geleverd tijdens de stage “Klinische biologie” beslist de institutionele beroepscommissie om de studente de kans te geven om die stage – enkel de stage “klinische biologie” in het vak Seniorstage IV – integraal over te doen. Ingeval ze dit effectief doet, zal enkel het resultaat dat ze behaalt op deze nieuwe stage mee in rekening worden genomen bij het bepalen van het examencijfer voor het

vak “seniorstage IV” (uiteraard samen met het resultaat dat de studente eerder reeds behaalde voor de stage Oogheelkunde).

De studente kan de stage doen tijdens de kerstvakantie in het St. Lucas te Gent. Op die wijze komen haar stages die al gepland zijn voor het tweede semester niet in het gedrang, en kan het examenresultaat nog vastgelegd worden vooraleer de selecties gebeuren voor de specialisatiejaren. De institutionele beroepscommissie acht verder uitstel van de inhaalstage bovendien niet opportuun vermits het om een resultaat gaat van het academiejaar 2021-22.

De studente dient uiterlijk op 15 november 2022 aan het stagebureau te laten weten of ze van die kans gebruik wenst te maken dan wel haar initieel examencijfer wenst te behouden. Aan de studente wordt gevraagd om een logboek bij te houden van de prestaties/taken die ze op de stage uitvoert en dat na afloop van de stage te bezorgen aan het stagebureau en aan de institutionele beroepscommissie via de Institutionele ombudspersoon (ombuds@ugent.be). Aan de stagementor wordt gevraagd om na afloop van de stage een gemotiveerd voorstel van stagebeoordeling te bezorgen aan de institutionele beroepscommissie zodat deze de definitieve score van de studente voor het vak “Seniorstage IV” kan vastleggen.

Het intern beroep wordt in de aangegeven mate gegrond verklaard.”

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 3 november 2022 en bij aangetekend schrijven van 9 november 2022 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 21 november 2022 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs luidt als volgt:

“De beroepen bij de Raad worden ingesteld binnen een vervaltermijn van 7 kalenderdagen, die ingaat de dag na die van kennisgeving van de in artikel II.284, eerste lid bedoelde beslissing.”

Een verzoekschrift bij de Raad moet, wil het ontvankelijk zijn, dus worden ingesteld binnen de termijn van zeven kalenderdagen na kennisgeving van de bestreden beslissing.

Aangezien de tijdigheid van het extern beroep de openbare orde raakt, onderzoekt de Raad dit desnoods ambtshalve. Om de tegensprekelijkheid van het debat te waarborgen, werd aan partijen volgende vraag voorgelegd:

“Inzake het indienen van een beroep bij de Raad schrijft artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs het volgende voor:

“De beroepen bij de Raad worden ingesteld binnen een vervalt termijn van 7 kalenderdagen, die ingaat de dag na die van kennisgeving van de in artikel II.284 eerste lid bedoelde beslissing.”

De tijdigheid van het extern beroep raakt de openbare orde, zodat de Raad dit desnoods ook ambtshalve onderzoekt. Wat dit betreft, merkt de Raad op basis van het dossier het volgende op:

- de institutionele beroepscommissie heeft op 21 oktober 2022 een nieuwe beslissing genomen, na arrest nr. 8.003 van de Raad (stuk 5 administratief dossier);
- verzoekster erkent in haar verzoekschrift dat deze beslissing haar officieus ter kennis is gebracht op 26 oktober 2022. In stuk 1 van verzoekster leest de Raad verder: “Het verslag was op dat moment nog niet volledig uitgeschreven omdat we nog aan het kijken waren waar en wanneer ze de nieuwe stage zou kunnen lopen.” (onderlijning toegevoegd door de Raad);
- op 3 november 2022 wordt de (uitgeschreven) interne beroepsbeslissing per e-mail aan verzoekster ter kennis gebracht (stuk 6 administratief dossier);
- er volgt een e-mail van verzoekster aan de stagecoördinator op 7 november 2022, waarin ze verwijst naar stage in de kerstvakantie (stuk 2 van verzoekster, tevens stuk 8 administratief dossier);
- de interne beroepsbeslissing wordt middels een aangetekend schrijven van 9 november 2022 aan verzoekster ter kennis gebracht (stuk 7 administratief dossier);
- verzoekster heeft extern beroep ingesteld bij de Raad met een aangetekende brief die als poststempel 21 november 2022 draagt.

Op basis van het voorgaande rijst de vraag of de termijn om extern beroep bij de Raad in te stellen reeds is ingegaan vanaf de kennisgeving van de interne beroepsbeslissing per e-mail d.d. 3 november 2022, dan wel minstens vanaf 7 november 2022 – aangezien verzoekster op dat moment kennis blijkt te hebben van de volledige inhoud van de interne beroepsbeslissing, vermits ze in haar e-mail van die datum verwijst naar een ‘stage in de kerstvakantie’, wat nog niet bekend was op het moment dat haar de beslissing officieus werd meegedeeld op 26 oktober 2022. Daarbij rijst tevens de vraag wat hiervan dan het gevolg is in het licht van het hogervermeld artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs.”

Standpunt van partijen

Per e-mail van 6 december 2022 deelt verwerende partij mee dat de beslissing informeel aan verzoekster werd meegedeeld op 26 oktober 2022. Op dat moment werd enkel meegedeeld dat haar beroep gegrond werd bevonden en dat ze een nieuwe kans zou krijgen om een stage te lopen. De modaliteiten daarvan werden op dat moment nog niet meegedeeld, omdat op dat moment nog niet duidelijk was waar en wanneer de nieuwe stage zou kunnen doorgaan.

Verzoekster kreeg de integrale beslissing per mail van 3 november 2022 toegestuurd, met in die beslissing ook de vermelding van de beroepsmogelijkheden. De beslissing werd vervolgens

op 9 november 2022 ook nog via aangetekende brief bezorgd aan verzoekster. Blijkens de e-tracker werd die aan het adres van verzoekster aangeboden op 14 november 2022.

Volgens verwerende partij was verzoekster al heel wat vroeger op de hoogte van de integrale inhoud van de beslissing, zoals blijkt uit de correspondentie die ze hierover voerde met het stagesecretariaat op 7 november 2022.

Verwerende partij verwijst ten slotte naar artikel 81, §6 van het onderwijs- en examenreglement, dat bepaalt dat de kennisgeving van de beslissing van de institutionele beroepscommissie per e-mail en per aangetekende brief gebeurt. Zij laat het aan de wijsheid van de Raad over om te oordelen of de kennisgeving per e-mail de beroepstermijn reeds doet ingaan op het moment waarop vaststaat dat de betrokkene die mail ook effectief heeft ontvangen – wat *in casu* uiterlijk op 7 november 2022 reeds het geval was – dan wel of ook de kennisgeving via aangetekende brief moet zijn voltooid. In het eerste geval is het extern beroep onontvankelijk want laattijdig.

In haar *aanvullende nota* uit verzoekster vooreerst haar verbazing over de positie die de Raad inneemt. Haar beroep werd immers tijdig ingesteld binnen de zeven dagen na aanbieding / ontvangst van de aangetekende zending. Verzoekster benadrukt dat verwerende partij zelf stelt dat de mededeling per e-mail informeel is.

Verder betwist verzoekster dat ze mogelijk eerder kennis zou hebben genomen van de integrale inhoud van de beslissing. Haar e-mail bewijst dit overigens niet. Naar aanleiding van de officieuze mededeling van 26 oktober heeft ze (telefonisch) navraag gedaan, waarbij ze vernam dat de stage mogelijk in de kerstvakantie zou vallen. Verzoekster wachtte op de aangetekende zending en heeft, toen die niet kwam, hiernaar op 14 november 2022 per e-mail geïnformeerd. Ze kreeg als reactie dat de aangetekende zending op 9 november 2022 werd verzonden en op 14 november 2022 werd geleverd.

Verzoekster stipt nog aan dat de aangetekende brief naar haar domicilieadres werd verstuurd. De e-mail werd enkel verstuurd naar haar studentenaccount, en niet naar haar persoonlijk adres. Verzoekster vindt overigens nergens formaliteiten voor een kennisgeving per e-mail. Ze vindt het ook verwarrend dat er twee termijnen zouden lopen – na de dag van de kennisgeving per

aangetekende brief enerzijds, en na de dag van de kennisgeving per e-mail anderzijds – temeer daar er een week is verstreken tussen de e-mail en het overmaken van de brief aan de post.

Naar aanleiding van de standpunten die werden ingenomen, rees een bijkomende vraag die de Raad vervolgens aan de partijen heeft voorgelegd:

“Zoals eerder reeds vermeld, blijkt uit het administratief dossier dat de interne beroepsbeslissing op 3 november 2022 per e-mail aan verzoekster ter kennis werd gebracht. In haar nota betwist verzoekster dat ze kennis heeft genomen van de beslissing per mail.

De vraag rijst hoe deze stelling van verzoekster zich verhoudt tot de e-mail die zij op 8 november 2022 (12u06) zelf aan de Raad heeft gericht, met verwerende partij in cc, en waarin zij het volgende stelt (...):

“Prof. Lust had reeds 26/10 de beslissing meegedeeld, echter had ze jullie niet in cc gezet. Het verslag moest toen nog uitgeschreven worden wegens drukte. De officiële beslissing kwam 03/11 binnen.”

Verwerende partij volhardt in haar standpunt en gedraagt zich naar de wijsheid van de Raad wat de beoordeling betreft van de vraag of de beroepstermijn dan uiterlijk op 8 november 2022 is beginnen lopen, dan wel of die pas is beginnen lopen nadat de aangetekende zending met daarin diezelfde beslissing werd aangeboden aan het adres van verzoekster.

Verwerende partij stelt verder nog dat het gegeven dat dit in de vorige procedure niet voor problemen rond ontvankelijkheid van het beroep heeft gezorgd te maken heeft met het feit dat er toen ook geen enkel stuk voorlag waaruit bleek dat verzoekster de beslissing vroeger had ontvangen dan op de dag waarop de aangetekende zending werd aangeboden. Ze merkt op dat het vaste rechtspraak is van de Raad dat een e-mail onvoldoende is om vaste datum te geven aan een beslissing, omdat niet met zekerheid is geweten of en wanneer die mail de bestemming heeft bereikt. Volgens verwerende partij liggen de kaarten in voorliggend dossier evenwel anders, en kan uit de communicatie van verzoekster wel met zekerheid worden afgeleid dat ze uiterlijk op 8 november 2022 kennis had van de integrale beslissing zoals die haar elektronisch werd meegedeeld.

Verzoekster beantwoordde deze bijkomende vraag na de daartoe door de Raad geboden termijn.

Beoordeling

De Raad stelt vast dat aan verzoekster op 26 oktober 2022 officieus de draagwijdte van de beslissing van de institutionele beroepscommissie werd meegedeeld. Aan deze e-mail werd de beslissing zelf niet gehecht, zodat deze mededeling de beroepstermijn geenszins kon doen aanvangen.

Vervolgens werd de interne beroepsbeslissing *in casu* aan verzoekster overgemaakt per e-mail van 3 november 2022 (stuk 6 van het administratief dossier). Er volgde nog een aangetekend schrijven op 9 november 2022 (stuk 7 van het administratief dossier).

Het verzenden van een e-mail levert op zich geen bewijs van de aflevering ervan, en dus ook niet van een kennisgeving in de zin van het voormeld artikel II.294, §1. Zonder een ontvangst- of leesbevestiging verleent een verzending per e-mail in beginsel geen vaste datum.

Verzoekster heeft per e-mail op 8 november 2022 aan de Raad meegedeeld dat “*de officiële beslissing [] 03/11 binnen[kwam]*”.

Deze bevestiging van ontvangst van de interne beroepsbeslissing door verzoekster verleent vaste datum aan de kennisgeving ervan, zodat de termijn om tegen de interne beroepsbeslissing extern beroep aan te tekenen is aangevangen op 9 november 2022. Zelfs indien de Raad, in weerwil van de duidelijke bewoordingen in de e-mail van verzoekster aan de Raad d.d. 8 november 2022, zou aannemen dat de kennisgeving géén vaste datum heeft verkregen op 8 november 2022, dan nog moet de Raad het volgende vaststellen. Samengenomen met het feit dat het ten tijde van de officieuze mededeling d.d. 26 oktober 2022 nog niet duidelijk was waar en wanneer verzoekster de nieuwe stage zou kunnen lopen en zij vervolgens in een e-mail aan de stagecoördinator d.d. 7 november 2022 aangeeft te hebben vernomen “dat er een inhaalstage is voor klinische biologie in de kerstvakantie”, staat vast dat verzoekster – hoewel zij dat betwist – uiterlijk op 7 november 2022 kennis had van de inhoud van de interne beroepsbeslissing. De termijn van zeven kalenderdagen om extern beroep in te stellen is in die hypothese bijgevolg aangevangen op 8 november 2022 om te verstrijken op maandag 14 november 2022. Verzoekster diende bij aangetekend schrijven van 21 november 2022 een verzoekschrift in bij de Raad tegen de beslissing op intern beroep.

Dit extern beroep is derhalve in beide hierboven omschreven hypothesen *prima facie* laattijdig, en dus onontvankelijk.

Naar het oordeel van de Raad blijkt *in casu* uit het dossier evenmin dat er sprake zou zijn van een overmachtssituatie, waardoor de normale uitoefening van het beroepsrecht zou worden uitgesteld. Dat de interne beroepsbeslissing zowel per e-mail als per aangetekend schrijven aan verzoekster ter kennis is gebracht, doet aan voorgaande vaststelling geen afbreuk. Hetzelfde geldt voor het feit dat verwerende partij de kennisgeving per e-mail als informeel heeft bestempeld, wat overigens niet wordt vermeld in de e-mail van 3 november 2022 houdende de kennisgeving van de interne beroepsbeslissing, doch enkel in een later bericht.

Zoals reeds vermeld, blijkt uit het dossier voldoende duidelijk dat verzoekster kennis heeft genomen van de interne beroepsbeslissing zoals die haar per e-mail ter kennis is gebracht. Het is dan ook niet relevant dat de interne beroepsbeslissing enkel via haar studenten-e-mailadres werd bezorgd en niet (ook) via haar persoonlijk e-mailadres. Wat dit betreft, merkt de Raad daarenboven op dat verzoekster haar e-mail van 7 november 2022 aan de stagecoördinator eveneens via haar studenten-e-mailadres heeft verzonden.

De Raad begrijpt bovendien niet waarom verzoekster na voormelde e-mail van 7 november 2022, waarvan de formulering de Raad er niet van overtuigt dat verzoekster op dat moment nog geen kennis had van de interne beroepsbeslissing, zoals zij aangeeft, is blijven “[wachten] op de aangetekende zending die maar niet kwam”. Dit geldt temeer als de draagwijdte van de interne beroepsbeslissing in ogenschouw wordt genomen, waarbij aan verzoekster de kans wordt geboden om de stage ‘Klinische biologie’ over te doen tijdens de kerstvakantie en de stage dus op vrij korte termijn moet worden georganiseerd. Wat dit betreft, kan verzoekster zich ook niet verschuilen achter het tijdsverloop tussen de kennisgeving per e-mail en de dag waarop de aangetekende zending bij de post werd aangeboden. Op de interne beroepsbeslissing die haar per e-mail werd bezorgd staan de externe beroepsmogelijkheid en de -modaliteiten immers duidelijk vermeld. Aangezien zij kennis had van de beslissing van de institutionele beroepscommissie en van haar motieven was verzoekster in staat om grieven te ontwikkelen tegen deze beslissing, en dus om extern beroep in te stellen. Door te wachten op de kennisgeving per aangetekende brief heeft verzoekster gepoogd de voorziene beroepstermijn om extern beroep in te stellen zelf te verlengen. Deze beroepstermijn werd nochtans door de decreetgever bewust kort gehouden, en is beperkt tot zeven kalenderdagen.

Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 19 december 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen

Zitting van 21 december 2022

Beslissingen i.v.m. studiebetwistingen

Arrest nr. 8.200 van 21 december 2022 in de zaak 2022/0976.....	2
Arrest nr. 8.201 van 21 december 2022 in de zaak 2022/0987.....	13
Arrest nr. 8.202 van 21 december 2022 in de zaak 2022/0988.....	20
Arrest nr. 8.203 van 21 december 2022 in de zaak 2022/0989.....	35
Arrest nr. 8.204 van 21 december 2022 in de zaak 2022/0992.....	58
Arrest nr. 8.195 van 21 december 2022 in de zaak 2022/0919.....	76
Arrest nr. 8.196 van 21 december 2022 in de zaak 2022/0931.....	80
Arrest nr. 8.197 van 21 december 2022 in de zaak 2022/0932.....	87
Arrest nr. 8.198 van 21 december 2022 in de zaak 2022/0933.....	90
Arrest nr. 8.199 van 21 december 2022 in de zaak 2022/0934.....	116

Arrest nr. 8.200 van 21 december 2022 in de zaak 2022/0976

In zake: Beria BAGICEK
Woonplaats kiezend te 9280 Lebbeke
Konkelgoedstraat 26C

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 9 november 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 15 september 2022 waarbij aan de verzoekende partij een maatregel van studievoortgangsbewaking wordt opgelegd en van de beslissing van de voorzitter van de interne beroepsinstantie van de Vrije Universiteit Brussel van 24 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 21 december 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij is gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de industriële wetenschappen’.

Omdat verzoekster in dat academiejaar een studierendement van minder dan 60% behaalt, wordt haar een bindende voorwaarde opgelegd die ertoe strekt dat zij zich moet inschrijven en slagen voor elk opleidingsonderdeel waarvoor zij reeds tweemaal was ingeschreven zonder een credit te behalen, en bovendien voor minstens 75% van de opgenomen studiepunten een credit moet behalen.

Uit het voorliggende dossier blijkt niet dat verzoekster tegen deze beslissing een beroep heeft ingesteld.

In het academiejaar 2021-2022 neemt verzoekster een curriculum op van negen opleidingsonderdelen, ten belope van 43 studiepunten. Voor vijf opleidingsonderdelen behaalt zij een credit. Voor de overige opleidingsonderdelen (samen 20 studiepunten) behaalt verzoekster na deelname aan beide examenkansen geen credit, waardoor haar studierendement 53% bedraagt.

Daar verzoekster aldus een studierendement van minder dan 75% behaalt, wordt haar de verdere inschrijving in de opleiding geweigerd.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Verzoekster stelt een beroep in bij de interne beroepscommissie.

Bij beslissing van 24 oktober 2022 verklaart de voorzitter van de interne beroepscommissie verzoeksters beroep onontvankelijk omdat het, in strijd met de bepalingen van het onderwijs- en examenreglement, niet met een aangetekende zending is verzonden.

Dat is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid – regelmatige uitputting van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad eerder reeds heeft overwogen inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbepalingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “*verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij*” de Raad (*Parl. St. VI.Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*).

De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, *RW* 1999- 00, 850).

De vraag of verzoekster op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

In casu werd aan verzoekster een maatregel van studievoorgangsbewaking opgelegd die werd meegedeeld op het puntenblad dat op 15 september 2022 werd bekendgemaakt (stuk 2 van het administratief dossier). Hierop heeft verzoekster, middels een gewone brief waarop een

datumstempel van 21 september 2022 lijkt te zijn aangebracht, intern beroep ingesteld bij verwerende partij (stuk 3 van het administratief dossier).

Ambtshalve rijst, in het licht van artikel II.283, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs, derhalve de vraag op welke wijze de maatregel van studievoortgangsbewaking, vermeld op het puntenblad van 15 september 2022, aan verzoekende partij werd meegedeeld en – in voorkomend geval – welke gevolgen deze kennisgeving heeft voor de beroepstermijn om het intern beroep in te stellen.

Aan partijen is met een e-mail van 16 december 2022 gevraagd om hieromtrent ook standpunt in te nemen.

Standpunt van partijen

Verwerende partij betoogt in haar antwoordnota dat het extern beroep onontvankelijk is omdat verzoekster nagelaten heeft om de interne beroepsmogelijkheden op regelmatige wijze uit te putten, wat een noodzakelijke voorwaarde is om op ontvankelijke wijze een beroep bij de Raad te kunnen instellen. Het is volgens verwerende partij dan ook terecht dat de voorzitter van de interne beroepsinstantie heeft vastgesteld dat het intern beroepsschrift niet voldeed aan de ontvankelijkheidsvereisten aangezien het niet aangetekend werd verzonden. Volgens verwerende partij wordt dat ook niet door de verzoekende partij ontkend in het kader van de externe beroepsprocedure.

Verwerende partij benadrukt, verwijzende naar rechtspraak van de Raad, dat de aangetekende verzending van het intern beroep door de student op straffe van onontvankelijkheid wordt voorgeschreven door het onderwijs- en examenreglement en aldus een substantiële vormvereiste uitmaakt die in elke stand van het geding moet worden opgeworpen aangezien de procedureregels inzake de georganiseerde administratieve beroepen de openbare orde raken en hiervan enkel kan worden afgeweken op grond van bewezen overmacht, wat *in casu* volgens verwerende partij niet wordt aangevoerd, laat staan aangetoond.

In haar wederantwoordnota betwist verzoekster het onontvankelijk verklaren van haar intern beroep omdat het niet aangetekend werd verzonden. Verzoekster stelt dat zij zich vanaf 12 september 2022 tot en met 30 september 2022 in het buitenland bevond, zodat zij zelf geen

aangetekende brief kon verzenden. Verzoekster heeft daarom een medestudent verzocht om dit in haar plaats te doen. Door een misverstand bleek de brief niet aangetekend te zijn verzonden. Verzoekster brengt een foto bij van de omslag en het kassaticket voor de priorzegel van haar brief waarmee het intern beroep werd verzonden.

Verwerende partij heeft met een e-mail van 19 december 2022 het volgende geantwoord op de vraag van de Raad omtrent de wijze waarop de maatregel van studievoortgangsbewaking ter kennis werd gebracht van verzoekende partij en de eventuele gevolgen daarvan voor de beroepstermijn:

“De verzoekende partij is via e-mail d.d. 15.09.2022 op de hoogte gebracht van het feit dat de examenresultaten en de beslissing van de examencommissie beschikbaar waren in SelfService studenten (zie bijlage), dit is in overeenstemming met artikel 145 en artikel 146 van het onderwijs- en examenreglement. Het aangewende informaticasysteem stelt uitdrukkelijk dat verzoekende partij de e-mail heeft ontvangen (eveneens in bijlage). Op basis hiervan wordt aangetoond dat de kennisgeving regelmatig gebeurde (zie: R. Stvb. 7 februari 2021 nr. 2021/1203). Overeenkomstig artikel 153, § 1 van het onderwijs- en examenreglement is aldus de beroepstermijn ingegaan.

Heel recentelijk, bij arrest nr. 252.999 van 16 februari 2022, heeft de Raad van State geoordeeld dat de poststempel een vaste datum geeft aan de zending als die aangetekend is verstuurd. Deze opvatting ligt volledig in de lijn met wat de algemene vergadering van de afdeling Bestuursrechtspraak bij arrest nr. 234.859 van 26 mei 2016 heeft overwogen, namelijk “dat een verzoekende partij die haar procedurestuk niet aangetekend verstuurt, het voordeel van de vaste datum niet geniet en dus het risico loopt moeilijkheden inzake het bewijs van de tijdigheid van het stellen van de procedurehandeling te ondervinden”. Eveneens in de lijn van die rechtspraak van de algemene vergadering van de afdeling Bestuursrechtspraak is het arrest van 27 oktober 2017, nr. 239.692, waarin de Raad van State voor recht zegt dat een gewone zending (dus niet aangetekend) geen vaste datum geeft aan de zending.

Artikel II.283, eerste lid, CHO, legt op dat de student die oordeelt dat een ongunstige studievoortgangsbeslissing aangetast is door een schending van het recht, toegang heeft tot een interne beroepsprocedure. Het komt toe aan de onderwijsinstelling om de vormen van die procedure te bepalen in het OER. De decreetgever heeft echter in het tweede lid van het voormelde artikel opgenomen dat er een vervalltermijn van zeven kalenderdagen moet worden gerespecteerd, teneinde tot heroverweging van de studievoortgangsbeslissing over te gaan.

Om na te gaan of de uitdrukkelijke wil van de decreetgever wat betreft de vervalltermijn wordt gerespecteerd, bepaalt artikel 153, § 1, derde lid, van het OER dat het verzoekschrift in het kader van het intern beroep aangetekend moet worden opgestuurd. Het vereiste van een vaste datum om de naleving van de vervalltermijn te kunnen vaststellen, is geenszins onredelijk en helemaal in lijn met de rechtspraak van de Raad

van State. In een verdere uitwerking van de leer ontwikkeld in het arrest nr. 234.859 van de algemene vergadering van de afdeling Bestuursrechtspraak, heeft de Raad van State bij arrest nr. 243.796 van 22 februari 2019 expliciet overwogen: “La formalité de l'envoi par un pli recommandé à la poste a pour finalité d'assurer la sécurité juridique et de donner date certaine à l'envoi des pièces de procédure.” Tevens de R.Stvb., bij arrest nr. 7.202 van 4 februari 2022, heeft gewezen op het belang van een vaste datum (“Uit het voorliggend dossier blijkt niet dat deze beslissing op een andere wijze aan verzoekster is bekendgemaakt. Zo bevat het administratief dossier geen aangetekend schrijven, noch een ander stuk dat toelaat om een vaste datum te bepalen”).

De instelling is goed op de hoogte van het feit dat er omstandigheden kunnen zijn die met zich meebrengen dat het vereiste van de aangetekende zending geen bijkomende waarborg meer biedt, zoals vastgesteld in de arresten nrs. 234.859 en 243.796 van de Raad van State. In die zaken had de griffie van de Raad van State - dus de instelling zelf op wier rechtsbescherming een beroep werd gedaan – namelijk binnen de beroepstermijn de ontvangst van het verzoekschrift bevestigd. Er kon moeilijk worden getwijfeld aan de datum die de griffie zelf aan het verzoekschrift had gegeven. Eenzelfde redenering zou kunnen worden toegepast op het secretariaat van de interne beroepscommissie van de instelling. Echter, in het voorliggende geval is dergelijke situatie niet voorhanden en heeft de instelling de naleving van de decretaal bepaalde vervaltermijn niet kunnen bevestigen, daargelaten de vraag of het toekomt aan de beroepsinstantie om de tijdigheid van het stellen van de procedurehandeling te bewijzen.

De instelling heeft daarom in overeenstemming met de rechtspraak van de Raad van State en van de R.Stvb. gehandeld door vast te stellen dat niet is aangetoond, in het licht van de feitelijke omstandigheden van de zaak, dat artikel II.283, tweede lid, CHO werd nageleefd.”

Verzoekende partij heeft hierover geen standpunt meer ingenomen.

Beoordeling

Artikel 153, §1, derde lid van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij luidt wat het intern beroep betreft:

“Het beroep wordt op straffe van onontvankelijkheid van het beroep ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat per aangetekend schrijven wordt gericht aan de beroepscommissie, t.a.v. de voorzitter, Onderwijs en studentenzaken – C2, met adres te 1050 Brussel, Pleinlaan 2.”

Verwerende partij heeft het verzenden per aangetekend schrijven van het intern beroep voorgeschreven op straffe van onontvankelijkheid.

Dit kan niet worden beschouwd als een onredelijke vormvereiste, onder meer omdat de decreetgever in artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs een gelijkaardig voorschrift heeft opgenomen inzake de beroepen die bij de Raad worden ingesteld.

Samen met de initiële studievoortgangsbepaling zijn de modaliteiten voor het instellen van een intern beroep aan verzoekster meegedeeld.

Meer bepaald luidt het onderaan de initiële studievoortgangsbepaling:

“[...] Het beroep wordt ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat per aangetekend schrijven wordt gericht aan 'Interne beroepscommissie, t.a.v. de voorzitter, Onderwijs en studentenzaken - C2, Pleinlaan 2, 1050 Brussel', en dit op straffe van onontvankelijkheid van het beroep.”

De beroepsmodaliteiten zijn aldus correct aan verzoekster meegedeeld.

Zoals de Raad hoger heeft gesteld, is de verplichting om een intern beroep bij aangetekende zending in te dienen, op zich geen onredelijke of onevenredige vormplicht. Een ter post aangetekende zending verleent immers aan dat intern beroep een vaste datum, wat de interne beroepsinstantie, en in voorkomend geval daarna de Raad, toelaat om te controleren of de vervaltermijn van zeven kalenderdagen die de decreetgever in artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs heeft bepaald, is nageleefd.

Deze vormplicht is evenwel niet absoluut, maar doelgebonden. Indien een intern beroep op een andere wijze een vaste datum krijgt – bijvoorbeeld doordat de interne beroepsinstantie een datum van ontvangst bevestigt die binnen de beroepstermijn ligt – dan kan het gemis aan aangetekende zending op zich niet leiden tot de onontvankelijkheid van dat intern beroep.

De vraag is derhalve of er *in casu* een dergelijke vaste datum kan worden bepaald.

De Raad is vooreerst van oordeel dat verzoeksters verblijf in het buitenland geen bewijs van overmacht uitmaakt waaruit zou kunnen worden afgeleid dat verzoekster niet in staat was om vanop haar verblijfplaats zelf een aangetekende brief te verzenden.

Meer bepaald kan de Raad niet zonder meer aannemen dat het in Kroatië, Bosnië en/of Duitsland onmogelijk is om een (buitenlandse) aangetekende zending te verrichten via de postdiensten aldaar.

Het intern beroep van verzoekster heeft betrekking op een weigering tot inschrijving. Dat is, blijkens artikel I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs, binnen het geheel van de studievoortgangsbepalingen een beslissing zoals bedoeld onder *littera j)* en geen ‘examenbeslissing’ zoals bedoeld onder *littera a)*.

Voor de studievoortgangsbepalingen die geen ‘examenbeslissing’ zijn, geldt krachtens artikel II.283, tweede lid, 2° Codex Hoger Onderwijs dat de termijn om een intern beroep in te stellen aanvangt “de dag na de kennisgeving van de genomen beslissing aan de student”, en niet de dag na deze van de proclamatie.

Zoals de Raad eerder heeft overwogen, is een beslissing waarbij een maatregel van studievoortgangsbewaking wordt opgelegd een bestuurlijke handeling met individuele draagwijdte. Het is een algemeen beginsel dat een dergelijke bestuurlijke handeling individueel moet worden meegedeeld aan de betrokkene (GwH 28 april 2004, nr. 64/2004; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 410; J. GORIS, *Georganiseerde bestuurlijke beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 449-150).

Die mededeling houdt dan weer in dat de beslissing daadwerkelijk aan de betrokkene ter kennis wordt gebracht, wat in beginsel impliceert dat hetzij de betrokkene aantoonbaar effectief kennis heeft genomen, hetzij de beslissing aan de woonplaats van de betrokkene is aangeboden. Daarbij moet bovendien worden opgemerkt dat wanneer een individuele kennisgeving uitdrukkelijk is voorgeschreven – zoals in artikel II.283, tweede lid, 2° het geval is voor andere studievoortgangsbepalingen dan examenbeslissingen – de beroepstermijn slechts begint te lopen vanaf de regelmatige betekening en dat het daarbij van geen belang is of de betrokkene voordien reeds een voldoende feitelijke kennis had van de bestreden beslissing (J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 410 en de verwijzing naar de rechtspraak aldaar).

De maatregel van studievoortgangsbewaking is aan verzoekster meegedeeld aan de hand van het puntenblad op 15 september 2022 (zie stuk 2 van het administratief dossier). De Raad stelt vast dat op de mededeling van dit puntenblad ook de noodzakelijke beroepsmodaliteiten zijn meegedeeld.

Verwerende partij brengt bij haar e-mail van 19 december 2022 ook een afdruk uit haar informaticasysteem bij, waarin met betrekking tot het bericht van 15 september 2022 is vermeld: “*communicatie voltooid*”. De Raad is van oordeel dat in het hierin bevestigde ‘voltooien’ van de communicatie, ook de aflevering in de mailbox van verzoekster moet worden begrepen. Verzoekster weerspreekt overigens niet dat zij het puntenblad, met daarop de maatregel van studievoortgangsbewaking, niet (op 15 september 2022) zou hebben ontvangen.

Het stuk wordt door verzoekster niet van valsheid beticht en de Raad ziet ook geen andere redenen om het uit de debatten te weren.

Verwerende partij toont derhalve naar genoegen van recht aan dat de weigering tot inschrijving op 15 september 2022 aan verzoekster ter kennis is gebracht en dat die kennisgeving de beroepstermijn van artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs heeft doen ingaan. Dit betekent dat de termijn om intern beroep in te stellen is aangevangen op (vrijdag) 16 september 2022 om te eindigen op (donderdag) 22 september 2022.

Uit het dossier blijkt dat verzoekster haar intern beroep bij gewoon schrijven en niet met een aangetekende zending heeft ingediend.

Dit betekent vooreerst dat zij niet op die wijze vaste datum van het beroep kan bewijzen. Verder stelt de Raad vast dat de omslag waarin het beroep is toegekomen weliswaar *gefrankeerd* lijkt te zijn op 21 september 2022 maar niet noodzakelijk door de postdiensten ook op die datum in ontvangst werd genomen zodat er *in casu* geen bewijs voorligt dat die omslag op een welbepaalde datum ter verzending aan de postdiensten is aangeboden – de omslag kan bijvoorbeeld ook op een latere datum zijn aangeboden – laat staan effectief werd ontvangen door de verwerende partij. De door verzoekster bijgebrachte foto van de omslag waarmee het intern beroep werd verzonden en het kassaticket voor de priorzegel op deze omslag, tonen enkel aan dat deze priorzegel ook op die datum werd aangekocht: hieruit blijkt evenmin dat de omslag

op een welbepaalde datum effectief in ontvangst zou zijn genomen dan wel afgestempeld door de postdiensten.

Het loutere feit dat verzoekster haar intern beroep per gewoon schrijven – en niet per aangetekend schrijven – heeft ingesteld, staat de ontvankelijkheid van dit beroep *an sich* niet in de weg. Wel ligt hier dan de verantwoordelijkheid bij verzoekster opdat haar intern beroep ook effectief binnen de beroepstermijn (meer bepaald uiterlijk op 22 september 2022) door de beroepsinstantie wordt *ontvangen*. *In casu* blijkt uit geen enkel stuk van het dossier dat het intern beroep binnen de beroepstermijn door de interne beroepsinstantie werd ontvangen, bijvoorbeeld doordat zulks uitdrukkelijk door verwerende partij zou zijn bevestigd, iets wat verwerende partij overigens ontkent.

Op basis van voorgaande elementen kon de interne beroepsinstantie van verwerende partij aldus terecht besluiten dat het intern beroep van verzoekster onontvankelijk moest worden verklaard.

De Raad kan zich niet verder buigen over de grond van de betwisting, aangezien het intern beroep niet regelmatig is ingesteld en uitgeput.

Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 21 december 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.201 van 21 december 2022 in de zaak 2022/0987

In zake: Evert DE BOECK
bijgestaan en vertegenwoordigd door
Advocaat Christophe Vangeel
Kantoor houdende te 2018 Antwerpen
Lange Lozanastraat 24
Bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 10 november 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de voorzitter van de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel van 31 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoeker onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 21 december 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Manon Lafere, die verschijnt voor verzoekende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Master of science in de Toegepaste Informatica’.

Verzoeker moet in dat academiejaar voor nog één opleidingsonderdeel examen afleggen, met name voor ‘Masterproef Toegepaste Informatica’. Verzoeker krijgt na de tweede examenzitting voor dat opleidingsonderdeel de beoordeling ‘afwezig’.

Omdat verzoeker aldus dat academiejaar geen enkele credit behaalt, wordt hem de herinschrijving in dezelfde opleiding geweigerd, alsook de inschrijving voor opleidingsonderdelen van die opleiding middels creditcontract of examencontract.

Tegen die beslissing stelt verzoeker op 24 september 2022 een intern beroep in:

“Ik ben ingeschreven in het academiejaar 2021-2022 aan de Vrije Universiteit Brussel voor de opleiding Master in de Toegepaste Informatica, faculteit Wetenschappen en Bio-ingenieurswetenschappen.

Met dit verzoekschrift stel ik een beroep in bij de centrale beroepscommissie tegen volgende beslissing: weigeren herschrijving opleiding Toegepaste Informatica. Deze beslissing werd aan mij ter kennis gebracht op 16/09/2022.

Ik heb begrip voor het feit dat er bepaalde procedures zijn, maar ben het niet eens met deze beslissing om een aantal redenen. Mijn argumenten zijn de volgende:

- het gaat om een thesis en ik ben werkstudent... op basis van gesprekken die ik eerder voerde met mijn promotor (Prof. Dr. [J.L.]) is het niet ongebruikelijk dat een thesis in die situatie meer dan 1 academiejaar in beslag neemt;
- sedert het vastleggen van mijn thesis heb ik op geregelde tijdstippen overleg gehad met mijn promotor... ik heb daarbij ook de moeilijkheden besproken om de studie te combineren met mijn werk. Op geen enkel moment heb ik het signaal gekregen dat de timing een probleem vormde (integendeel, ik heb hem ervaren als een zeer motiverende begeleider);
- er is wel degelijk vooruitgang voor mijn thesis (al is die – uiteraard – nog niet ver genoeg gevorderd om te verdedigen);
- om mijn faalangst aan te pakken en mijn slaagkansen te vergroten, heb ik afgelopen vakantie enkele sessies gevolgd die georganiseerd werden vanuit de studiebegeleiding van de VUB;
- vanaf begin deze maand heb ik voor mijn werk een schema kunnen opstellen waarin ik voldoende tijd kan investeren in mijn thesis (concreet: minstens 1 dag/week kan ik in regel volledig reserveren, wat afdoende moet zijn voor een thesis in een eenjarige master). De afgelopen twee jaren had ik die mogelijkheid niet omwille van grotere werkdruk opgelegd vanuit mijn directie;
- tijdens de meeting die ik afgelopen woensdag had met mijn promotor hadden we allebei een goed gevoel bij mijn thesis: hij was tevreden met het werk dat al verricht was en dankzij zijn begeleiding zie ik duidelijk hoe ik verder moet;
- mijn resultaten voor de mastervakken geven aan dat ik in principe deze studie succesvol moet kunnen afsluiten;

- ik heb de voorbije jaren al bewezen dat ik bij problemen naar oplossingen zoek om die aan te pakken; ik denk hierbij o.a. aan de vakken *Automaten en berekenbaarheid* en *Declaratief programmeren*.

Het is zo dat ik heb moeten zoeken hoe ik de thesis succesvol kan aanpakken, maar nu ik eindelijk de manier gevonden meen te hebben, zou ik graag de kans krijgen om dit effectief te doen. Ik hoop vooral dat de examencommissie ziet hoeveel energie ik al in dit studietraject gestopt heb en hoe graag ik dit wil voltooien (en dat ik de redelijke hoop mag koesteren dat ik hier ook in kan slagen).”

De voorzitter van de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel verklaart dit beroep op 31 oktober 2022 onontvankelijk:

“[...]

III. Ontvankelijkheid

Overeenkomstig artikel 153, § 1, van het OER wordt het beroep ingesteld binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen, die ingaat op de dag na de kennisgeving van de beslissing. Het beroep wordt ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat per aangetekend schrijven wordt ingediend bij de voorzitter van de beroepscommissie en dit op straffe van onontvankelijkheid van het beroep. Als datum van het beroep geldt de datum van postmerk van de aangetekende zending.

De examenresultaten na de tweede zitting en de beslissing van de examencommissie werden op 16.09.2022 ter kennis gebracht. Onderhavig beroep is ingediend op 24.09.2022; dit is buiten de voormelde vervaltermijn.

Het beroep is dan ook onontvankelijk.”

Dat is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad reeds meermaals heeft overwogen, inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbepalingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij” de Raad (*Parl. St.* VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16). De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, *RW* 1999- 00, 850).

De vraag of verzoeker op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld en uitgeput, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

V. Onderzoek van de middelen

Eerste middel

In een eerste middel werpt verzoeker op dat het intern beroep ten onrechte onontvankelijk is verklaard.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert aan dat de initiële beslissing hem nooit op regelmatige wijze ter kennis is gebracht, en dat het hier niet gaat om de proclamatie van een examenbeslissing maar om de kennisgeving van een andere studievoortgangsbepaling, zodat een individuele kennisgeving

noodzakelijk is – ook krachtens artikel 153 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij.

Verzoeker verwijst naar voorgaande rechtspraak van de Raad ter zake, en besluit dat bij gebreke aan rechtsgeldige kennisgeving de beroepstermijn nooit is aangevat, en bijgevolg ook niet verstreken kan zijn.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij:

“Terecht heeft de voorzitter van de interne beroepscommissie in de beslissing d.d. 24.10.2022 vastgesteld dat het beroepschrift van verzoekende partij niet voldeed aan de ontvankelijkheidsvereisten, nu het beroepschrift niet tijdig werd verzonden (stuk 4a).

Uit de stukken met betrekking tot de kennisgeving blijkt dat de verzoekende partij via e-mail d.d. 16.09.2022 om 18 u 01 op de hoogte werd gebracht van het feit dat de examenresultaten en de beslissing van de examencommissie beschikbaar waren in SelfService studenten (stuk 2). Het aangewende informaticasysteem stelt uitdrukkelijk dat verzoekende e-mail heeft ontvangen (stuk 3). Dit blijkt ook uit het feit dat deze e-mail en het puntenblad werden toegevoegd aan het intern beroepschrift van verzoekende partij. Het is vaste rechtspraak van Uw Raad dat hiermee wordt aangetoond dat de kennisgeving regelmatig gebeurde (zie: R. Stvb. 7 februari 2021 nr. 2021/1203).

Verwerende partij beklemtoont dat de tijdige instelling van het beroep door de verzoekende partij – zoals de voorzitter van de beroepscommissie terecht aanhaalde in zijn beslissing – op straffe van onontvankelijkheid is voorgeschreven (artikel 153, § 1 van het OER), en aldus een substantiële vormvereiste uitmaakt die in elke stand van het geding moet worden opgeworpen (zie eerder R.Stvb. 2 december 2009, nr. 2009/107; R.Stvb. 29 juli 2010, nr. 2010/033).

De procedureregels die inzake georganiseerde administratieve beroepen gelden, raken de openbare orde (zie bijvoorbeeld RvS 16 november 2017, nr. 239.898, Claessens; RvS 26 mei 2014, nr. 227.531, Storms; RvS 22 februari 2011, nr. 211.410, Ylen).”

In zijn wederantwoordnota handhaaft verzoeker zijn standpunt dat de bestreden beslissing, wat de maatregel van studievoortgangsbewaking betreft, niet rechtsgeldig ter kennis is gebracht.

Hij stelt dat de e-mail die verwerende partij voorbrengt geen betrekking heeft op de weigering tot inschrijving, maar op de resultaten van de tweede examenzitting.

Beoordeling

De Raad herinnert eraan dat de bewijsvoering, behoudens wettelijke beperkingen, vrij is.

Ofschoon het gewis de voorkeur verdient dat de kennisgeving van een studievoortgangsbepaling (andere dan een examenbeslissing) vaste datum krijgt middels een beveiligde zending, of minstens door een lees- of ontvangstbevestiging, is het niet uitgesloten dat een partij op een andere wijze bewijs van een kennisgeving levert.

Verwerende partij voegt bij het administratief dossier een stuk 3, zijnde een afdruk uit haar informaticasysteem, waarin met betrekking tot het bericht van 16 september 2022 is vermeld: “communicatie voltooid”.

Het stuk wordt door verzoeker niet van valsheid beticht en de Raad ziet ook geen andere redenen om het uit de debatten te weren.

De Raad kan verzoeker vervolgens niet bijtrede dat uit deze afdruk enkel kan worden afgeleid dat de resultaten van de tweede examenzitting werden meegedeeld. Uit stuk 1 van het administratief dossier blijkt immers dat de weigering tot herinschrijving op de resultatenlijst zelf is vermeld, samen met de beroepsmodaliteiten.

Verzoeker toont niet aan dat op 16 september 2022 een andere resultatenlijst beschikbaar is gesteld of hem werd toegezonden, waarop de weigering tot inschrijving niet is vermeld.

Verwerende partij toont derhalve naar genoegen van recht aan dat de weigering tot inschrijving op 16 september 2022 aan verzoeker ter kennis is gebracht en dat die kennisgeving de beroepstermijn van artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs heeft doen ingaan. Dit betekent dat de termijn om intern beroep in te stellen is aangevangen op (zaterdag) 17 september 2022 om te eindigen op (vrijdag) 23 september 2022. Het door verzoeker op 24 september 2022 toegezonden intern beroep is bijgevolg buiten de beroepstermijn en dus laatijdig ingesteld.

Het eerste middel is ongegrond.

Daaruit volgt dat verzoeker de interne beroepsprocedure niet op regelmatige wijze heeft uitgeput, wat tot gevolg heeft dat het beroep bij de Raad niet ontvankelijk is.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 21 december 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.202 van 21 december 2022 in de zaak 2022/0988

In zake: Souhaïla BEN ALLAL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
Advocaat Joost Van Damme
Kantoor houdende te 9070 Destelbergen
Zenderstraat 5
Bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

ERASMUSHOGESCHOOL BRUSSEL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
Advocaat Stijn Butenaerts
Kantoor houdende te 1080 Brussel
Leopold II-laan 180
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 14 november 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van Erasmushogeschool Brussel van 7 november 2022 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en het examencijfer van 9/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Final Work’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 21 december 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Céline Peire, die *loco* advocaat Joost Van Damme verschijnt voor verzoekende partij, en advocaat Stijn Butenaerts, die verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de multimedia en creatieve technologie’.

Zij neemt twee opleidingsonderdelen op in haar curriculum. Voor ‘Web’ (5 studiepunten) behaalt verzoekster een examencijfer van 10/20 en dus een credit; voor het opleidingsonderdeel ‘Final Work’ (10 studiepunten) behaalt verzoekster 9/20.

Verzoekster wordt door de examencommissie niet geslaagd verklaard.

Op 12 september 2022 stelt verzoekster het volgend intern beroep in:

“Met dit verzoekschrift stel ik een beroep in bij de centrale beroepscommissie tegen volgende beslissing: Voor mijn Final Work ontving ik een 9,15/20. Deze beslissing werd aan mij ter kennis gebracht op 7 september 2022.

Ik ben het niet eens met deze beslissing om volgende redenen:

- Ten eerste omdat ik alles gegeven heb van het begin tot het einde. Ik was bij elke vergadering aanwezig. Ik schreef alles op wat fout was en ik verbeterde dit ook. In mijn eerste sessie presenteerde ik een werkstuk waarop ik beoordeeld werd. [N.L.] gaf me toen alle criteria die ik moest veranderen, wat ik in mijn tweede sessie deed. De twee belangrijkste criteria waren dat ik mijn Nederlands moest verbeteren, dat ik mijn Wireframe moest veranderen en dat ik het design van mijn app moest aanpassen. Mijn app moest erg lijken op mijn Wireframe.
- Wat betreft verbeteren van het Nederlands: Ik heb eerst mijn Nederlands laten corrigeren door externe mensen. Bijgaand vindt u de betaling die ik heb gedaan om mijn Nederlands te laten beoordelen. [N.L.] zei tijdens de uitwisseling op 8 september dat de Nederlanders een 10/20 verdienden. Want als hij het gemiddelde van alle studenten moest doen, verdiende deze dat cijfer! Toen ik de laatste woordenwisseling met de leraar had, zei hij me letterlijk dat hij de tekst van het tijdschrift niet grondig had gelezen, maar dat hij het tussen de regels door las.
- Het andere criterium was dat ik mijn app moest laten lijken op mijn Wireframe. Ik moest verschillende leerprogramma's analyseren. Ik heb gemakkelijk 180 uur besteed aan het bekijken van de handleidingen. Ik heb voor verschillende tutorials betaald omdat deze code uit 2017 is en deze niet zo bekend is. Het was vooral veel zelfstudie. Na alles veranderd te hebben, liet hij me nog steeds 0.85 missen om een

10 te krijgen. Uit mijn punten kan men opmaken dat ik mijn presentatie goed heb uitgevoerd. Maar niet mijn werk. Hoewel beide verbonden zijn met elkaar.

- Zoals eerder gezegd ben ik naar beide evaluatiemomenten geweest toen ik mijn cijfers kreeg. De eerste keer gaf hij mij een document waarop ik mij moest baseren om te slagen in mijn tweede sessie. Ik heb dit volledig toegepast. Maar na de discussie in de tweede sessie vond hij andere fouten die hij eerder niet had gezegd. Deze heeft me punten gekost. Zoals: waarom ik twee apps gebruikte en niet één. Terwijl twee apps twee keer zo lang duurden. Maar in de eerste sessie had ik uitgelegd dat ik twee apps gebruikte en op geen enkel moment heeft hij me gezegd dat ik er één moest doen. Ik heb altijd gezegd dat ik er twee zou gebruiken. Een ander punt ging over het ontwerp van mijn Wireframe. De jury vond een aantal bezwaren omdat ze een professor in design is. Maar ik had dit al aan een andere Design lerares laten zien en zij bevestigde dat hetgeen wat ik deed, heel goed was.
- Ik heb gevraagd om het raster van de twee correcties, die u in bijlage vindt. Ik kon wat ergernissen opmerken. Met name het feit dat de evolutie van mijn hele project twee keer hetzelfde cijfer kreeg, terwijl men tijdens mijn eerste en tweede sessie echt een evolutie kon zien. Maar dat niet alleen, bij twee regels veranderde hij de noot terwijl de tweede een verbeterde versie was van de eerste. Ik ging van de nota voldoende naar onvoldoende terwijl het werk hetzelfde was, behalve een verbeterde versie van alles wat werkte in de eerste sessie dat ik het liet. De afdelingen zijn P7: Opvolgen nieuwste ontwikkelingen en 19 DEVELOPMENT: Technische uitdaging. Wat ik ten slotte kon opmerken over de rubriek was dat het commentaar in de laatste rubriek twee keer hetzelfde was, terwijl ik vooral mijn code en mijn Nederlands verbeterde.
- Wat ik spijtig vind, is dat ik vorig jaar met deze zelfde leraar mijn eindwerk net niet gehaald heb. Ik was net niet erdoor met 0.87 punt. Ik had een 9.17/20. Volgens hem was ik niet aanwezig tijdens de eerste sessie. Maar al mijn werk werkte vorig jaar. Ik moest van onderwerp veranderen, zoals de regels voorschrijven. Ik baalde zo dat ik het werk van vorig jaar gemist had, dat ik van onderwerp en cluster veranderde. Ik koos ervoor om twee applicaties te maken. Normaal gesproken zouden ze mijn leraar hebben veranderd, omdat degene die ik vorig jaar had niet getraind was in app en web. Maar hij eiste absoluut dat ik bij hem terugkwam, terwijl andere leerlingen die het eindwerk moesten overdoen, van leraar moesten veranderen. Ik stel mij hierbij de vraag of het terecht is dat een leraar mag eisen dat ik als studente terug door hem wordt begeleid terwijl deze minder getraind is in een vak.
- [Ten slotte] teken ik beroep omdat alles wat ik hierboven noemde tegen mij werkte. Ik geloof dat ik oneerlijk gequoteerd ben. Ik vind het jammer, want ik was ervan overtuigd dat ik zou zijn geslaagd, gezien mijn vastberadenheid en mijn resultaat. Ik wil graag dat mijn werk wordt eerlijk beoordeeld en ik wil graag een cijfer krijgen voor mijn eigen verdiensten waarvoor ik mij volledig voor heb ingezet. Op grond van dit verzoekschrift, verzoek ik de beslissing te herzien. Vragen licht ik graag mondeling of schriftelijk toe indien nodig.”

De departementale interne beroepscommissie van Erasmushogeschool Brussel behandelt dit beroep in zitting van 20 september 2022, en verklaart het ongegrond.

Die beslissing wordt bij arrest van de Raad nr. 8.053 van 26 oktober 2022 vernietigd op grond van een miskenning van de formelemotiveringsplicht.

De interne beroepscommissie herneemt daarop haar besluitvorming, en beslist op 7 november 2022 opnieuw om verzoeksters intern beroep ongegrond te verklaren. De beroepscommissie zet daarbij het volgende uiteen:

“[...]

De leden onderzoeken bijgevolg opnieuw het verzoek tot heroverweging van de examenbeslissing 9/20 genomen voor het opleidingsonderdeel ‘Final Work’ d.d. 12 september 2022 ingediend door student Souhaïla Ben Allal, alsook de inhoudelijke feedback van de betrokken promotor Mr. [L.N.] en coördinator van het opleidingsonderdeel, Mr. [V.B.], die op voorhand werd opgevraagd.

De commissie bespreekt alle elementen uit het verzoekschrift:

Ik ben het niet eens met deze beslissing om volgende redenen:

- *Ten eerste omdat ik alles gegeven heb van het begin tot het einde. Ik was bij elke vergadering aanwezig. Ik schreef alles op wat fout was en ik verbeterde dit ook. In mijn eerste sessie presenteerde ik een werkstuk waarop ik beoordeeld werd. [L.N.] gaf me toen alle criteria die ik moest veranderen, wat ik in mijn tweede sessie deed. De twee belangrijkste criteria waren dat ik mijn Nederlands moest verbeteren, dat ik mijn Wireframe moest veranderen en dat ik het design van mijn app moest aanpassen. Mijn app moest erg lijken op mijn Wireframe.*

De leden van de commissie stellen vast dat student Souhaïla Ben Allal op [het] subcriterium taal telkens een voldoende behaalt (10/20). Dit is effectief een verbetering t.o.v. eerste zitting. De leden van de commissie verwijzen hiervoor naar de evaluatie met criteria - zie bijlage 1.

De verdere bespreking van het deel over het Nederlands en de app (Wireframe) komt in de 2 punten hieronder verder aan bod.

- *Wat betreft verbeteren van het Nederlands: Ik heb eerst mijn Nederlands laten corrigeren door externe mensen. Bijgaand vindt u de betaling die ik heb gedaan om mijn Nederlands te laten beoordelen. [L.N.] zei tijdens de uitwisseling op 8 september dat de Nederlanders een 10/20 verdienden. Want als hij het gemiddelde van alle studenten moest doen, verdiende deze dat cijfer! Toen ik de laatste woordenwisseling met de leraar had, zei hij me letterlijk dat hij de tekst van het tijdschrift niet grondig had gelezen, maar dat hij het tussen de regels door las.*

Mr. [B.V.] licht toe dat er een leidraad voor de beoordeling van taal gebruikt wordt door de jury. De jury heeft onderstaande richtlijnen voor de taal in het magazine toegepast.

20	* Uitstekend	Perfect en professioneel geschreven verslag
15	* Goed	Formeel, professioneel taalgebruik; vrij van spelfouten en grammaticale fouten
10	* Voldoende	Basis is ok maar slordigheidsfouten zoals typfouten, verslag [is] niet nagelezen. Max 1 fout per pg.
5	* Onvoldoende	Zinnen met vreemde constructies, verschillende schrijffouten,... Meer dan 1 fout per pg.
0	* Zwak	

Om de beoordeling ‘goed’ te krijgen voor dit onderdeel verwacht de jury vervolgens een verslag vrij van schrijffouten. Omdat er schrijffouten staan in bepaalde onderdelen van het magazine was de jury van oordeel dat er geen ‘goed’ kon toegekend worden, maar wel een ‘voldoende’ op basis van de richtlijnen. Het onderdeel ‘taal’ telt mee voor 2% van het totaal op 100%.

De leden nemen akte van de toelichting en besluiten dat de ‘voldoende’ op correcte wijze is toegewezen aan student Souhaïla Ben Allal.

• Het andere criterium was dat ik mijn app moest laten lijken op mijn Wireframe. ik moest verschillende leerprogramma's analyseren. Ik heb gemakkelijk 180 uur besteed aan het bekijken van de handleidingen. Ik heb voor verschillende tutorials betaald omdat deze code uit 2017 is en deze niet zo bekend is. Het was vooral veel zelfstudie. Na alles veranderd te hebben, liet hij me nog steeds 0.85 missen om een 10 te krijgen. Uit mijn punten kan men opmaken dat ik mijn presentatie goed heb uitgevoerd. Maar niet mijn werk. Hoewel beide verbonden zijn met elkaar.

Mr. [N.L.] geeft aan dat het correct is dat de student alles heeft doen lijken op haar Wireframes, maar daardoor was de UX nog altijd niet op peil. Zie bijlage 1 - Motivatie van de evaluatie met criteria. Het gebruik van de motivatie van de evaluatie met criteria - bijlage 1 wordt vanuit de opleiding verder toegelicht.

De onderzoeksvraag werd onvoldoende beantwoord. Designkeuzes gebeurden niet op basis van een gefundeerd onderzoek. De user experience is niet afgestemd op de eindgebruiker. Op basis van het verslag, presentatie, vraagstelling en eindresultaat blijkt niet dat de student over voldoende vaardigheden en kennis beschikt. Het technisch ontwerp houdt onvoldoende rekening met gangbare methoden en technieken en overstijgt, door gebrek van een extra technische uitdaging, niet het volume en niveau van een vakspecifiek werkstuk. De uiteindelijke applicatie was onvoldoende uitgewerkt en miste toch wel wat belangrijke features. Vanaf het begin was duidelijk dat development veel energie vergde en op het einde zien we vanuit de opleiding duidelijk dat student Souhaïla Ben Allal hier tekortschiet.

De student Souhaïla Ben Allal neemt de vraag, behoeften, gebruiksdoelen en gebruiksplezier van de gebruiker onvoldoende in acht bij de analyse en het ontwerp. Nieuwe technologische en multimediale ontwikkelingen werden te weinig onderzocht en toegepast. De student Souhaïla Ben Allal heeft een te beperkte evolutie doorgemaakt doorheen het gehele traject. Er worden steeds te frequent (dezelfde) fouten gemaakt. De aangegeven werkpunten werden te beperkt aangepakt om een mooi coherent geheel werkstuk af te leveren.

De leden nemen akte van de toelichting en besluiten dat de student Souhaïla Ben Allal nog niet over voldoende competenties beschikt.

• Zoals eerder gezegd ben ik naar beide evaluatiemomenten geweest toen ik mijn cijfers kreeg. De eerste keer gaf hij mij een document waarop ik mij moest baseren om te slagen in mijn tweede sessie. Ik heb dit volledig toegepast. Maar na de discussie in de tweede sessie vond hij andere fouten die hij eerder niet had gezegd. Deze heeft me punten gekost. Zoals: waarom ik twee apps gebruikte en niet één. Terwijl twee apps twee keer zo lang duurden. Maar in de eerste sessie had ik uitgelegd dat ik twee apps gebruikte en op geen enkel moment heeft hij me gezegd dat ik er één moest doen. Ik heb altijd gezegd dat ik er twee zou gebruiken. Een ander punt ging over het ontwerp van mijn Wireframe. De jury vond een aantal bezwaren omdat ze een professor in design is. Maar ik had dit al aan een andere Design lerares laten zien en zij bevestigde dat hetgeen wat ik deed, heel goed was.

Mr. [N.L.] geeft aan dat tijdens eerste zitting het nog niet aan de orde was om feedback te geven over 1 of 2 apps. Er waren toen meer en andere opmerkingen/feedback nodig, het werk in eerste zitting was van lage kwaliteit. In tweede zitting is dit daadwerkelijk aan het licht gekomen omdat toen andere zaken afgewogen werden.

Mr. [N.L.] geeft aan dat er nog te veel fouten gemaakt waren tegen design principes en leerinhouden uit voorgaande jaren van de opleiding.

De leden nemen akte van de toelichting en besluiten dat de feedback op correcte wijze is toegepast.

• Ik heb gevraagd om het raster van de twee correcties, die u in bijlage vindt. Ik kon wat ergernissen opmerken. Met name het feit dat de evolutie van mijn hele project twee keer hetzelfde cijfer kreeg, terwijl men tijdens mijn eerste en tweede sessie echt een evolutie kon zien. Maar dat niet alleen, bij twee regels veranderde hij de noot terwijl de tweede een verbeterde versie was van de eerste. Ik ging van de nota voldoende naar onvoldoende terwijl het werk hetzelfde was, behalve een verbeterde versie van alles wat werkte in de eerste sessie dat ik het liet. De afdelingen zijn P7: Opvolgen nieuwste ontwikkelingen en 19 DEVELOPMENT: Technische uitdaging. Wat ik ten slotte kon opmerken over de rubriek was dat het commentaar in de laatste rubriek twee keer hetzelfde was, terwijl ik vooral mijn code en mijn Nederlands verbeterde.

Mr. [N.L.] geeft aan dat de jurymomenten los van elkaar verlopen. Er werd na eerste zitting een lijn getrokken en in tweede zitting opnieuw met een nieuwe blik geëvalueerd. In eerste zitting waren de punten P7 en 19 minder aan de orde: student Souhaïla Ben Allal had zo veel broncode gekopieerd en zaken die ze hier en daar vond gewoon overgenomen. Daardoor werden die competenties getoetst door P7 en 19 ondergesneeuwd. Toen ze in tweede zitting meer zaken zelf heeft proberen te creëren, werd het duidelijk dat ze werkelijk die competenties mist. De kwaliteit was zo laag doordat nieuwste ontwikkelingen niet voldoende opgevolgd waren en de technische uitdaging veel te laag was.

De leden nemen akte van de toelichting en besluiten dat Souhaïla Ben Allal op correcte wijze is geëvalueerd.

• *Wat ik spijtig vind, is dat ik vorig jaar met deze zelfde leraar mijn eindwerk net niet gehaald heb. Ik was net niet erdoor met 0.87 punt. Ik had een 9.17/20. Volgens hem was ik niet aanwezig tijdens de eerste sessie. Maar al mijn werk werkte vorig jaar. Ik moest van onderwerp veranderen, zoals de regels voorschrijven. Ik baalde zo dat ik het werk van vorig jaar gemist had, dat ik van onderwerp en cluster veranderde. Ik koos ervoor om twee applicaties te maken. Normaal gesproken zouden ze mijn leraar hebben veranderd, omdat degene die ik vorig jaar had niet getraind was in app en web. Maar hij eiste absoluut dat ik bij hem terugkwam, terwijl andere leerlingen die het eindwerk moesten overdoen, van leraar moesten veranderen. Ik stel mij hierbij de vraag of het terecht is dat een leraar mag eisen dat ik als studente terug door hem wordt begeleid terwijl deze minder getraind is in een vak.*

Het opleidingshoofd Mr. [D.J.], ook aanwezig als lid in de commissie, duidt op welke wijze promotors worden aangeduid voor studenten: het klopt niet dat de Mr. [N.L.] geëist heeft om opnieuw de promotor van student Souhaïla Ben Allal te zijn. Eindwerkcoördinator Mr. [V.B.] heeft informeel gevraagd aan [N.L.] of hij vorig academiejaar (21-22) het nieuwe project van student Souhaïla Ben Allal graag opnieuw wou begeleiden als promotor of dat het hem beter leek om dit niet te doen. Mr. [N.L.] vond het toen een goed idee om opnieuw de promotor te zijn, omdat hij als promotor wist waar hij op moest letten om het project van Souhaïla Ben Allal te laten slagen (voornamelijk het technische gedeelte).

Het betekent dus niet dat elke student automatisch een nieuwe promotor krijgt. Ook andere studenten worden opnieuw begeleid door de promotor van het jaar voordien. De taak van de promotor is de procesbegeleiding. Het is dus niet zo dat de promotor een expert moet zijn in het onderwerp van de student.

De leden nemen akte van de toelichting en besluiten dat promotor op correcte wijze is toegewezen aan de student.

Beslissing

Op basis van het bovenvermelde argument en conform artikel 17 van de rechtspositieregeling beslist de beroepscommissie examenbeslissing unaniem om de examenbeslissing te bevestigen.”

Dat is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij werpt geen excepties op wat de ontvankelijkheid betreft.

De Raad ziet ook geen aanleiding om ambtshalve opmerkingen te maken.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Onderzoek van de middelen

Enig middel

Verzoekster steunt een enig middel op de materiële motiveringsplicht en het redelijkheidsbeginsel. In de uiteenzetting van het middel komen ook de formele motiveringsplicht en artikel II.281 van de Codex Hoger Onderwijs ter sprake.

Standpunt van partijen

Verzoekster brengt haar grieven in het intern beroep in herinnering. Zij stelt dat de materiële motiveringsplicht vooreerst wordt geschonden omdat zij, anders dan de interne beroepscommissie overweegt, wel degelijk nieuwe technologieën heeft toegepast. Verzoekster betoogt dat zij via zelfstudie een nieuwe programmeertaal (Exsis 2017) heeft aangewend, hoewel die niet werd onderwezen, en zij wijst erop dat foto's werden genomen die vervolgens werden opgeslagen in een databank en dat Geofire werd aangewend om de exacte locatie te bepalen.

Het is om die reden volgens verzoekster ten onrechte dat een onvoldoende werd toegekend voor de onderdelen '19: Development: technische uitdaging' en 'P7: Opvolging nieuwste ontwikkelingen'. Verzoekster verwijst naar de tutorials die zij heeft gevolgd, en zij kan zich niet vinden in de aanname van de beroepscommissie dat nieuwe technologische en multimediale ontwikkelingen te weinig werden onderzocht en toegepast. Het is de overtuiging van verzoekster dat de interne beroepscommissie de door haar gehanteerde code niet heeft bekeken of aan een onderzoek heeft onderworpen, en de heer [N.L.] ook niet heeft bevraagd naar het gebruik van de nieuwe programmeertaal.

Aldus is, nog steeds volgens verzoekster, de bestreden beslissing gestoeld op verkeerde aannames en onjuiste gegevens.

Ook de stelling dat verzoekster een te beperkte evolutie heeft doorgemaakt, wordt betwist. Verzoekster voert aan dat zij een significante evolutie heeft doorgemaakt (4,23/20 bij de eerste examenkans), maar voor het subonderdeel 'PIO: evolutie' toch een onvoldoende krijgt. Zij heeft nochtans de na de eerste examenkans verkregen feedback toegepast, en doet het volgende gelden:

“Suggesties tot verbetering:

- *Wireframes afwerken (indien nodig)*. Werd door verzoekster toegepast en wordt eveneens erkend in de bestreden beslissing. ‘Mr. [N.L.] geeft aan dat het correct is dat de student alles heeft doen lijken op haar Wireframes’ (stuk 1);
- (...)
- *Spelling & grammatica in het verslag optimaliseren*. Werd eveneens door verzoekster aangepast (cf. betaling Scribbr om Nederlands te verbeteren (stuk 8);

Dit blijkt, volgens verzoekster, ook uit de punten voor verschillende subonderdelen van het opleidingsonderdeel ‘Final Work’.

Waar de interne beroepscommissie slechts besluit met “de leden nemen akte van de toelichting en besluiten dat Souhaïla Ben Allal op correcte wijze is geëvalueerd”, geeft zij volgens verzoekster geen blijk ervan tot een eigen onderzoek van het dossier te zijn gekomen. Nochtans, zo stelt verzoekster, schrijft artikel 17 van de algemene rechtspositieregeling van verwerende partij voor dat de interne beroepsprocedure leidt tot een gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van de ontvankelijkheid ervan of tot een beslissing die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt of hervormt/herziet. Wanneer een interne beroepscommissie over volheid van bevoegdheid beschikt – zoals in *casu* – stelt verzoekster geredelijk te mogen verwachten dat de beroepscommissie zich bij het nemen van haar beslissing steunt op bijkomende motieven, of dat zij motieven die aan de voor haar gebrachte initiële beslissing ten grondslag liggen, aanvult of substitueert door haar eigen overwegingen. Zulks is volgens verzoekster *in casu* niet gebeurd. Ook om die reden besluit verzoekster dat de beroepscommissie op onredelijke wijze en met miskennen van de stukken van het dossier tot haar beslissing is gekomen. Zij heeft bovendien volgens verzoekster onredelijk streng geoordeeld, en miskent de formelemotiveringsplicht en artikel II.281 van de Codex Hoger Onderwijs.

In haar antwoordnota is verwerende partij het niet eens met de kritiek van verzoekster dat de bestreden beslissing enkel berust op assumpties en alzo feitelijke grondslag mist en/of minstens onredelijk streng is. Zij wijst erop dat uit de bestreden beslissing blijkt dat de beroepscommissie elke kritiek van verzoekster samen met de inhoudelijke feedback van promotor [N.L.] en de leden van de opleiding grondig heeft onderzocht en besproken. Onder verwijzing naar de motieven van de beroepscommissie stipt verwerende partij ook aan dat in die beoordeling wordt verwezen naar bijlage 1 ‘Motivatatie van de evaluatie met criteria’, stuk

dat als basisdocument ('rubric') wordt aangewend bij de beoordeling van het werkstuk evenals de motivering ervan.

Aldus, zo stelt verwerende partij, hebben de leden van de beroepscommissie vastgesteld dat verzoeksters kritieken niet terecht zijn en effectief dient te worden vastgesteld dat verzoekster nog niet over de vereiste competenties en kwaliteiten beschikt, waardoor het werkstuk aldus niet voldoet aan wat er van de student verwacht wordt.

Verwerende partij betwist dan ook dat de motivering van de bestreden beslissing op foutieve gegevens is gestoeld. Zij voert ook aan dat verzoeksters bewering dat de beroepscommissie verkeerdelijk de toelichting van de heer [N.L.] inzake "Nieuwe technologische en multimediale ontwikkelingen werden te weinig onderzocht en toegepast" tot de hare maakt, onjuist is. Verwerende partij betwist met name dat uit verzoeksters intern beroep zou blijken dat zij deze nieuwe technologieën wél heeft toegepast en zij stelt dat verzoekster één zin uit context haalt om aan te tonen dat zij voor de onderdelen '19: Development: technische uitdaging' en 'P7: opvolging nieuwste ontwikkelingen' onterecht een onvoldoende zou hebben gekregen.

Verwerende partij zet ter zake het volgende uiteen:

"Het is daarentegen geheel niet zo dat de beroepscommissie geen rekening houdt met het feit dat verzoekster wel blijkt heeft gegeven van feit dat zij heel wat inspanningen heeft geleverd en daarbij ook tutortals heeft gevolgd. Zo evenmin wordt er door de beroepscommissie gesteld dat verzoekster geen nieuwe technologieën heeft toegepast. De beroepscommissie heeft echter wel vastgesteld dat – niettegenstaande de geleverde inspanningen – het eindresultaat niet getuigt van voldoende kennis en vaardigheden. De beroepscommissie stelt dienaangaande, uitdrukkelijk het volgende:

"(...) Het gebruik van de motivatie van de evaluatie met criteria – bijlage 1 – wordt vanuit de opleiding verder toegelicht.

De onderzoeksvraag werd onvoldoende beantwoord. Designkeuzes gebeurden niet op basis van een gefundeerd onderzoek. De user experience is niet afgestemd op de eindgebruiker. Op basis van het verslag, presentatie, vraagstelling en eindresultaat blijkt niet dat de student over voldoende vaardigheden en kennis beschikt. Het technisch ontwerp houdt onvoldoende rekening met gangbare methoden en technieken en overstijgt, door gebrek van een extra technische uitdaging, niet het volume en niveau van een vakspecifiek werkstuk. De uiteindelijke applicatie was onvoldoende uitgewerkt en miste toch wel wat belangrijke features. Vanaf het begin was duidelijk dat development veel energie vergde en op het einde zien we vanuit de opleiding duidelijk dat student Souhaïla Ben Allal hier tekortschiet.

De student Souhaïla Ben Allal neemt de vraag, behoeften, gebruiksdoelen en gebruiksplezier van de gebruiker onvoldoende in acht bij de analyse en het ontwerp.

Nieuwe technologische en multimediale ontwikkelingen werden te weinig onderzocht en toegepast. De student Souhaila Ben Allal heeft een te beperkte evolutie doorgemaakt doorheen het gehele traject. Er worden steeds te frequent (dezelfde) fouten gemaakt. De aangegeven werkpunten werden te beperkt aangepakt om een mooi coherent geheel werkstuk af te leveren.” (eigen onderlijning en accentuering)

Wat vervolgens specifiek de onderdelen ‘I9: Development: technische uitdaging’ en ‘P7: opvolging nieuwste ontwikkelingen’ betreft, stelt de beroepscommissie – na de promotor hierover te hebben bevraagd – uitdrukkelijk het volgende vast:

“In eerste zittijd waren de punten P7 en I9 minder aan de orde: student Souhaila Ben Allal had zo veel broncode gekopieerd en zaken die ze hier en daar vond gewoon overgenomen. Daardoor werden die competenties getoetst door P7 en I9 ondergesneeuwd. Toen ze in tweede zittijd meer zaken zelf heeft proberen te creëren, werd het duidelijk dat ze werkelijk die competenties mist. De kwaliteit was zo laag doordat nieuwste ontwikkelingen niet voldoende opgevolgd waren en de technische uitdaging veel te laag was.” (eigen onderlijning en accentuering)

Dat verweerster verder geen specifieke verduidelijking geeft omtrent het argument van verzoekster dat zij een nieuwe programmeertaal heeft aangewend met de impact daarvan op de gegeven score en waarom zij de promotor hierover niet heeft bevraagd, kan alleszins niet aan verweerster verweten worden vermits verzoekster hierover pas voor het eerst uitdrukkelijk ingaat naar aanleiding van haar extern beroep.

Voorts, ligt voormelde motivering van de beroepscommissie ook geheel in de lijn met wat de promotor reeds als motivering heeft weergegeven bij diens beoordeling van het werkstuk (cf. ‘bijlage 1’), waarbij hij heeft vastgesteld dat verzoekster wel over een afdoende motivatie beschikte om aan haar eerdere tekortkomingen/werkpunten te verhelpen (cf. beoordeling van de promotor bij de onderdelen ‘verslag’, ‘presentatie’, ‘design verslag & presentatiemateriaal’), doch dit uiteindelijk niet het vereiste resultaat heeft opgeleverd om een voldoende score te kunnen behalen.

Alzo is bij de beoordeling van de ‘inhoud (toepassing)’ van het project gebleken dat het werk onvoldoende was uitgewerkt en er heel wat belangrijke features ontbraken, zodat verzoekster hiervoor dan ook een onvoldoende beoordeling verkreeg (6,75/20). Dit aspect van het opleidingsonderdeel ‘Final work’ betreft evenwel de essentie van het project waaraan er dan ook een gewicht van 50% wordt toegekend. Ook bij de evaluatie van het aspect ‘proces’ (gewicht 25%) stelt de promotor vast dat verzoekster te vaak dezelfde fouten maakt en zij hiervoor maar net een voldoende behaalt (10,40/20).

Bij de motivering van diens beoordeling, stelde de promotor uitdrukkelijk het volgende:

“Vanaf het begin hebben we rond de tafel gezeten om duidelijke verwachtingen te scheppen alsook te waarschuwen voor eventuele valkuilen (taal alsook programmeren). Het mooie aan dit verhaal is dat je er voor 100% bent voor gegaan maar de vraag is natuurlijk of dit voldoende is. Ik merk op dat er steeds te frequent (eenzelfde) fouten worden gemaakt en we verwachten van een 3de jaars student toch wel dat deze in staat is om werkpunten aan te pakken en een maal coherent geheel werkstuk aflevert. Ik vrees ervoor dat dit onvoldoende is.” (eigen onderlijning)

Rekening houdend met het gewicht dat werd toegekend aan de verschillende onderdelen van het opleidingsonderdeel, levert dit vervolgens een globale score op van 9,15/20 (afgerond 9/20) voor het betreffende opleidingsonderdeel.

In tegenstelling tot hetgeen verzoekster voorhoudt, is de bestreden beslissing zodus geenszins gestoeld op verkeerde assumpties of onjuiste gegevens.

Voorts en in het licht van voormelde geciteerde motiveringen, kan zo evenmin het argument van verzoekster [aangenomen] worden daar waar zij stelt dat de beroepscommissie ten onrechte zou oordelen dat zij een te beperkte evolutie heeft doorgemaakt.

Er wordt door beroepscommissie immers duidelijk aangegeven waarom de leden van de commissie tot die conclusie komen (cf. supra onder punt 2.2.7), waarbij uiteindelijk het volgende wordt beslist

“(…) Het gebruik van de motivatie van de evaluatie met criteria – bijlage 1 wordt vanuit de opleiding verder toegelicht. (…)

De student Souhaïla Ben Allal neemt de vraag, behoeften, gebruiksdoelen en gebruiksplezier van de gebruiker onvoldoende in acht bij de analyse en het ontwerp. Nieuwe technologische en multimediale ontwikkelingen werden te weinig onderzocht en toegepast. De student Souhaïla Ben Allal heeft een te beperkte evolutie doorgemaakt doorheen het gehele traject. Er worden steeds te frequent (dezelfde) fouten gemaakt. De aangegeven werkpunten werden te beperkt aangepakt om een mooi coherent geheel werkstuk af te leveren.” (eigen onderlijning en accentuering)

Nogmaals de beroepscommissie stelt geenszins dat verzoekster geen enkele evolutie heeft doorgemaakt. Er dient immers te worden vastgesteld dat in eerste zitting verzoekster een score behaalde van 4,23/20 en in tweede zitting een score van 9/20 zodat verzoekster evident wel is geëvolueerd. Het zou trouwens erg zijn mocht verzoekster erop achteruit zijn gegaan in vergelijking met haar eerste zitting ...

Wel stelt de beroepscommissie na onderzoek en heroverweging vast dat – zoals ook de promotor terecht heeft aangegeven – dat de doorgemaakte evolutie te beperkt is om uiteindelijk een mooi coherent geheel werkstuk af te leveren.

Daar waar verzoekster ook nog stelt dat de beroepscommissie geen eigen ‘autonoom’ onderzoek zou hebben gevoerd en/of heroverweging zou hebben gedaan, getuigt verzoekster hierbij enkel geheel te kwader trouw te zijn en is dit ook totaal niet correct. Deze aanname van verzoekster is immers op geen enkel concreet gegeven gebaseerd en – in tegenstelling tot hetgeen verzoekster meent te kunnen voorhouden – blijkt dit zo evenmin uit de zogenaamde tekstredactie.

De zinsnede *“De leden nemen akte van de toelichting en besluiten dat de student Souhaïla Ben Allal nog niet over voldoende competenties beschikt”*, wordt wederom uit haar context gehaald. Hiermee wordt door de beroepscommissie enkel aangegeven dat op basis van de aan haar verstrekte toelichtingen en de stukken van het dossier er inderdaad is gebleken dat verzoekster nog niet over voldoende competenties beschikt, zodat er daaraan dan ook akte kan worden verleend. Dit betekent aldus niet dat de beroepscommissie dit niet zou hebben onderzocht en beoordeeld.

Op basis hiervan kan bijgevolg geenszins worden aangenomen dat de beroepscommissie op kennelijk onredelijke wijze/met miskennen van de stukken van het dossier, tot haar beslissing gekomen. Uit hoger geciteerde motiveringen blijkt duidelijk dat de bestreden beslissing steunt op eigen en onderbouwde motieven waartoe zij heeft besloten na onderzoek en evaluatie van (i) de kritieken van verzoekster, (ii) stukken van het dossier

alsook (iii) de toelichtingen die ter zake aan haar werden verstrekt door de verschillende leden van de opleiding alsook de promotor.

Alwaar verzoekster tenslotte nog stelt dat de beoordeling minstens als te streng en onredelijk dient te worden afgedaan, stelt verweerster vast dat dit argument door verzoekster niet in het minste hard kan worden gemaakt, zodat er ook hiermee geen enkele rekening kan worden gehouden.”

Verzoekster harerzijds handhaaft in haar wederantwoord haar grieven.

Beoordeling

De formelemotiveringsplicht strekt ertoe dat de betrokkene in staat is de concrete redenen te achterhalen die het bestuur tot de beslissing hebben geleid. Niet vereist is daarbij dat een beroepsinstantie in een georganiseerd administratief beroep een geheel eigen beoordeling tot uitdrukking brengt, ook niet wanneer dat orgaan oordeelt met volheid van bevoegdheid.

In het kader van een administratieve procedure reikt de formelemotiveringsplicht bovendien niet zover dat de overheid uitdrukkelijk moet antwoorden op elk bezwaar of argument dat door de betrokkene wordt aangevoerd. Wel is vereist dat uit de motivering van de genomen beslissing blijkt dat deze argumenten daadwerkelijk bij de besluitvorming werden betrokken en waarom de beroepsargumenten niet werden aanvaard.

Artikel II.281 van de Codex Hoger Onderwijs houdt geen bepaling in die daarvan afwijkt.

Een interne beroepscommissie kan dus, in het raam van de formelemotiveringsplicht, volstaan met het bijvallen van motieven die eerder tot uitdrukking zijn gebracht, zoals *in casu* door de jury, mits zij die motieven uitdrukkelijk tot de hare maakt en ze ook in haar beslissing vermeldt. Een dergelijke handelswijze betekent niet *ipso facto* dat de beroepscommissie de zaak niet heeft onderzocht.

Zelfs al zou verzoekster worden bijgetreden in haar visie dat de beroepscommissie zich niet veel meer moeite heeft getroost dan dat, dan nog leidt zulks op zich dus niet tot een schending van de formelemotiveringsplicht.

Verzoekster geeft er blijk van dat zij de motieven van de beroepscommissie kent, aangezien zij er inhoudelijke kritiek op uitoefent. Zij voert ook niet aan welke grieven uit haar intern beroep onbeantwoord zijn gebleven.

Voor zover het middel steunt op de formelemotiveringsplicht en artikel II.281 van de Codex Hoger Onderwijs, is het niet gegrond.

Wat het redelijkheidsbeginsel betreft, wijst de Raad erop dat hij als annulatierechter slechts een marginale toetsingsbevoegdheid vermag uit te oefenen, wat betekent dat een strenge beslissing slechts kan worden gesanctioneerd wanneer zij zó streng is dat zij onredelijk wordt. Dat is enkel het geval wanneer het niet denkbaar is dat enig redelijk handelend bestuur in dezelfde omstandigheden geplaatst, op grond van dezelfde feiten, tot een dergelijke beslissing zou kunnen komen.

Dat bewijs levert verzoekster niet. Zij gaat niet concreet in op de puntentoekenning, en wijst ook niet concreet aan waar en waarom bepaalde deelscores apert onredelijk streng zouden zijn. Beperkt blijvend tot een generieke kritiek kan dit aspect van het middel niet overtuigen.

Wat ten slotte de materiëlemotiveringsplicht betreft, is de Raad van oordeel dat de stukken in het dossier wel degelijk afdoende grond bieden voor de beoordeling waartoe de interne beroepscommissie is gekomen. Verzoeksters progressie wordt niet ontkend, maar wel geflankeerd door commentaar door elementen die wijzen op blijvende tekorten, en die overwegingen staan niet op gespannen voet met de voorliggende stukken.

Het betoog van verwerende partij ter zake verdient bijval.

Het enig middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 21 december 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.203 van 21 december 2022 in de zaak 2022/0989

In zake: xxx

tegen:

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 14 november 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van de Katholieke Universiteit Leuven van 4 november 2022 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en de vraag tot afwijking op een weigering tot inschrijving wordt verworpen.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 21 december 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij, advocaat Kristien Vanderheiden die verschijnt voor verzoekende partij, en Antoon Boon, die verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de Fysica’.

Tot verzoekers curriculum behoort onder meer het opleidingsonderdeel 'x'. Omdat verzoeker dit opleidingsonderdeel reeds voor een derde maal heeft opgenomen zonder een credit te behalen, wordt hem een maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd die ertoe strekt dat hij zich de volgende drie academiejaren niet kan inschrijven in, onder meer, de bacheloropleiding of de masteropleiding 'Fysica'.

Verzoeker richt een verzoek tot afwijking op die weigering tot inschrijving aan de directeur Onderwijsprocessen:

“[...]

Ik was afgelopen academiejaar (2021-2022) ingeschreven als student in de bachelor in de fysica (minor wiskunde), faculteit wetenschappen, campus Leuven. Ik word geweigerd voor drie jaar wegens het niet slagen voor het OPO “x” en voor één jaar wegens het niet slagen voor het OPO “x” gecombineerd met een C.S.E. van minder dan 50 procent (45 procent).

x (3sp) en x (6sp) zijn de enige vakken die ik nog moet slagen om mijn bachelordiploma te behalen.

Mijn leerkredietsaldo is momenteel 17. Ik heb echter een verzoek ingediend bij AHOVOKS om 9 studiepunten aan leerkrediet terug te vragen wegens overmacht door corona zodat mijn leerkredietsaldo 26 zal zijn. Er wordt immers voldaan aan de formele voorwaarden om deze studiepunten terug te vragen.

A) Bijzondere individuele omstandigheden vóór academiejaar 2021-2022:

1. Gedurende mijn eerdere studieloopbaan ben ik geconfronteerd geweest met meerdere medische, psychische en neuropsychologische problemen die een zeer grote negatieve impact gehad hebben op mijn studies. Deze omstandigheden zijn in het verleden reeds uitgebreid toegelicht.

2. Op 07/11/2016 heb ik de diagnose gekregen van “idiopathisch dumpingsyndroom”. Dit syndroom heeft gedurende meerdere jaren een significante negatieve impact gehad op mijn studies. Sinds het einde van het academiejaar 2017-2018 is dit syndroom onder controle en is dit probleem te beheersen. Voor de volledigheid laat ik u opnieuw het attest van Dr. [D.] m.b.t. dit syndroom dd. 20/09/17 als bijlage 6.

3. Doorheen het academiejaar 2018-2019 ben ik psychisch ziek geworden. Deze ziekte is doorheen dat academiejaar verergerd en heeft zich op een acute en ernstige wijze gemanifesteerd in de herexamenperiode van 2018-2019. Sinds begin september 2019 ben ik in behandeling voor deze psychische problematiek. In de eerste weken van de behandeling is mijn toestand stabiel geworden en het acute en meest ernstige karakter van de ziekte is verdwenen. Doorheen het academiejaar 19-20 is deze problematiek nog sterk aanwezig geweest mede door de coronaomstandigheden met sterke uitputting als gevolg. Doorheen het academiejaar 20-21 heb ik verdere psychische begeleiding en behandeling gekregen. Doorheen de academiejaren 19-20 en 20-21 is met ups en downs mijn psychische toestand blijven verbeteren, maar mijn psychische gezondheid was

doorheen het academiejaar 20-21 toch nog niet optimaal. Er zijn nog moeilijke momenten geweest, ook op cruciale ogenblikken tijdens de examenperiodes. Het is enerzijds een normaal gegeven in dat soort herstelproces dat de genezing traag kan verlopen, anderzijds hebben externe factoren zoals de coronacrisis mijn herstel toen vertraagd. (Zie eerder attest prof. [S.C.] dd. 15/09/21 als bijlage 4)

4. In aanvulling van eerder multidisciplinair psychodiagnostisch onderzoek uit 2017 en op advies van behandelend psychiater prof. [S.C.], startte ik in september 2019 met breder psychodiagnostisch onderzoek te UPC KU Leuven om enerzijds meer zicht te krijgen op cognitieve sterktes en kwetsbaarheden alsook een beter zicht te krijgen op mijn breder psychologisch functioneren en van daaruit een gericht behandeladvies te kunnen formuleren voor mij. Tijdens de coronacrisis in het tweede semester van 2020 werden de onderzoeken tijdelijk on hold gezet. Deze onderzoeken werden hervat in september 2020 en gefinaliseerd op 26 oktober 2020. Vanuit neuropsychologisch onderzoek kan gesteld worden dat ik over zeer goede intellectuele capaciteiten beschik die zeker voldoende zijn voor een universitaire studie. Vanuit de gegevens van het onderzoek kwamen echter verschillende moeilijkheden naar voren die mede een rol hebben gespeeld in mijn onderpresteren op academisch vlak waardoor mijn intellectueel potentieel onvoldoende benut kon worden. Dit onderzoek heeft voor een bijkomend grondiger inzicht in de problemen gezorgd. Op basis van dit uitgebreider inzicht werd er sinds november 2020 nog gericht ingezet op een specifiek behandelplan met als doel om onder andere mijn studie-efficiëntie te verhogen. (zie eerder attest [B.] en [B.] als bijlage 5) Ik heb sindsdien blijvend vooruitgang geboekt m.b.t. deze moeilijkheden. (zie ook “motivering kans om diploma te halen”).

Verlies van CSE en examenkansen in het verleden en de gevolgen voor tolerantiekrediet:

5. Vier van de examenkansen van ‘x’ hebben plaatsgevonden in academiejaren 18-19 en 19-20 en twee van de examenkansen van ‘x’ hebben plaatsgevonden in het academiejaar 18-19. De academiejaren 18-19 en 19-20 waren de periodes dat ik nog ernstig psychisch ziek was. Deze gezondheidsproblemen hebben uiteraard een zeer negatieve impact gehad op mijn studies en examenkansen van ‘x’ gedurende de academiejaren 18-19 en 19-20 en van ‘x’ gedurende het academiejaar 18-19. In deze academiejaren is mijn C.S.E. ook zeer laag geworden. Er is toen in het verleden geoordeeld dat bijzondere individuele omstandigheden inderdaad de reden waren van het verlies van deze examenkansen en C.S.E. en de uitzondering is toen verleend geweest. Op dit moment draag ik op vlak van examenkansen en C.S.E. nog steeds de gevolgen van deze periode mee. ‘x’ had ik in het academiejaar 20-21 niet opgenomen en ‘x’ had ik in de academiejaren 19-20 en 20-21 niet opgenomen. Mijn C.S.E. is de laatste twee academiejaren gestegen. Het was mathematisch onmogelijk om dit academiejaar te eindigen met een C.S.E. van 50 procent of hoger. Ik word dus nu geweigerd in grote mate en zelfs voornamelijk vanwege het verlies van examenkansen en CSE in het verleden, tijdens een periode van zware ziekte.

6. Men heeft mij in het verleden reeds uitzonderingen toegestaan omwille van deze bijzondere individuele omstandigheden. Ik benadruk hier dat het dus in de context van dit verzoek tot afwijking op de weigering, nog evenzeer aan de orde is om abstractie te nemen van de examenkansen en C.S.E. die ik verloren heb wegens deze bijzondere individuele omstandigheden in het verleden.

7.Overigens: vanwege deze ziekte in het verleden is mijn CSE gedurende een lange tijd en dit tot op heden onder de 50 procent geweest (de laatste twee jaren is mijn CSE echter gestegen; nu is het 45 procent). Om deze reden heb ik nu 18 studiepunten aan tolerantiekrediet die ik nooit heb kunnen benutten. Ik heb hierdoor nooit een 8/20 of een 9/20 kunnen “tolereren”, waarbij dit tolerantiekrediet doorgaans dan ook nog eens wordt gebruikt voor zwaardere vakken. Ik had in het verleden dan meerdere zwaardere vakken niet opnieuw moeten opnemen in een volgend academiejaar. Ik had dit academiejaar dan ook vakken kunnen tolereren. Dit academiejaar had ik ‘x’ kunnen tolereren na de eerste zittijd. Na de derde examenperiode had ik ‘x’ kunnen tolereren, met als rechtstreeks gevolg dat ik geen weigering zou hebben vanwege het niet slagen voor dit OPO/vak.

8.Toelichting m.b.t. (de evolutie) van mijn psychische toestand en de neuropsychologische moeilijkheden in het afgelopen academiejaar volgt hieronder en bij “motivering kans om diploma te halen”. Hieronder en bij “motivering kans om diploma te halen” worden ook nieuwe bijzondere individuele omstandigheden toegelicht die hebben plaatsgevonden afgelopen academiejaar en die verschillend zijn van de hiervoor beschreven psychische en neuropsychologische problematiek.

B) Bijzondere individuele omstandigheden in het afgelopen academiejaar 2021-2022:

1.Restanten van neuropsychologische moeilijkheden:

Doorheen het afgelopen academiejaar is mijn therapie bij mevrouw [B.] verdergezet, waarbij ik regelmatig afspraken had met haar. Professor [V.] heeft mij ook verder begeleid en opgevolgd. Ik heb de gerichte therapie nauwgezet opgevolgd, met als resultaat dat ik op neuropsychologisch vlak opnieuw sterk verbeterd ben doorheen het afgelopen academiejaar. Het overblijvende van de neuropsychologische problematiek die het afgelopen academiejaar verder behandeld is geweest, heeft echter in bepaalde perioden nog een negatieve invloed gehad op mijn studievermogen, vooral in de eerste examenperiode. Doorheen het tweede semester heeft de therapie verder haar vruchten afgeworpen en de laatste maanden heeft de positieve evolutie zich versneld voortgezet. (Zie nieuw attest [B.] dd. 20.09/22 als bijlage 2 en nieuw attest prof. [C.] dd. 27/09/22 als bijlage 1)

2.Ik vermeld hier ook reeds dat het op psychisch vlak goed gaat en ik vertoon emotionele stabiliteit. I.v.m. de positieve evolutie van de neuropsychologische moeilijkheden en het psychische verwijs ik ook verder naar “Motivering kans om diploma te halen”.

3.Clusterhoofdpijn:

Aan het begin van de tweede week van het tweede semester heb ik een eerste hevige hoofdpijnaanval gekregen. Deze aanvallen zijn zich aan een hogere frequentie en met hevigere pijn blijven herhalen t.e.m. het einde van de vijfde week van het tweede semester. Nadien zijn deze hoofdpijnaanvallen gestopt. De diagnose die twee neurologen onafhankelijk gesteld hebben was clusterhoofdpijn. Deze hoofdpijnopstoten hebben mijn cognitie en vermogen om te studeren significant beïnvloed in deze periode. (Ik heb sinds het einde van de vijfde week van het tweede semester tot nu geen hoofdpijnopstoten meer gehad en stabilisatie m.b.t. deze hoofdpijnopstoten is toen bereikt.) Deze hoofdpijnopstoten zijn (uiteraard) verschillend van de voornoemde psychische en psychologische problematiek. (zie attest dr. [P] dd. 29/09/2022 als bijlage 3)

4. Coronabesmetting: De laatste twee weken van het tweede semester ben ik hevig ziek geweest van een coronabesmetting. Ik had onder meer hoge koorts en ik was zeer vermoeid. Dit had uiteraard een grote invloed op mijn cognitie en mijn vermogen om te studeren. Door deze infectie was er ook de weken nadien nog een negatieve impact op mijn gezondheid en vermogen om te studeren, waaronder vermoeidheid en verminderde concentratie. Al om deze reden op zich was een normale voorbereiding op de examens in de tweede examenperiode zeker niet mogelijk (zie attest dr. [P.] dd. 29/09/2022 als bijlage 3). Ondertussen ben ik al lange tijd hersteld van deze coronabesmetting.

5. Ziekte derde examenperiode: Gedurende een deel van de derde examenperiode ben ik ziek geweest. Deze ziekte die van tijdelijke aard en niet van psychologische/psychische aard was, heeft een duidelijke negatieve impact gehad op mijn studievermogen en mijn vermogen om examens af te leggen. Ook meer specifiek was ik zeker niet in staat om op een normale manier mijn herexamen van 'x' af te leggen op 22/08/22 (zie attest dr. [P.] dd. 29/09/2022 als bijlage 3). Ik ben ondertussen al enkele weken hersteld van deze ziekte.

6. Het was uiteraard niet mogelijk om te anticiperen op (de combinatie van) hoofdpijnaanvallen, een coronabesmetting en ziekte tijdens de derde examenperiode. Deze aandoeningen zijn verschillend van het psychische en het neuropsychologische, waarmee het de afgelopen maanden zeer goed gaat.

• *Motivering - kans om het diploma te behalen:*

A. Positieve evolutie en hersteld – bijzondere individuele omstandigheden

1. Sinds het einde van het academiejaar 2017-2018 is het “idiopathisch dumpingsyndroom” onder controle. Wanneer dit syndroom onder controle was en vóór dat de psychische problemen zich zo fel hebben gemanifesteerd heb ik dan ook 27 studiepunten behaald in de herexamenperiode van academiejaar 17-18.

2. Doorheen de drie afgelopen academiejaren is mijn psychische toestand blijven verbeteren en ben ik op alle relevante domeinen blijven groeien. Ook op vlak van concentratie en aandacht ben ik blijven verbeteren. Ik vertoon nu emotionele stabiliteit. Op psychisch vlak gaat het nu goed. Ik zou dit academiejaar wel nog steeds afspraken hebben met professor [C.], voornamelijk in de vorm van opvolgesprekken. (zie nieuw attest prof. [C.] dd. 27/09/22 als bijlage 1)

3. Een uitgebreid psychodiagnostisch onderzoek is afgerond geweest op 26/10/2020. Uit dit onderzoek is gebleken dat ik over “zeer goede intellectuele capaciteiten beschik die zeker voldoende zijn voor een universitaire studie” (zie eerder attest dr. [B.] en mevr. [B.] dd. 23/09/21 als bijlage 5). Echter, vanuit de gegevens van het onderzoek kwamen verschillende moeilijkheden naar voren die mede een rol hebben gespeeld in mijn onderpresteren op academisch vlak. Op basis van de inzichten verworven in dit onderzoek is er een nog gerichtere behandeling gestart eind november 2020. Met als doel om onder andere mijn studie-efficiëntie te verhogen. Sindsdien heb ik m.b.t. deze moeilijkheden een hele positieve evolutie doorgemaakt. Deze evolutie heeft zich de laatste maanden nog expliciet versneld verdergezet. (zie nieuw attest mevr. [B.] dd. 20/09/22 als bijlage 2) Dit academiejaar zou ik verder begeleiding volgen bij mevrouw [B.].

4. Sinds 20/03/2022 heb ik geen hoofdpijnaanval meer gehad en er is toen stabilisatie bereikt op dat vlak. Van mijn coronabesmetting ben ik al lange tijd hersteld. Ook van de ziekte in de herexamenperiode ben ik al enkele weken hersteld en deze was van tijdelijke aard en was niet van psychische/psychologische aard. De hoofdpijnaanvallen,

coronabesmetting en de ziekte tijdens de herexamenperiode zijn (uiteraard) verschillend van de voornoemde psychische en neuropsychologische problematiek. Het was onmogelijk om te anticiperen op (de combinatie van) deze aandoeningen.

5. Ik heb afgelopen academiejaar regelmatig afspraken gehad met [B.D.] i.v.m. algemeen studieadvies en ik heb hem doorheen het academiejaar op de hoogte gesteld van relevante problemen waaronder de clusterhoofdpijn, coronabesmetting en de ziekte tijdens de herexamenperiode. Ik heb afgelopen academiejaar ook opvolggesprekken gehad met de zorgcoördinator, mevrouw [A.] en ik heb haar op de hoogte gehouden van de evolutie en progressie in mijn behandeling. Ik zou ook dit academiejaar opvolggesprekken hebben met mevrouw [A.]. Ik heb mevr. [V.] gecontacteerd i.v.m. ombudsgerelateerde zaken. Voor 'x' heb ik afspraken gehad met de monitor, [A.S.] en ik ben nu geslaagd voor het vak. Mijn voornaamste begeleiding, i.v.m. de psychische en neuropsychologische aspecten gebeurde via het UPC campus Leuven en het UPC campus Kortenberg.

B. Huidige status studievoortgang bachelor Fysica 1.

Ik heb nu 171 van de 180 studiepunten behaald van de Bachelor Fysica (minor wiskunde). Ik moet nog slechts twee vakken slagen van de bachelor Fysica om mijn diploma te behalen: 'x' (3sp) en 'x' (6sp). Waarbij het eerste vak een keuzevak was en 'x' een vak van de minor wiskunde. Ik ben dus geslaagd voor alle "core" Fysica vakken van de bachelor Fysica.

2. Ik heb 9/20 gehaald voor het OPO 'x'. Ik heb mijn herexamen kunnen inkijken op 27/09/22. Ik heb een goed gesprek gehad met professor [H.] en hij is ervan overtuigd dat ik voor dit vak goed zal kunnen slagen komend academiejaar. Ik volg reeds de lessen van 'x'. Mijn herexamen van 'x' vond plaats op 22/08/22. Wegens ziekte was het zeker niet mogelijk voor mij om op een normale manier examen af te leggen die dag. Ik vermeld dat ik 54 studiepunten aan wiskundevakken geslaagd ben, waaronder zware wiskundevakken zoals 'x' en 'x'.

3. Ik heb het afgelopen academiejaar 16/20 behaald op 'x' (9sp). Dat zijn de bachelorproeven en het eindwerk van de bachelor Fysica. De studenten voeren twee projecten uit, en dit in twee verschillende onderzoeksafdelingen, zodat ze kennis maken met twee verschillende onderzoeksspecialisaties. Elk van de twee projecten (één tijdens het eerste semester en één tijdens het tweede semester) wordt afgesloten met een schriftelijk en een mondeling verslag. Voor de bacheloropleiding Fysica is dit eindproject het afstudeerwerk. Ik heb zeer positieve feedback ontvangen van mijn begeleiders. Ondanks de hoofdpijnopstoten tijdens het tweede semester (zie Bijzondere individuele omstandigheden) en ondanks dat ik de laatste moeilijkheden van de neuropsychologische problematiek nog aan het optimaliseren was, heb ik dus zeer goede eindwerken kunnen maken afgelopen academiejaar. In dit eindwerk moet men verscheidene competenties en kennis gebruiken die men verworven heeft doorheen de bacheloropleiding. In dit project is het de bedoeling dat men ook toont dat men de kwaliteiten heeft om op een rigoureuze en creatieve manier aan onderzoek te doen. Ik meen toch te mogen stellen dat dit resultaat een sterke indicatie is dat ik de nodige competenties heb bereikt voor mijn bachelor. De laatste deadlines i.v.m. het indienen van het laatste project en de finale presentatie vonden gelukkig plaats een week voor mijn hevige coronabesmetting.

4. In de herexamenperiode en dus ook de meeste recente examenperiode was ik geslaagd voor 3 examens en had ik een 9/20 op 'x'. Ik heb deze resultaten bereikt ondanks ziekte gedurende deze examenperiode (zie attest dr. [P.] dd. 29/09/22 als bijlage 3). Dit heb ik kunnen presteren omdat de behandeling van de laatste neuropsychologische problemen

enorm zijn vruchten heeft afgeworpen, waarbij de evolutie zich de laatste maanden nog expliciet verder heeft gezet en is versneld.

Conclusie:

1. Ik heb doorheen mijn studies meerdere medische, psychische en neuropsychologische problemen gehad die een zeer grote negatieve impact hebben gehad op mijn studie-efficiëntie. Het dumpingsyndroom is sinds het einde van het aj 17-18 onder controle. De reden dat ik nu geweigerd word is in grote mate en zelfs voornamelijk een gevolg van mijn studieverleden vóór academiejaar 20-21. In die periode van ernstige psychische ziekte is mijn C.S.E. laag geworden en hebben de meeste examenkansen van 'x' en 'x' plaatsgevonden. Het is nu evenzeer aan de orde om abstractie te nemen van de examenkansen en C.S.E. die ik verloren heb door deze bijzondere individuele omstandigheden in het verleden. Hierdoor heb ik trouwens ook nooit mijn tolerantiekrediet kunnen benutten. Sinds begin september 2019 tot heden word ik professioneel begeleid m.b.t. de psychische problematiek. Sinds eind november 2020 werd er naar aanleiding van een uitgebreid neuropsychologisch onderzoek nog gericht ingezet op een specifiek behandelplan m.b.t. een aantal problemen. Ik moest van ver komen, maar sinds september 2019 tot nu heb ik door mijn inzet en de professionele begeleiding een hele positieve evolutie doorgemaakt m.b.t. de relevante problemen en ik ben nu emotioneel stabiel.

2. Uit voornoemd onderzoek is gebleken dat ik "over zeer goede intellectuele capaciteiten beschik die zeker voldoende zijn voor een universitaire studie" (zie oud attest dr. [B.] en mevr. [B.] dd. 23/09/21). Afgelopen academiejaar heb ik de pech gehad dat ik geconfronteerd ben geweest met nieuwe problemen: clusterhoofdpijnaanvallen, een coronabesmetting met een serieuze nasleep en ziekte tijdens de herexamenperiode. Deze hebben een significante impact gehad op mijn studieresultaten en studievermogen in het afgelopen academiejaar, meer bepaald op een aantal cruciale momenten zoals tijdens mijn herexamen van 'x'. Deze problemen zijn echter verschillend van de eerdere psychische en neuropsychologische problemen en zijn van tijdelijke aard geweest en dus niet relevant voor het komende academiejaar.

3. Ondanks deze moeilijkheden heb ik een uitstekend resultaat behaald op 'x' (16/20 voor de bachelorproef).

4. Ik ben trouwens in de bachelor geslaagd voor 171 van de 180 studiepunten, waarbij ik dus vanwege mijn specifieke omstandigheden mijn tolerantiekrediet niet heb kunnen benutten. Afgezien en onverminderd het gegeven dat ik een zeer [] positieve evolutie heb doorgemaakt en er kan verwacht worden dat ik nu ten volle mijn intellectuele capaciteiten zal kunnen benutten [] moet ik dus nog slechts voor twee vakken slagen om mijn bachelordiploma te behalen.

5. Ik besef dat ik in het verleden al toelatingen tot herinschrijving heb gekregen. Echter, (zelfs) afgezien de bijzondere omstandigheden van het verlopen academiejaar die eigenlijk grotendeels vreemd zijn aan voorgaande, het verlies van examenkansen en C.S.E. in het verleden en de zeer positieve evolutie m.b.t. het psychische en psychologische, bevind ik mij nu toch wel in een zeer uitzonderlijke situatie waar ik slechts 2 vakken, ofwel 9 studiepunten en slechts 5 % verwijderd ben van mijn bachelordiploma.

6. Ik zou het dan ook ten zeerste betreuren dat ik met de eindmeet in zicht en op 5% afstand van het behalen van mijn bachelordiploma, zou tegengehouden worden om deze laatste twee vakken te kunnen afleggen.

7. Mijn plan van aanpak is dan ook duidelijk. Het gaat nu goed, maar ik zou me wel verder in alle relevante aspecten professioneel laten opvolgen/begeleiden. De absolute prioriteit

gaat dan naar de studie en het voorbereiden van ‘x’ en ‘x’ om dan voor deze vakken in het academiejaar 2022-2023 te slagen en mijn bachelordiploma te behalen. Voor het overige zou ik mijn tijd zinvol – in eerste instantie met studie – besteden.

8.Om bovenstaande redenen/motivatie verzoek ik u dan ook de afwijking op de weigeringen tot herinschrijving toe te staan.”

De directeur Onderwijsprocessen beslist op 12 oktober 2022 om de vraag tot afwijking niet toe te staan:

“[...]

Na onderzoek van uw dossier stel ik vast dat er in uw geval wel degelijk bijzondere individuele omstandigheden zijn. Ik heb begrip voor uw moeilijke situatie. U werd echter reeds meerdere keren uitzonderlijk toegelaten na een weigering. Daarbij gaf de beroepsinstantie vorig jaar bij de toelating duidelijk aan dat dat uw allerlaatste kans was, en dat een nieuwe uitzondering in geen geval nog mogelijk zou zijn. Daarom kan ik u geen afwijking op de weigering verlenen en kan u zich dus niet herinschrijven.”

Tegen die beslissing stelt verzoeker op 19 oktober 2022 beroep in bij de interne beroepsinstantie.

Op 4 november 2022 neemt de vicerector Studentenbeleid van de Katholieke Universiteit Leuven de volgende beslissing:

“Op 19 oktober ontving ik het beroep dat u instelde tegen de beslissing van de directeur van de dienst Onderwijsprocessen om u geen afwijking toe te staan op de weigering tot herinschrijving die vermeld staat in uw studievoortgangsdossier.

Deze weigering werd opgelegd op grond van de vaststelling enerzijds dat u gedurende het afgelopen academiejaar reeds voor de derde keer was ingeschreven voor het opleidingsonderdeel ‘x’ zonder hiervoor te slagen en anderzijds dat u reeds voor de twee keer was ingeschreven voor het opleidingsonderdeel ‘x’, eveneens zonder hiervoor te slagen en in combinatie met het feit dat uw cumulatieve studie-efficiëntie (CSE) op het einde van het academiejaar 2021-2022 minder dan 50% bedroeg. Tijdens uw eerder studietraject, waarbij u uw bacheloropleiding in de Fysica startte in 2015-2016, kreeg u reeds vier maal een afwijking op een weigering toegestaan.

In uw beroep verwees u naar de bijzondere omstandigheden, die zowel te maken hadden met uw lichamelijke als met uw psychische gezondheidstoestand, en die in het verleden aanleiding waren om u toen een afwijking op de weigering toe te staan. U wees erop dat vier van de examenkansen voor het OPO ‘x’ hadden plaatsgevonden in de academiejaren 2018-2019 en 2019-2020, en dus in een periode waarin uw psychische problemen een grote impact gehad hadden zowel op uw resultaten voor het OPO als op uw CSE-coëfficiënt. U zei dat indien uw CSE op het einde van 2021-2022 meer dan 50% zou hebben bedragen, u op basis van het resultaat dat u behaalde voor ‘x’ in de derde examenperiode 2021-2022 tolerantie had kunnen inzetten. In zijn beslissing had de

directeur van de dienst Onderwijsprocessen onder meer verwezen naar de eerdere uitzonderlijke toelatingen die u reeds kreeg. U meende dat een dergelijke opmerking onterecht was, aangezien elke toelating betrekking had op een specifiek dossier, zonder cumulatief aspect en zonder dat een dergelijke beslissing een voorwaardelijke uitbreiding kon inhouden voor de toekomst. U verwees ook naar een aantal specifieke omstandigheden die te maken hadden met het afgelopen academiejaar 2021-2022. U vermeldde hier de restanten van uw neuropsychologische moeilijkheden, de clusterhoofdpijn die u in week 2 t.e.m. week 5 van het tweede semester gehad had de coronabesmetting die u half mei had opgelopen en het feit dat u op 22 augustus toch examen had afgelegd voor 'x', niettegenstaande u zich die dag ziek voelde. Tot slot, gaf u aan dat uw lichamelijke gezondheidsproblematiek sedert het eind van het academiejaar 2017-18 onder controle was en dat uw psychische toestand bleef verbeteren.

Bij de beoordeling van uw beroep wil ik op de eerste plaats verduidelijken dat de beslissing hierover genomen wordt, enerzijds vanuit de aanwezigheid van bijzondere omstandigheden die in voldoende mate de onvoldoende studievoortgang kunnen verklaren, en anderzijds vanuit concrete feiten die wijzen op een reële kans op slagen. Ik kan dan ook niet akkoord gaan met uw stelling dat elk van de toelatingen die u in het verleden kreeg enkel zouden kunnen gezien worden als een beoordeling van de omstandigheden die zich in het voorgaande academiejaar zouden hebben voorgedaan. Zeker voor wat de beslissingen betreft die ik als beroepsinstantie de afgelopen twee jaren nam, werd mijn beslissing in sterke mate beïnvloed door het positieve advies dat gegeven werd door uw psychiater en therapeut over uw kansen op een succesvol afwerken van uw studieprogramma in het betreffende academiejaar. Zoals uzelf ook in uw beroep aanhaalt, werd hierbij onder meer verwezen naar het feit dat u over de nodige capaciteiten beschikt om (in principe) te kunnen slagen voor deze studies. Het bezitten van deze capaciteiten is echter een noodzakelijke maar daarom niet voldoende voorwaarde om ook effectief te slagen. Op basis van de vaststelling dat u in het verleden, tot tweemaal toe, een in elk geval in uw situatie veel te zwaar jaarprogramma van 72 studiepunten samenstelde, legde ik u bij de start van de voorbije twee academiejaren de voorwaarde van een beperkt programma op. In mijn beslissing van 13 november 2020 vermeldde ik dat u diende te slagen voor alle in dat jaar opgenomen studiepunten (voor een totaal van 33 studiepunten). In mijn beslissing van 28 oktober 2021 wees ik u bovendien op het zeer uitzonderlijke karakter van deze nieuwe toelating en vermeldde ik opnieuw dat u in dat jaar 2021-2022 diende te slagen voor alle resterende opleidingsonderdelen uit uw bachelorprogramma (opnieuw voor een totaal van 33 studiepunten). Ondanks het beperkte programma dat u diende af te leggen en niettegenstaande u in uw aanvragen steeds beklemtoonde dat het hier opleidingsonderdelen betrof waarvoor u reeds een aanzienlijk deel van de leerstof tijdens de voorgaande academiejaren had gestudeerd, slaagde u hier niet in, noch in academiejaar 2020-2021, noch in academiejaar 2021-2022.

In uw beroep verwees u opnieuw naar de omstandigheden die zich vóór academiejaar 2021-2022 hebben voorgedaan. Ik meen dat met deze omstandigheden echter reeds voldoende werd rekening gehouden bij de afwijkingen die u bij de start van de academiejaren 2017-18, 2019-20, 2020-21 en 2021- 22 werden toegestaan. Bovendien is het, op basis van wat u de voorbije academiejaren vermeldde over uw lichamelijke gezondheid, zo dat het syndroom dat u in uw beroep vermeldde reeds sedert academiejaar 2017-18 onder controle is. Voor wat uw psychische klachten betreft, lees ik in de huidige attesten en de attesten die u mij de voorbije 2 jaar doorstuurde, in quasi identieke bewoordingen de positieve inschatting van uw psychiater en therapeut over uw kansen

om te slagen voor de opleiding. Ik kan enkel vaststellen dat deze positieve inschatting niet door uw examenresultaten van de voorbije jaren wordt bevestigd.

Het onderwijs- en examenreglement voorziet verder de mogelijkheid dat de directeur van de dienst Onderwijsprocessen, en in tweede instantie ikzelf als beroepsinstantie, aan bepaalde studenten een afwijking op de weigering kan toestaan. Dit reglement voorziet niet de mogelijkheid voor teruggave van examenkansen en/of herberekening van de cumulatieve studie-efficiëntie (CSE). Het feit dat u in het verleden reeds viermaal een dergelijke afwijking kreeg, had u reeds in staat moeten stellen om uw bacheloropleiding te voltooien. Het is ook zo dat de weigering die momenteel de grootste impact heeft op uw studietraject (i.c. de weigering voor een periode van drie academiejaren op basis van het niet slagen voor het opleidingsonderdeel 'x') enkel wordt opgelegd op basis van het feit dat u reeds driemaal voor dit opleidingsonderdeel was ingeschreven en dus geen verband heeft met de stand van deze CSE.

Art. 71 van het OER bepaalt verder dat de examencommissie in bepaalde omstandigheden uitzonderlijke toleranties kan toestaan. Reeds bij de bekendmaking van uw examenresultaten op 20 september 2022 was het duidelijk dat de examencommissie in uw geval geen dergelijke beslissing had genomen. Indien u meende dat er in uw situatie toch redenen waren om dit te doen, had u bij de bekendmaking van uw examenresultaat beroep kunnen aantekenen tegen deze beslissing van de examencommissie. U heeft dit toen niet gedaan. Bovendien geeft u in uw beroep geen enkele aanwijzing dat u toch zou hebben voldaan, hetzij aan de leerdoelstellingen van de betrokken opleidingsonderdelen (i.c. 'x' en 'x'), hetzij aan de globale leerresultaten van uw bacheloropleiding. Uw huidige opmerking over het feit dat indien u een hoger CSE zou hebben behaald hebben, u tolerantie had kunnen inzetten voor 'x' kan ik dan ook niet als een beroep tegen deze beslissing zien. Evenmin is deze opmerking, gezien de herhaaldelijke afwijkingen die u reeds werden toegestaan, een voldoende reden om u opnieuw een uitzonderlijke toelating te geven.

In uw beroep verwees u ook naar een nieuwe bijzondere omstandigheden die zich in het voorbije academiejaar 2021-22 hebben voorgedaan. Ik wil hierbij op de eerste plaats toch nog eens benadrukken dat u ook vorig academiejaar slechts een beperkt programma opnam en dat ik in mijn beslissing reeds benadrukte dat u in uw studie-aanpak voldoende marge moest inbouwen om te kunnen anticiperen op mogelijks nieuwe omstandigheden. Ik besef uiteraard dat u onmogelijk exact kon voorspellen welke situaties zich in academiejaar 2021-2022 exact zouden voor doen, maar moet tegelijkertijd ook vaststellen dat uit geen van de documenten die u doorstuurde blijkt dat de impact van de omstandigheden die u vermeldt van die aard was dat zij het werkelijk onmogelijk maakten om te slagen voor een programma van slechts 33 studiepunten. Zo slaagt u tijdens het eerste semester voor geen enkel opleidingsonderdeel uit uw programma. U verwijst dan wel naar "de restanten van uw neuropsychologische moeilijkheden". In de attesten die u mij doorstuurde lees ik echter enkel indicaties van een normaal verloop van het herstelproces en vind ik geen aanwijzingen van nieuwe omstandigheden terug die zich in het afgelopen jaar zouden hebben voorgedaan en die nog niet bekend waren bij de eerdere attesten die u in 2020-21 en 2021-22 doorstuurde. Ook in het tweede semester slaagt u voor geen enkel opleidingsonderdeel met een examen tijdens de examenperiode. Indien u meende dat omstandigheden in het begin van het semester (omwille van uw hoofdpijn) of later in het semester (omwille van uw coronabesmetting) van die aard waren dat u niet volwaardig aan de examens kon deelnemen, had u uw ombuds kunnen contacteren om na

te gaan of een aangepaste examenregeling mogelijk was. De resultaten die u behaalde voor het tweede opleidingsonderdeel waarop de weigering gebaseerd was (nl. het OPO 'x') blijven bovendien minimaal (i.c. 2/20 en 2/20). Voor wat de derde examenperiode verwijst u dan wel naar de gevolgen van uw ziekte op de dag van het examen. Ook hier moet ik echter vaststellen dat u blijkaar zelf de keuze gemaakt heeft om desondanks toch examen af te leggen. Indien u meende dat deze omstandigheden van die aard waren dat u niet kon deelnemen aan het examen had u vooraf uw ombuds kunnen contacteren om na te gaan of een inhaalexamen mogelijk was.

Op basis van deze informatie stel ik dan ook vast dat uw kans op slagen in de bacheloropleiding in de Fysica te onzeker blijft. Ik beslis dan ook om u geen afwijking op de opgelegde weigering toe te staan.

Ik besef uiteraard dat zeker gezien het beperkt programma dat u nog dient af te leggen u op een andere uitkomst gehoopt had. Gezien de herhaalde uitzonderlijke toelatingen die u reeds gekregen heeft, meen ik echter dat u eerder gebaat bent met een heroriëntering naar een andere studierichting of studiecontext die u meer kansen op succes biedt.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet geen redenen om ambtshalve opmerkingen te maken.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Onderzoek van de middelen

Voorafgaand

Aangezien verzoeker vanaf pagina 11 van zijn beroepsschrift onder de titel 'IV. Bezwaren – middelen' zijn grieven uiteenzet met verwijzing naar de daarbij ingeroepen rechtsgronden, gaat de Raad ervan uit dat de middelen dáár te vinden zijn, en niet in de omstandige feitelijke uiteenzetting die eraan voorafgaat.

Verwerende partij doet in algemene zin, en vooraleer in te gaan op verzoekers middelen, gelden dat de bestreden beslissing vooral werd genomen vanuit een globale inschatting van het

studietraject van verzoeker gedurende de afgelopen zeven academiejaren, waarbij het bestaan van bijzondere omstandigheden met een impact op de studieprestaties geenszins wordt ontkend – reden waarom reeds viermaal toestemming tot uitzonderlijke herinschrijving werd gegeven. Met betrekking tot het punt waarop verzoeker thans is gekomen, wil verwerende partij niet onvermeld laten dat verzoeker zich voor een aantal opleidingsonderdelen driemaal ('x', en 'x' en 'x'), viermaal ('x' en 'x') of zelfs vijfmaal 'x' en 'x') had ingeschreven.

Verwerende partij zet omtrent die beoordeling nog het volgende uiteen:

“Indien de student zou worden toegestaan om zich in het academiejaar 2022-2023 opnieuw her in te schrijven voor deze bacheloropleiding in de Fysica zou dit impliceren dat hij ook voor het opleidingsonderdeel 'x' toestemming krijgt voor een 4de inschrijving en voor het opleidingsonderdeel 'x' voor een 3 de inschrijving.

Het is hierbij evident dat elke student tijdens zijn studietraject minstens de kans loopt om geconfronteerd te worden met een aantal bijzondere omstandigheden die een impact kunnen hebben op de studieprestaties. Van een student wordt in principe de nodige flexibiliteit en veerkracht verwacht om om te gaan met dergelijke onverwachte situaties. Net vanuit deze bekommernis en rekening houdende met de onrealistische keuzes die de student zelf in het verleden gemaakt had (i.c. 72 studiepunten opgenomen, zowel in 2016-17 als in 2018-19) en met de verdere opvolging van de omstandigheden verbonden met zijn psychische gezondheidstoestand, werd zowel in 2020-21 als in 2021-22 een beperkt programma opgelegd (telkens voor een totaal van 33 studiepunten). De beslissing van 2021-2022 vermeldde hierbij bovendien dat ook van de student de nodige flexibiliteit verwacht werd om te kunnen anticiperen op mogelijks nieuwe externe omstandigheden die een effect op zijn studieresultaten zouden kunnen hebben. Hoewel in beide beslissingen het belang van het slagen voor alle opleidingsonderdelen werd benadrukt, slaagde de student hier niet in. Een eventuele nieuwe toelating zou hierbij enkel verantwoord zijn indien zich een werkelijk nieuwe overmachtssituatie zou hebben voorgedaan, waar de student onmogelijk op had kunnen anticiperen. Gezien de gevolgen van de coronapandemie was dit ten dele het geval bij de beoordeling van zijn vraag bij de start van 2021-22. Dit is dan ook de reden waarom de student bij de start van 2021-2022, en ondanks het feit dat in de beslissing 2020-21 (zie bijlage 9) reeds duidelijk vermeld stond dat bij een eventuele nieuwe weigering in 2021-22 geen uitzondering meer zou mogelijk zijn, de student in 2021-22 toch afwijking op de weigering kreeg toegestaan. Zoals reeds vermeld in de interne beslissing moeten we vaststellen dat uit geen van de documenten die de student doorstuurde, bleek dat de impact van de omstandigheden die hij vermeldde van die aard was dat het voor hem hierdoor werkelijk onmogelijk geweest was om te slagen voor een programma van slechts 33 studiepunten.

Aangezien deze beslissing [is] gebaseerd op een globale beoordeling van zijn studietraject kan het niet de bedoeling zijn om elk van de omstandigheden die de student inroept elk afzonderlijk te gaan beoordelen. Voor de goede orde, reageren we hieronder toch op de verdere opmerkingen van de student.”

Eerste middel

In een eerste middel beroept verzoeker zich op de formelemotiveringsplicht, de materiëlemotiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Vooreerst merkt verzoeker op dat hij een omstandig gemotiveerd verzoekschrift op intern beroep heeft opgesteld. In de mate dat de formelemotiveringsplicht een beroepscommissie niet verplicht om op alle opmerkingen en grieven afzonderlijk te motiveren en zij ermee kan volstaan in de beslissing de motieven te vermelden die deze beslissing voldoende kunnen dragen, stipt verzoeker aan dat het wel zo is dat het bestaan en de zin van de georganiseerde administratieve beroepsprocedure vereisen dat de beroepsinstantie laat blijken met het verzoekschrift zorgvuldig rekening te hebben gehouden en dat de bezwaarindiener een antwoord krijgt op bezwaren die voor verzoeker volgens zijn beroepsschrift van wezenlijk belang zijn en die mochten ze wel in aanmerking zijn genomen, een voor hem gunstigere beslissing konden opleveren. In dat licht wijst verzoeker erop dat hij herhaaldelijk heeft opgemerkt dat hij nog slechts negen studiepunten is verwijderd van zijn bachelordiploma, met dien verstande dat het om twee opleidingsonderdelen gaat, waar hij voor één vak een 9/20 behaalde en het tweede vak dan nog slechts diende afgelegd te worden in het tweede semester (juni 2023). Verzoeker erkent dat de bestreden beslissing dit gegeven niet miskent, maar hij is van oordeel dat de interne beroepsinstantie dit onvoldoende aan het reeds afgelegde studietraject heeft afgetoetst.

Vervolgens doet verzoeker gelden dat de bestreden beslissing met geen woord rept over het nochtans essentiële gegeven dat verzoeker in de afgelopen jaren voor 171 van de 180 studiepunten geslaagd is. Hij rekent voor dat hij bijgevolg gemiddeld jaarlijks voor 23 studiepunten slaagt, wat meer dan het dubbele is van de studiepunten die hij in de bacheloropleiding nog moet behalen. Verzoeker betoogt dat het een voor hem gunstiger beslissing had kunnen opleveren indien de interne beroepsinstantie het dossier vanuit dat perspectief had benaderd, met inbegrip van het resultaat voor ‘x’, de credit voor alle kernvakken in de fysica en de behaalde 54 van de 60 studiepunten voor de wiskundevakken.

Aldus is volgens verzoeker de overweging dat zijn slaagkansen in de bacheloropleiding Fysica te onzeker blijven, niet afdoende gemotiveerd en zelfs gebaseerd op onjuiste of niet relevante motieven. Wat verzoeker de “empathische uitlating” noemt (bedoeld wordt: de erkenning door de vicerector Studentenbeleid dat er nog slechts een beperkt aantal studiepunten resteren), doet daaraan voor verzoeker geen afbreuk.

In tweede orde voert verzoeker aan dat hij in zijn intern beroep heeft opgemerkt dat de directeur Onderwijsprocessen *in se* als enige rechtvaardiging om de weigering tot herinschrijving niet ongedaan te maken, aangeeft dat de beroepsinstantie vorig jaar bij de toelating had aangegeven dat het voor de verzoeker de allerlaatste kans was. Verzoeker attendeert erop dat de interne beroepsinstantie daar eveneens naar verwijst, en hij is van oordeel dat zij de beslissing onvoldoende motiveert en de bezwaren onvoldoende weerlegt. Verzoeker stelt meer bepaald dat het gegeven dat de interne beroepsinstantie enigszins rekening kan en mag houden met voorgaande beslissingen, niet kan betekenen dat de nieuwe elementen van academiejaar 2021-2022 onderbelicht zouden blijven.

Verzoeker betoogt dat hij in zijn intern beroep op gedetailleerde en uitvoerige wijze elk voorgaand academiejaar heeft besproken en heeft aangegeven dat er telkens terecht tot een afwijking op de initieel opgelegde weigering tot inschrijving werd beslist. In die toelatingen tot herinschrijving ziet verzoeker bewijs dat er toen afdoende redenen voorhanden waren om daartoe te beslissen. Zulks kan, volgens verzoeker, niet op een voor hem negatieve wijze bij de beoordeling van het huidige dossier worden betrokken. Minstens dient de interne beroepsinstantie in dat geval de bijzondere omstandigheden van het academiejaar 2021-2022 specifiek te behandelen, wat volgens verzoeker slechts deels en onvolledig of onterecht gebeurt. Onterecht volgens verzoeker, in de mate dat wordt overwogen dat de bijgebrachte medische attesten “in quasi identieke bewoordingen” een positieve inschatting van de psychiater en therapeut over verzoekers slaagkansen weergeven. Verzoeker ziet integendeel een positieve tendens, en hij wijst ook op het attest van dokter P. van 29 september 2022 met betrekking tot de specifieke medische problematiek in academiejaar 2021-2022, waarin deze arts besluit dat verzoeker zich niet ten volle heeft kunnen voorbereiden op de examens, die onder andere omstandigheden beter zouden zijn verlopen. Dit attest blijft volgens verzoeker onbesproken. Verzoeker gaat vervolgens nog in op andere verschillen die hij ziet met attesten die dateren uit 2020 en 2021.

Verzoeker bekritiseert vervolgens in derde orde het gegeven dat het onderwijs- en examenreglement niet voorziet in de mogelijkheid tot teruggave van examenkansen en/of herberekening van de cumulatieve studie-efficiëntie (CSE). Hij stelt dat hij de impact daarvan concreet heeft ingeroepen en dat de interne beroepsinstantie ter zake niet afdoende motiveert.

Ten vierde doet verzoeker gelden dat de interne beroepsinstantie in haar beslissing voor het eerst artikel 71 van het onderwijs- en examenreglement ter sprake brengt, dat dit niet werd opgeworpen tijdens het gesprek en dat verzoeker zich ter zake dus niet heeft kunnen verweren tijdens het verhoor. Het komt verzoeker voor dat dit *in casu* geen redelijke motivering is en dat ten onrechte wordt gesuggereerd dat hij nalatig is geweest.

Verwerende partij kan zich in die argumenten niet vinden. In haar antwoordnota repliceert zij:

“Als motivering voor vermeende schending van de motiveringsplicht verwijst de student naar het feit dat hij geslaagd is voor 171 van de 180 studiepunten. De student zegt dat de beroepsbeslissing deze gegevenheid niet miskent, maar deze niet (of niet-voldoende) toetst. Zoals hierboven vermeldt verwijst de interne beroepsbeslissing in elk geval wel naar dit feit. In de interne beroepsbeslissing stelt de vicerector vast dat dit gegeven (dat een element is dat mee in overweging genomen werd) niet opweegt tegen de herhaaldelijke bijzondere toelatingen (waarbij telkens werd vastgesteld dat de student de verwachte studieresultaten niet behaalde).

We kunnen enkel vaststellen dat de student ook in dit externe beroepschrift niet aantoont op welke manier hij meent te kunnen slagen voor deze resterende opleidingsonderdelen uit zijn programma. De student berekent hierbij het gemiddelde aantal studiepunten per jaar waarvoor hij slaagde. Het feit dat dit resultaat groter is dan het aantal resterende studiepunten biedt uiteraard geen garantie dat bij een eventuele toelating de student ook effectief zal slagen. Zoals vermeld diende hij in 2021-22 nog slechts een beperkt programma af te leggen (3 OPO's in 1ste semester en 3 OPO's in 2de semester, waarvan 2 met examen in de examenperiode). Ondanks dit feit en niettegenstaande hij reeds 6 examenkansen had voor het opleidingsonderdeel 'x' en ondanks het feit dat hij – in zijn eerdere aanvragen – benadrukte dat hij o.a. voor dit opleidingsonderdeel reeds over voorkennis beschikte aangezien hij deze lessen reeds gevolgd had, slaagt hij nog steeds niet. Op geen enkele manier verwijst de student in zijn aanvraag naar de problemen die hij hierbij ervaarde bij het studeren van dit opleidingsonderdeel en op welke manier hij zijn studieaanpak volgend jaar denkt aan te passen om hiervoor wel te kunnen slagen. Zelfs indien we dan zouden meegaan in de berekening van de student over het gemiddeld aantal studiepunten waarvoor hij slaagt, moet worden vastgesteld dat deze 171 geslaagde studiepunten het resultaat zijn van in totaal 384 ingezette studiepunten over deze periode. Dit betekent dan ook dat zijn gemiddeld studierendement minder dan de helft bedraagt. Als zodanig biedt dit cijfer geen garantie dat de student volgend jaar zou zijn opleiding zou kunnen afwerken. Bovendien, moet worden vastgesteld dat daar waar bij de toelating bij de start van het academiejaar 2021-2022 de weigering nog gebaseerd was op één opleidingsonderdeel, de weigering bij de start van het huidige academiejaar veroorzaakt wordt door twee opleidingsonderdelen met een onvoldoende resultaat. Zijn studieresultaat is er op dit vlak dus niet op verbeterd.

Dezelfde opmerking kan worden gemaakt voor het opleidingsonderdeel 'x'. Zoals vermeld in de interne beslissing blijven zijn resultaten, opnieuw ondanks het beperkte programma en ondanks het feit dat hij hiervoor reeds 4 examenkansen had, hier werkelijk

minimaal. De student verwijst dan wel naar het feit dat hij zich ziek voelde op de dag van het examen. Zoals vermeld in de interne beslissing had hij, indien hij meende dat de omstandigheden dermate waren dat hij geen examen kon afleggen, contact kunnen opnemen met zijn ombuds om een inhaalexamen te vragen. In zijn huidige extern beroep vermeldt de student dan dat deze omstandigheden zich pas kort voor het examen hadden voorgedaan. Op basis van de ombudsrichtlijnen van de faculteit had hij echter tot op het moment waarop hij het examen had ingekeken kunnen beslissen om niet deel te nemen aan het examen en contact op te nemen met de ombuds. Hij heeft dit niet gedaan. Dit wijst er dan ook op dat de student zelf bewust ervoor heeft gekozen om aan dit examen deel te nemen. Op basis van zijn eerdere ervaringen en zijn ervaringen in de examenperiode zelf was de student bovendien op de hoogte van de mogelijkheden voor een dergelijk inhaalexamen. Zowel voor het examen 'x' als voor het examen 'x' heeft hij immers in de derde examenperiode 2021-2022 gebruik kunnen maken van een dergelijk inhaalexamen.

De student verwijst eveneens naar het feit dat hij geslaagd is voor het project Natuurkunde. Op welke manier dit een aanwijzing zou kunnen zijn voor het kunnen slagen voor deze opleidingsonderdelen 'x' en/of 'x' blijkt niet uit zijn verzoekschrift.

Op meerdere plaatsen in zijn verzoekschrift betwist de student dat de aanbevelingsbrieven die zijn therapeuten de voorbije jaren stuurden identiek zouden zijn. Dit wordt echter niet in de interne beroepsbeslissing gezegd. Wel wordt verwezen naar het herhaalde vaststelling van zijn therapeuten dat de student in principe over de nodige capaciteiten beschikt om (in principe) te kunnen slagen voor deze studies, maar waarbij de vicerector ook moet vaststellen dat deze capaciteiten op zich geen voldoende voorwaarde zijn om te slagen en dat de student via zijn studieresultaten van de voorbije jaren deze verwachtingen in elk geval niet inlost.

Zoals vermeld voorziet het OER van de KU Leuven de mogelijkheid voor geweigerde studenten om een aanvraag voor een afwijking op een opgelegde weigering in te dienen maar niet de mogelijkheid voor teruggave van examenkansen en/of herberekening van de CSE-coëfficiënt. De student stelt dat de beroepsinstantie hiermee wel had moeten rekening houden. De beroepsinstantie kan echter ook enkel oordelen binnen de context van de regels die worden opgelegd door het onderwijs- en examenreglement. Deze regels op zich staan ook niet ter discussie. Door zijn inschrijving heeft de student deze regels immers ook aanvaard. De vaststelling dat de student in het verleden reeds viermaal op een uitzonderlijke basis werd toegelaten en op die manier minstens de kans gekregen heeft om de gevolgen van deze omstandigheden in het verleden op te vangen, is bovendien een belangrijke afweging die de interne beroepsinstantie gemaakt heeft bij het nemen van deze beslissing.

De student stelt dat beroepsinstantie hem een uitzonderlijke tolerantie had moeten toekennen voor de opleidingsonderdelen 'x' en 'x'. Zoals vermeld in interne beroepsbeslissing wist de student reeds minstens sedert 20.09.2022 dat de examencommissie hem geen dergelijke uitzonderlijke tolerantie had toegekend. Indien hij meende dat dit niet correct was, had hij toen hiertegen beroep kunnen aantekenen. Gezien de decretaal bepaalde beroepstermijn is nu geen beroep meer mogelijk tegen deze beslissing.”

Verzoeker zijnerzijds handhaaft zijn grieven in zijn wederantwoordnota, waarin hij nog ingaat op de repliek van verwerende partij.

Beoordeling

Zoals verzoeker zelf aangeeft, heeft de vicerector Studentenbeleid het gegeven dat verzoeker nog slechts negen studiepunten van zijn bachelordiploma is verwijderd, niet buiten beschouwing gelaten. De formelemotiveringsplicht is derhalve op dat punt niet geschonden. Verzoeker erkent ook dat het om negen studiepunten gaat, zodat de Raad niet inziet met welk gegeven in het administratief dossier die overweging op gespannen voet zou staan. Een schending van de materiëlemotiveringsplicht is derhalve evenmin aangetoond.

Daarnaast wil de Raad verzoeker erop wijzen dat alle betrokkenen – verzoeker, verwerende partij én de Raad – zich er terdege van bewust zijn dat verzoekers bacheloropleiding 180 studiepunten omvat. Wanneer de interne beroepsinstantie erkent dat verzoeker noch slechts negen studiepunten van dat diploma is verwijderd, dan erkent zij tegelijk, impliciet maar zeker, dat verzoeker voor de overige 171 studiepunten wél reeds een credit heeft verworven. Beide zijn weerskanten van dezelfde medaille.

Waar verzoeker kennelijk aandringt op een motivering die vertrekt vanuit de gunstige elementen in zijn dossier – althans zoals verzoeker het ziet – moet worden opgemerkt dat de interne beroepsinstantie over een ruime discretionaire bevoegdheid beschikt, en dat het voor de formelemotiveringsplicht volstaat – zoals verzoeker blijkens de inleiding van zijn middel maar al te goed weet – dat een motivering wordt gegeven die dragend is voor de genomen beslissing. Welnu, de vicerector Studentenbeleid weigert de verdere inschrijving en motiveert waarom. Dat een andere interne beroepsinstantie eventueel op basis van hetzelfde dossier, maar vertrekkend vanuit andere klemtonen, tot een andere beslissing zou kunnen komen, is niet alleen geen aangelegenheid van formele of materiële motivering, maar betekent ook niet dat daarmee de onzorgvuldigheid of onredelijkheid van de hier bestreden beslissing is aangetoond.

Met betrekking tot de wijze waarop de beslissing van 28 oktober 2021 bij de beoordeling is betrokken, wijst de Raad er vooreerst op dat enkel de beslissing van de interne beroepsinstantie het voorwerp van debat uitmaakt, en dat grieven ten aanzien van de

(motivering van de) beslissing van de directeur Onderwijsprocessen bijgevolg niet ontvankelijk zijn.

Voorts kan de Raad verzoeker niet bijtreden in zijn stelling dat de interne beroepsinstantie de stukken van het dossier miskent in de analyse dat er in de medische attesten en verslagen overheen de jaren in essentie dezelfde bewoordingen worden gebruikt en dat alleszins de positieve inschattingen die verzoekers huisarts, psychologen en psychiaters steeds hebben gemaakt, niet bewaarheid zijn geworden.

Met betrekking tot de (onmogelijkheid van) teruggave van examenkansen en/of herberekening van de cumulatieve studie-efficiëntie (CSE) erkent verzoeker dat de interne beroepsinstantie haar beslissing ter zake motiveert – met name met de overweging dat het onderwijs- en examenreglement daarin niet voorziet – en hij voert ook niet aan dat dit argument feitelijk onjuist zou zijn. De Raad is van oordeel dat dit element, voor zover het al een dragend motief van de bestreden beslissing zou zijn, afdoende en niet op kennelijk onjuiste gronden is beantwoord.

Wat artikel 71 van het onderwijs- en examenreglement betreft, wijst de Raad er eensdeels op dat dit deel uitmaakt van de toetredingsovereenkomst die verzoeker krachtens artikel II.273 van de Codex Hoger Onderwijs met verwerende partij heeft gesloten en dat hij derhalve geacht wordt deze bepaling te kennen, en anderdeels dat in die omstandigheden een interne beroepsinstantie niet verplicht is om tijdens een hoorzitting een dergelijke rechtsgrond uitdrukkelijk ter sprake te brengen opdat er toepassing zou kunnen worden van gemaakt.

Het eerste middel is ongegrond.

Tweede middel

Een tweede middel is gesteund op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert aan dat hij in het intern beroep nadrukkelijk heeft aangegeven (i) dat hij reeds 171 van de 180 studiepunten in de bacheloropleiding heeft behaald, (ii) dat hij voor

alle kernvakken fysica een credit heeft behaald en dat hij voor 54 van de 60 studiepunten wiskunde is geslaagd, (iii) dat hij het afgelopen academiejaar voor 24 studiepunten een credit behaalde, waaronder 'x' met 16/20, (iv) dat hij gemiddeld 23 studiepunten per jaar behaalde ondanks zijn medische problematiek en (v) dat het examen 'x' in de derde examenperiode in penibele omstandigheden werd afgelegd.

Verzoeker acht het in die omstandigheden kennelijk onredelijk om voor te houden dat zijn kans op slagen in de bacheloropleiding in de Fysica te onzeker blijft, mede indachtig dat de twee openstaande vakken dienen te worden afgelegd in januari 2023 en in juni 2023, met telkens nog een twee examenkans. Verzoeker verwijst ter zake nog naar zijn plan van aanpak.

De kennelijke onredelijkheid die verzoeker ziet, wordt volgens hem nog benadrukt door de overweging dat hij gebaat zou zijn met een heroriëntering naar een andere studierichting of studiecontext – hij zou in een nieuwe studie immers wellicht opnieuw 60 studiepunten moeten opnemen, zijnde veel meer dan de 9 die hij nog moet behalen voor zijn bachelordiploma.

Verwerende partij stelt in haar antwoordnota hiertegenover dat aan verzoeker tijdens zijn zeven jaar inschrijving reeds viermaal een afwijking op een weigering tot inschrijving werd toegestaan, en dat bij de beslissingen voor de academiejaren 2020-2021 en 2021-2022 uitdrukkelijk werd gewezen op het zeer uitzonderlijke karakter van die toelating. Ondanks de waarschuwing in 2020-2021 kreeg verzoeker alsnog een toelating tot inschrijving omwille van de specifieke coronacontext.

In het licht daarvan is verwerende partij van oordeel dat steeds in voldoende redelijkheid met de omstandigheden rekening werd gehouden.

Verzoeker handhaaft zijn argumenten in zijn wederantwoordnota.

Beoordeling

Zoals de Amerikaanse econoom Herbert Stein al zei: als iets niet eindeloos kan doorgaan, zal het stoppen.

Zo is het ook met de clementie die een student binnen de grenzen van de redelijkheid kan verlangen in het licht van een haperende studievoortgang.

Gelet op verzoekers studieverleden en de verschillende uitzonderlijke kansen op herinschrijving die hij reeds heeft gekregen, is de Raad van oordeel dat de bestreden beslissing bezwaarlijk onredelijk kan worden genoemd.

Tegenover verzoekers klemtoon op wat hij reeds aan studierendement heeft behaald, zet de interne beroepsinstantie terecht de tijd en de examenkansen die daarvoor nodig waren en de credits die verzoeker nog steeds moet behalen, ook al zijn dat er nog slechts negen. Dezelfde bedenking vanuit een ander perspectief, zoals verwoord in de antwoordnota: verzoeker heeft ondertussen reeds 384 studiepunten ingezet, wat méér is dan het equivalent van twee bacheloropleidingen, zonder een diploma te behalen.

Het feit dat verzoeker voor de twee nog te behalen credits in de bacheloropleiding mits een nieuwe kans op inschrijving telkens nog twee examenkansen zal hebben is juist, maar dat betekent nog niet dat de interne beroepsinstantie, wil zij binnen de grenzen van de redelijkheid blijven, die kans ook – nogmaals – moet bieden.

Het studieadvies dat op het einde van de bestreden beslissing wordt meegegeven is geen dragend motief en dient door de Raad dus niet in de beoordeling te worden betrokken, ook niet wat het redelijkheidsbeginsel betreft.

Het tweede middel is ongegrond.

Derde middel

In een derde middel beroept verzoeker zich op het evenredigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekers derde middel komt er – samengevat – op neer dat de bestreden beslissing disproportioneel is door, in het licht van wat in de voorgaande middelen is aangevoerd, de inschrijving te weigeren.

Verzoeker herhaalt dat hij nog slechts negen studiepunten moet behalen om zijn bachelordiploma te bekomen. Met de eindmeet zo nadrukkelijk in zicht, is het beëindigen van zijn opleiding voor verzoeker manifest onevenredig. Hij wijst daarbij ook op de nadelen die een heroriëntering naar een andere studierichting tot gevolg zou hebben, of een inschrijving aan een andere universiteit met wellicht een veel hoger aantal studiepunten dat opnieuw zal moeten worden opgenomen.

Verwerende partij stelt in haar antwoordnota:

“De student herhaalt zijn opmerking over het feit dat hij reeds voor 171 van de in totaal 180 studiepunten geslaagd is en meent dat hierdoor de beslissing om geen uitzondering toe te staan hierdoor niet proportioneel is. Zoals hierboven reeds vermeld is de beslissing om, ondanks het beperkt aantal studiepunten dat de student nog moet afwerken, toch geen weigering toe te staan gebaseerd op de herhaalde kansen op een uitzonderlijke toelating waarbij in elk geval in 2020-21 en 2021-22 de student niet slaagde voor een beperkt programma. Het risico dat hij liep indien hij in 2021-22 niet zou slagen voor alle resterende bachelor-opleidingsonderdelen was de student bovendien bekend, toen hij zich inschreef onder de voorwaarden die waren bepaald in de beslissing van 28 oktober 2021.”

In zijn wederantwoordnota handhaaft verzoeker zijn kritiek.

Beoordeling

Bij de beoordeling van het tweede middel is de Raad tot de vaststelling gekomen dat de bestreden beslissing niet onredelijk is.

Wat verzoeker in het derde middel onder het evenredigheidsbeginsel aanvoert, verschilt in wezen niet van de kritiek in het tweede middel. Die kritiek overtuigt ook in het licht van het evenredigheidsbeginsel niet.

Betrokken op de gevolgen van de bestreden beslissing, moet de Raad vooreerst opmerken dat de redelijkheid en de evenredigheid van een beslissing moeten worden afgemeten aan de maat tussen enerzijds de voorliggende feitelijke elementen en anderzijds de op grond daarvan genomen beslissing. Wat de verdere gevolgen van die beslissing zijn, is in beginsel vreemd aan de toets van de voormelde beginselen van behoorlijk bestuur.

In welke mate verzoeker bij inschrijving in een andere universiteit (merkelijk) meer dan negen studiepunten zal moeten opnemen om aldaar een bachelordiploma Fysica te behalen, wordt bovendien niet *in concreto* aangetoond.

Het derde middel is ongegrond.

VI. Anonimisering

In zijn verzoekschrift vraagt verzoeker dat bij publicatie van het arrest zijn “identiteit in ruime zin wordt weggelaten” omdat hij nog steeds kan worden geïdentificeerd vanwege zijn specifieke situatie (kleine studierichting, medische gegevens, nog twee specifieke vakken af te leggen).

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt in die mate alvast ingegaan.

In de weglating van andere gegevens zoals de namen van studierichtingen, opleidingsonderdelen e.d. is door de decreetgever niet uitdrukkelijk voorzien. De Raad is van oordeel dat wanneer de vermelding van bepaalde, op zich genomen a-persoonlijke gegevens, alsnog tot de niet gewenste identificatie van de verzoekende partij kunnen leiden, die elementen in het verzoek tot anonimisering kunnen worden betrokken.

Gelet op de omstandigheden van het dossier worden bij publicatie van het arrest de namen van de opleidingsonderdelen weggelaten.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoeker weggelaten, alsook de namen van de opleidingsonderdelen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 21 december 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.204 van 21 december 2022 in de zaak 2022/0992

In zake: xxx

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 15 november 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 15 september 2022 en van de beslissing van de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel van 8 november 2022 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en de weigering tot herinschrijving wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 21 december 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is sinds het academiejaar 2016-2017 ingeschreven bij verwerende partij, eerst in de bacheloropleiding ‘Handelsingenieur’ en sinds het academiejaar 2020-2021 ook in de masteropleiding.

Na het academiejaar 2020-2021 wordt aan verzoeker een bindende voorwaarde opgelegd voor de bacheloropleiding. Uit het voorliggend dossier blijkt niet dat verzoeker die beslissing heeft aangevochten.

Op het einde van het academiejaar 2021-2022 wordt verzoeker, bij wege van maatregel van studievoortgangsbewaking, de verdere inschrijving in zowel de bacheloropleiding als de masteropleiding ‘Handelsingenieur’ geweigerd, omdat hij niet heeft voldaan aan de voorwaarden dat hij voor minstens 75% van de opgenomen studiepunten een credit moest behalen en/of niet is geslaagd voor alle opleidingsonderdelen waarvoor hij reeds minstens tweemaal was ingeschreven.

Deze beslissingen van 15 september 2022 vormen de eerste bestreden beslissing.

Op 21 september 2022 stelt verzoeker tegen die beslissingen een intern beroep in:

“Ik ben het niet eens met deze beslissing om volgende redenen:

- Ik heb in de twee voorgaande jaren en ook dit jaar een brief met uitzonderlijke omstandigheden ingediend. In het jaar 2019-2020 overleed mijn tante begin augustus, waardoor ik moeite had met het studeren voor mijn examens. Op dat moment was ik geslaagd voor één van mijn vijf vakken, wat betekende dat ik het jaar daarop geen bindende voorwaarde zou hebben, en daarom heb ik de studietrajectbegeleidster gevraagd om mijn brief in te trekken. Zowel in het jaar 2020-2021 als dit jaar heb ik een brief uitzonderlijke omstandigheden ingediend, omdat ik van tevoren wist dat dit verhaal in verband met bindende voorwaarden niet gezond was voor mijn geestelijk gemoed. Deze situatie wilde ik vorig jaar voorkomen en om die reden had ik een brief ingediend. Toch kreeg ik te zien op mijn puntenblad dat ik in het jaar 2021-2022 bindende voorwaarden ging hebben voor mijn bachelor. (Zie bijlage 2)
- Tijdens de afgelopen jaren hadden we te maken met COVID. Ik heb gedurende die twee jaren moeilijkheden gehad om mijn bachelorvakken te studeren aangezien ik altijd de indruk heb gehad dat ik ermee vastzat. Die angst is blijven hangen waardoor het me nu nog altijd niet is gelukt om die vakken te halen. Ik ben in principe een stressvol persoon, maar sinds de aankondiging in september 2021 in verband met de bindende voorwaarden, is mijn stressniveau gestegen en mijn angst ook. Deze elementen hebben een enorme impact op mij gehad. Ik heb 32 van de 34 bachelorvakken gehaald, ik moet namelijk enkel twee vakken halen van mijn bachelor en ik zou dit extreem erg vinden zou ik niet toegelaten zijn om deze af te maken. Ik heb altijd mijn best gedaan om goede punten te behalen. (Zie bijlage 3)
- Ik was vorig jaar (en dit jaar ook) ingeschreven in een gecombineerde opleiding, namelijk bachelor en master Handelsingenieur. Vorig jaar was ik geslaagd voor alle opgenomen mastervakken (dit waren er zeven). Voor mijn bachelor was ik geslaagd

voor één van de vier opgenomen vakken. Als we beide opleidingen samen optellen, zijn dat dus acht van de elf opgenomen vakken die ik behaald heb. Als bachelor en master niet als aparte opleidingen worden beschouwd, zou ik in totaal 72,7% van mijn studiepunten gehaald hebben. Dit betekent dat ik niet onderworpen had moeten worden aan enige bindende voorwaarden in 2021-2022. (Zie bijlage 4)

- De thuissituatie is niet altijd even makkelijk, aangezien mijn vader met pensioen is en mijn moeder nooit heeft gewerkt, is het thuis ook een stuk minder goed. Ik ben momenteel beursstudent en om mijn ouders niet te onderdrukken en me financieel te kunnen redden, werk ik gedurende het jaar om aan mijn behoeftes te voldoen, zoals het kopen van mijn boeken of het betalen van mijn abonnementen. Verder zijn er ook andere zaken die ik zelf betaal. Dit zorgt ervoor dat ik ook minder tijd kan spenderen aan mijn studies. Desondanks blijven mijn studies een prioriteit. (Zie bijlage 5)
- Mijn ouders spreken geen Nederlands en worstelen met het Frans. Aangezien mijn broer en zus niet meer thuis wonen, ben ik meestal degene die ervoor zorgt dat mijn ouders hun brieven begrijpen of hen indien nodig naar het ziekenhuis of elders vervoert. Mijn vader is een oud persoon en soms moet hij getest worden om te zien of alles in orde is. Mijn moeder heeft onlangs een machine gekregen omdat ze 's nachts slaapapneu heeft. Ze moest hiervoor naar het ziekenhuis om te slapen en ik heb haar daarbij geholpen. Het is niet altijd gemakkelijk om mijn ouders in een dergelijke situatie te zien en daardoor zijn mijn gedachten niet altijd volledig op mijn studie gericht (Zie bijlage 6).
- Ik heb mijn onderzoek gedaan en de verschillende alternatieven geëvalueerd om te zien waar ik eventueel verder zou kunnen studeren, zowel aan de Vrije Universiteit Brussel als aan andere universiteiten. Als ik Handelsingenieur verder studeer aan een andere universiteit, heb ik nog verschillende vakken uit verschillende jaren van de bachelor. Als ik van richting moet veranderen, dan moet ik extra jaren doen. Als ik naar de mogelijke alternatieven kijk, begin ik me al neerslachtig te voelen, aangezien ik normaal gezien dit jaar moet afstuderen en al heel lang studeer. Extra vakken of jaren toevoegen aan de huidige lijst heb ik echt niet nodig. Het gaat enkel contraproductief werken. Bovendien ben ik van plan dit jaar extra moeite te doen voor mijn studies en iets minder te werken om de overige vakken beter te kunnen studeren. Mijn wens is om aan het eind van dit jaar af te studeren en op de arbeidsmarkt te kunnen gaan. Als ik een alternatief kies, duurt het langer en levert het mij meer problemen op, zowel financieel als mentaal. Wat betreft de overige vakken van de twee opleidingen die ik momenteel volgde, blijft er niet veel over. Voor mijn bachelor Handelsingenieur blijft alleen Financial Markets and Institutions en International Monetary Economics over. Voor mijn master Handelsingenieur, heb ik zo goed als alles afgewerkt. Ik ben hiervoor ook niet toegestaan tot herinschrijving terwijl ik vorig jaar meer dan 60% van mijn studiepunten heb behaald en dit jaar ook, maar dit komt door mijn bacheloropleiding. Van mijn 1ste jaar master blijft alleen International Corporate Finance over, aangezien ik het nooit heb kunnen opnemen. Wat mijn 2de jaar master betreft, heb ik nog een paar vakken te gaan, namelijk mijn thesis, stages, Manpower Planning, Fundamentals of Data Science, en Economische Analyse van

de Ondernemingen. Ik heb dus nog maar één jaar nodig om mijn studies afte ronden. (Zie bijlage 7)

- Tijdens de tweede zit dit jaar, werd ik ziek in de laatste week van augustus, waardoor ik mijn examen moest verzetten. Ik was al lichtjes niet goed voor de examenperiode, maar met de stress heeft dit de zaken verergerd. Uiteindelijk ben ik naar de dokter moeten gaan en mijn laatste examen moeten verplaatsen, dit was Financial Markets and Institutions. Ik ging normaal gezien op vakantie op 1 september, maar ik ben uiteindelijk niet gegaan op die datum om te kunnen deelnemen aan het examen. Zelfs na deze verplaatsing voelde ik me niet 100% goed, maar ik moest het examen afleggen omdat het één van mijn bachelorvakken was. Aangezien ik bindende voorwaarden had, ben ik toch gegaan om deel te nemen aan dit examen en heb mijn best gedaan om het te halen. Uiteindelijk heb ik een 7120 gehaald. Ik heb voorlopig ook mails gestuurd aan de professors die verantwoordelijk zijn voor dit vak om feedback te krijgen. Ik heb op woensdag 21/09 een feedbackmoment met hen ingepland. (Zie bijlage 8)
- Ik ben bijna afgestudeerd, het academiejaar 2022-2023 zou mijn laatste jaar moeten zijn als student. Ik ben al zes jaar bezig met deze opleiding en ik zou het jammer vinden als ik er ineens hiermee zou moeten stoppen. Ik wil dit graag tot een goed eind willen brengen en dit door mijn diploma te behalen. Zoals ik eerder in dit document heb uitgelegd, heb ik mentaal de kracht niet meer om er nog extra jaren aan toe te voegen. Er twee of meer jaren van te maken, behoort niet tot mijn plannen. Ik heb altijd mijn best gedaan om mijn vakken te halen, en zoals u wellicht heeft gemerkt, heb ik al heel wat vakken gehaald. Ik ben vastbesloten de overige vakken te halen en mijn studies dit academiejaar afte ronden. Na zoveel jaren hoopte ik eindelijk het einde van de tunnel te zien, maar met het recente besluit van de examencommissie stortte al mijn hoop ineens in. Om eerlijk te zijn, volg ik Financial Markets and Institutions en International Monetary Economics nu al drie jaar. De eerste twee jaren studeerde ik deze vakken nooit omdat ik altijd hoorde dat deze vakken extreem moeilijk te bestuderen waren en heb ik een soort vermijdingsangst opgebouwd. Ik heb deze cursussen altijd opgenomen omdat ik dat moest om uiteindelijk verder te kunnen studeren. Wanneer ik te weten kwam dat deze vakken dan in het Engels gedoceerd gingen worden, groeide mijn angst. Engels is voor mij een vierde taal die ik niet zo goed beheer. (Dit is ook een van de redenen waarom ik voor de Nederlandstalige master heb gekozen.) Ik heb die opgebouwde vermijdingsangst dit jaar overwonnen door die vakken te studeren. Ik studeerde pas echt voor IME gedurende de eerste zit van het academiejaar 2021-2022. Ik heb het ook voor de tweede zittijd gestudeerd, maar helaas heb ik het in beide zittijden slecht voorbereid. Wat Financial Markets and Institutions betreft, heb ik dit vak pas voor de tweede zittijd gestudeerd. In de eerste zit kon ik er niet voor studeren omdat vlak daarna het examen Econometrie was. Ik wilde alle kansen aan mijn kant hebben om dit vak te halen, dus moest ik Financial Markets and Institutions en een ander vak van mijn master laten vallen.

Ik heb al enkele stappen ondernomen om ervoor te zorgen dat mijn master in de goede richting verloopt. Ik zet me volledig in om een stage te vinden. Ik heb al e-mails gestuurd naar KPMG, ik heb al een gesprek gehad zowel met HR alsook de managers van de technologie afdeling. Op dit moment wacht ik op hun antwoord. Ik ben ook begonnen

met het lezen van artikels voor mijn thesis, zodat ik een goede basis heb om het semester te beginnen. Indien ik nu geen herkansing krijg dan is de kans ook heel groot dat ik mijn schoolcarrière ga stoppen en dat ik een werk ga zoeken. De motivatie zit er helemaal niet in om van richting te veranderen en/of ergens anders te gaan studeren wetende dat er mij nog extra jaren te wachten staan. Ik ben ervan overtuigd dat ik dit jaar mijn uiterste best ga doen om zowel deze twee bachelorvakken te halen en ook de overige mastervakken zodat ik eindelijk een punt kan zetten aan mijn schoolcarrière met een diploma waarvan ik op mezelf fier kan zijn. Mijn ouders fier maken is ook een van mijn grootste wensen, zeker nadat wat ze allemaal voor mij hebben gedaan. Angst is er nog altijd, maar ik ben zeker gemotiveerd om alles in de eerste zittijd te halen en gediplomeerd te worden! (Zie bijlage 9)”

De interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel behandelt dit beroep in zitting van 25 oktober 2022, en hoort verzoeker. Op 8 november 2022 neemt de beroepscommissie de volgende beslissing:

“[...]

IV. Ten gronde

De beroepscommissie stelt vast dat aan de student voor de bacheloropleiding een ‘inschrijving niet toegelaten’ werd opgelegd in toepassing van artikel 88, § 1, van het OER, nu hij niet voldaan heeft aan de bindende voorwaarden die zijn op het einde van het vorige academiejaar werden opgelegd. De student heeft immers niet voor minstens 75% van de opgenomen studiepunten een credit verworven, én hij is evenmin geslaagd voor elk opleidingsonderdeel dat hij al tweemaal heeft opgenomen zonder een credit te hebben behaald. De weigering tot herinschrijving is dan ook het aangekondigde gevolg van het niet voldoen aan de bindende voorwaarden.

De beroepscommissie onderzoekt vooreerst of de student een overmachtssituatie aantoon, die rechtvaardigt waarom de student niet heeft voldaan aan de bindende voorwaarden.

De student verwijst naar:

- de herhaaldelijke indiening van een brief met uitzonderlijke omstandigheden sedert academiejaar 2019-2020, en de omringende omstandigheden;

De beroepscommissie laat gelden dat de verwijzing naar de intrekking van zijn verzoek op het einde van academiejaar 2019-2020 niet kan rechtvaardigen waarom de student tijdens academiejaar 2021-2022 niet heeft voldaan aan de opgelegde bindende voorwaarde. Dat de student op het einde van academiejaar 2020-2021 een verzoek heeft ingediend om geen bindende voorwaarde opgelegd te krijgen, omdat hij ‘van tevoren wist dat dit niet gezond was voor zijn geestelijk gemoed’, rechtvaardigt zulks evenmin. De beroepscommissie wijst de student er bovendien op dat de opgelegde bindende voorwaarden een belangrijk signaal waren dat de student tijdens academiejaar 2021-2022 de nodige inspanningen diende te leveren om voldoende studievoortgang te bekomen binnen de bacheloropleiding. Ook op het einde van academiejaar 2021-2022 heeft de student een nieuw dossier uitzonderlijke omstandigheden voorgelegd aan de

examencommissie, dat niet aanvaard werd, doch de student verduidelijkt niet waarom het indienen van een dossier op zich een overmachtssituatie zou uitmaken, terwijl op de concrete elementen die de student in het kader van zijn intern beroep inroept, hieronder dieper wordt ingegaan.

- de COVID-omstandigheden van de afgelopen jaren en de ‘angst om zijn bachelorvakken te studeren omdat hij altijd de indruk had dat hij ermee vastzat’. De student heeft altijd zijn best gedaan en zou het extreem erg vinden mocht hij zijn bacheloropleiding niet kunnen afmaken;

De beroepscommissie stelt vast dat de student slechts een ‘overzicht van al zijn bachelorpunten’ voegt maar geen stukken voorlegt ter staving van de voorgehouden angst en stress na de opgelegde bindende voorwaarden; integendeel beperkt de student zich tot vage en ongestaafde beschouwingen, die hij ook niet in concreto betreft op de afgelegde examens. Verder kan ook de subjectieve inschatting dat hij altijd zijn best gedaan heeft en dat hij maar twee vakken meer moet halen, niet rechtvaardigen waarom hij niet voldaan heeft aan de opgelegde bindende voorwaarden, temeer hij al zes examenkansen heeft genoten voor de resterende vakken waarvoor hij nog geen creditbewijs heeft behaald.

- de gecombineerde inschrijving en het slagen op mastervakken;

Dat de student de voorbije twee academiejaren tevens enkele mastervakken heeft opgenomen en hiervoor wel slaagde (en dit voor academiejaar 2021-2022 zowel tijdens de eerste als tijdens de tweede examenperiode van de eerste zitting), toont vanzelfsprekend niet aan dat er sprake zou zijn van een overmachtssituatie die rechtvaardigt waarom de student binnen de bacheloropleiding onvoldoende studierendement heeft behaald en aldus niet heeft voldaan aan de bindende voorwaarden. Evenmin kan de student dienstig voorhouden dat het studierendement over bachelor- en masteropleiding samen had moeten worden bekeken, een visie die in strijd is met de duidelijke bepalingen van het OER, waar in artikel 88 gestipuleerd wordt dat de maatregelen van studievoortgangsbewaking per opleiding worden afgetoetst.

- de thuissituatie;

De beroepscommissie stelt wederom vast dat de student zich beperkt tot vage en grotendeels ongestaafde beschouwingen inzake de financiële situatie, zonder dat hij deze in concreto betreft op de afgelegde examens. Dat de student tijdens het academiejaar jobstudent was, maakt op zich ook geen overmachtssituatie uit.

- de ouderdom van de vader, de slaapapneu van de moeder en de ondersteuning die hij aan zijn ouders moet geven;

Opnieuw beperkt de student zich tot vage en grotendeels ongestaafde beschouwingen, waarbij de student niet preciseert op welke examens van de verschillende examenperiodes die een rechtstreekse invloed zouden hebben gehad, temeer de student voor een opleidingsonderdeel binnen de bacheloropleiding en meerdere opleidingsonderdelen binnen de masteropleiding wel een creditbewijs heeft behaald tijdens de eerste zitting van academiejaar 2021-2022. Ter zitting verwijst de student tevens naar een hartoperatie van de vader enkele jaren geleden en een operatie van de broer, en een diagnose van MS bij zijn zus vorig jaar die hierdoor moest stoppen met werken, evenals naar de verwerking nadat hij naar Marokko is geweest, van het overlijden van zijn tante. Nog los van de vaststelling dat de student daarover geen stukken voorlegt, maar enkel kan aanbieden om stukken door te sturen (wat ook niet gebeurd is), laat de beroepscommissie gelden dat de student deze vage beschouwingen, die

minstens deels ook op voorgaande jaren betrekking hebben, niet in concreto op de afgelopen examenperiodes van academiejaar 2021-2022 betreft.

- de alternatieven om verder te studeren aan de VUB en aan andere instellingen en de langere duurtijd die die met zich zouden meebrengen, evenals zijn plan om alle resterende opleidingsonderdelen binnen de bachelor- en masteropleiding binnen een academiejaar op te nemen;

Deze beschouwingen hebben geen betrekking op de afgelopen examenperiodes en vormen geen rechtvaardiging voor het te lage studierendement binnen de bacheloropleiding en het niet voldoen aan de voor deze opleiding opgelegde bindende voorwaarden.

- ziekte tijdens de laatste week van augustus waardoor zijn laatste examen (voor 'Financial Markets and Institutions') verplaatst werd, waardoor hij niet op vakantie kon gaan en hij zich ook op de nieuwe datum niet 100% goed voelde;

Dat het laatste examen dat de student binnen de tweede zitting diende af te leggen, verplaatst werd, maakt op zich geen overmachtssituatie uit, evenmin als het gegeven dat de student hierdoor zijn op 01.09.2022 geplande vertrek op vakantie niet kon doorgaan. Verder legt de student geen stukken voor waaruit enige ziekte op de dag waarnaar het examen verplaatst werd, zou blijken doch heeft hij het examen op de nieuwe datum afgelegd. Ook het gegeven dat er op 21.09.2022 een feedbackmoment werd ingepland, maakt op zich geen overmachtssituatie uit die rechtvaardigt waarom hij niet voldaan heeft aan de bindende voorwaarden.

- de beschouwingen van de student alsdat hij na zes jaar bijna afgestudeerd is en zijn diploma wil halen maar niet meer de mentale kracht heeft om er nog extra jaren aan toe te voegen, evenals de opmerking dat hij de twee restende vakken voor de bacheloropleiding al drie academiejaren heeft opgenomen maar de eerste twee jaren nooit gestudeerd had omdat hij gehoord had dat deze opleidingsonderdelen 'extreem moeilijk te bestuderen waren' en waarbij zijn angst groeide toen hij hoorde dat deze in het Engels gedoceerd worden waarbij hij zijn vermijdingsangst dit jaar heeft overwonnen, waarbij hij voor 'International Monetary Economics' tijdens de twee zittingen gestudeerd heeft maar het telkenmale slecht voorbereid had, en hij voor 'Financial Markets and Institutions' pas voor de tweede zitting gestudeerd heeft omdat het examen in eerste zitting vlak voor het examen voor 'Econometrie' kwam;

De beroepscommissie laat gelden dat de prospectieve beschouwingen van de student uiteraard geen overmachtssituatie kunnen uitmaken waarom hij tijdens academiejaar 2021- 2022 niet voldaan heeft aan de bindende voorwaarden, terwijl de vage beschouwingen inzake vermijdingsangst niet gestaafd worden door stukken en het de eigen keuze van de student betrof om deze vakken pas voor het eerst tijdens de eerste zitting dan wel pas tijdens de tweede zitting te studeren, waarbij de student ook niet duidt waarom hij tijdens het academiejaar niet reeds de nodige inspanningen heeft gedaan voor deze twee opleidingsonderdelen die hij reeds voor het derde opeenvolgende academiejaar opnam, terwijl hij anderzijds voor mastervakken er wel in slaagde een creditbewijs te behalen tijdens de eerste en de tweede examenperiode van de eerste zitting.

- de stappen die de student al ondernomen heeft om zijn master in de goede richting te laten verlopen. Ook ter zitting verwijst de student naar gesprekken met een manager bij KPMG en Capgemini voor een stageplaats/om zijn carrière te starten.

De beroepscommissie merkt wederom op dat prospectieve beschouwingen van de student uiteraard geen overmachtssituatie kunnen uitmaken, terwijl de student bovendien voorrang had dienen te verlenen aan de opleidingsonderdelen van de bacheloropleiding (zie ook artikel 106, § 2, van het OER), temeer gelet op de bindende voorwaarden. Ten overvloede wijst de beroepscommissie de student erop dat een inschrijving in de masteropleiding enkel mogelijk is mits voorlegging van het vereiste bachelordiploma of een gecombineerde inschrijving met de bacheloropleiding.

De beroepscommissie stelt dienvolgens vast dat de student zich hoofdzakelijk beperkt tot vage en deels ook ongestaafe beweringen, zonder dat hij preciseert hoe en op welke examens van de verschillende examen periodes de aangehaalde problematiek een rechtstreekse invloed heeft gehad, en waarbij de student de examen periodes ook (quasi) onbesproken laat. De beroepscommissie meent dat de aangehaalde omstandigheden – voor zover ze voldoende bewezen zijn, wat naar het oordeel van de interne beroepscommissie niet het geval is – niet in die mate als bijzonder kunnen worden aangemerkt om te worden aanvaard als het bewijs van overmacht waarom de student met aanwending van het volledige academiejaar 2021-2022 niet heeft voldaan aan de bindende voorwaarde.

De beroepscommissie herhaalt nogmaals dat de bindende voorwaarden een belangrijk signaal waren dat de student tijdens academiejaar 2021-2022 de nodige inspanningen diende te leveren om voldoende studievoortgang te bekomen binnen de bacheloropleiding waarbinnen hij reeds zes academiejaren ingeschreven was. De verwijzing naar het betere studierendement binnen de masteropleiding moet worden afgewogen ten aanzien van de studiegerelateerde vaststellingen die de beroepscommissie eveneens moet meenemen in haar oordeel van de totaliteit van het dossier waarover zij wordt geroepen om zich uit te spreken, te weten dat:

- de student zich voor het eerst voor deze bacheloropleiding heeft ingeschreven in academiejaar 2016-2017, en zodoende reeds 6 academiejaren is ingeschreven zonder dat hij het bachelordiploma heeft behaald;
- de student zowel tijdens het eerste als het tweede jaar van inschrijving in deze bacheloropleiding voor 42 van de 60 opgenomen ECTS-credits een creditbewijs behaalde;
- de student tijdens het derde en tijdens het vierde jaar van inschrijving in deze bacheloropleiding telkenmale voor 36 van de 60 opgenomen ECTS-credits een creditbewijs behaalde;
- de student tijdens het vijfde jaar van inschrijving in deze bacheloropleiding slechts voor 6 van de resterende 24 opgenomen ECTS-credits een creditbewijs behaalde, zodat aan de student bindende voorwaarden werden opgelegd.

Het is daarbij merkwaardig dat de student die zijn inschrijving in de bacheloropleiding voor het eerst ook combineerde met de masteropleiding en hierbij zeven mastervakken heeft opgenomen, voor deze zeven opleidingsonderdelen een creditbewijs heeft behaald, maar dat hij voor de vier opleidingsonderdelen van de bacheloropleiding die hij reeds voor de tweede en zelfs eenmaal voor de vierde keer opnam, slechts eenmaal slaagde:

- o Statistiek II voor de bedrijfseconomische wetenschappen (4^e academiejaar)

10 –

- Econometrie (2^e academiejaar) 08 07
 - Financial Markets and Institutions (2^e academiejaar) 01 02
 - International Monetary Economics (2^e academiejaar) 01 02
 - de student tijdens het zesde jaar van inschrijving in deze bacheloropleiding nog 18 ECTS-credits heeft opgenomen, en wederom slechts voor 6 ervan een creditbewijs behaalde, zodat hij niet voldaan heeft aan de bindende voorwaarden:
 - niet alleen was zijn studierendement slechts 33 %, i.p.v. de vereiste 75 %;
 - bovendien slaagde hij ook niet op 2 opleidingsonderdelen die hij al tweemaal had opgenomen zonder een credit te hebben behaald, te weten:
 - Financial Markets and Institutions (3^e academiejaar) 03 07
 - International Monetary Economics (3^e academiejaar) 05 04
- waarbij hij voor deze twee opleidingsonderdelen dus al zes examenkansen heeft benut, zonder voor deze opleidingsonderdelen te slagen en zonder dat er voor beide opleidingsonderdelen sprake is van een duidelijk positieve evolutie in de behaalde score.

De student overtuigt de beroepscommissie ook niet dat hij volgend academiejaar wel voldoende studievoortgang zal behalen; de student stelt geen extra studiemaatregelen voor die ertoe zouden moeten leiden dat hij het volgend academiejaar beter zal doen in zijn bacheloropleiding, behoudens de vage bewering dat hij ‘van plan is extra moeite te doen voor zijn studies en iets minder te werken om de overige vakken beter te kunnen studeren’. Eveneens zijn beschouwingen inzake de aanpak voor de resterende opleidingsonderdelen (die hij twee jaar zou hebben opgenomen zonder ervoor te studeren omdat deze naar hij gehoord had 'extreem moeilijk' waren en sedert enkele jaren in het Engels gedoceerd worden, en waarbij hij aangeeft voor een ervan pas in de tweede zitting te hebben gestudeerd), overtuigen de beroepscommissie niet. Ter zitting gaf de student overigens nog aan dat hij zich niet voor ondersteuning tot Studiebegeleiding gewend heeft, omdat hij dit nodig vond nu het voor de mastervakken wel lukte. Ook deze bewering overtuigt de beroepscommissie niet, evenmin als het ‘plan’ van de student om alle resterende mastervakken (voor een totaal van minstens 54 ECTS-credits), samen met de resterende bachelorvakken op te nemen, hetgeen een totaal van 66 ECTS-credits zou opleveren, terwijl de student er de voorbije zes academiejaren nooit in geslaagd is een dergelijk aantal ECTS-credits te behalen doch hier ruimschoots onder is gebleven.

Rekening houdend met het gelopen studieparcours en het ontbreken van elementen waaruit redelijkerwijs dient te worden afgeleid dat sprake is van een voldoende aannemelijk perspectief op verbetering, kan niet worden aangenomen dat geen enkel zorgvuldig handelende examencommissie in dezelfde omstandigheden geplaatst tot de beslissing van weigering tot herinschrijving zou kunnen zijn gekomen. Ook de interne beroepscommissie komt tot dat oordeel.

Daar de weigering tot herinschrijving voor de bacheloropleiding standhoudt, is de beslissing die betrekking heeft op de masteropleiding daarvan het logische en noodzakelijke gevolg, nu de student zonder bachelordiploma en zonder gecombineerde inschrijving in een bacheloropleiding, niet voldoet aan de toelatingsvoorwaarden om te kunnen inschrijven in de masteropleiding.

V. BESLUIT

Het beroep wordt verworpen. De bestreden beslissing wordt bevestigd.”

Dat is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het beroep in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing. Zij voert aan dat de interne beroepscommissie op grond van artikel 153, §2 van het onderwijs- en examenreglement over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat haar beslissing in de plaats is getreden van deze van de examencommissie.

In zijn wederantwoordnota gaat verzoeker op deze exceptie niet in.

Beoordeling

Verzoeker richt zijn beroep zowel tegen de beslissing van de examencommissie als tegen de beslissing van de interne beroepscommissie.

Of een initiële studievoortgangsbepaling in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 153, §2 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij dat de interne beroepscommissie in geval van een ontvankelijk intern beroep een nieuwe beslissing neemt die strekt tot het bevestigen van de bestreden beslissing of tot het op gemotiveerde wijze herzien ervan. Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de beroepsinstantie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbepaling, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

De exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk ten aanzien van de eerste bestreden beslissing, en enkel ontvankelijk ten aanzien van de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

V. Regelmatigheid van de rechtspleging

Standpunt van partijen

In haar antwoordnota werpt verwerende partij de exceptie op dat verzoeker in zijn beroep voor de Raad op grond van artikel II.294, §2, vierde lid van de Codex Hoger Onderwijs geen nieuwe middelen kan doen gelden, en dat wat verzoeker niettemin thans voor het eerst naar voren brengt, bijgevolg onontvankelijk moet worden verklaard.

Die exceptie treft volgens verwerende partij de volgende argumenten:

“[...]

- het eerste door verzoekende partij besproken motief, waarbij verzoekende partij voor het eerst inhoudelijk ingaat op omstandigheden uit de voorbije academiejaren, zonder dat hij deze als dusdanig in zijn verzoekschrift op intern beroep heeft ingeroepen en zonder dat hij in concreto ingaat op de motieven van de beslissing, die hij ook niet weerlegt;
- het tweede door verzoekende partij besproken motief, waarbij verzoekende partij aangeeft niet te weten welk bewijs hij zou kunnen aanbrengen maar de angstaanvallen probeert te verduidelijken. Wederom voegt hij extra elementen toe, zonder dat hij de motieven weerlegt.
- het vierde door verzoekende partij besproken motief inzake de ouderdom en medische problemen van de ouders en de ondersteuning die hij moet geven, waarbij zij in het extern beroep hier dieper op ingaat en allerlei nieuwe stukken voegt.

Verwerende partij laat nog gelden dat anders dan verzoekende partij het laat uitschijnen in haar verzoekschrift op extern beroep, zij er tijdens de zitting van de beroepscommissie op gewezen werd dat van een student die bijkomende zaken wil toevoegen aan het verzoekschrift, verwacht wordt dat deze minstens op de zitting ook de ondersteunende stukken toevoegt. Hierop heeft, zoals ook gemotiveerd in de bestreden beslissing, de verzoekende partij enkel aangegeven dat zij de stukken nog kon doorsturen, wat zij ten andere ook niet gedaan heeft.

Terwijl daarenboven wederom moet worden vastgesteld dat verzoekende partij niet ingaat op de principale concrete motivering dat verzoekende partij niet preciseert op welke examens van de verschillende examenperiodes van het academiejaar 2021-2022 de vaag en grotendeels ongestaafd gebleven beschouwingen een rechtstreekse invloed hebben gehad terwijl verzoekende partij voor een opleidingsonderdeel binnen de

bacheloropleiding en meerdere opleidingsonderdelen binnen de masteropleiding wel een creditbewijs heeft behaald tijdens de eerste zittijd van academiejaar 2021-2022.

- het vijfde door verzoekende partij besproken motief inzake de alternatieven om verder te studeren, waarbij verzoekende partij nieuwe elementen aanhaalt inzake de inschrijving in een andere opleiding (academiejaar 2022-2023), en wederom niet weerlegt dat de beschouwingen geuit in het intern beroep geen betrekking hebben op de afgelopen examenperiodes en geen rechtvaardiging vormen voor het te lage studierendement binnen de bacheloropleiding en het niet voldoen aan de voor deze opleiding opgelegde bindende voorwaarden;
- het zesde door verzoekende partij besproken motief inzake de ziekte tijdens de laatste week van augustus, waarbij de verzoekende partij beklemtoont dat zij het examen op 06.09.2022 heeft afgelegd zonder dat zij zich goed voelde, maar wederom de concrete motivering niet weerlegt
- de als zevende door verzoekende partij besproken motieven, waarbij verzoekende partij de motivering inzake het niet aanvaarden als een overmachtssituatie van de prospectieve beschouwingen voor wat de examenperiodes van het voorbije academiejaar betreft enerzijds, samenneemt met de motieven waarbij, nadat de beroepscommissie het belang van de bindende voorwaarden als signaal heeft benadrukt en de verschillende studiegerelateerde vaststellingen die in de weegschaal dienden te worden gelegd, ook dieper is ingegaan op de prospectieve beschouwingen van verzoekende partij naar de toekomst toe, beschouwingen die de beroepscommissie evenwel niet overtuigd hebben.

Verzoekende partij gaat hierbij dieper in op de ‘problemen met vermijding’ en verwijst o.m. naar een website, zonder dat de motieven van de bestreden beslissing weerlegt worden;

- het achtste door verzoekende partij besproken motief inzake de door verzoekende partij ondernomen stappen, waarbij verzoekende partij aangeeft dat zij wil aantonen uitermate gemotiveerd wil zijn en dit herhaalt, maar zonder dat zij de motieven weerlegt;
- de als negende door verzoekende partij besproken motieven, waarbij de verzoekende partij in antwoord op de motieven van de bestreden beslissing erkent dat zij geen schriftelijke bewijzen heeft voorgelegd nopens verschillende elementen en aangeeft dat zij deze nu wel toevoegt aan haar extern beroep (waarmee geen rekening kan worden gehouden, zoals ook hieronder nog eens wordt aangehaald door verwerende partij), en waarbij verzoekende partij ook erkent dat bindende voorwaarden een belangrijk signaal zijn, maar dan weer dieper ingaat op de redenen waarom zij niet wilde dat bindende voorwaarden opgelegd werden (en hierbij opnieuw een feitelijke herbeoordeling beoogt, hetgeen niet mogelijk is binnen het annulatiecontentieux);
- het als tiende door verzoekende partij aangehaalde motief inzake het niet overtuigen van de beroepscommissie inzake het volgende academiejaar, waarbij de verzoekende partij meer in detail ingaat op het ‘extra moeite doen’ en o.m. verwijst naar allerlei stappen die hij heeft ondernomen na de indiening van het intern beroep, en nieuwe stukken dienoemtrent voegt, en waarbij zij ook dieper ingaat op de masterproef en verwijst naar een bespreking met de supervisor tijdens academiejaar 2022-2023.”

Daarnaast vraagt verwerende partij dat de stukken van verzoeker die niet aan de interne beroepscommissie werden voorgelegd en derhalve eveneens ‘nieuw’ zijn, uit de debatten worden geweerd. Zij wijst ter zake op de stukken 6 (betalingsbewijzen van 21 september 2022 en later), 7 (inzake de hartoperatie van de vader), 8 (medische stukken inzake de moeder), 9 (stukken inzake de zus), en 10. Dezelfde vraag richt verwerende partij tegen stukken die dateren van na de indiening van het intern beroep (stukken 11, 14, 15 en 16 van verzoeker).

In zijn wederantwoordnota vindt verzoeker deze exceptie “bijzonder wrang”. Hij doet gelden dat hij binnen zijn mogelijkheden alles heeft gedaan om de nodige stavingsstukken voor te leggen, en dat van een normaal zorgvuldige instelling mag worden verwacht dat zij een student daarbij ook enigszins begeleidt, bijvoorbeeld door aan te geven welke stukken of bijkomende uitleg nog nuttig of nodig zouden zijn. Het is voor verzoeker kafkaïaans dat de beroepscommissie eensdeels verwijt dat hij zich tot vage en niet-gestaafde beschouwingen beperkt, en anderdeels zich verzet tegen de neerlegging van bijkomende uitleg en stukken.

Beoordeling

De Raad wil vooreerst opmerken dat hij veel begrip heeft voor de omstandigheden die verzoeker aanvoert, maar dat het hem krachtens artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs niet toevalt om zijn inhoudelijke beoordeling omtrent het dossier van een verzoekende partij in de plaats te stellen van deze van de instelling.

De Raad heeft derhalve noch de taak, noch de bevoegdheid om het dossier ten gronde te behandelen en de beoordeling van de organen van de instelling over te doen, als ware hij zelf een interne beroepscommissie.

Het komt er voor een verzoekende partij bijgevolg op aan om de interne beroepsinstantie van de hogeronderwijsinstelling te overtuigen aan de hand van de argumenten en stukken die daarbij dienstig kunnen zijn, en het is ook die beroepsinstantie – en alléén zij – die tot een inhoudelijke beoordeling van het dossier kan komen. De Raad kan nadien, als annulatierechter, enkel oordelen of de wettelijke, decretale en reglementaire voorschriften zijn nageleefd en of de voor hem gebrachte studievoortgangsbeslissing met de beginselen van behoorlijk bestuur te rijmen valt.

De Raad wijst, in dat licht, vervolgens op het voorschrift van artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs, krachtens hetwelk een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

Het mag als vaste rechtspraak van de Raad worden beschouwd dat het voormelde decretale voorschrift *mutatis mutandis* ook van toepassing is op de overtuigingsstukken die een verzoekende partij aanwendt. Ook die moeten dus, in beginsel, aan de interne beroepsinstantie zijn voorgelegd en kunnen, behoudens uitzonderlijke omstandigheden, niet samen met het verzoekschrift bij de Raad voor het eerst worden neergelegd.

Aan die beroepsinstantie kan immers geen onredelijk handelen of miskennen van de motiveringsplicht worden verweten, wanneer dat verwijt steunt op stukken en argumenten die de beroepsinstantie niet kon kennen. Hiervóór heeft de Raad reeds erop gewezen dat het hém niet toevalt om op grond van nieuwe stukken tot een andere inhoudelijke beoordeling te komen.

Wanneer bijgevolg, de interne beroepscommissie vaststelt dat verzoeker zich beperkt tot “vage en niet gestaafde beschouwingen”, dan moet dat niet worden gelezen als een uitnodiging om daaraan te verhelpen in een beroepsprocedure voor de Raad.

Tot slot kan nog worden opgemerkt dat de decreetgever wat de interne beroepsprocedure betreft enkel heeft voorgeschreven dat de beroepsmodaliteiten op de beslissing moeten worden vermeld en dat de student over een beroepstermijn van zeven kalenderdagen beschikt.

Of een hogeronderwijsinstelling bij het instellen van een intern beroep al dan niet bijstand verleent aan de hand van een algemene wegwijzer, individueel advies, enz. is overgelaten aan de instelling zelf. Verzoeker kan betreuren dat hij wat dat betreft aan zijn lot is overgelaten, die vaststelling – zelfs indien de Raad ze zou bijvallen – kan niet leiden tot de onregelmatigheid van de bestreden beslissing.

Aangezien verzoeker voor het overige de aanwijzing door verwerende partij van wat als nieuw, en dus onontvankelijk, moet worden beschouwd niet betwist, sluit de Raad zich daarbij aan, behoudens wanneer onderstaand anders wordt beslist.

VI. Onderzoek van de middelen

Enig middel

Verzoeker steunt een enig middel op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker licht alle overwegingen van de bestreden beslissing uit en zet omstandig uiteen waarom hij het daarmee niet eens is.

De Raad verwijst ter zake naar het omstandige beroepsschrift.

Verwerende partij stipt aan dat verzoeker, naast het aanvoeren van nieuwe argumenten, heel wat motieven van de bestreden beslissing onbesproken laat. Zij verwijst ter zake naar het motief inzake de gecombineerde inschrijving en het slagen op mastervakken, of de herhaalde vaststelling dat de verzoeker de in het intern beroep aangehaalde elementen bijna niet *in concreto* heeft betrokken op de examens van de verschillende examenperiodes van het academiejaar 2021-2022. Bovendien beperkt verzoeker zich volgens verwerende partij veelal tot een herhaling, hoogstens parafrasering van wat in het intern beroep is opgeworpen, zonder de overwegingen van de interne beroepscommissie te weerleggen of de onredelijkheid of onwettigheid ervan aan te tonen.

Verwerende partij stelt dat bepaalde kritiek uit context is gehaald en herhaalt de beperkte studievoortgang en de niet-naleving van de bindende voorwaarde, zowel in procentueel studierendement als wat betreft de plicht te slagen voor elk opleidingsonderdeel dat al tweemaal was opgenomen. Zij stelt verder ook vast dat verzoeker erkent nooit eerder 66 studiepunten te hebben behaald in een academiejaar, en dat het niet opgaat om de stages en masterproef te scheiden van de andere opleidingsonderdelen.

In zijn wederantwoordnota voegt verzoeker geen nieuwe overwegingen toe.

Beoordeling

Aan verzoeker is na het academiejaar 2020-2021 een bindende voorwaarde opgelegd, die erin bestaat dat hij én een studierendement van 75% moet behalen én moet slagen voor alle opleidingsonderdelen waarvoor hij reeds tweemaal was ingeschreven.

Verzoeker heeft zich tegen die beslissing niet in rechte voorzien, zodat hij geacht wordt ermee in te stemmen. Dat betekent niet alleen dat, bij gebreke aan uitzonderlijke omstandigheden, de voorwaarden moeten worden nageleefd en de miskenning ervan leidt tot een weigering tot inschrijving, maar ook dat op goede gronden tot het opleggen van die bindende voorwaarde is besloten.

Zelfs wanneer rekening zou worden gehouden met elementen die verzoeker niet aan de beroepscommissie heeft voorgelegd, is de Raad van oordeel dat die op basis van verzoekers studieverleden en de aard en impact van de aangevoerde externe omstandigheden, ruim binnen de perken van de redelijkheid is gebleven bij het afwijzen van het intern beroep.

De Raad wil graag aannemen dat verzoeker gemotiveerd is en zich tevens betrokken voelt bij de personen in zijn omgeving. Tegelijk moet de Raad evenwel vaststellen dat verzoeker wel erg veel gebeurtenissen in zijn omgeving ziet als een ‘uitzonderlijke omstandigheid’, terwijl het niet onredelijk is om daar genuanceerder tegenaan te kijken. Bovenal kon de beroepscommissie op voldoende overtuigende gronden de inschatting maken dat een beter studierendement in de nabije toekomst door weinig of niets wordt onderbouwd. De inspanningen die verzoeker levert in het academiejaar 2022-2023, maar waar nog geen studieresultaten tegenover staan, kunnen daarbij *in casu* niet in rekening worden gebracht.

De motieven die de bestreden beslissing schragen, kunnen haar in redelijkheid verantwoorden.

Dat verzoeker niet erg ver meer is verwijderd van het afstuderen, doet evenmin besluiten dat de bestreden beslissing onredelijk is.

Het enig middel is ongegrond.

VII. Anonimisering

Met een bericht van 21 december 2022 (00.24 uur) vraagt verzoeker om de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoeker weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 21 december 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.195 van 21 december 2022 in de zaak 2022/0919

In zake: Arne VAN DE VEN
 Woonplaats kiezend te 3080 Vossem
 Sint-Pauluslaan 20

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 29 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de voorzitter van de interne beroepsinstantie van de Vrije Universiteit Brussel van 24 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 21 december 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker was in de academiejaren 2010-2011 en 2011-2012 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Laws in de Rechten’.

Sinds het academiejaar 2020-2021 is verzoeker terug ingeschreven in deze opleiding. Op het einde van het academiejaar 2020-2021 wordt aan verzoeker een bindende voorwaarde opgelegd als maatregel van studievoortgangsbewaking.

Daar verzoeker op het einde van het academiejaar 2021-2022 niet aan deze voorwaarde heeft voldaan, wordt hem de verdere inschrijving in de opleiding geweigerd.

Verzoeker stelt op 24 september 2022 een beroep in bij de interne beroepscommissie.

Bij beslissing van 24 oktober 2022 verklaart de voorzitter van de interne beroepscommissie verzoekers beroep onontvankelijk omdat het laattijdig werd ingesteld.

Dat is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Ambtshalve exceptie

Artikel II.294, §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor dat een verzoekschrift dat bij de Raad wordt ingediend, op straffe van nietigheid door de verzoekende partij of haar raadsman wordt ondertekend.

Het verzoekschrift dat bij de Raad is toegekomen, draagt geen handtekening.

Ambtshalve rijst derhalve de vraag of het beroep ontvankelijk is. Aan partijen is met een e-mail van 7 december 2022 gevraagd om hieromtrent standpunt in te nemen.

Standpunt van partijen

Met een e-mail van 9 december 2022 (11.46 uur) laat verwerende partij weten dat, aangezien het verzoekschrift bij de Raad niet ondertekend is, niet is voldaan aan de vereisten van artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs.

Dit is naar oordeel van verwerende partij een substantiële vormvereiste die raakt aan de openbare orde, zodat zij in elke stand van het geding moet worden opgeworpen.

Verzoeker neemt hieromtrent geen standpunt in. Ter zitting verklaart verzoeker dat het ontbreken van een handtekening aan een vergissing of vergetelheid toe te schrijven is.

Beoordeling

Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft met betrekking tot de indiening van een beroep bij de Raad het volgende voor:

“§2. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift, waarin ten minste een feitelijke omschrijving is opgenomen van de ingeroepen bezwaren. Het verzoekschrift wordt gedagtekend en, op straffe van onontvankelijkheid, ondertekend door de verzoeker of zijn raadsman.”

De ondertekening van een bij de Raad ingesteld beroep is door de decreetgever uitdrukkelijk op straffe van onontvankelijkheid voorgeschreven.

De Raad stelt vast dat verzoekers verzoekschrift niet is ondertekend. Verzoeker voert niet aan, laat staan bewijst, dat overmacht hem heeft verhinderd zijn beroepsschrift te ondertekenen.

De ambtshalve exceptie is gegrond. Het beroep wordt derhalve onontvankelijk verklaard.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 21 december 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder

Henri Verhaaren

Jan Geens

Voorzitter van de Raad

bestuursrechter – bijzitter

bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Gilles Fourneau

secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.196 van 21 december 2022 in de zaak 2022/0931

In zake: Laura SCHOOFS
woonplaats kiezend te 3560 Lummen
Krekelstraat 10A

tegen:

KAREL DE GROTE HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
Advocaten Tom Peeters en Sophie Groetaers
Kantoor houdende te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36 bus 9
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 2 november 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 27 september 2022 en van de beslissing van de directeur Onderwijs van Karel de Grote Hogeschool van 28 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoekster onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 21 december 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en advocaat Sophie Groetaers, die verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in Bedrijfsmanagement: afstudeerrichting Internationaal Ondernemen’.

Tot verzoeksters curriculum behoort het opleidingsonderdeel ‘Business English Expertise IOR2’. Aangezien verzoekster niet alle verplichte voorafgaande taken indient, wordt haar het recht op deelname aan het examen ontzegd. Zij bekomt een examencijfer van 0/20.

Op 23 september 2022 dient verzoekster een aanvraag tot vrijstelling in voor het opleidingsonderdeel ‘Business English Expertise IOR2’.

Die aanvraag wordt afgewezen op 27 september 2022, met de volgende mededeling die per e-mail wordt verzonden aan verzoeksters e-mailaccount:

“[...]

Karel de Grote Hogeschool heeft jouw aanvraag tot vrijstelling voor Business English Expertise IOR2 geweigerd:

In opleidingsprogramma 2022/23: Bedrijfsmanagement

Binnen afstudeerrichting: Internationaal Ondernemen (Regulier Traject)

Motivering: weigering van vrijstelling: op basis van inhoudelijke vergelijking met extern opleidingsonderdeel.

Voor meer details open je module *Mijn aanvragen van vrijstellingen* binnen e-studentservice.

Werd je vrijstelling geweigerd en is het je niet helemaal duidelijk waarom? Neem dan eerst contact op met je behandelende studieloopbaancoördinator (SLC). [website]

Als de student niet akkoord gaat met de weigering van zijn vrijstelling en beroep wil aantekenen, volgt de student onderstaande procedure (zie ook artikel 72 van het Onderwijs- en Examenreglement: [website])

- De student vraagt de directeur Onderwijs en Onderzoek een heroverweging van de beslissing door een e-mail te sturen aan regels-klachten@kdg.be binnen de 7 kalenderdagen na de kennisgeving van de genomen beslissing.
- Het beroep moet een handtekening bevatten van de student of van zijn raadsman (dat kan een advocaat(-stagiair) zijn of een vertrouwenspersoon). Als die raadsman niet is ingeschreven als advocaat(stagiair), voegt de student een schriftelijke machtiging toe.
- Daarnaast vermeldt de student minstens: zijn identiteit, de opleiding waarin hij ingeschreven is of waarin hij zich wil inschrijven, de bestreden studievoortgangsbeslissing en de inhoudelijke argumenten op basis waarvan hij een heroverweging vraagt.”

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Op 3 oktober 2022 stelt verzoekster tegen die beslissing via e-mail het volgend beroep in:

“Naar aanleiding van mijn weigering tot deelname aan mijn examen in augustus, wens ik graag beroep aan te tekenen. Ik werd pas door de ombudsdienst hiervan op de hoogte gebracht op donderdag 29/9/22. Voor mij was het niet duidelijk dat de oefenvideo moest gedeeld worden voorafgaandelijk aan het examen. Ik begrijp dat dit tot gevolg kan hebben dat er punten worden in vermindering gebracht maar de volledige weigering aan het examen is een te verregaande maatregel. Ik heb mijn kennis en kunde niet mogen tonen terwijl ik zeer goed voorbereid was.

Om mijn kennis alsnog te tonen en te onderbouwen, ben ik op 21/9/22 de Interuniversity Test of Academie English gaan afleggen aan de UA. Ik behaalde niveau C1 als resultaat (zie bijlage). Vermits de doelstelling van dit vak duidelijk stelt dat het behalen van een niveau C1 het einddoel is, durf ik dan ook te vragen om mij voor dit vak vrij te stellen voor dit academiejaar.”

De directeur Onderwijs van Karel de Grote Hogeschool behandelt dit beroep op 11 oktober 2022 en beslist om het onontvankelijk te verklaren:

“Vermits

- je intern beroep van 3-10-2022 geen handtekening bevat en
- je je intern beroep indiende na het verstrijken van de daartoe voorziene termijn; de bekendmaking van de resultaten via e-studentservice dateert van 6-9-2022, de termijn om beroep in te dienen eindigde bijgevolg op 13-9-2022, dien ik je beroep onontvankelijk te verklaren.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad reeds meermaals heeft overwogen, inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbepalingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen” bij de Raad (*Parl. St.* VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16). De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, *RW* 1999- 00, 850).

De vraag of verzoekster op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld en uitgeput, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

Met betrekking tot de ontvankelijkheid van het intern beroep, betoogt verzoekster in haar verzoekschrift dat ten onrechte is vermeld dat de termijn voor het instellen van een beroep tegen de examenresultaten is verstreken, aangezien het beroep niet op een examen, maar op een vraag tot vrijstelling betrekking heeft.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij dat op “de initiële studievoortgangsbepaling” van 6 september 2022 de beroepsmodaliteiten zijn vermeld, en dat verzoekster niettemin haar intern beroep niet heeft ondertekend én niet binnen een termijn van zeven kalenderdagen heeft ingediend.

Verwerende partij betwist dat verzoeksters intern beroep, zoals het werd ingesteld, het weigeren van een vrijstelling – en dus de beslissing van 27 september 2022 – tot voorwerp had. Hoewel verzoekster in haar intern beroep de weigering van haar vrijstelling wel heeft aangehaald en de stafmedewerker Studentenzaken haar op 5 oktober 2022 wat de vrijstelling betreft heeft doorverwezen naar de studieloopbaancoördinator en de ombuds (stuk 4 administratief dossier), wijst verwerende partij erop dat verzoekster in haar intern beroep expliciet stelt dat zij een beroep instelt tegen de weigering tot deelname aan het examen in augustus: “naar aanleiding van mijn weigering tot deelname aan mijn examen in augustus”.

Ondergeschikt is verwerende partij van oordeel dat zelfs indien de Raad zou oordelen dat het intern beroep wel degelijk de geweigerde vrijstelling tot voorwerp had, dat beroep bij gebrek aan handtekening nog steeds onontvankelijk is.

In haar wederantwoordnota betoogt verzoekster dat haar intern beroep wel degelijk ontvankelijk was.

Beoordeling

Zoals de Raad al meermaals heeft geoordeeld, valt het gewis binnen de bevoegdheid van de hogeronderwijsinstelling om de ondertekening van een intern beroep als vormvoorwaarde voor te schrijven.

Artikel 72 van het onderwijs- en examenreglement 2022-2023 bepaalt inzake het intern beroep tegen een studievoortgangsbepaling:

“Als de student niet akkoord gaat met een studievoortgangsbepaling of weigering van individuele maatregelen, en beroep wil aantekenen, maakt hij vooraf steeds een afspraak met de ombuds. De student maakt ook gebruik van zijn inzage-recht (Art. 65).

Daarna volgt de student onderstaande procedure:

- De student vraagt de directeur Onderwijs een heroverweging van de beslissing door een e-mail te sturen aan regels-klachten@kdg.be.
- Bij een examenbeslissing doet hij dat binnen de 7 kalenderdagen na de bekendmaking van de resultaten via e-studentenservice. In een ander geval doet hij dat binnen de 7 kalenderdagen na de kennisgeving van de genomen beslissing.
- Het beroep moet een handtekening bevatten van de student of van zijn raadsman (dat kan een advocaat(-stagiair) zijn of een vertrouwenspersoon). Als die raadsman

niet is ingeschreven als advocaat(-stagiair), voegt de student een schriftelijke machtiging toe.

- Daarnaast vermeldt de student minstens: zijn identiteit, de opleiding waarin hij ingeschreven is, de bestreden studievoortgangsbeslissing of weigering van individuele maatregelen en de inhoudelijke argumenten op basis waarvan hij een heroverweging vraagt. Indien de afspraak met de ombuds niet plaatsvond, of de student geen gebruik maakte van zijn inzagerecht, verantwoordt hij dit in zijn motivering.

De ontvankelijkheidsprocedure wordt gestart. Als de e-mail niet al deze elementen bevat, of als de student de e-mail pas na de termijn van 7 kalenderdagen verstuurde, verklaart de directeur Onderwijs het beroep onontvankelijk.”

Hieruit volgt dat verwerende partij de ondertekening van het intern beroep op straffe van onontvankelijkheid van dat beroep heeft voorgeschreven.

Ongeacht of de directeur Onderwijs het precieze voorwerp van verzoeksters beroep op juiste wijze heeft aangewezen en dus de beroepstermijn van de juiste beslissing (proclamatie of weigering van de vrijstelling) heeft berekend, blijft het gegeven overeind dat verzoekster haar intern beroep niet heeft ondertekend.

Zij blijft over dat aspect ook stilzwijgend in haar verzoekschrift en haar wederantwoordnota, en voert dus niet aan – laat staan: bewijst – dat het gemis aan ondertekening omwille van overmacht verschoonbaar is.

Wat de ondertekening betreft, is de tweede bestreden beslissing terecht genomen.

De conclusie is derhalve dat verzoekster de interne beroepsprocedure niet op regelmatige wijze heeft uitgeput.

Het beroep bij de Raad is om die reden niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 21 december 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.197 van 21 december 2022 in de zaak 2022/0932

In zake: Kristof JACOBS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Pieter-Jan Fierens
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Graaf van Hoornestraat 15
Bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 2 november 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 15 september 2022 en van de beslissing van de voorzitter van de interne beroepsinstantie van de Vrije Universiteit Brussel van 25 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 21 december 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2019-2020 ingeschreven in de opleiding ‘Master of Laws’. Doordat verzoeker op het einde van dat academiejaar voor geen enkel van de door hem opgenomen opleidingsonderdelen een credit behaalt, wordt hem de verdere inschrijving in de opleiding geweigerd.

Verzoeker richt met een e-mail van 16 augustus 2022 een verzoek tot (her)inschrijving aan de examencommissie van de faculteit Recht en Criminologie om zich terug in te schrijven voor de opleiding in het academiejaar 2022-2023.

De examencommissie beslist op 15 september 2022 om de toelating tot herinschrijving voor het academiejaar 2022-2023 niet te verlenen. Zij overweegt, onder verwijzing naar artikel 88, §8 van het onderwijs- en examenreglement dat geen bewijs voorligt dat er gewijzigde omstandigheden zouden zijn.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Verzoeker stelt tegen deze beslissing op 6 oktober 2022 een intern beroep bij de interne beroepscommissie.

De voorzitter van de interne beroepscommissie verklaart dat beroep op 25 oktober 2022 onontvankelijk omdat het laattijdig, buiten de vervaltermijn van zeven kalenderdagen, is ingediend.

Dat is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid- voorwerp

Verwerende partij deelt met een e-mail van 1 december 2022 mee dat de tweede bestreden beslissing van 25 oktober 2022 werd ingetrokken en voegt hierbij de intrekingsbeslissing van 30 november 2022: hierdoor is het extern beroep volgens verwerende partij zonder voorwerp.

Verwerende partij geeft verder aan dat de interne beroepsinstantie het beroep zal behandelen op haar zitting van 2 december 2022.

Het standpunt van verwerende partij dat het beroep aldus zonder voorwerp is geworden, wordt door verzoeker bijgetreden in een e-mail van 6 december 2022.

De Raad ziet evenmin redenen om die conclusie niet bij te vallen.

Het beroep is zonder voorwerp en derhalve niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 21 december 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.198 van 21 december 2022 in de zaak 2022/0933

In zake: xxx
tegen:

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 2 november 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 12 oktober 2022 en van de beslissing van de interne beroepsinstantie van de Katholieke Universiteit Leuven van 27 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoekster onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 21 december 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

x, die verschijnt voor verzoekende partij, en Antoon Boon, die verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de Communicatiewetenschappen’ en in de opleiding ‘Master in de Communicatiewetenschappen’.

In de bacheloropleiding neemt verzoekster dat academiejaar voor de derde maal het opleidingsonderdeel ‘Kwantitatieve data-analyse m.i.v. oefeningen’ in haar curriculum op. Zij behaalt andermaal geen credit, en krijgt de maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd dat zij de volgende drie academiejaren niet voor de voormelde bachelor- of masteropleiding mag inschrijven.

Verzoekster richt op 7 oktober 2022 een verzoek tot afwijking op die weigering tot inschrijving aan de directeur Onderwijsprocessen:

“[...]”

Ik verwijs naar het bericht van de KU Leuven waarbij mijn inschrijving voor het academiejaar 2022-2023 werd geweigerd op grond van beweerd “herhaaldelijk niet slagen voor eenzelfde opleidingsonderdeel”, meer bepaald het vak “S0E37A: Kwantitatieve data-analyse m.i.v. oefeningen” ad 6 studiepunten van professor [H.L.]. Concreet zou ik “in het academiejaar 2021-2022 het opleidingsonderdeel voor de derde keer” hebben opgenomen.

Ik wens hierbij een uitzondering op voormelde weigering in het studievoortgangsdossier in te roepen.

Ik baseer me hierop op de volgende redenen:

1. Studietraject:

Ik startte mijn eerste jaar Bachelor in de communicatiewetenschappen in het academiejaar 2018-2019.

Tijdens mijn tweede jaar Bachelor in de communicatiewetenschappen (academiejaar 2019-2020) stond het vak “S0E37A: Kwantitatieve data-analyse m.i.v. oefeningen” op het programma. Door bijzondere individuele omstandigheden (zie hieronder) heb ik dit vak niet kunnen afleggen, noch in de eerste examenzitting (9/7/2020) noch in de tweede examenzitting (11/9/2020).

Tijdens mijn derde jaar Bachelor in de communicatiewetenschappen (academiejaar 2020-2021) heb ik dit vak “S0E37A: Kwantitatieve data-analyse m.i.v. oefeningen” weer door bijzondere individuele omstandigheden (zie hieronder) niet kunnen afleggen, noch in de eerste examenzitting (2/7/2021) noch in de tweede examenzitting (9/9/2021).

Tijdens mijn eerste jaar Master in de communicatiewetenschappen (academiejaar 2021-2022) nam ik voor dit vak “S0E37A: Kwantitatieve data-analyse m.i.v. oefeningen” deel aan het examen op 8/7/2022. Echter slaagde ik niet voor dit examen in mijn eerste examenzitting en ook in mijn tweede examenzitting (16/9/2022) behaalde ik 6/20.

De door de KU Leuven opgegeven reden van weigering dat ik “in het academiejaar 2021-2022 het opleidingsonderdeel voor de derde keer” heb opgenomen, is dus niet correct. Ik heb het vak slechts 2 keer (namelijk in de twee examenzittingen van 2022) kunnen opnemen.

Ik heb mijn examen op 30/9/2022 ingekeken en begrijp mijn domein van ontwikkelingen.

Abstractie gemaakt van dit vak “S0E37A: Kwantitatieve data-analyse m.i.v. oefeningen”, ben ik geslaagd in al mijn vakken van Bachelor, met uitzondering van het vak Mediarecht. Dit vak Mediarecht hoop ik in mijn thesisjaar (academiejaar 2022-2023) met succes af te leggen.

Mijn cumulatieve studie-efficiëntie is 72%.

2. Bijzondere individuele omstandigheden:

Het vak “S0E37A: Kwantitatieve data-analyse m.i.v. oefeningen” heb ik door de volgende bijzondere individuele omstandigheden niet kunnen afleggen, buiten mijn wil om.

2.1. Corona:

Zoals u weet, breekt vanaf maart 2020 het Covid-19 virus in België uit. Het hele land gaat in “[l]ock-down”. Dit heeft een enorme impact op de KU Leuven: de fysieke lessen worden opgeschort.

Dit heeft ook een enorme impact op mezelf en mijn omgeving. “Bubbels” moeten worden gevormd, die andere sociale contacten uitsluiten. Hierdoor gaat mijn mentale en fysieke gezondheid achteruit, zodat ik niet goed heb kunnen studeren. Zo heb ik concentratiestoornissen. Sessies met een psychotherapeut moeten vele maanden op voorhand worden gepland. Om medische redenen moet ik mijn examenregelingen aanpassen.

2.2. Overlijden van een familielid:

In deze periode sterft ook de grootvader van mijn vriend [W.J.], met wie we zeer “close” waren (zie bijlage).

3. (Bijna) volledig afgelegd studieparcours van Bachelor én Master:

Zoals hierboven in punt 1 “Studietraject” meegedeeld en abstractie gemaakt van het geweigerde vak “S0E37A: Kwantitatieve data-analyse m.i.v. oefeningen”, ben ik geslaagd in al mijn vakken van Bachelor (met uitzondering van het vak Mediarecht) en tevens een deel van de vakken van mijn Master.

4. Plan:

Zoals hierboven in punt 1 “Studietraject” meegedeeld en als ik verder mag studeren, plan ik om tijdens het academiejaar 2022-2023 mijn diploma van Bachelor en van Master in de communicatiewetenschappen te halen door voormelde 2 resterende vakken (“S0E37A: Kwantitatieve data-analyse m.i.v. oefeningen” en “Mediarecht”) en mijn Masterjaar met succes af te leggen.

Ik zal me hierin mede laten begeleiden door mijn studieloopbaanbegeleider alsook door mijn moeder (KU Leuven Licentiaat Wiskunde met noties van actuariaat) en mijn vader (KU Leuven Licentiaat in de Rechten).

Een voldoende studievoortgang is dus haalbaar gelet op het zeer beperkt resterend aantal af te leggen vakken (namelijk 2) en het resterende deel van mijn Masterjaar.

5. Conclusie:

Uit het bovenstaande blijkt dus goede redenen om een uitzondering op voormelde weigering in het studievoortgangsdossier toe te passen. Ik dank u bij voorbaat voor uw positieve beslissing.”

De directeur Onderwijsprocessen beslist op 12 oktober 2022 om de vraag tot afwijking niet toe te staan:

“[...]

Ik heb uw aanvraag onderzocht volgens de bepalingen in artikel 36 van het Onderwijs- en Examenreglement. Enerzijds hield ik rekening met de bijzondere individuele omstandigheden die u aanvoerde. Anderzijds nam ik uw volledige studieparcours en uw kansen om de opleiding met succes af te ronden in overweging.

Na onderzoek van uw dossier stel ik vast dat er in uw geval enkele bijzondere individuele omstandigheden zijn. Niettemin vormt uw situatie een onvoldoende verklaring voor de resultaten voor het opleidingsonderdeel waarvoor u nu geweigerd werd. Uw kans op slagen is te onzeker. Daarom kan ik u geen afwijking op de weigering verlenen en kan u zich dus niet herinschrijven.”

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Tegen die beslissing stelt verzoekster op 21 oktober 2022 beroep in bij de interne beroepsinstantie, zowel middels haar raadsman:

“Ik ben de raadsman van mijn in rand vermelde cliënte, die studente aan de KU Leuven hoopt te blijven.

Hierbij heb ik namens haar de eer om beroep aan te tekenen tegen de beslissing dd. 12/10/2022 van de heer Directeur Onderwijsprocessen, overeenkomstig artikel 104 van het onderwijs- en examenreglement. Deze beslissing dd. 12/10/2022 hebben wij pas op 14/10/2022 ontvangen. Zie in dit verband ook de bijgevoegde verklaring van [verzoekster]. Tevens deelt [verzoekster] mee dat zij door de KU Leuven weigering van inschrijving vanaf eind september 2022 geen student aan de KU Leuven meer is en dus sindsdien geen gebruik meer kan maken van de Microsoft tools (Word, Outlook, ...) van de KU Leuven. Dit kan de vertraging in mededeling verklaren.

Het beroep is ontvankelijk. Zie uw website Interne beroepsprocedure KU Leuven - Student aan KU Leuven;

“Het beroep moet worden ingediend binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen die ingaat na de mededeling van de oorspronkelijke beslissing (via brief, e-mail, studievoortgangsdossier...)” Wij verwijzen hiervoor ook naar het bovenstaande (mededeling op 14/10/2022). De betrokken beslissing is bovendien niet op haar bovenstaande email adres ([verzoekster]@hotmail.com) meegedeeld, noch per brief, noch per studievoortgangsdossier, noch op een andere wijze.

Wat betreft de grond van de zaak, wenst zij beroep aan te tekenen aangezien haar rechten als studente tijdens deze procedure voor de heer Directeur Onderwijsprocessen niet afdoende verzekerd werden. Wij verwijzen hiervoor naar haar aanvraag dd. 30/9/2022 (zie bijlage). Hieruit blijkt het volgende:

1. De weigering om [verzoekster] in te schrijven voor het academiejaar 2022-2023 werd onterecht gegrond op het beweerd “3 maal niet geslaagd zijn voor eenzelfde opleidingsonderdeel”, meer bepaald het vak ‘S0E37A: Kwantitatieve data-analyse m.i.v. oefeningen’ ad 6 studiepunten van professor [H.L.].

Deze [motivering] is niet correct. Zoals uit de bijgevoegde aanvraag dd. 12/10/2022 blijkt, heeft zij het betrokken examen slechts 2 keer afgelegd, namelijk in de eerste en tweede examenzitting van 2022. Er is dus geen reglementaire grond om haar inschrijving te weigeren.

De beslissing d.d. 12/10/2022 is ook niet (ernstig) gemotiveerd om de volgende redenen:

- Er is een algemene [motivering] maar geen concrete [motivering]. Er wordt bijvoorbeeld niet ingegaan op haar specifieke medische situatie ingevolge corona. Zie in dit verband bijvoorbeeld het bijgevoegde medisch attest.

- De [motivering] van de heer Directeur Onderwijsprocessen is contradictorisch: enerzijds aanvaardt hij terecht dat er in casu enkele bijzondere individuele omstandigheden zijn. Anderzijds verleent hij tot onze verbazing geen afwijking op de weigering tot herschrijving voor het academiejaar 2022-2023.
- De heer Directeur Onderwijsprocessen is (naar onze informatie) jurist maar geen medisch expert en heeft geen kennis van het medisch dossier van [verzoekster] (medisch beroepsgeheim). Zie bijvoorbeeld hierboven (medisch attest ingevolge haar mentale gezondheid onder corona). Hij is dus niet bevoegd om over haar medische situatie te oordelen.

2. [Verzoekster] is al ver gevorderd in haar studietraject:

- Abstractie gemaakt van voormeld vak 'S0E37A: Kwantitatieve data-analyse m.i.v. oefeningen', is zij geslaagd in al haar vakken van Bachelor, met uitzondering van het vak Mediarecht.
 - Zij is ook al ver gevorderd in haar Master. Zo heeft zij volgens haar al 4 van de 8 vakken met succes afgelegd. (Zie details in haar bijgevoegde verklaring).
 - Haar cumulatieve studie-efficiëntie is 72%.

3. [Verzoekster] heeft tijdens de corona-periode (2020-2021) moeten studeren onder moeilijke bijzondere individuele omstandigheden. Zo hadden de algemene lockdown-maatregelen een negatieve impact op haar mentale en fysieke gezondheid, waardoor ze niet goed heeft kunnen studeren. Zo had ze concentratiestoornissen en geheugenproblemen (zie bijvoorbeeld voormeld medisch attest in bijlage).

Ook haar tweelingzus [S.] had het tijdens de coronacrisis psychologisch lastig. Hiervoor heeft zij sessies bij haar psycholoog gehad, die zij vele maanden op voorhand moest inplannen omwille van de drukke agenda van de psycholoog met andere studenten die ook medische last van corona hadden. [Verzoekster] heeft van deze sessies onrechtstreeks kunnen profiteren. Tevens ontmoette zij sinds het begin van de coronacrisis in maart 2020 herhaaldelijk haar dokter ([z]ie voormeld medisch attest in bijlage).

Om voormelde medische redenen heeft zij haar examenregelingen moeten aanpassen.

4. Tijdens de ex[a]menperiode van juni 2022 sterft de grootvader van haar vriend [W.J.], met wie ze zeer "close" waren (zie bijlage).

Dit zorgde ongewild ook voor concentratiestoornissen.

5. Uit haar plan van aanpak voor het komende academiejaar 2022-2023 (zie haar bijgevoegde verklaring), blijkt dat zij een zeer goede kans maakt om te slagen voor het betrokken vak.

Tijdens het eerste semester van het academiejaar 2022-2023 zal ze de resterende 4 vakken van haar master afleggen. Deze 4 opleidingsonderdelen vormen samen 20 studiepunten. Voor het tweede semester plant zij de 2 resterende vakken van haar 3 jaar Bachelor, zijnde het vak 'S0B07B: Mediarecht, 5 SP' en 'S0E37A: Kwantitatieve data-analyse m.i.v. oefeningen, 6 SP' en [haar] stage van 9 SP af te ronden. Deze 3 opleidingsonderdelen vormen samen ook 20 studiepunten. Voor meer details over hoe zij in concreto het betrokken vak 'S0E37A: Kwantitatieve data-analyse m.i.v. oefeningen' zal studeren en met succes afleggen, verwijs ik naar haar bijgevoegde verklaring. Zij zal ook nauw overleggen met de Studieloopbaanbegeleider (zie diens email d.d. 11/10/2022 in bijlage).

In totaal zou zij dus in dit academiejaar 2022-2023 40 studiepunten opnemen (een normaal jaarlijks programma bedraagt 60 studiepunten), inclusief stage en exclusief thesis. Zij zal dus

niet teveel studiepunten moeten opnemen. Volgend academiejaar 2023-2024 plant zij om haar thesis af te werken.

6. [Verzoekster] is gepassioneerd door haar studies. In de nabije toekomst wil ze ook in deze discipline haar verdere beroepsloopbaan starten. Een weigering van inschrijving zou dan ook haar kansen op de betrokken arbeidsmarkt verkleinen, minstens met 4 jaar (3 jaar wachten + 1 jaar studie) vertragen. Zie ook punt 7 hieronder.

7. Indien zij voor haar herinschrijving (voor zowel haar bachelor als haar master) 3 jaar zou moeten wachten, loopt zij het risico dat er ondertussen wijzigingen in het programma van communicatiewetenschappen geïmplementeerd worden. Hierdoor zal zij nieuwe vakken (als substituut voor eerder door haar al afgelegde en geslaagde vakken) opnieuw moeten afleggen, alsook haar andere vakken die getolereerd waren. Dit maakt dat haar programma zwaarder zou worden. Zie in dit verband:

“Artikel 12. Herinschrijving na een onderbreking van ten minste drie jaar Studenten die ten minste drie opeenvolgende jaren niet in een bepaalde opleiding waren ingeschreven, herwinnen, ondanks eventuele eerdere intern opgelegde studievoortgangsbewakingsmaatregelen, het recht op inschrijving voor die opleiding en de opleidingsonderdelen ervan. Deze studenten behouden hun verworven creditbewijzen en hun resultaten. Voor alle andere toepassingen in dit reglement worden de berekeningen voor die opleiding en voor de opleidingsonderdelen ervan herbegonnen vanaf nul.”

Dit risico op wijzigingen is reëel aangezien we hebben opgevangen dat studenten binnen communicatiewetenschappen grote opmerkingen over hun programma hadden en dat de opleiding inderdaad bezig is met wijzigingen voor te bereiden.

8. Tot slot verzoeken wij u om door u gehoord te worden alvorens een beslissing te nemen.”

als met een eigen schrijven:

“Ik verwijst naar het bericht van de KU Leuven waarbij mijn inschrijving voor het academiejaar 2022- 2023 werd geweigerd op grond van beweerd “herhaaldelijk niet slagen voor eenzelfde opleidingsonderdeel”, meer bepaald het vak ‘S0E37A: Kwantitatieve data-analyse m.i.v. oefeningen’. Tevens werd mijn aanvraag op 30 september 2022 voor een uitzondering op de weigering in het studievoortgangsdossier niet goedgekeurd. Ik zou graag beroep willen indienen tegen deze beslissing.

Er werd een weigering gegeven aangezien mijn kansen om te slagen te onzeker leken. Als gevolg van deze laatste weigering zou ik u graag nader willen toelichten waarom ik meen wel te kunnen slagen.

Ik heb de beslissing d.d. 12/10/2022 pas ontvangen vrijdag 14 oktober jl. Deze vertraging is vermoedelijk het gevolg van een zeer recente overschakeling door de KU Leuven van de mail-tool op Toledo naar de Outlook Email-adressen.

Verwijzend naar mijn eerste aanvraag legde ik het examen ‘S0E37A: Kwantitatieve data-analyse m.i.v. oefeningen’ in 2020 twee maal niet af. Dit is te wijten aan de gevolgen van het Covid-19 virus dat een harde impact heeft gehad op mij. Het feit dat ik in sociaal isolement moest gaan, waardoor ik vele vrienden en ook studiegenoten niet kon zien (aangezien ook de ‘on campus’ lessen niet door konden gaan), heeft ervoor gezorgd dat ik een hele nieuwe manier

heb moeten zoeken om mijn dagelijkse routine opnieuw vorm te geven. Ook een nieuwe studiemethode moest ik gewoon worden. Het was voor mij niet vanzelfsprekend om het tweede semester (waarin corona doorsloeg) alle lessen vanop afstand te bekijken. Tevens werden ook de oefensessies die voorheen in de aula's werden gegeven, nu online gedoceerd. Dit [bemoeilijkte] de interactie met de docenten om vragen te kunnen stellen. De omstandigheid waarin ik alleen een studieloopbaan naast een normaal studentenleven tijdens corona moest doorgaan, heeft hard op mij doorgewogen, voornamelijk in tijden waar hulp niet altijd direct geboden kon worden.

Omwille van de bijkomende sanitaire gevolgen van de Covid-19 crisis, waardoor er een verandering in de manier van lesgeven is gekomen, was mijn studiepakket van die periode in 2020 zwaarder geworden. Hierdoor kon ik twee maal het examen in 2020 niet afleggen.

Zoals voor 2020 legde ik ook in 2021 het betrokken vak twee maal niet af. In dat jaar begonnen de gevolgen van corona nog meer door te wegen op mijn mentaal welzijn en was ik medisch niet in staat om het betrokken examen af te leggen.

In mijn masterjaar heb ik in juni 2022 voor de eerste keer het examen afgelegd. Echter overleed in die periode de opa van mijn vriend. Door mijn zwaarder opgenomen studieprogramma van dat jaar en mijn mentaal welzijn dat nog steeds niet op punt was (een reden waarom ik ook in het eerste semester niet slaagde voor bepaalde vakken), had ik een onvoldoende voor dat examen.

Zowel mijn bachelor in de communicatiewetenschappen als mijn master in de bedrijfscommunicatie interesseren mij heel hard. Later zou ik ook in deze discipline een verdere beroepsloopbaan willen starten. Mijn ambitie is dan ook om snel op de arbeidsmarkt te treden en meer ervaring en expertise te verwerven. Indien ik zou moeten wachten op mijn herinschrijving na drie jaar, voor zowel mijn bachelor als mijn master, loop ik het risico dat er na drie jaar wijzigingen in het programma van communicatiewetenschappen geïmplementeerd zullen worden. Hierdoor zal ik nieuwe vakken als substituut voor eerder door mij al afgelegde en geslaagde vakken, opnieuw moeten afleggen, naast mijn andere vakken die getolereerd werden. Dit maakt dat het programma zwaarder zal worden.

Ik stel u graag ook mijn plan van aanpak voor hoe ik het komende jaar voor het betrokken vak zou willen slagen.

Tijdens het eerste semester van het academiejaar 2022-2023 ben ik van plan om de resterende 4 vakken van mijn master af te leggen. Dit betreft 'F0US0B: Taalkundige aspecten van communicatietechnieken en -strategieën', 'S0C80B: Bedrijfscommunicatie', 'S0G82A: Advertising' en 'S0G88A: Sociale marketing'. Deze opleidingsonderdelen vormen samen 20 studiepunten. Vorig jaar heb ik de lessen van deze vakken al eens gevolgd en heb ook nauwkeurig notities hiervan bijgehouden.

Voor het tweede semester plan ik het vak 'S0B07B: Mediarecht, 5 SP' en 'S0E37A: Kwantitatieve data-analyse m.i.v. oefeningen, 6 SP' en mijn stage van 9 SP af te ronden. In dit tweede semester plan ik om prioriteit te geven aan het vak 'Kwantitatieve data-analyse'. Ik zal tevens op regelmatige basis naar een expert 'Data-analyse' (monitoraat) gaan om te werken aan een beter inzicht in de betrokken materie. Bij de inzage dd. 30/9/2022 van mijn betrokken examen heb ik geleerd welke fouten ik op het examen gemaakt heb. Mijn werkpunten liggen voornamelijk bij de theorie; namelijk het uitgebreider verklaren van concepten en definities en

mijn keuzes voor analyses nauwkeuriger toelichten. Het monitoraat kan me helpen om deze punten helemaal onder de knie te krijgen.

In totaal zou ik dan in het academiejaar 2022-2023 40 studiepunten opnemen (een normaal jaarlijks programma bedraagt 60 studiepunten), inclusief stage en exclusief thesis. Volgend academiejaar 2023-2024 plan ik om mijn thesis af te werken en nog een bijkomende stage / specialisatie in avondonderwijs te doen.

Op basis van bovenstaande redenen acht ik mijn kansen reëel om te slagen voor het vak ‘S0E37A: Kwantitatieve data-analyse m.i.v. oefeningen, 6 SP’. Ik ben dan ook heel gemotiveerd om dit vak met succes af te ronden, zodat ik mijn studies binnenkort kan afronden.”

Op 27 oktober 2022 neemt de vicerector Studentenbeleid van de Katholieke Universiteit Leuven de volgende beslissing:

“Op 21 oktober ontving ik het beroep dat u instelde tegen de beslissing van de directeur van de dienst Onderwijsprocessen om u geen uitzondering toe te staan op de weigering tot herinschrijving die vermeld staat in uw studievoortgangsdossier. Ik moet u echter tot mijn spijt mededelen dat ik deze aanvraag als onontvankelijk dien te beschouwen vanwege het feit dat de termijn voor het instellen van het beroep verstreken was.

De wetgeving van de Vlaamse Gemeenschap (i.c. de Codex Hoger Onderwijs) bepaalt uitdrukkelijk dat een beroep moet worden ingesteld binnen een termijn van 7 kalenderdagen. Ook in de beslissing van de directeur van de dienst Onderwijsprocessen werd duidelijk vermeld dat een eventueel beroep moest worden ingediend binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen vanaf de dag van zijn beslissing.

Aangezien de directeur van de dienst Onderwijsprocessen zijn beslissing reeds nam op 12 oktober, moet ik vaststellen dat dit beroep werd ingediend buiten de voorziene beroepstermijn. Het is hierbij vaste rechtspraak van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen dat deze beroepstermijn van openbare orde is. Hierdoor kan ik als interne beroepsinstantie deze termijn niet verlengen. Enkel indien u omwille van overmacht zou verhinderd geweest zijn om tijdig beroep aan te tekenen, zou een uitzondering mogelijk geweest zijn. In uw beroep vermeldt u echter geen dergelijke overmachtssituatie die u zou verhinderd hebben om binnen deze termijn beroep aan te tekenen.

In uw beroep zei u dat u deze beslissing pas op 14 oktober zou hebben ontvangen. Uit de logfiles van de mailserver blijkt echter dat de mail met deze beslissing wel degelijk op 12 oktober om 12:09:28 u in uw mailbox werd afgeleverd. Net om te garanderen dat u dit antwoord van de directeur van de dienst Onderwijsprocessen effectief zou ontvangen werd uw KU Leuven studentenaccount bovendien verlengd tot 01.11.2022. In uw beroep verwees u ook naar de mogelijke gevolgen van de “recente overschakeling door de KU Leuven van de mail-tool op Toledo naar de Outlook e-mailadressen”. De omzetting naar de cloud van de studenten-mailadressen gebeurde echter reeds in juli, en dus niet in de betrokken oktobermaand. Deze omzetting vereiste dat mail clients anders moesten worden geconfigureerd. De mail van de studenten bleef, ook op dat moment, echter steeds beschikbaar via webmail en Toledo.

Ik kan dan ook niet anders dan deze aanvraag als onontvankelijk te beoordelen. Een andere beslissing zou ingaan zowel tegen de regelgeving van de Vlaamse regering als van de KU Leuven.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad reeds meermaals heeft overwogen, inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbepalingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen” bij de Raad (*Parl. St.* VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16). De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, *RW* 1999- 00, 850).

De vraag of verzoekster op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld en uitgeput, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Die vraag wordt niet enkel beïnvloed door het onderzoek naar de wijze van kennisgeving van de eerste bestreden beslissing aan verzoekster, maar ook door de mogelijkheid die verzoekster al dan niet overeenkomstig de geldende bepalingen heeft gehad om haar standpunt kenbaar te maken.

Om die reden onderzoekt de Raad eerst verzoeksters eerste middel, dat betrekking heeft op de hoorplicht.

V. Onderzoek van de middelen

Eerste middel

Verzoekster steunt een eerste middel op een schending van de hoorplicht.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert aan dat artikel 104, §3 van het onderwijs- en examenreglement de interne beroepsinstantie ertoe verplicht om de student die een beroep instelt, te horen. Zij wijst erop dat zij bovendien in het verzoekschrift op intern beroep duidelijk en uitdrukkelijk ertoe heeft verzocht om te worden gehoord alvorens een beslissing zou worden genomen.

Verzoekster besluit dat de interne beroepsinstantie, door verzoekster niet te horen, derhalve de hoorplicht heeft geschonden.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij dat de hoorplicht in het aangehaalde artikel slechts is voorgeschreven wanneer het beroep voorafgaandelijk ook ontvankelijk is bevonden. Dat was *in casu* niet het geval, zodat er van een schending van de hoorplicht geen sprake is.

In haar wederantwoordnota beperkt verzoekster zich tot het hernemen van haar grief.

Beoordeling

Artikel 104, §2, laatste lid van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij bepaalt:

“Bij een ontvankelijk beroep (d.i. tijdig ingediend en gericht tegen een beslissing waartegen beroep mogelijk is) hoort, naargelang het geval, de beroepsinstantie of zijn/haar gedelegeerde of de academisch beheerder (of zijn/haar vervanger) de studenten op hun verzoek. De individuele studenten voeren persoonlijk het gesprek met de beroepsinstantie.”

Aangezien verzoeksters intern beroep door de vicerector Studentenbeleid *niet* ontvankelijk werd bevonden, moest geen gevolg worden gegeven aan verzoeksters vraag om te worden gehoord.

Het eerste middel is ongegrond.

Tweede middel

In een tweede middel voert verzoekster aan dat de eerste bestreden beslissing niet op een geldige wijze ter kennis is gebracht.

Standpunt van partijen

Verzoekster zet haar middel als volgt uiteen:

“Overeenkomstig artikel 104 § 4 van het onderwijs- en examenreglement dient een gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van onontvankelijkheid (of ongegrondheid) aan de studenten per email te worden meegedeeld. *“Voor de mededeling wordt het e-mailadres gebruikt dat de studenten bij het indienen van het beroep hebben aangegeven.”*

In casu hebben we in ons beroepsschrift d.d. 21/10/2022 (bijlage 7) uitdrukkelijk en duidelijk het email adres [verzoekster]@hotmail.com van de student aangegeven, waarnaar de beslissing dd. 27/10/2022 ook effectief en terecht is naar toe gestuurd.

Dit email adres [verzoekster]@hotmail.com is ook vóór de studievoortgangbeslissing d.d. 12/10/2022 aan de KU Leuven meegedeeld. Zie bv. de email d.d. 11/10/2022 van de KU Leuven geadresseerd aan haar juiste email adres [verzoekster]@hotmail.com (bijlage 4).

Toen [verzoekster] zich half september 2022 in het academiejaar 2022-2023 aan de KU Leuven voor de opleiding ‘Bachelor in de Communicatiewetenschappen’ via het KU Leuven webplatform Toledo wilde inschrijven, kreeg ze daar het bericht dat haar inschrijving was geweigerd. Dit bericht kwam dus niet via haar “KU Leuven studenten email adres”. Zie de screenshot van de website van de KU Leuven (bijlage 11: “webwsp.aps.kuleuven.be”).

Vermits zij vanaf dan niet meer aan de KU Leuven was ingeschreven en zij over haar weigering van inschrijving geen email van de KU Leuven had ontvangen, mocht zij ervan uitgaan dat haar “KU Leuven studenten email adres”, die zij via Toledo gedurende 4 jaar lang had gebruikt, was gedeactiveerd.

Dit wordt trouwens bevestigd door de KU Leuven zelf op haar website *Vaak gestelde vragen: E-mail studenten - ICTS (kuleuven.be)*:

“Wat gebeurt er met mijn studentenmailbox wanneer ik de universiteit verlaat? Je mailbox zal binnen de 14 dagen na de start van het nieuwe academiejaar verwijderd worden. Dat zal meestal ongeveer de tweede week van oktober zijn. Eens je mailbox verwijderd is zal deze niet meer gerecupereerd kunnen worden, daarom is het belangrijke e-mails op voorhand te exporteren. Op deze pagina vind je instructies om je mailbox in een client in te stellen en zo je e-mails lokaal te bewaren: E-mail archiveren bij het verlaten van de universiteit -ICTS (kuleuven.be).” Aangezien het KU Leuven academiejaar 2022-2023 op 26/9/2022 startte (bijlage 12), zijn de studentenmailboxes van KU Leuven-verlaters dus ten laatste op 10/10/2022 verwijderd.

Ook de litigieuze beslissing intern beroep dd. 27/10/2022 geeft deze standaard verwijderingsprocedure indirect toe: *“... werd uw KULEuven studentenaccount bovendien verlengd tot 01.11.2022.”* Deze verlenging is echter nooit aan [verzoekster] meegedeeld. Zij heeft wel op 14/10/2022 vastgesteld dat haar Outlook studentenmailbox werkte; haar Toledo Studentenmailbox was verdwenen. Verder laat de KU Leuven na te bewijzen dat de verlenging gold voor haar Toledo studentenmailbox. Zie ook hieronder.

Zoals vermeld, heeft [verzoekster] gedurende 4 jaarlang haar ‘KULEuven studenten e-mailadres’ via Toledo gebruikt. Na haar aanvraag dd. 30/9/2022 van uitzondering op de weigering (bijlage 1) heeft zij vanaf 1 oktober 2022 dagelijks haar ‘KU Leuven studenten e-mailadres’ via Toledo geconsulteerd om na te kijken of er al een beslissing van de heer Directeur Onderwijsprocessen op haar aanvraag zou zijn. Nooit heeft zij hierop enige e-mail ontvangen.

Na gealarmeerd te zijn door het lange uitblijven van de beslissing van de heer Directeur Onderwijsprocessen op 14/10/2022, heeft zij geconstateerd dat ze haar studenten-emailaccount niet langer via Toledo kon bekijken (aangezien deze ‘mail-button’ op Toledo verdwenen was). Hierna heeft zij haar eigen ‘e-mailaccount’ [verzoekster]@hotmail.com gecheckt. Bij het aanmelden op deze email-account [verzoekster]@hotmail.com heeft zij toen vastgesteld dat er in de keuzelijst van accounts een nieuwe ‘account’ aanwezig was, namelijk haar ‘studenten email-adres’ [verzoekster]@student.kuleuven.be. Zo is zij toen op haar Outlook studenten-mailbox gebotst, waar zij tot haar verbazing de studievoortgangbeslissing dd. 12/10/2022 heeft gevonden. Zie in dit verband ook haar verklaring (bijlage 8). Deze overgang van Toledo naar Outlook wordt trouwens bevestigd door de KU Leuven zelf in de beslissing intern beroep dd. 27/10/2022: *“In uw beroep verwees u ook naar de mogelijke gevolgen van de ‘recente’ overschakeling door de KU Leuven van de mail-tool op Toledo naar de Outlook email-adressen. De omzetting naar de cloud van studenten-mailadressen gebeurde echter in juli, en dus niet in de afgelopen oktobermaand. Deze omzetting vereiste dat mail clients anders moesten worden geconfigureerd.”* [Verzoekster] betwist hierbij formeel de daarop volgende suggestieve zin *“De mail van studenten bleef, ook op dat moment, echter steeds beschikbaar via webmail en Toledo”*: zoals hierboven vermeld, is haar Toledo studenten-e-mailbox voor haar na

10/10/2022 (zie hierboven) NIET beschikbaar gebleven. De KU Leuven, die de mededeling moet bewijzen, laat echter na aan te tonen dat [verzoekster] de studievoortgangbeslissing dd. 12/10/2022 in haar Toledo studenten-e-mailbox heeft ontvangen. Nogmaals, [verzoekster] betwist de studievoortgangbeslissing d.d. 12/10/2022 in haar Toledo studenten-e-mailbox te hebben ontvangen.

Dat de studievoortgangbeslissing d.d. 12/10/2022 naar de gloednieuwe Outlook studenten-e-mailbox van [verzoekster] zou worden verstuurd of was verstuurd, was haar trouwens niet meegedeeld. Haar kan dus niet worden verweten dat ze (na 4 jaar lang haar Toledo studenten-e-mailbox te hebben gebruikt) niet naar een voor haar (tot op 14/10/2022) onbekende Outlook studenten-e-mailbox ging. De KU Leuven geeft in de hierboven geciteerde beslissing intern beroep d.d. 27/10/2022 trouwens zelf aan dat de omzetting recent (juli 2022) gebeurde en in volle vakantieperiode (dus niet tijdens het actieve schooljaar).

Gelet op de bovenstaande feiten, is de email d.d. 12/10/2022 (bijlage 6) ter kennisgeving van de studievoortgangbeslissing d.d. 12/10/2022 niet geldig aangezien ze werd verstuurd naar een foutief studenten-e-mailbox, namelijk naar Outlook en niet naar Toledo. Sterker nog, de kennisgeving d.d. 12/10/2022 is niet geldig aangezien ze werd verstuurd naar een foutief e-mailadres, aangezien volgens voormelde KU Leuven standaardprocedure haar studenten-e-mailadres ten laatste op 10/10/2022 is afgesloten en [verzoekster] vóór 12/10/2022 aan de KU Leuven heeft meegedeeld dat het te gebruiken e-mailadres haar eigen email adres “[verzoekster]@hotmail.com” is (zie bv. bijlage 4).

Bijgevolg kan de termijn om beroep tegen deze studievoortgangbeslissing d.d. 12/10/2022 aan te tekenen, niet beginnen te lopen omwille van deze ongeldige kennisgeving. Zie artikel 104 §2 van het onderwijs- en examenreglement: *“Het beroep moet worden ingesteld binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen. Bij een beroep tegen een examenbeslissing gaat de vervaltermijn in op de dag na de schriftelijke mededeling van de examenresultaten. Bij de andere beroepen gaat de vervaltermijn in op de dag na de kennisgeving van de genomen beslissing aan de student.”*

In haar antwoordnota betwist verwerende partij de stellingen van verzoekster. Zij betoogt vooreerst dat verzoekster ten onrechte verwijst naar artikel 104 van het onderwijs- en examenreglement. Die bepaling immers, zo licht verwerende partij toe, heeft betrekking op de afwikkeling van de interne beroepsprocedure, en de kennisgeving van de beslissing op intern beroep aan het e-mailadres dat de student heeft gebruikt om dat intern beroep in te stellen. Verwerende partij wijst erop dat wat hier ter beoordeling staat, de daaraan voorafgaande procedure is, met name de vraag tot afwijking die verzoekster aan de directeur Onderwijsprocessen heeft gericht en de wijze waarop diens beslissing ter kennis wordt gebracht.

Wat dié procedure betreft, stipt verwerende partij vooreerst aan dat de directeur Onderwijsprocessen niet op basis van louter een e-mail van verzoekster (vanop haar hotmail-account) aan de facultaire studieloopbaangeleider op de hoogte kan zijn van dat e-mailadres.

Bovendien, zo voegt verwerende partij eraan toe, moet een aanvraag tot afwijking bij de directeur Onderwijsprocessen worden ingediend via een online aanvraagformulier, dat voor studenten enkel via hun studentenaccount toegankelijk is. Aldus wordt die aanvraag standaard verzonden vanop het KU Leuven-e-mailadres van de student, en wordt het antwoord ook naar dat adres verzonden. Verwerende partij wijst er ook op dat verzoekster door de bevestiging van de aanvraag wist dat het e-mailadres van het universiteitsaccount zou worden gebruikt.

Verder wijst verwerende partij op artikel 99 van het onderwijs- en examenreglement, dat luidt:

“De officiële communicatie tussen de KU Leuven en de studenten verloopt via het studentenmailadres van de KU Leuven. Ingeschreven studenten moeten hun e-mails op dat e-mailadres binnen een redelijke termijn lezen en kunnen zich niet op het niet-lezen ervan beroepen om aan bepaalde verplichtingen of wijzigingen te ontkomen.”

Met betrekking tot het behoud van e-mailadressen, verduidelijkt verwerende partij dat aanvragen tot afwijking op een weigering kunnen worden ingediend tot en met de derde woensdag van het academiejaar (*in casu* 12 oktober 2022), en dat aangezien de ICT-diensten vanaf dat moment ook starten met het verwijderen van de e-mailaccounts van niet langer ingeschreven studenten, het e-mailaccount van studenten die een aanvraag voor een afwijking op de weigering hebben ingediend, standaard wordt verlengd tot eind oktober. Aldus wordt gegarandeerd dat ook studenten die pas kort voor de deadline een aanvraag indienden, kennis kunnen nemen van de beslissing van de directeur van de dienst Onderwijsprocessen.

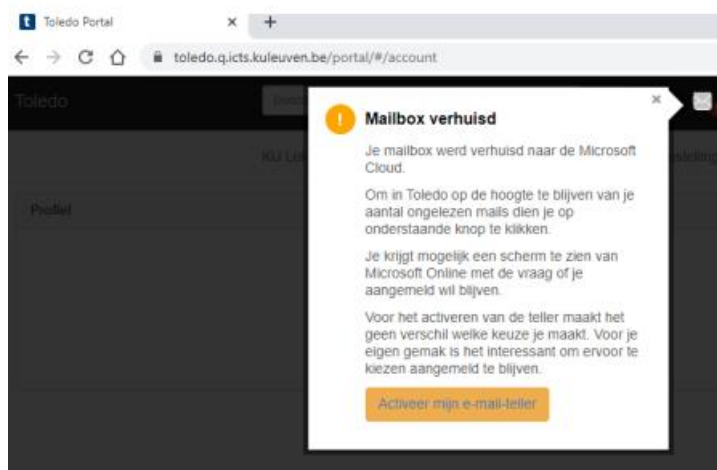
Daarnaast benadrukt verwerende partij nogmaals dat het formulier dat wordt gebruikt voor het indienen van een beroep gebruik maakt van dezelfde inlogprocedure via het KU Leuven studentenaccount. Het feit dat verzoekster in staat was om op 21 oktober 2022 beroep aan te tekenen via dit formulier (stuk 4B administratief dossier) biedt volgens verwerende partij dan ook een extra bewijs van het feit dat, in elk geval op 21 oktober 2022, haar studentenaccount nog actief was.

Verwerende partij voegt vervolgens een afdruk van de loggegevens van de cloudserver, waaruit blijkt dat de beslissing van de directeur Onderwijsprocessen ook daadwerkelijk op 12 oktober 2022 op de e-mailaccount van verzoekster werd afgeleverd.

Tot slot licht verwerende partij toe dat verzoekster ten onrechte een onderscheid maakt tussen haar ‘outlook studentenmailbox’ en haar ‘Toledo studentenmailbox’. Toledo, zo stelt verwerende partij, is immers het elektronisch leerplatform, en als zodanig geen ‘mailbox’, noch een mailclient. In de bovenbalk van het portaal van dit leerplatform wordt wel een aanklikbaar ‘enveloppe-icoon’ getoond:

dat het aantal ongelezen e-mails in de KU Leuven studentenmailbox toont. Door daarop te klikken wordt een pagina geopend in een nieuw tabblad. De pagina die geopend wordt (bij studenten met slechts één geregistreerd mailadres) is een koppeling naar de inbox van de KU Leuven mailbox van de student. Het e-mailaccount zelf daarentegen kan (zoals vermeld op <https://admin.kuleuven.be/icts/studenten#account>) worden geraadpleegd via webmail owa.student.kuleuven.be of via een zg. ‘mailclient’ (naar keuze van de student). In de zomer van 2022 werden de KU Leuven studentenmailboxes verhuisd van lokale servers naar de Microsoft cloud. De functionaliteit in het elektronisch leerplatform moest hierdoor worden aangepast. Van zodra een bepaalde mailbox was omgezet, kregen de studenten telkens Toledo werd geopend, volgende boodschap:

Verwerende partij stelt dat tijdens die conversieperiode de toegang tot de mailboxes verzekerd bleef, zowel via de webmailtoepassing als via Toledo. Dat laatste was voor verzoekster het geval tot 19 oktober 2022 om 13u41. Nadien en tot eind oktober 2022 kon zij haar mailbox wel nog raadplegen via outlook.office.com of de hierboven vermelde webtoepassing

owa.student.kuleuven.be. Verwerende partij wijst er nog op dat verzoekster bovendien wist dat zij op 7 oktober 2022 een aanvraag voor een afwijking op de weigering had ingediend bij de directeur Onderwijsprocessen en dat zij in de komende dagen hierop een antwoord kon verwachten in haar KU Leuven studenten e-mail. Indien het dan toch zo zou geweest zijn dat verzoekster in deze periode bepaalde problemen ervaarde bij het raadplegen van deze mails (b.v. omwille van bepaalde instellingen van haar eigen PC) had zij contact kunnen opnemen met het ICTS servicepunt voor ondersteuning.

In haar wederantwoordnota zet verzoekster nog het volgende uiteen:

“II.1.1. In hoofddorde: geen geldige kennisgeving:

In hoofddorde roept [verzoekster] in dat haar aanvraag d.d. 21/10/2022 wel ontvankelijk is omdat er geen geldige kennisgeving van de studievoortgangbeslissing d.d. 12/10/2022 was, aangezien de KU Leuven haar email dd. 12/10/2022 heeft verstuurd naar het verkeerde e-mailadres, nl. naar [verzoekster]@student.kuleuven.be in plaats van naar [verzoekster]@hotmail.com.

Dit e-mailadres [verzoekster]@hotmail.com is vóór de studievoortgangbeslissing d.d. 12/10/2022 aan de KU Leuven meegedeeld. Zie bv. de e-mail d.d. 11/10/2022 van de KU Leuven geadresseerd aan haar juiste e-mailadres [verzoekster]@hotmail.com (bijlage 4). In tegenstelling tot hetgeen de KU Leuven op pagina 3 van haar antwoordnota d.d. 1/12/0022 suggereert, gaat het hier niet om een e-mail van [verzoekster] maar van de KU Leuven zelf. De KU Leuven kende dus tijdig het juiste e-mailadres [verzoekster]@hotmail.com.

Hetzelfde is trouwens gebeurd bij ons beroepsschrift d.d. 21/10/2022 (bijlage 7), waarin uitdrukkelijk en duidelijk het eigen e-mailadres [verzoekster]@hotmail.com van de student is aangegeven, waarnaar de beslissing d.d. 27/10/2022 ook effectief en terecht is naar toe gestuurd. Een en ander overeenkomstig artikel 104, §4 van het onderwijs- en examenreglement dient een *“gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van onontvankelijkheid”* aan de studenten per email te worden meegedeeld. *“Voor de mededeling wordt het e-mailadres gebruikt dat de studenten bij het indienen van het beroep hebben aangegeven.”*

Het eigen private email adres ‘[verzoekster]@hotmail.com’ was trouwens al op 15/9/2018 door de KU Leuven gekend, zoals blijkt op pagina 4 van de antwoordnota d.d. 1/12/022 van de KU Leuven. Zie in het bijzonder het onderstaande citaat van deze pagina 4, waaruit blijkt dat haar ‘wachtwoordherstel’ (om een nieuw wachtwoord voor haar KU Leuven account te krijgen) moet worden verzonden naar haar privé e-mailadres:

[...]

Door de e-mail d.d. 12/10/2022 enkel naar een foutief e-mailadres te sturen, zonder het naar het private e-mailadres ‘[verzoekster]@hotmail.com’ te sturen of zonder na te kijken of de e-mail ook effectief goed is aangekomen of gelezen, heeft de KU Leuven niet gehandeld als een voorzichtig persoon, mede gelet op de onderstaande IT-problemen, waarvan de KU Leuven kennis had.

Wij begrijpen niet dat voor zulke belangrijke beslissing de KU Leuven zich heeft beperkt tot een simpele e-mail (d.d. 12/10/2022), en bijvoorbeeld geen aangetekende brief heeft gestuurd. Zelfs in het arbeidsrecht geldt een aangetekende brief als standaardprocedure voor het ontslag door de werkgever aan zijn werknemer; of de werknemer moet het ontslagbericht tekenen voor ontvangst. In casu was er noch een aangetekende brief noch een ontvangstmelding. De rechten

van de student zijn hier dus niet beschermd. Het OER is eenzijdig opgesteld door de KU Leuven met een ongelijkheid ten nadele van de student, die enkel maar kan toetreden tot het OER. Deze ongelijkheid is niet redelijk verantwoord.

[verzoekster] heeft wel als een voorzichtig persoon gehandeld. Zo heeft zij na de aanvraag d.d. 7/12/2022 haar e-mails dagelijks nagekeken en hierover aan haar ouders gerapporteerd. Voor meer details, zie hierboven bij de feiten (stukken 15 en 16).

In tegenstelling tot hetgeen de KU Leuven suggereert op pagina 6 van haar antwoordnota d.d. 1/12/2022, kon [verzoekster] ook verwachten een antwoord via haar private e-mailadres [verzoekster]@hotmail.com te ontvangen, aangezien zij dit tevoren zo aan de KU Leuven had meegedeeld (zie hierboven).

A. Conversie van de e-mailadressen platformen:

Inderdaad, er waren IT-problemen qua e-mail, o.a. naar aanleiding van de e-mail-conversie in de zomer van 2022 toen de KU Leuven de e-mails overzette van het Toledo-webplatform naar een Outlook-webplatform. Correkter is misschien om te zeggen dat “de KU Leuven studentenmailboxes werden verhuisd van lokale servers naar de Microsoft cloud”, zoals vermeld op pagina 5 van de antwoordnota d.d. 1/12/2022 van de KU Leuven. De KU Leuven geeft daar ook toe dat *“de functionaliteit in het elektronisch leerplatform hierdoor moest worden aangepast”*.

Inderdaad, toen [verzoekster] zich half september 2022 in het academiejaar 2022- 2023 aan de KU Leuven voor de opleiding ‘Bachelor in de Communicatiewetenschappen’ via het KU Leuven webplatform Toledo (‘webwsp.aps.kuleuven.be’) wilde inschrijven, kreeg ze 4 daar het ‘automatisch pop-up’ bericht dat haar inschrijving was geweigerd (zie de screenshot van de website van de KU Leuven; bijlage 11). Dit bericht kwam dus niet via haar “KU Leuven studenten e-mailadres”.

Vermits zij vanaf dan niet meer aan de KU Leuven was ingeschreven en zij over haar weigering van inschrijving geen e-mail van de KU Leuven had ontvangen, mocht zij ervan uitgaan dat haar “KU Leuven studenten e-mailadres” ([verzoekster]@student.kuleuven.be), [dat] zij via Toledo gedurende 4 jaar lang had gebruikt, was gedeactiveerd. Dit wordt trouwens bevestigd door de KU Leuven zelf op haar website Vaak gestelde vragen: E-mail studenten - ICTS (kuleuven.be):

“Wat gebeurt er met mijn studentenmailbox wanneer ik de universiteit verlaat? Je mailbox zal binnen de 14 dagen na de start van het nieuwe academiejaar verwijderd worden. Dat zal meestal ongeveer de tweede week van oktober zijn. Eens je mailbox verwijderd is zal deze niet meer gerecupereerd kunnen worden, daarom is het belangrijk je e-mails op voorhand te exporteren. Op deze pagina vind je instructies om je mailbox in een client in te stellen en zo je e-mails lokaal te bewaren: E-mail archiveren bij het verlaten van de universiteit - ICTS (kuleuven.be).” Aangezien het KU Leuven academiejaar 2022-2023 op 26/9/2022 startte (bijlage 12), zijn de studentenmailboxes van KU Leuven-verlaters dus ten laatste op 10/10/2022 verwijderd.

Ook de litigieuze beslissing intern beroep d.d. 27/10/2022 geeft deze standaard verwijderingsprocedure indirect toe: *“... werd uw KU Leuven studentenaccount bovendien verlengd tot 01.11.2022.”* Deze verlenging is echter nooit aan [verzoekster] meegedeeld. Zij heeft wel op 14/10/2022 vastgesteld dat haar Outlook studentenmailbox werkte; de “enveloppe icoon” met een link naar haar Toledo Studentenmailbox was verdwenen. Verder laat de KU Leuven na te bewijzen dat de verlenging gold voor haar Toledo studentenmailbox. Zie ook hieronder.

Zoals vermeld, heeft [verzoekster] gedurende 4 jaar lang haar “KU Leuven studenten e-mailadres” via Toledo gebruikt. Na haar aanvraag d.d. 30/9/2022 van uitzondering op de

weigering (bijlage 1) heeft zij vanaf 1 oktober 2022 dagelijks haar “KU Leuven studenten e-mailadres” via Toledo geconsulteerd om na te kijken of er al een beslissing van de heer Directeur Onderwijsprocessen op haar aanvraag zou zijn. Nooit heeft zij hierop de betrokken e-mail (verstuurd door de KU Leuven op 12/10/2022 om 12:09 uur) ontvangen. Zo heeft ze dit via een Messenger boodschap op 12/10/2022 om 19:13 uur aan haar ouders laten weten (stukken 15 en 16: “... *Heb nog steeds geen antwoord ...*”; voor meer details, zie hieronder). Na gealarmeerd te zijn door het lange uitblijven van de beslissing van de heer Directeur Onderwijsprocessen, heeft zij op 14/10/2022 ontdekt dat ze haar studenten-emailaccount niet langer via Toledo kon bekijken (aangezien deze “enveloppe icoon” op Toledo verdwenen was). Hierna heeft zij haar eigen “e-mailaccount” ([verzoekster]@hotmail.com) gecheckt. Bij het aanmelden op deze email-account ([verzoekster]@hotmail.com) heeft zij toen vastgesteld dat er in de keuzelijst van accounts een nieuwe “account” aanwezig was, namelijk haar “studenten email-adres” ([verzoekster]@student.kuleuven.be). Zo is zij toen op haar Outlook studenten-mailbox gebotst, waar zij tot haar verbazing de studievoortgangbeslissing dd. 12/10/2022 heeft gevonden. Zie in dit verband ook haar verklaring (bijlage 8). Deze overgang van Toledo naar Outlook wordt trouwens bevestigd door de KU Leuven zelf in de beslissing intern beroep d.d. 27/10/2022: *“In uw beroep verwees u ook naar de mogelijke gevolgen van de ‘recente’ overschakeling door de KU Leuven van de mailtool op Toledo naar de Outlook e-mailadressen. De omzetting naar de cloud van studentenmailadressen gebeurde echter in juli, en dus niet in de afgelopen oktobermaand. Deze omzetting vereiste dat mail clients anders moesten worden geconfigureerd.”* [Verzoekster] betwist hierbij formeel de daaropvolgende suggestieve zin *“De mail van 5 studenten bleef, ook op dat moment, echter steeds beschikbaar via webmail en Toledo”*; zoals hierboven vermeld, is haar Toledo studenten-e-mailbox voor haar na 10/10/2022 (zie hierboven) NIET beschikbaar gebleven. De KU Leuven, die de mededeling moet bewijzen, laat echter na aan te tonen dat [verzoekster] de studievoortgangbeslissing d.d. 12/10/2022 in haar Toledo studenten-e-mailbox heeft ontvangen. Nogmaals, [verzoekster] betwist de studievoortgangbeslissing d.d. 12/10/2022 in haar Toledo studenten-e-mailbox te hebben ontvangen.

Dat de studievoortgangbeslissing d.d. 12/10/2022 naar de gloednieuwe Outlook studenten-e-mailbox van [verzoekster] zou worden verstuurd of was verstuurd, was haar trouwens niet meegedeeld. Haar kan dus niet worden verweten dat ze (na 4 jaar lang haar Toledo studenten-e-mailbox te hebben gebruikt) niet naar een voor haar (tot op 14/10/2022) onbekende Outlook studenten-e-mailbox ging. De KU Leuven geeft in de hierboven geciteerde beslissing intern beroep dd. 27/10/2022 trouwens zelf aan dat de omzetting recent (juli 2022) gebeurde en in volle vakantieperiode (dus niet tijdens het actieve schooljaar).

In tegenstelling tot hetgeen de KU Leuven beweert op pagina 1 van haar antwoordnota d.d. 1/12/2022, had deze omzetting van de mail-tool op Toledo naar de Outlook Email adressen wel consequenties voor [verzoekster]: de “Toledo enveloppe incoon” was op haar computerscherm (Apple laptop) verdwenen zodat zij niet meer kon worden doorgeschakeld naar haar studenten-e-mailbox, zoals ze dat de voorbije 4 jaar routinematig heeft gedaan.

In tegenstelling tot hetgeen de KU Leuven beweert op pagina 6 van haar antwoordnota d.d. 1/12/2022, heeft [verzoekster] nooit de “Mailbox verhuisd”-boodschap gezien. Misschien was er hier ook een “IT bug” (zie punt B. hieronder).

In tegenstelling tot hetgeen de KU Leuven suggereert op pagina 6 van haar antwoordnota d.d. 1/12/2022, bleef de “enveloppe incoon” in Toledo voor [verzoekster] niet tot 19/10/2022 om 13u41 beschikbaar: haar “enveloppe incoon” was vanaf 7/10/2022 verdwenen.

B. IT bug:

Verder geeft de KU Leuven studentenemail postvak van [verzoekster] foutmeldingen. Zie haar printscreen van de betrokken KU Leuven website “owa.student.kuleuven.be/...” (stuk 18): “... er is iets misgegaan. Er kan geen postvak worden gevonden voor LUNAr0752169. Als het probleem zich blijft voortdoen, neemt u contact op met de helpdesk.” Hierbij wordt ook opgemerkt dat het KU Leuven studentnummer van [verzoekster] inderdaad “r0752169” is maar haar voornaam is niet “LUNA”.

Volgens IT-experten gebeurt het nog dat een computerprogramma/applicatie goed werkt op een desktop (Windows) maar niet op een Mac (laptop; zoals bij [verzoekster]), of omgekeerd. Dit zou kunnen verklaren waarom [verzoekster] nooit voormelde “Mailbox verhuisd”-boodschap heeft gezien. Op pagina 10 van haar antwoordnota d.d. 1/12/2022 geeft de KU Leuven een mogelijke IT-bug door incompatibiliteit toe: “... *omwille van bepaalde instellingen op haar eigen computer ...*”.

Ook de huidige procedure voor uw Raad kende e-mailproblemen door “hacking” waardoor het email adres [mailadres raadsman verzoekster].be niet meer werkte. Voor alle duidelijkheid, de raadsman van [verzoekster] heeft altijd gewerkt vanuit zijn e-mailadres [mailadres] en heeft Uw Raad en de KU Leuven verzocht om enkel dit e-mailadres [mailadres] te gebruiken. (Zie bv. de e-mail d.d. 25/11/2022 van de raadsman aan uw Raad.)

IT kan veel, als het werkt. Maar ook in standaardisatie schuilt gevaar. Op pagina 9 van haar antwoordnota d.d. 1/12/2022 geeft de KU Leuven een voorbeeld van deze standaardisatie: “... *Gelieve deze e-mail niet te beantwoorden, hij is automatisch gegenereerd*”.

C. Verwijdering van haar “KU Leuven studentenemail adres” ten laatste op 10/10/2022:

Zoals hiervoor in punt A. (Conversie van de email adressen platformen) vermeld, is het een KU Leuven standaardprocedure om de mailbox van de KU Leuven-verlaters binnen de 14 dagen na de start van het nieuwe academiejaar te verwijderen. Dit wordt ook bevestigd door de KU Leuven (op pagina 4 van haar antwoordnota d.d. 1/12/2022): “Aangezien de ICTS-diensten vanaf dat moment ook starten met het verwijderen van de e-mailaccounts van niet langer ingeschreven studenten, ...”

De KU Leuven stelt dat de KUL Leuven studentenmailbox van [verzoekster] uitzonderlijk is verlengd tot 1/11/2022. Maar [verzoekster] was hier niet van op de hoogte. De KU Leuven laat na om te bewijzen dat zij [verzoekster] over deze uitzonderlijke verlenging hebben ingelicht. In dit kader merkt [verzoekster] op dat zij op 7/10/2022 niet meer als student bij de KU Leuven was ingeschreven. De verwijzing van de KU Leuven (op pagina 4 van haar antwoordnota d.d. 1/12/2022) naar artikel 99 OER, dat handelt over ingeschreven studenten, is dan ook in casu niet van toepassing. Ook de verwijzing van de KU Leuven (op pagina 4 van haar antwoordnota d.d. 1/12/2022) naar “de derde woensdag van het academiejaar (dit jaar 12 oktober)”, gaat in casu niet op aangezien de mailbox van de KU Leuven-verlaters al binnen de 14 dagen na de start van het nieuwe academiejaar (dit jaar 10 oktober) wordt verwijderd. Op pagina 4 van haar antwoordnota d.d. 1/12/2022 schept de KU Leuven verwarring door geen onderscheid te maken tussen haar “studentenaccount” en haar “email-tool”. Via de beveiligde KU Leuven website had [verzoekster] nog toegang tot haar “studentenaccount” maar via haar Toledo “email-tool” (lees: “enveloppe icoon”), die zij gedurende 4 jaar routinematig gebruikte, had zij vanaf 7/10/2022 geen toegang meer tot haar KU Leuven studenten-e-mails omdat de “enveloppe icoon” sindsdien was verdwenen.

Op pagina 5 van haar antwoordnota d.d. 1/12/2022 maakt de KU Leuven een onderscheid tussen haar “outlook studentenmailbox” en haar “Toledo studentenmailbox”. In haar beroepsschrift wilde de raadsman van [verzoekster] (een jurist en geen IT-specialist) enkel aangeven dat de “enveloppe icoon” van [verzoekster] vanaf 7/10/2022 was verdwenen zodat ze vanaf dan geen routinematige toegang meer tot haar KU Leuven studenten-e-mails had.

De KU Leuven heeft in die periode niet aan [verzoekster] meegedeeld dat zij haar e-mailaccount zelf kon raadplegen via webmail owa.student.kuleuven.be of via een zg. ‘mailclient’. Haar kan niet worden verweten dat zij de hele website van de KU Leuven (met als onderdeel <https://admin.kuleuven.be/icts/studenten#account>) niet kent. Haar kan ook niet worden verweten dat zij geen IT-specialist is.

D. Conclusie:

Gelet op de bovenstaande feiten, is de email d.d. 12/10/2022 (bijlage 6) ter kennisgeving van de studievoortgangbeslissing d.d. 12/10/2022 niet geldig aangezien ze werd verstuurd naar een foutief email adres. Nogmaals, [verzoekster] heeft vóór 12/10/2022 aan de KU Leuven meegedeeld dat het te gebruiken email adres haar eigen email adres ([verzoekster]@hotmail.com) is (zie bv. bijlage 4). Volgens voormelde KU Leuven standaardprocedure (Vaak gestelde vragen: E-mail studenten - ICTS (kuleuven.be)) was haar studenten-e-mailadres ten laatste op 10/10/2022 afgesloten.

Bijgevolg kan de termijn om beroep tegen deze studievoortgangbeslissing d.d. 12/10/2022 aan te tekenen, niet beginnen te lopen omwille van deze ongeldige kennisgeving. Zie artikel 104 § 2 van het onderwijs- en examenreglement: *“Het beroep moet worden ingesteld binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen. Bij een beroep tegen een examenbeslissing gaat de vervaltermijn in op de dag na de schriftelijke mededeling van de examenresultaten. Bij de andere beroepen gaat de vervaltermijn in op de dag na de kennisgeving van de genomen beslissing aan de student.”* (Zie ook artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs.)

Aangezien in casu de betrokken email d.d. 12/10/2022 pas op 14/10/2022 werd ontdekt, wordt opgeworpen dat de vervaltermijn van 7 dagen dus vanaf 15/10/2022 begint te lopen. Het op 21/10/2022 ingediende interne beroep, dat op dezelfde datum door de KU Leuven is ontvangen (zie stuk 10: *“Op 21 oktober ontving ik het beroep ...”*), is dus binnen de 7 dagen en dus tijdig ingediend. Bijgevolg is het wel ontvankelijk, in tegenstelling tot hetgeen de litigieuze beslissing d.d. 27/10/2022 stelt.

In dit kader wordt opgemerkt dat zelfs de KU Leuven haar eigen reglement niet kent. Zo geeft de KU Leuven verschillende regels inzake de betrokken vervaltermijn:

1. Zie de KU Leuven website Interne beroepsprocedure KU Leuven - Student aan KU Leuven (bijlage 14): *“Het beroep moet worden ingediend binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen die ingaat na de mededeling van de oorspronkelijke beslissing (via brief, e-mail, studievoortgangsdossier...)”*. De vervaltermijn gaat pas in de dag na de kennisgeving.

De vervaltermijn gaat ook niet in na een mededeling maar na de kennisgeving.

2. Zie de voetnoot bij de litigieuze beslissing d.d. 12/10/2022 (bijlage 5): *“Een dergelijk beroep moet worden ingediend bij de Interne Beroepsinstantie KU Leuven binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen beginnend op de dag volgend op de datum van verzending van deze beslissing (zie Onderwijs- en Examenreglement artikel 104).”* De vervaltermijn gaat ook niet in na een verzending maar na de kennisgeving.
3. Zie de litigieuze beslissing d.d. 27/10/2022 (bijlage 10): *“... dat een beroep moet worden ingesteld binnen een termijn van 7 kalenderdagen.”* Deze beslissing d.d. 27/10/2022 geeft niet aan vanaf wanneer de vervaltermijn begint te lopen. Bovendien citeert deze beslissing d.d. 27/10/2022 verkeerdelijk voormelde litigieuze beslissing d.d. 12/10/2022 (bijlage 5): *“Ook in de beslissing van de*

directeur van de dienst Onderwijsprocessen werd duidelijk vermeld dat een eventueel beroep moest 8 worden ingediend binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen vanaf de dag van zijn beslissing.” Nogmaals, het is niet “*vanaf de dag van zijn beslissing*” maar “*beginnend op de dag volgend op de datum van verzending van deze beslissing*”. M.a.w. de vervaltermijn begint dus pas een dag later te lopen. Deze beslissing d.d. 27/10/2022 is dus verkeerdelijk gemotiveerd aangezien ze de “dies a quo” verkeerd heeft bepaald zodat het beroepsschrift wel tijdig is ingediend.

E. Ongelijkheid:

Nogmaals, de KU Leuven, een eeuwenoude universiteit met vele wijze professoren en vele gespecialiseerde medewerkers, kent haar eigen reglement niet, maar ze verwacht wel dat een individuele en jonge student al de regels uit dit reglement kent. Hier is dus duidelijk nogmaals een ongelijkheid, die niet redelijk is verantwoord.

Het OER schendt dus het gelijkheidsbeginsel (artikel 10 van de Grondwet).

Dit gelijkheidsbeginsel ligt aan de basis van een aantal algemene administratieve beginselen, bv. het beginsel van behoorlijk bestuur.

De studievoortgangsbeslissingen d.d. 12 en 27/10/2022, die zijn gebaseerd op het OER, zijn dus niet in overeenstemming met de algemene administratieve beginselen.

De studievoortgangsbeslissingen d.d. 12 en 27/10/2022 zijn ook om andere redenen niet in overeenstemming met de algemene administratieve beginselen, zoals in deze wederantwoordnota uiteengezet (onzorgvuldigheid bij het versturen van de email d.d. 12/10/2022 + gebrekkige motivatie + niet gehoord + ...).

In dit kader verwijzen we ook naar de procedure voor onze aanvraag d.d. 7/10/2022 voor een afwijking van de weigering tot inschrijving. Dit kon enkel gebeuren via een KU Leuven online standaardformulier op de beveiligde website van de KU Leuven. De raadsman van [verzoekster] (tevens haar vader) was op dat moment (uiteraard) al “in zake” en wenste de aanvraag d.d. 7/12/2022 in te dienen vanuit zijn e-mailaccount [mailadres]. Maar dit kon spijtig genoeg niet zodat [verzoekster] de door haar raadsman voorbereide tekst heeft moeten indienen via voormelde webpagina van de KU Leuven. Dus ook [verzoekster] had niet de vrije keuze om onze aanvraag d.d. 7/12/2022 in te dienen via haar eigen e-mailadres ([verzoekster]@hotmail.com).

Haar rechten van verdediging zijn hierdoor geschonden.

F. Recht op informatie, ook voor de ouders van de student (artikel 23 van de Grondwet):

In dit kader en zoals vermeld op pagina 6 van ons verzoekschrift d.d. 31/10/2022, wordt ook opgemerkt dat dit reglement (OER) alle verantwoordelijkheid legt bij de student alleen, ook als deze het zwaar (bv. ziek, klopt van de hamer gekregen door een weigering van inschrijving, ...) heeft. Zo stuurt de KU Leuven alle correspondentie enkel naar de student, maar bijvoorbeeld niet naar de ouders van de student. Hebben de ouders dan geen recht op informatie (artikel 23 van de Grondwet), zeker nu ze het inschrijvingsgeld aan de KU Leuven voor hun kind betalen? Of wil de KU Leuven geen pottenkijkers?

Minstens kan worden gesteld dat dit reglement niet meer beantwoordt aan de actuele maatschappelijke noden van transparantie en participatie en geen rekening houdt met de rechten van de ouders van de student. In tegenstelling tot hetgeen de KU Leuven beweert op pagina 7 van haar antwoordnota d.d. 1/12/2022, probeert de KU Leuven zich te verschuilen achter “de privacywetgeving en de meerderjarigheid van de student” om niet te moeten communiceren naar de ouders van de student. Dit is uiteraard nonsens: het gaat hier niet om wildvreemden

maar om de ouders van de student; verder is er in dit dossier “total disclosure” vanwege [verzoekster] aan haar raadsman (tevens haar vader), zoals blijkt uit de volmacht (stuk 13). Het komt bij ons over dat de KU Leuven ook in dit dossier geen inmenging van anderen wil. Recent zijn er in de media hierover nog artikels verschenen (zie bv. Zuhail Demir weigert KU Leuven subsidie te betalen na verzwijgen verkrachting door professor: “Potentieel gevaarlijk precedent”, zegt Carl Devos | Exclusief voor abonnees | hln.be). De “printscreens” vermeld [] op pagina 8 van haar antwoordnota d.d. 1/12/2022 van de KU Leuven, zijn niet voor de ouders van studenten toegankelijk. Waarom mogen de ouders deze examenresultaten niet zien? Waarom kan de KU Leuven bij de inschrijving van de student niet aan deze laatste vragen of de betrokken ouders mogen geïnformeerd worden?”

Ondergeschikt beroept verzoekster zich op overmacht.

Beoordeling

Krachtens artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs kan een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

A fortiori kan een verzoekende partij zulke nieuwe middelen niet voor het eerst aanvoeren in haar wederantwoordnota, waarop de verwerende partij bovendien niet meer schriftelijk kan antwoorden.

De nieuwe rechtsgronden die verzoekster in haar wederantwoordnota voor het eerst aanvoert – het gelijkheidsbeginsel, de rechten van verdediging (in de mate dat het betoog niet samenvalt met het hierboven reeds beoordeelde beroep op de hoorplicht) en het beroep op overmacht – zijn nieuw, en bijgevolg niet ontvankelijk. Het beroep op het gelijkheidsbeginsel is bovendien ongegrond, aangezien verzoekster de vergelijking ter zake betreft op haarzelf en verwerende partij, terwijl die vergelijking te dezen niet relevant is.

Verzoekster heeft voor het indienen van haar aanvraag tot afwijking van de weigering tot inschrijving bij de directeur Onderwijsprocessen, gebruik gemaakt van haar studentenaccount. Verzoekster geeft dit in haar wederantwoordnota ook met zoveel woorden toe:

“De raadsman van [verzoekster] (tevens haar vader) was op dat moment (uiteraard) al “in zake” en wenste de aanvraag d.d. 7/12/2022 in te dienen vanuit zijn e-mailaccount [mailadres]. Maar dit kon spijtig genoeg niet zodat [verzoekster] de door haar raadsman voorbereide tekst heeft moeten indienen via voormelde webpagina van de KU Leuven. Dus ook [verzoekster] had niet de vrije keuze om onze aanvraag d.d. 7/12/2022 in te dienen via haar eigen e-mailadres ([verzoekster]@hotmail.com).”

Op die aanvraag (stuk 2 administratief dossier) heeft verzoekster haar studentenmailadres bij verwerende partij opgegeven. De bevestiging die hierop is gekomen is, eveneens op 7 oktober 2022, verzonden aan dat studentenmailadres. Partijen zijn het erover eens dat dit adres op die datum alleszins nog niet was afgesloten.

De bevestiging van de ontvangst van de vraag aan de directeur Onderwijsprocessen (stuk 2 administratief dossier) vermeldt uitdrukkelijk:

“De directeur van de dienst Onderwijsprocessen heeft uw aanvraag goed ontvangen. U mag de beslissing binnen een redelijke termijn verwachten via uw e-mailadres van de KU Leuven.”

Verzoekster wist derhalve dat zij op dat adres een antwoord zou ontvangen.

Verwerende partij toont naar oordeel van de Raad naar genoegen van recht aan dat de beslissing van de directeur Onderwijsprocessen op 12 oktober 2022 op verzoeksters studentenaccount werd bezorgd. Dit geldt als rechtsgeldige kennisgeving, die de beroepstermijn doet ingaan.

Zelfs indien verzoekster er mocht vanuit gaan dat dat e-mailadres op 10 oktober 2022 zou worden gedeactiveerd, en zelfs indien zij in dat geval passief mocht blijven en niet uit voorzorg diende te informeren hoe de beslissing van de directeur Onderwijsprocessen haar dan wél zou bereiken – een passiviteit die voor de Raad niet evident is – rijst de vraag hoe verzoeksters relaas over de feitelijke kennisname te rijmen valt met de voorliggende gegevens.

In haar wederantwoordnota stelt verzoekster:

“Na gealarmeerd te zijn door het lange uitblijven van de beslissing van de heer directeur Onderwijsprocessen, heeft [verzoekster] op 14/10/2022 ontdekt dat ze haar studenten-e-mailaccount niet langer via Toledo kon bekijken (aangezien deze ‘enveloppe-icoon’ op Toledo verdwenen was).”

Daaruit kan de Raad moeilijk anders afleiden dan dat verzoekster haar studentenaccount op 12 en 13 oktober 2022 dus niet heeft geraadpleegd. Ware die – in tegenstelling tot wat verzoekster beweert – toen nog wel volledig actief, dan had zij in die hypothese bijgevolg de beslissing van de directeur Onderwijsprocessen door haar eigen toedoen pas op 14 oktober 2022 gelezen.

Bovendien stelt verzoekster, eveneens in haar wederantwoordnota:

“Hierna heeft zij haar eigen ‘e-mailaccount’ ([verzoekster]@hotmail.com) gecheckt. Bij het aanmelden op deze e-mailaccount ([verzoekster]@hotmail.com) heeft zij toen vastgesteld dat er in de keuzelijst van accounts een nieuwe ‘account’ aanwezig was, namelijk haar ‘studenten e-mailadres’ ([verzoekster]@student.kuleuven.be). Zo is zij toen op haar ‘outlook studenten-mailbox’ gebotst, waar zij tot haar verbazing de studievoortgangsbepaling d.d. 12/10/2022 heeft gevonden.”

Dit is naar oordeel van de Raad enkel mogelijk indien verzoekster zelf haar studentenmailaccount heeft gelinkt met haar hotmailaccount – of omgekeerd. Alleszins ziet de Raad niet in hoe verzoeksters hotmailaccount zonder haar tussenkomst e-mailberichten, verzonden aan haar studentenmailaccount, zou kunnen bevatten.

Ook in die hypothese maakt verzoekster niet geloofwaardig dat de beslissing van de directeur Onderwijsprocessen niet reeds vanaf 12 oktober 2022 op dié mailaccount zichtbaar zou zijn geweest. Er is immers geen enkele handeling of interventie aangetoond die zou toelaten dat de beslissing van de directeur Onderwijsprocessen na 12 oktober 2022 nogmaals werd verzonden.

De kennisgeving d.d. 12 oktober 2022 is rechtsgeldig.

Het tweede middel is niet gegrond.

De conclusie is derhalve dat verzoekster de interne beroepsprocedure buiten de vervaltermijn van zeven kalenderdagen heeft ingesteld en bijgevolg niet op regelmatige wijze heeft uitgeput.

Het beroep bij de Raad is om die reden niet ontvankelijk.

VI. Anonimisering

In haar wederantwoordnota vraagt verzoekster om de anonimisering van het arrest bij publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoekster weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 21 december 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot

vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.199 van 21 december 2022 in de zaak 2022/0934

In zake: xxx

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 2 november 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van voorzitter van de interne beroepsinstantie van de Vrije Universiteit Brussel van 19 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 21 december 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij is gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in Social Sciences’.

Omdat verzoekster in dat academiejaar een studierendement van minder dan 60% behaalt, wordt haar een bindende voorwaarde opgelegd die ertoe strekt dat zij zich moet inschrijven en

slagen voor elk opleidingsonderdeel waarvoor zij reeds tweemaal was ingeschreven zonder een credit te behalen, en bovendien voor minstens 75% van de opgenomen studiepunten een credit moet behalen.

Uit het voorliggende dossier blijkt niet dat verzoekster tegen deze beslissing een beroep heeft ingesteld.

In het academiejaar 2021-2022 neemt verzoekster een curriculum op van negen opleidingsonderdelen, ten belope van 54 studiepunten.

Voor vier opleidingsonderdelen behaalt zij een credit. Voor de overige opleidingsonderdelen (samen 30 studiepunten) behaalt verzoekster geen credit, waardoor haar studierendement 44% bedraagt.

Daar verzoekster aldus een studierendement van minder dan 75% behaalt, wordt haar de verdere inschrijving in de opleiding geweigerd.

Verzoekster stelt tegen deze beslissing een beroep in bij de interne beroepscommissie.

Bij beslissing van 19 oktober 2022 verklaart de voorzitter van de interne beroepscommissie verzoeksters beroep onontvankelijk omdat het, in strijd met de bepalingen van het onderwijs- en examenreglement, niet met een aangetekende zending was verzonden en niet was ondertekend.

Dat is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid – regelmatige uitputting van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad eerder reeds heeft overwogen inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen

studievoortgangsbepalingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “*verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij*” de Raad (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*).

De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, *RW* 1999- 00, 850).

De vraag of verzoekster op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

In casu werd aan verzoekende partij een maatregel van studievoorgangsbewaking opgelegd die werd meegedeeld op het puntenblad dat op 15 september 2022 werd bekendgemaakt (stuk 2 van het administratief dossier). Hierop heeft verzoekende partij, middels een gewone brief waarop een datumstempel van 19 september 2022 lijkt te zijn aangebracht, intern beroep ingesteld bij verwerende partij (stuk 3 van het administratief dossier).

Ambtshalve rijst, in het licht van artikel II.283, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs, derhalve de vraag op welke wijze de maatregel van studievoortgangsbewaking, vermeld op het

puntenblad van 15 september 2022, aan verzoekende partij werd meegedeeld en – in voorkomend geval – welke gevolgen deze kennisgeving heeft voor de beroepstermijn om het intern beroep in te stellen.

Aan partijen is met een e-mail van 16 december 2022 gevraagd om hieromtrent ook standpunt in te nemen.

Standpunt van partijen

Verzoekster geeft in haar verzoekschrift vooreerst aan dat zij haar intern beroep inderdaad niet aangetekend heeft verzonden omdat zij onvoldoende kennis had van het versturen en ook onvoldoende werd geïnformeerd door de verwerende partij. Verzoekster benadrukt wel dat zij haar intern beroep fysiek heeft ondertekend en een elektronische kopie heeft bezorgd aan het officiële e-mailadres van de interne beroepsinstantie. Aangezien verzoekster haar intern beroep met een gewone brief alsook per e-mail heeft verzonden op 19 september 2022, was dit volgens haar ruimschoots binnen de beroepstermijn.

Hoewel verzoekster erkent dat zij haar intern beroep met een gewone brief heeft verzonden, meent zij dat dit ook te wijten is aan een gebrek aan duidelijke en beknopte informatie vanuit verwerende partij. Volgens verzoekster wordt noch in de voor studenten raadpleegbare informatie, noch in het onderwijs- en examenreglement verduidelijkt wat een aangetekende zending is. Als internationale student is het voor verzoekster ook niet eenvoudig om het onderscheid te kunnen maken tussen een gewone brief en een aangetekende brief. Ook de informatie van Bpost kon dit voor verzoekster niet ophelderen. Ondertussen is verzoekster zich wel bewust van het onderscheid.

Verzoekster betreurt ook dat haar wordt verweten de procedure niet te hebben nageleefd, terwijl verwerende partij zelf de termijn voor het nemen van haar beslissing niet heeft gerespecteerd. Door deze laattijdige beslissing, werd verzoekster belemmerd in het overwegen van eventuele alternatieve opties voor het verderzetten van haar opleiding, verliest zij mogelijk een heel semester en ontstond er onduidelijkheid omtrent haar visum. Verzoekster hoopt daarom dat, aangezien zij haar eigen fouten kan erkennen, verwerende partij dit ook kan en dat de eerdere beslissing alsnog kan worden herzien, minstens dat de communicatie over het indienen van een intern beroep zou kunnen worden verbeterd.

Verwerende partij betoogt in haar antwoordnota dat het extern beroep onontvankelijk is omdat verzoekster nagelaten heeft om de interne beroepsmogelijkheden op regelmatige wijze uit te putten, wat een noodzakelijke voorwaarde is om op ontvankelijke wijze een beroep bij de Raad te kunnen instellen.

Het is volgens verwerende partij dan ook terecht dat de voorzitter van de interne beroepsinstantie heeft vastgesteld dat het intern beroepsschrift niet voldeed aan de ontvankelijkheidsvereisten aangezien het niet aangetekend werd verzonden en niet was ondertekend. Volgens verwerende partij wordt dat door verzoekster ook niet ontkend in het kader van de beroepsprocedure voor de Raad.

Verwerende partij benadrukt, verwijzend naar rechtspraak van de Raad, dat de aangetekende verzending van het intern beroep door de student op straffe van onontvankelijkheid wordt voorgeschreven door het onderwijs- en examenreglement en aldus een substantiële vormvereiste uitmaakt die in elke stand van het geding moet worden opgeworpen aangezien de procedureregels inzake de georganiseerde administratieve beroepen de openbare orde raken en hiervan enkel kan worden afgeweken op grond van bewezen overmacht, wat *in casu* volgens verwerende partij niet wordt aangevoerd, laat staan aangetoond.

In haar wederantwoordnota merkt verzoekster vooreerst op dat het vreemd is dat verwerende partij enerzijds in haar beslissing op intern beroep de externe beroepsmogelijkheid bij de Raad weergeeft maar anderzijds thans betoogt dat dit extern beroep onontvankelijk zou zijn.

Verder geeft verzoekster aan dat zij overmacht kan aantonen op basis van zowel haar intern als extern beroep. Daaruit blijkt volgens verzoekster afdoende dat zij door gezondheidsproblemen emotioneel onwel was/is. Dit, samengenomen met de volgens haar ontoereikende informatie over het aangetekend versturen van het intern beroep, heeft geleid tot een onbedoelde fout. Verzoekster betreurt ook het hele procedurele verloop bij verwerende partij en hoopt dat haar dossier alsnog inhoudelijk zal kunnen worden beoordeeld aangezien verzoekster volgens haar wel degelijk over gefundeerde argumenten beschikt om haar studievoortgang te verklaren.

Vervolgens heeft verwerende partij met een e-mail van 19 december 2022 het volgende geantwoord op de vraag van de Raad omtrent de wijze waarop de maatregel van studievoortgangsbewaking ter kennis werd gebracht van verzoekende partij en de eventuele gevolgen daarvan voor de beroepstermijn:

“De verzoekende partij is via e-mail d.d. 15.09.2022 op de hoogte gebracht van het feit dat de examenresultaten en de beslissing van de examencommissie beschikbaar waren in SelfService studenten (zie bijlage), dit is in overeenstemming met artikel 145 en artikel 146 van het onderwijs- en examenreglement. Het aangewende informaticasysteem stelt uitdrukkelijk dat verzoekende partij de e-mail heeft ontvangen (eveneens in bijlage). Op basis hiervan wordt aangetoond dat de kennisgeving regelmatig gebeurde (zie: R. Stvb. 7 februari 2021 nr. 2021/1203). Overeenkomstig artikel 153, § 1 van het onderwijs- en examenreglement is aldus de beroepstermijn ingegaan.

Heel recentelijk, bij arrest nr. 252.999 van 16 februari 2022, heeft de Raad van State geoordeeld dat de poststempel een vaste datum geeft aan de zending als die aangetekend is verstuurd. Deze opvatting ligt volledig in de lijn met wat de algemene vergadering van de afdeling Bestuursrechtspraak bij arrest nr. 234.859 van 26 mei 2016 heeft overwogen, namelijk “dat een verzoekende partij die haar procedurestuk niet aangetekend verstuurt, het voordeel van de vaste datum niet geniet en dus het risico loopt moeilijkheden inzake het bewijs van de tijdigheid van het stellen van de procedurehandeling te ondervinden”. Eveneens in de lijn van die rechtspraak van de algemene vergadering van de afdeling Bestuursrechtspraak is het arrest van 27 oktober 2017, nr. 239.692, waarin de Raad van State voor recht zegt dat een gewone zending (dus niet aangetekend) geen vaste datum geeft aan de zending.

Artikel II.283, eerste lid, CHO, legt op dat de student die oordeelt dat een ongunstige studievoortgangsbeslissing aangetast is door een schending van het recht, toegang heeft tot een interne beroepsprocedure. Het komt toe aan de onderwijsinstelling om de vormen van die procedure te bepalen in het OER. De decreetgever heeft echter in het tweede lid van het voormelde artikel opgenomen dat er een vervaltermijn van zeven kalenderdagen moet worden gerespecteerd, teneinde tot heroverweging van de studievoortgangsbeslissing over te gaan.

Om na te gaan of de uitdrukkelijke wil van de decreetgever wat betreft de vervaltermijn wordt gerespecteerd, bepaalt artikel 153, § 1, derde lid, van het OER dat het verzoekschrift in het kader van het intern beroep aangetekend moet worden opgestuurd. Het vereiste van een vaste datum om de naleving van de vervaltermijn te kunnen vaststellen, is geenszins onredelijk en helemaal in lijn met de rechtspraak van de Raad van State. In een verdere uitwerking van de leer ontwikkeld in het arrest nr. 234.859 van de algemene vergadering van de afdeling Bestuursrechtspraak, heeft de Raad van State bij arrest nr. 243.796 van 22 februari 2019 expliciet overwogen: “La formalité de l'envoi par un pli recommandé à la poste a pour finalité d'assurer la sécurité juridique et de donner date certaine à l'envoi des pièces de procédure.” Tevens de R.Stvb., bij arrest nr. 7.202 van 4 februari 2022, heeft gewezen op het belang van een vaste datum (“Uit het voorliggend dossier blijkt niet dat deze beslissing op een andere wijze aan verzoekster

is bekendgemaakt. Zo bevat het administratief dossier geen aangetekend schrijven, noch een ander stuk dat toelaat om een vaste datum te bepalen”).

De instelling is goed op de hoogte van het feit dat er omstandigheden kunnen zijn die met zich meebrengen dat het vereiste van de aangetekende zending geen bijkomende waarborg meer biedt, zoals vastgesteld in de arresten nrs. 234.859 en 243.796 van de Raad van State. In die zaken had de griffie van de Raad van State - dus de instelling zelf op wier rechtsbescherming een beroep werd gedaan - namelijk binnen de beroepstermijn de ontvangst van het verzoekschrift bevestigd. Er kon moeilijk worden getwijfeld aan de datum die de griffie zelf aan het verzoekschrift had gegeven. Eenzelfde redenering zou kunnen worden toegepast op het secretariaat van de interne beroepscommissie van de instelling. Echter, in het voorliggende geval is dergelijke situatie niet voorhanden en heeft de instelling de naleving van de decretaal bepaalde vervaltermijn niet kunnen bevestigen, daargelaten de vraag of het toekomt aan de beroepsinstantie om de tijdigheid van het stellen van de procedurehandeling te bewijzen.

De instelling heeft daarom in overeenstemming met de rechtspraak van de Raad van State en van de R.Stvb. gehandeld door vast te stellen dat niet is aangetoond, in het licht van de feitelijke omstandigheden van de zaak, dat artikel II.283, tweede lid, CHO werd nageleefd.”

Verzoekende partij heeft hierover geen verder standpunt meer ingenomen.

Beoordeling

Artikel 153, §1, derde lid van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij luidt wat het intern beroep betreft:

“Het beroep wordt op straffe van onontvankelijkheid van het beroep ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat per aangetekend schrijven wordt gericht aan de beroepscommissie, t.a.v. de voorzitter, Onderwijs en studentenzaken – C2, met adres te 1050 Brussel, Pleinlaan 2.”

Verwerende partij heeft de ondertekening en het verzenden per aangetekend schrijven van het intern beroep voorgeschreven op straffe van onontvankelijkheid.

Dit kunnen niet worden beschouwd als onredelijke vormvereisten, onder meer omdat de decreetgever in artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs gelijkaardige voorschriften heeft opgenomen inzake de beroepen die bij de Raad worden ingesteld.

Samen met de initiële studievoortgangsbeslissing zijn de modaliteiten voor het instellen van een intern beroep aan verzoekster meegedeeld.

Meer bepaald luidt het onderaan de initiële studievoortgangsbeslissing:

“[...] In order for an appeal to be admissible, it must be filed in the form of a signed and dated application submitted by registered letter to the appeals body, attn. the Chairman, Education and Student Affairs – C2, Pleinlaan 2, 1050 Brussels.”

De beroepsmodaliteiten zijn aldus correct aan verzoekster meegedeeld.

Verzoekster betwist dat zij het verzoekschrift op intern beroep niet zou hebben ondertekend. Uit het afschrift van het intern beroep dat verwerende partij bijbrengt in haar administratief dossier (stuk 3) blijkt inderdaad dat verzoekster haar intern beroep wel degelijk heeft ondertekend op de tweede pagina van haar beroepsschrift.

Waar er in de beslissing van de voorzitter van de interne beroepsinstantie wordt gesteld dat het intern beroepsschrift niet zou zijn ondertekend, mist de bestreden beslissing feitelijke grondslag.

De beslissing om het intern beroep onontvankelijk te verklaren overweegt evenwel ook dat het intern beroep niet aangetekend werd verzonden.

Zoals de Raad hoger heeft gesteld, is de verplichting om een intern beroep bij aangetekende zending in te dienen, op zich geen onredelijke of onevenredige vormplicht. Een ter post aangetekende zending verleent immers aan dat intern beroep een vaste datum, wat de interne beroepsinstantie, en in voorkomend geval daarna de Raad, toelaat om te controleren of de vervaltermijn van zeven kalenderdagen die de decreetgever in artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs heeft bepaald, is nageleefd.

Deze vormplicht is evenwel niet absoluut, maar doelgebonden. Indien een intern beroep op een andere wijze een vaste datum krijgt – bijvoorbeeld doordat de interne beroepsinstantie een datum van ontvangst bevestigt die binnen de beroepstermijn ligt – dan kan het gemis aan aangetekende zending op zich niet leiden tot de onontvankelijkheid van dat intern beroep.

De vraag is derhalve of er *in casu* een dergelijke vaste datum kan worden bepaald.

Het intern beroep van verzoekster heeft betrekking op een weigering tot inschrijving. Dat is, blijkens artikel I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs, binnen het geheel van de studievoortgangsbepalingen een bepaling zoals bedoeld onder *littera j)* en geen ‘examenbeslissing’ zoals bedoeld onder *littera a)*.

Voor de studievoortgangsbepalingen die geen ‘examenbeslissing’ zijn, geldt krachtens artikel II.283, tweede lid, 2° van de Codex Hoger Onderwijs dat de termijn om een intern beroep in te stellen aanvangt “de dag na de kennisgeving van de genomen beslissing aan de student”, en niet de dag na deze van de proclamatie.

Zoals de Raad eerder heeft overwogen, is een beslissing waarbij een maatregel van studievoortgangsbewaking wordt opgelegd een bestuurlijke handeling met individuele draagwijdte. Het is een algemeen beginsel dat een dergelijke bestuurlijke handeling individueel moet worden meegedeeld aan de betrokkene (GwH 28 april 2004, nr. 64/2004; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 410; J. GORIS, *Georganiseerde bestuurlijke beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 449-150).

Die mededeling houdt dan weer in dat de beslissing daadwerkelijk aan de betrokkene ter kennis wordt gebracht, wat in beginsel impliceert dat hetzij de betrokkene aantoonbaar effectief kennis heeft genomen, hetzij de beslissing aan de woonplaats van de betrokkene is aangeboden. Daarbij moet bovendien worden opgemerkt dat wanneer een individuele kennisgeving uitdrukkelijk is voorgeschreven – zoals in artikel II.283, tweede lid, 2° het geval is voor andere studievoortgangsbepalingen dan examenbeslissingen – de beroepstermijn slechts begint te lopen vanaf de regelmatige betekening en dat het daarbij van geen belang is of de betrokkene voordien reeds een voldoende feitelijke kennis had van de bestreden beslissing (J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 410 en de verwijzing naar de rechtspraak aldaar).

De maatregel van studievoortgangsbewaking is aan verzoekster meegedeeld aan de hand van het puntenblad op 15 september 2022 (zie stuk 2 van het administratief dossier). De Raad stelt vast dat op de mededeling van dit puntenblad ook de noodzakelijke beroepsmodaliteiten zijn meegedeeld. Verwerende partij brengt bij haar e-mail van 19 december 2022 ook een afdruk uit haar informaticasysteem bij, waarin met betrekking tot het bericht van 15 september 2022

is vermeld: “*communicatie voltooid*”. De Raad is van oordeel dat in het hierin bevestigde ‘voltooien’ van de communicatie, ook de aflevering in de mailbox van verzoekster moet worden begrepen. Verzoekster weerspreekt overigens niet dat zij het puntenblad, met daarop de maatregel van studievoortgangsbewaking, niet (op 15 september 2022) zou hebben ontvangen.

Het stuk wordt door verzoekster niet van valsheid beticht en de Raad ziet ook geen andere redenen om het uit de debatten te weren.

Verwerende partij toont derhalve naar genoegen van recht aan dat de weigering tot inschrijving op 15 september 2022 aan verzoekster ter kennis is gebracht en dat die kennisgeving de beroepstermijn van artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs heeft doen ingaan. Dit betekent dat de termijn om intern beroep in te stellen is aangevangen op (vrijdag) 16 september 2022 om te eindigen op (donderdag) 22 september 2022.

Uit het dossier blijkt dat verzoekster haar intern beroep bij gewoon schrijven en niet met een aangetekende zending heeft ingediend.

Dit betekent vooreerst dat zij niet op die wijze vaste datum van het beroep kan bewijzen. Verder stelt de Raad vast dat de omslag waarin het beroep is toegekomen weliswaar *gefrankeerd* lijkt te zijn op 19 september 2022 maar niet noodzakelijk door de postdiensten ook op die datum in ontvangst werd genomen zodat er *in casu* geen bewijs voorligt dat die omslag op een welbepaalde datum ter verzending aan de postdiensten is aangeboden – de omslag kan bijvoorbeeld ook op een latere datum zijn aangeboden – laat staan effectief werd ontvangen door de verwerende partij.

Verder kan wat verzoekster hierover uiteenzet evenmin als “overmacht” worden beschouwd. Overmacht is immers “een gebeurtenis die niets van doen heeft met de verzoekende partij en die niet voorzien, verhinderd of overwonnen kon worden (RvS 15 maart, nr. 212.044, Gazan). Hoewel de Raad kan betreuren dat verzoekende partij als internationale student het gebruik van een aangetekende zending als een drempel lijkt te ervaren, is, zoals hoger overwogen, het gebruik van een aangetekende zending op zich niet onredelijk en overtuigt verzoekende partij de Raad niet dat zij in de onmogelijkheid verkeerde om haar intern beroep aangetekend te (laten) verzenden, *a fortiori* aangezien blijkt dat zij haar beroep bij de Raad kennelijk wel aangetekend heeft kunnen (laten) verzenden.

Het loutere feit dat verzoekster haar intern beroep per gewoon schrijven – en niet per aangetekend schrijven – heeft ingesteld, staat de ontvankelijkheid van dit beroep *an sich* niet in de weg. Wel ligt hier dan de verantwoordelijkheid bij verzoekster opdat haar intern beroep ook effectief binnen de beroepstermijn (meer bepaald uiterlijk op 22 september 2022) door de beroepsinstantie wordt *ontvangen*. *In casu* blijkt uit geen enkel stuk van het dossier dat het intern beroep binnen de beroepstermijn door de interne beroepsinstantie werd ontvangen, bijvoorbeeld doordat zulks uitdrukkelijk door verwerende partij zou zijn bevestigd, iets wat verwerende partij overigens ontkent. Waar verzoekster aangeeft dat zij haar intern beroep ook per e-mail aan verwerende partij zou hebben overgemaakt, stelt de Raad vast, nog daargelaten de vraag of dit dan wel vaste datum zou kunnen verlenen, dat verzoekster hiervan geen enkel stuk bijbrengt.

Op basis van voorgaande elementen kon de interne beroepsinstantie van verwerende partij aldus terecht besluiten dat het intern beroep van verzoekster onontvankelijk moest worden verklaard.

De Raad kan zich niet verder buigen over de grond van de betwisting, aangezien het intern beroep niet regelmatig is ingesteld en uitgeput.

Het beroep is niet ontvankelijk.

V. Anonimisering

In haar *wederantwoordnota* vraagt verzoekster om de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoekster weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 21 december 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder

Voorzitter van de Raad

Henri Verhaaren

bestuursrechter – bijzitter

Jan Geens

bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Gilles Fourneau

secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.